
A fi înseamna a fi relativ.
A. E. VAN
VOGT
Lumea
non - A

A.E. van VOGT

Lumea non-A

(lumea nearistoteliană)

În româneşte de Mihaela şi Cristian IONESCU
Consultant de specialitate Ion HOBANA

EDITURA CRISTIAN
Craiova

Titlul original: *The World of null-A*
1948

I.S.B.N. 973-95868-7-2

1

Judecata sănătoasă, orice ai face, este posibil să fie surprinsă în unele împrejurări. Scopul ştiinţei este de a o scuti de asemenea surprize, asigurând nişte procese mintale în deplin acord cu evoluţia lumii exterioare, astfel încât, în orice situaţie, neprevăzutul să fie evitat.

BERTRAND RUSSELL

„Locatarii fiecărui etaj al hotelului vor trebui, ca de obicei, să-şi constituie propriile lor grupuri de protecţie pe întreaga durată a jocurilor...”

Întunecat, Gosseyn privea prin geamul bombat al ferestrei din colţul camerei sale de hotel. Din punctul său de observaţie, situat la nivelul etajului 30, putea vedea aşternut la picioarele sale oraşul Maşinii. Ziua era însorită şi senină, iar suprafaţa ce intra în câmpul de vedere, prodigioasă. La stânga, fluviul de un albastru profund scânteia încreţit sub adierea, unei brize întârziate. La nord, colinele muşcau din azurul infinit al cerului.

Acesta era orizontul vizibil, între coline şi fluviu, clădirile se înşirau în lungul vastelor artere de circulaţie. În cea mai mare parte, erau vile ale căror acoperişuri deschise la culoare sclipeau printre palmierii şi arborii semitropicali. Dar, ici şi colo, mai puteau fi zărite alte hoteluri şi construcţii de dimensiuni mai importante, neidentificabile la

prima vedere.

Maşina se înălţa pe culmea nivelată a unei coline.

Era un turn strălucitor, argintiu, care se avânta către înaltul cerului la vreo zece kilometri de hotel. Grădinile şi palatul prezidenţial învecinat, dispăreau în parte, mascate de coroanele arborilor. Dar lui Gosseyn puţin îi păsa de asta. Maşina, şi numai maşina, îi polariza privirea, eclipsând orice alt obiect din câmpul său vizual.

Imaginea ei era extrem de tonifiantă. Fără voie, şi în ciuda proastei sale dispoziţii, Gosseyn resimţea un fel de încântare. Se afla acolo, în sfârşit, gata să ia parte la jocurile Maşinii, jocuri care semnificau bogăţia şi o situaţie sigură pentru cei care nu reuşeau decât parţial, şi *călătoria* pe Venus pentru grupul special al câştigătorilor.

De ani de zile dorise să vină, dar numai după moartea *ei* fusese posibil. Totul se plăteşte, gândea întristat Gosseyn. Pe vremea când visa la această zi, nu-şi imaginase vreodată că ea nu-i va fi alături, supunându-se ea însăşi la test pentru a câştiga. Pe atunci, în timp ce se pregăteau şi studiau împreună, puterea şi voinţa le modelau speranţa. Plecarea către Venus nu însemna nimic nici pentru Patricia, nici pentru el; nici măcar nu se gândise la aşa ceva; acum însă, pentru el, rămas singur, puterea şi bogăţia erau noţiuni fără absolut nicio semnificaţie. Dar depărtarea, inimaginabilul şi misteriosul peisaj venusian, perspectiva unei rupturi totale cu trecutul, toate acestea îl atrăgeau. Se simţea departe de materialismul Pământului. Într-un fel, dorea o modificare în plan spiritual, însă fără absolut nicio implicaţie de ordin religios.

Un ciocănit discret la uşă îi întrerupse firul gândurilor. Deschise şi-l văzu pe unul dintre tinerii angajaţi ai hotelului. Acesta i se adresă:

— Domnule, am fost trimis să vă anunţ că toţi ceilalţi clienţi ai acestui etaj sunt deja în salon. Gosseyn nu vedea în ce-l priveşte un asemenea anunţ.

— Şi ce dacă? întrebă el.

— Discutăm măsurile de protecţie a locatarilor acestui etaj pe timpul duratei jocurilor, domnule.

— Ah! exclamă Gosseyn.

Era surprins că uitase. Comunicatul transmis prin difuzoarele hotelului îl intrigase. Era totuşi greu de conceput că cel mai mare oraş al lumii s-ar fi putut găsi complet lipsit de poliţie sau de pază în timpul perioadei jocurilor. În oraşele exterioare, în celelalte oraşe, în sate şi comunităţi, legea continua să fie menţinută. Aici, în oraşul Maşinii, timp de o lună nu va mai exista altă lege decât cea de autoapărare pasivă, la nivel de grup.

— Vin, zise Gosseyn surâzând. Spune-le că abia am sosit şi am uitat. Mulţumesc.

Îi întinse tânărului un bacşiş şi-i făcu semn să plece, închise uşa, blocă cele trei ferestre de plasto şi puse un reperor pe videofonul său. Apoi, după ce încuie cu grijă uşa traversă holul.

Intrând în salon îl remarcă pe unul dintre locuitorii propriului său sat, un comerciant pe nume Nordegg, stând în picioare lângă intrare. Gosseyn îl salută din cap, surâzând. Omul îl privi uimit şi nu-i răspunse în niciun fel. O clipă, Gosseyn găsi bizară o asemenea atitudine. Dar această impresie dispăru din mintea sa când băgă de seamă că restul numeroasei asistenţe îl privea.

Priviri luminoase prieteneşti, feţe curioase, amabile, dor cântărindu-l – iată care fu impresia lui Gosseyn. Îşi stăpâni un surâs. Fiecare îşi măsura vecinul, încercând să evalueze şansele acestuia de a câştiga. Un domn în vârstă, aşezat la un birou lângă uşă, îi făcu, semn. Gosseyn se apropie. Omul îi spuse:

— Daţi-mi numele dumneavoastră şi restul datelor ca să le înregistrez.

— Gosseyn. Gilbert Gosseyn, Cress village, Florida, vârsta 34 ani, înălţimea un metru 85, greutatea 84 kilograme, fără semne particulare.

Bătrânul îi surâse făcându-i un semn cu ochiul:

— Asta-i părerea dumitale. Dacă mintea vă este pe măsura aspectului exterior, veţi merge departe la jocuri.

Apoi concise:

— Scuzaţi-mă, nu mi-aţi spus dacă sunteţi căsătorit.

Gosseyn şovăi, gândindu-se la cea care murise.

— Nu – şopti el în cele din urmă; necăsătorit.

— Ei bine, în orice caz sunteţi un bărbat prezentabil. Sper că jocurile să se dovedească demne de Venus, domnule Gosseyn,

În timp ce se răsucea pentru a pleca, Nordegg, consăteanul din Cress-Village, îl ocoli şi se aplecă deasupra registrului. Când Gosseyn privi din nou, Nordegg îi vorbea cu însufleţire bătrânului domn, care părea să nu fie de acord. Uimit, Gosseyn îl urmări o clipă, apoi renunţă să se mai gândească la ei, deoarece un omuleţ jovial, găsind un colţişor mai liber în sala supraaglomerată, tocmai ridica mâna.

— Doamnelor şi domnilor începu el. Îmi voi permite să vă rog să începem discuţia noastră acum. Toţi cei care sunt interesaţi de protecţia grupului, au avut tot timpul să ajungă. Şi, prin urmare, de îndată ce perioada de recuzare va lua sfârşit, vă sugerez să închidem uşile şi să începem.

Pentru noii candidaţi la jocuri care nu ştiu ce se înţelege prin perioada de recuzare – continuă el – voi preciza procedeul. După cum o ştiţi, fiecare dintre persoanele prezente aici va fi rugată să repete la detectorul de minciuni informaţiile furnizate la intrare. Dar, înainte ca noi să începem, dacă cineva are vreo bănuială sau se îndoieşte de legitimitatea prezenţei aici a oricăruia dintre cei de faţă, să binevoiască să o spună acum. Dumneavoastră aveţi dreptul de a recuza pe oricine dintre persoanele prezente. Formulaţi-vă, vă rog, toate bănuielile, chiar dacă nu aveţi o dovadă clară. Reamintiţi-vă, totodată, că grupul se va reuni săptămânal şi că recuzarea în cauză se va putea face cu ocazia fiecărei întâlniri. Pentru moment există vreuna?

— Da – se auzi o voce în spatele lui Gosseyn. Recuz

prezenţa aici a unui individ care pretinde că se numeşte Gilbert Gosseyn.

— Ce? tresări Gosseyn.

Se întoarse şi-l privi, incredul, pe Nordegg.

Omul îl fixă fără să clipească, apoi ochii îi alunecară spre feţele celor plasaţi în spatele lui Gosseyn. Apoi rosti:

— Când Gosseyn a intrat aici, mi-a făcut un semn ca şi cum m-ar fi cunoscut; asta m-a determinat să-i citesc numele în registru, gândindu-mă că poate astfel îmi voi reîmprospăta memoria. Spre marea mea surprindere, l-am auzit declarând că locuieşte în Cress Village, în Florida, de unde eu însumi sunt. Cress Village, doamnelor şi domnilor este un cătun destul de cunoscut, dar nu are decât trei sute de locuitori. Eu sunt proprietarul unuia dintre magazine şi cunosc pe toată lumea, dar absolut pe toată lumea din cătun şi zona înconjurătoare. Nu există vreun individ în Cress Village sau în împrejurimi care să se numească Gilbert Gosseyn.

Cuvintele lui Nordegg îl şocară puternic pe Gosseyn, dar el îşi reveni înainte ca acesta să-şi fi terminat alocuţiunea. Pe moment avu impresia certă că este victima unei farse de prost gust. În caz contrar detalierea acuzării s-ar fi dovedit cu totul lipsită de sens. Zise:

— Spusele dumneavoastră par o prostie, domnule Nordegg.

Făcu o pauză, apoi continuă;

— Este numele dumneavoastră, nu-i aşa?

— Întocmai, încuviinţă Nordegg, deşi mă întreb de unde o ştii.

— Magazinul dumneavoastră din Cress Village, insistă Grosseyn nu se află la capătul unui şir de nouă imobile, la o intersecţie?

— Este exact – răspunse Nordegg – dar probabil că-i fi trecut vreodată prin Cress Village, ori ai văzut vreo fotografie.

Încăpăţânarea celuilalt îl irită pe Gosseyn. Căutând să-şi

stăpânească mânia, adăugă:

— La vreo doi kilometri înspre vest de magazinul dumneavoastră se află, o casă cu o arhitectură mai degrabă ciudată.

— Casă! ăsta numeşte el casă! zise Nordegg. Conacul celebru în întreaga lume-aparţinând familiei Hardie.

— Hardie, răspunse Gosseyn, era numele de fată al soţiei mele ea s-a prăpădit acum aproape o lună. Patricia Hardie. Asta nu vă spune nimic?

Îl văzu pe Nordegg surâzând încântat figurilor care-i înconjurau urmărindu-i cu atenţie.

— Ei bine, doamnelor şi domnilor, judecaţi dumneavoastră singuri. Spune că Patricia Hardie a fost soţia lui. Presupun că noi toţi am auzit de această căsătorie, dacă ar fi avut loc. Iar în ce priveşte afirmaţia că Patricia Hardie, sau, mă rog, Patricia Gosseyn, ar fi în prezent moartă, ei bine – (surâse:) – tot ce pot să vă spun este că am văzut-o ieri dimineaţă. Era cum nu se poate mai vie, foarte frumoasă şi în plină formă pe calul ei favorit, un bălan pur sânge arab.

Asta deja nu mai era o glumă. Nu mai corespundea. Patricia nu avusese niciodată cal, bălan sau de altă culoare. Ei fuseseră săraci, trudiseră ziua în mica lor livadă şi învăţaseră noaptea. Şi Cress Village nu fusese niciodată vestit pentru că ar fi adăpostit locuinţa familiei Hardie.

Iar cei din clanul Hardie erau nişte neica-nimeni. Cine dracu’ ar fi trebuit să fie?

Întrebarea îl ului. Cu claritate văzu deodată calea de a ieşi din impas.

— Nu pot decât să vă sugerez o verificare la detector a afirmaţiilor mele.

Dar detectorul răspunse:

— Nu, dumneavoastră nu sunteţi Gilbert Gosseyn şi n-aţi locuit niciodată în Cress Village. Dumneavoastră sunteţi…

Aparatul se opri. Zecile de leduri electronice clipiră, nesigure.

— Da, da? insistă omuleţul rotofei. Cine este el?

Urmă o lungă pauză, apoi:

— Mintea lui nu conţine nicio informaţie, articulă detectorul. Este înconjurată de un câmp de forţă de o natură nemaiîntâlnită. Nici el însuşi nu pare să fie la curent cu adevărata sa identitate. În circumstanţele actuale, nicio identificare nu este posibilă.

— Şi deci în circumstanţele actuale, zise grăsunul cu un ton definitiv, nu pot decât să sugerez o următoare vizită la psihiatru, domnule Gosseyn. Fără nicio îndoială, locul dumneavoastră nu este aici.

Un minut mai târziu. Gosseyn era pe coridor. Un gând, un singur gând îi apăsa creierul ca un bloc de gheaţă. Ajunse în camera sa şi ceru un număr de videofon. Îi trebuiră două minute pentru a căpăta legătura cu Cress Village. Chipul unei necunoscute îi apăru pe ecran. Trăsăturile erau mai degrabă severe, dar tinereşti şi inteligente.

— Sunt miss Treechers, secretara din Florida a domnişoarei Patricia Hardie. Care este obiectul convorbirii pe care doriţi să o aveţi cu miss Hardie?

Timp de o clipă, existenţa unei persoane cum ar fi aceasta miss Treechers îl tulbură, dar Gosseyn îşi reveni şi zise:

— Probleme particulare. Şi este absolut necesar să-i vorbesc personal. Vă rog, daţi-mi legătura cu dânsa imediat.

Intonaţia, trăsăturile chipului sau gesturile sale impuseră prin autoritate. Tânăra, după o ezitare, îi răspunse:

— N-ar trebui să v-o spun, dar puteţi s-o găsiţi pe miss Hardie la palatul Maşinii.

Gosseyn explodă:

— E *aici*, în capitală!

Nici nu băgă măcar de seamă când întrerupse legătura. Dintr-odată, chipul fetei dispăru. Ecranul video se întunecă. Era singur în faţa surprinzătoarei realităţi: Patricia era în viaţă!

Bineînţeles că o ştiuse. Creierul său, obişnuit să accepte lucrurile aşa cum erau, admisese deja-faptul că un detector de minciuni nu minte. Stând acolo, în faţa aparatului, se simţea ciudat de satisfăcut de cele aflate. N-avea niciun chef să ceară legătura la palatul Maşinii, să-i vorbească Patriciei, s-o vadă. Mâine, desigur, va trebui să se ducă, dar asta i se părea foarte departe în spaţiu şi timp. Fu adus la realitate de nişte ciocănituri energice la uşă. Deschise şi se găsi în faţa a patru bărbaţi: unul dintre aceştia, un tânăr înalt, i se adresă:

— Sunt administratorul adjunct. Îmi pare rău, dar trebuie să plecaţi. Bagajele dumneavoastră vor fi păstrate în depozitul nostru de jos. În luna fără poliţie nu ne putem asuma riscurile decurgând din prezenţa indivizilor suspecţi.

Îi trebuiră vreo 20 de minute până să părăsească hotelul. Înserarea începuse să se lase când o porni agale pe strada aproape pustie.

2

„Aristotel… foarte dotat… a fost cel care, fără îndoială, a influenţat cel mai mare număr de oameni care au suportat vreodată ascendentul unei singure personalităţi. Dramele noastre au început în momentul în care biologul „intensiv” Aristotel l-a devansat pe matematicianul filosof „extensiv” Platon şi a combinat toate identităţile primare, toate postulatele subiective… într-un sistem impresionant, pe care n-am putut, timp de peste 2000 de ani, să-l revizuim fără a risca persecuţia… Din acest motiv, numele său a fost dat doctrinelor bispeculative – zise „aristoteliene” – pe când realităţilor polispeculative proprii ştiinţelor moderne li s-a atribuit calificativul de „non-aristoteliene”.

A.K.

Era mult prea devreme ca să fie cu adevărat periculos. Noaptea abia era la început. Vagabonzii şi găştile, criminalii şi hoţii care nu vor întârzia să se manifeste, aşteptau să fie mai întuneric. Gosseyn trecu pe lângă un panou care se lumina intermitent, repetând ademenitoarele cuvinte:

CAMERE PENTRU CEI FĂRĂ PROTECŢIE
20 dolari pe noapte

Gosseyn ezită. Nu putea să-şi ofere acest lux pe întreaga durată de 30 de zile a jocurilor, dar pentru câteva nopţi ar fi mers. Apoi, reticent, respinse această posibilitate. Circulau

multe poveşti urâte despre asemenea locuri. Şi se hotărî să rişte să-şi petreacă noaptea sub cerul liber.

Merse mai departe. Pe măsură ce obscuritatea cerului devenea tot mai profundă, lumini, mereu alte lumini se aprindeau automat. Oraşul Maşinii strălucea, scânteia pe kilometri întregi. În lungul unei străzi pe care tocmai o traversa, văzu două şiruri de stâlpi de iluminare progresând geometric către un îndepărtat şi iluzoriu punct de întâlnire. Şi dintr-odată, totul deveni deprimant.

După toate aparenţele, suferea de o amnezie parţială şi era absolut necesar să accepte această idee în sensul său cel mai larg. Numai în acest fel putea fi în măsură să se elibereze de efectele afective ale stării în care se găsea. Gosseyn încercă să vizualizeze imaginea acestei eliberări ca un *fapt* în sens non-aristotelian. Iar acest „fapt” îl îngloba pe el ca persoană, corpul şi mintea formând un singur tot, inclusiv amnezia, localizând temporal în acest moment al zilei şi spaţial – în acest oraş.

În spatele acestei integrări conştiente, se numărau mii de ore de antrenament personal. Şi la baza acestui antrenament, se afla tehnica non-aristoteliană de gândire extensivă automatică, unicul progres realizat în secolul al XX-lea, care 400 de ani mai târziu, devenise filosofia dinamică a rasei umane. „Haita nu este ţara… Cuvântul nu este însuşi lucrul definit…”. Ideea că el fusese căsătorit nu era în sine un fapt. Halucinaţiile impuse sistemului său nervos de către subconştient trebuiau combătute.

Totul se petrece ca de obicei. După cum apa se scurge dintr-o vază răsturnată, tot aşa îndoielile şi temeiurile se împrăştiară. Povara falsei tristeţi, falsă pentru că în mod vizibil fusese impusă minţii sale în beneficiul altcuiva, se risipi. Se simţea liber.

O porni din nou. În timp ce mergea, privirea îi luneca la stânga şi la dreapta, încercând să pătrundă obscuritatea gangurilor. Se apropia de colţurile de stradă cu simţurile în

alertă, cu mâna pe revolver. În ciuda prudenţei sale, n-o văzu pe tânăra care ieşi în fugă dintr-o stradă laterală decât cu o fracţiune de secundă înainte de a se ciocni violent de el. Şocul îi dezechilibra pe amândoi.

Realitatea celor întâmplate nu-l făcu să-şi uite prudenţa. Cu braţul stâng Gosseyn o prinse pe tânăra femeie. Îi înlănţui bustul chiar deasupra coatelor, imobilizându-i braţele strânse de trup, ca într-o menghină. Cu mâna dreaptă îşi scoase revolverul. Totul într-o clipită. Apoi, într-un interval de timp ceva mai lung, luptă să-şi recapete echilibrul afectat de impactul cu corpul fetei. Nu fără dificultate, reuşi în cele din urmă. Apoi o duse, jumătate pe sus, jumătate cărând-o, sub bolta întunecoasă a unei porţi. Când ajunse în acest adăpost, fata începu să se zbată şi să scâncească. Gosseyn îi acoperi gura cu mâna în care ţinea revolverul.

— Sssst…! murmură el. Nu-ţi fac nimic.

Ea încetă să se zvârcolească şi să protesteze. Îi eliberă gura şi ea şopti, la capătul puterilor:

— Erau chiar în spatele meu. Doi bărbaţi. Cred că v-au văzut şi au fugit.

Gosseyn analiză incidentul. Ca orice eveniment ce survenea în spaţiu-timp, aceasta implica o mulţime de factori inobservabili sau imperceptibili. O tânără femeie, diferită de toate celelalte tinere femei din univers, ţâşnise înnebunită dintr-o stradă laterală. Groaza ei era adevărată sau simulată. Mintea lui Gosseyn elimină varianta inocenţei şi aprecie că respectiva aparenţă de groază era simulată. Îşi şi imagină un grup de indivizi pândind după colţul străzii, avizi să-şi împartă roadele jefuirii unui oraş fără poliţie, dar nedispuşi să-şi asume riscul unui atac direct. Se simţea indiferent, bănuitor, fără simpatie. Pentru că, dacă fata era inocentă, ce căuta singură într-o asemenea noapte?

Cu brutalitate îi mârâi respectiva întrebare:

— Sunt fără protecţie, şopti ea, mi-am pierdut serviciul săptămâna trecută pentru că nu voiam să ies cu patronul şi

n-am niciun ban pus de o parte. Proprietăreasa m-a dat afară azi dimineaţă, când i-am spus că nu pot să plătesc.

Gosseyn nu răspunse nimic. Era o explicaţie atât de fragilă, încât ar fi trebuit să facă eforturi ca s-o comenteze. Apoi, o clipă mai târziu, nu mai fu chiar atât de sigur. Propria sa poveste n-ar fi părut cu mult mai plauzibilă dacă vreodată ar fi comis greşeala de a o transpune în cuvinte.

— Chiar n-ai niciun loc unde să te duci?

— Niciunul, spuse ea.

Şi cu asta, totul era clar: fata îi rămânea în grijă pe toată durata jocurilor. Fără ca ea să-i opună vreo rezistenţă, o conduse spre trotuar, apoi, evitând cu grijă colţul străzii, pe partea carosabilă.

— Vom merge pe linia albă din mijloc, îi spuse. Astfel vor putea supraveghea intersecţiile.

Şi mijlocul străzii prezenta propriile sale pericole, dar el se hotărî să le ignore.

— Acum, ascultă-mă, continuă Gosseyn serios, nu-ţi fie teamă de mine. Şi eu sunt într-o mare încurcătură, dar sunt cinstit. Dacă înţeleg eu bine, amândoi ne găsim într-o situaţie identică, şi singurul lucru pe care vom încerca să-l facem acum este găsirea unul adăpost unde să ne petrecem noaptea.

Gosseyn avu impresia că ea îşi reprimă un surâs, dar când o privi, aceasta tocmai îşi întorcea capul din lumina felinarului următor, astfel încât nu putu fi sigur. O secundă după, ea-l privi şi, pentru prima oară, avu ocazia s-o examineze. Era tânără, cu o figură slăbuţă, dar foarte bronzată. Ochii păreau două lacuri întunecate, iar buzele îi erau întredeschise. Machiajul, prost făcut, nu contribuia cu nimic la înfrumuseţare. Părea să nu fi avut deloc ocazia să mai râdă de foarte multă vreme. Bănuielile lui Gosseyn se risipiră. Dar îşi dădea seama că se află în acelaşi punct ca la început, cu responsabilitatea protejării unei fete, a cărei personalitate nu se manifestase până în acel moment în vreun fel tangibil.

Le trebuiră vreo zece minute până să repereze un petic de iarbă suficient de protejat de crengile joase ale unui tufiş.

— Vom dormi acolo, şuşoti Gosseyn.

Ea se lăsă să alunece în iarbă. Şi mutismul acestei acceptări îl făcu să înţeleagă deodată că fata îl urmase mult prea uşor. Se întinse, gânditor şi încruntat, evaluând riscurile posibile.

Noaptea era fără lună şi obscuritatea, sub tufişul care-i adăpostea, era deplină. Într-un târziu Gosseyn începu să-i desluşească vag silueta neclară în anemica lumină a unui felinar îndepărtat. Era la vreo doi metri de el şi, în timpul cât o observă nu făcu nicio mişcare. Pe măsură ce studia această formă întunecată, Gosseyn îşi dădea seama din ce în ce mai mult de enigma pe care o reprezenta. Era cel puţin la fel de enigmatică ca şi el. Reflecţiile îi fură întrerupte de vocea fetei care îi şopti;

— Mă numesc Teresa Clark. Dar pe tine?

În fond, cum? Asta se întreba şi Gosseyn. Înainte de a putea răspunde, fata adăugă:

— Ai venit pentru jocuri?

— Întocmai, răspunse Gosseyn.

Ezită o clipă. El ar fi trebuit să fie cel care pune întrebări.

— Şi tu? Tot pentru jocuri, aici?

Nu-i trebui mult ca să realizeze că pusese o întrebare stupidă căci răspunsul pe un ton amar nu întârzie:

— Nu fi rău. Eu nici măcar nu ştiu ce înseamnă A-ul acela cu o linie deasupra.[1]

Gosseyn rămase tăcut. În vocea ei ghicise o umilinţă jenantă. Brusc, personalitatea fetei i se contură: un psihic deformat, dar care nu întârzia să-şi manifeste completa satisfacţie în el însuşi. O maşină trecu în viteză pe stradă, scutindu-l de orice comentariu. Fu urmată aproape imediat de alte patru. Noaptea fu înecată brusc în zgomotul şuierător al pneurilor pe asfalt. Sunetul nu întârzie să se

[1] Simbolul grafic pentru noţiunea „nearistotelian” este Ā (N. trad.).

stingă, dar nu complet, persistând perceptibile ecouri îndepărtate, care probabil nu încetaseră niciodată; dar care acum, odată cu atenţia stârnită, deveniseră reperabile.

Vocea fetei îi curmă din nou meditaţia. Avea o voce plăcută, dar în care se ghicea o notă de autocompătimire, deloc agreabilă.

— De altfel, care-i şmecheria cu jocurile astea? Pe de o parte toată lumea vede ce se întâmplă cu câştigătorii care rămân pe Pământ; n-au treabă; sunt judecători, guvernatori, ce mai… Dar miile de câştigători, care ani de-a rândul au plecat pe Venus? Ce naiba fac acolo?

Gosseyn evită un răspuns care să-l compromită.

— În ce mă priveşte – zise el – m-aş mulţumi cu preşedinţia…

Fata izbucni în râs.

— Pentru asta va trebui să învingi clanul Hardie.

Gosseyn se aşeză.

— Pe cine să înving?

— Ei, cum pe cine? pe Michael Hardie, preşedintele Terrei.

Ca ameţit Gosseyn se alungi din nou în iarbă. Iată ce voiau să spună la hotel Nordegg şi ceilalţi. Spusele lui li se păruseră a fi delirul unui nebun. Preşedintele Hardie, Patricia Hardie, palatul de vară din Cress-Village – iar tot ce ştia el în legătură cu toate acestea, fals, dar absolut fals.

Cine i-ar fi putut băga în cap asemenea trăsnăi? Clanul Hardie?

— Poţi să mă înveţi cum să procedez ca să obţin, participând la jocuri, un serviciu – ceva, nu mare lucru? îl întrebă Teresa Clark.

— Ce?

În obscuritate, Gosseyn o fixă cu privirea, apoi mintea făcu loc unui sentiment mai amical.

— Zău, nu ştiu cum te-aş putea ajuta. Jocurile solicită un anumit nivel de cunoştinţe şi o îndemânare care se obţine în foarte mult timp. În timpul ultimelor 15 zile, acestea

necesită o supleţe de gândire şi o putere de înţelegere de un asemenea nivel, încât numai minţile cele mai dezvoltate şi mai pătrunzătoare din lume pot spera să concureze cu şanse.

— Ultimele 15 zile nu mă interesează. Dar nu-i aşa că dacă atingi cea de a şaptea zi capeţi un serviciu?

— Cel mai neînsemnat post obţinut prin jocuri, îi explică cu blândeţe Gosseyn, asigură un venit de 10.000 de dolari pe an. Iar concurenţa, trebuie să ţi-o spun, este cam dură.

— Eu sunt destul de iute, replică Teresa Clark. Şi am ajuns la fundul sacului. Cred că asta mă va stimula.

Gosseyn n-o credea, dar îi părea şi rău de ea.

— Dacă vrei – spuse – îţi voi face un foarte scurt rezumat,

Se opri. Dar ea interveni imediat:

— Te rog, dă-i drumul.

Gosseyn şovăia, Simţea din nou inutilitatea, lipsa de sens a unei asemenea discuţii cu fata aceasta. Cu regret, începu totuşi.

— Creierul uman, în mare este format din două părţi, cortexul şi talamusul – cortexul fiind centrul diferenţierii, iar talamusul centrul reacţiilor emoţionale ale sistemului nervos.

Se întrerupse,

— Ai fost vreodată la Institutul de Semantică?

— E formidabil, răspunse Teresa, e plin de bijuterii şi metale preţioase…

Gosseyn îşi muşcă buzele.

— Nu la asta mă refeream. Voiam să-ţi vorbesc despre fresca de pe pereţi! Ai văzut-o?

— Nu-mi amintesc.

Ea nu părea să realizeze că răspunsul era deplasat.

— Dar l-am văzut pe domnul acela bărbos… cum naiba îl cheamă? Directorul?…

— Lavoisseur?

Gosseyn se încruntă în întuneric.

— Credeam că a murit într-un accident, acum vreo câţiva

ani. Când l-ai văzut?

— Anul trecut. Era într-un fotoliu rulant.

Gosseyn se posomorî. O clipă avusese impresia că memoria îl înşală din nou. Era totuşi ciudat că aceia care-i manipulase gândirea, oricine ar fi fost el, ar fi dorit ca el să ignore faptul că semi-legendarul Lavoisseur este încă în viaţă. După încă o clipă de ezitare, reluă discuţia de unde rămăsese.

— Ei, şi cortexul şi talamusul dispun de nişte posibilităţi fantastice. Ambele trebuie antrenate la maximum, dar mai ales, trebuie astfel organizate încât să acţioneze în mod coordonat. De fiecare dată când această coordonare, sau „integrare” nu se realizează, avem de-a face cu o personalitate confuză: victimă a hiperemotivităţii şi, în fapt, a tuturor tipurilor de nevroze. Însă, atunci când integrarea cortico-talamică s-a realizat, sistemul nervos poate rezista aproape la orice şoc.

Gosseyn se opri, amintindu-şi de şocul la care a fost supus, nu de multă vreme, propriul său creier. Fata îl întrebă imediat:

— Ce-i cu tine? S-a întâmplat ceva?

— N-am nimic.

Şi adăugă morocănos:

— Mai vorbim noi despre toate astea mâine dimineaţă.

Dintr-odată se simţi obosit. Se întinse. Adormi gândindu-se ce sens puteau avea cuvintele rostite de detectorul de minciuni: „Este înconjurat de o aureola de forţă de o natură nemaiîntâlnită.”

Când se trezi, soarele strălucea. Teresa Clark se topise fără urmă.

Gosseyn se convinse de dispariţia ei răscolind în grabă tufişurile. Apoi ieşi pe trotuar la vreo 30 de metri mai încolo; inspectă dintr-o privire strada spre nord, apoi spre sud.

Trotuarele şi strada furnicau de lume. Bărbaţi şi femei, îmbrăcaţi cu eleganţă treceau grăbiţi prin faţa lui. Zgomotul

miilor de voci şi a miilor de maşini se concentra într-un vacarm clocotitor, dar înfundat, de fond. Şi, deodată totul deveni interesant. Gosseyn, invadat de o veselie fără margini, se simţi mai mult ca oricând liber. Chiar şi plecarea fetei dovedea că ea nu reprezenta a doua mişcare din vreun plan fantastic, început prin atacul împotriva memoriei sale. Era uşurat că n-o mai are pe cap.

O figură familiară se detaşă dintre chipurile care îi defilau prin faţă. Teresa Clark, purtând două pungi de hârtie maronie, îl striga.

— Am cumpărat ceva pentru micul dejun. M-am gândit că ţi-ar place mai mult să mâncăm, aici, la iarbă verde, printre furnici, decât să intrăm într-un restaurant arhiplin.

Mâncară în tăcere. Gosseyn observă că alimentele erau ambalate cu grijă în cutii şi recipiente de voiaj, din plastic. Aveau suc concentrat de portocale, cornflakes, smântână într-un borcan separat, buşeuri calde cu rinichi, cafea cu frişcă, ambalată de asemenea separat.

Cinci dolari, aprecie el. Un adevărat lux pentru un cuplu care trebuia să reziste 30 de zile cu foarte puţini bani. Pe de altă parte, o fată care ar fi avut cinci dolari, în mod sigur i-ar fi dat proprietăresei, ca s-o mai adăpostească o noapte. Pe deasupra probabil că avusese şi un serviciu bun, judecând după concepţia sa despre un mic dejun.

Analizând toate acestea, îi veni o idee la care medită o clipă, apoi întrebă:

— Şi cum ziceai că-l cheamă pe şeful tău, cel care-ţi făcea propuneri?

— Pardon? zise Tersa Clark.

Tocmai îşi terminase buşeurile cu rinichi şi-şi căuta poşeta. Păru descumpănită, apoi chipul i se lumină:

— A! El?

Şi nu mai zise nimic.

— Da, insistă Gosseyn. Cum îl cheamă?

Ea părea să-şi fi recăpătat siguranţa.

— Nu-mi place să-mi mai amintesc. A fost ceva foarte

neplăcut.

Şi apoi schimbă vorba.

— Pentru prima zi trebuia să ştia multe?

Gosseyn la început fu tentat să insiste şi să readucă discuţia la persoana şefului. Dar sfârşi prin a renunţa şi-i răspunse:

— Nu, din fericire, prima zi n-a fost niciodată altceva decât un timp consacrat personalităţilor. În mare se rezumă la o înscriere şi apoi eşti îndrumată către cabina unde vei fi supusă primelor teste. Am studiat dările de seamă ale jocurilor din ultimii 20 de ani, de când Maşina a acceptat să fie publicate, şi am constatat că n-a existat vreodată vreo modificare în prima zi. Ţi se cere să defineşti semnificaţiile lui A, lui N şi lui E cu bară dedesubt. Fie că-ţi dai seama sau nu este imposibil să fi trăit pe Terra şi să nu fi căpătat măcar o spoială de non-A. Este un element din ce în ce mai important al atmosferei noastre mintale comune şi asta de câteva sute de ani.

Şi încheie:

— Oamenii, în general, au tendinţa de a uita definiţiile – dar dacă tu eşti într-adevăr serioasă…

— Bineînţeles că sunt – zise fata.

Îşi scoase din poşetă o tabacheră fină.

— Vrei una?

Cutia sclipea în soare. Diamante, smaragde şi rubine scânteiau pe suprafaţa de aur fin cizelat. O ţigară, deja aprinsă automat în tabacheră, ieşi din distribuitor. Desigur pietrele puteau fi de plastic, iar aurul – imitaţie: dar obiectul părea manufacturat manual şi autenticitatea era tulburătoare. Gosseyn îl aprecie la vreo 25.000 de dolari.

Îşi regăsi graiul.

— Mulţumesc, nu fumez.

— Este un amestec special, insistă fata. Dulce nemaipomenit.

Gosseyn negă din cap. De astă dată ea îi acceptă refuzul. Îşi luă o ţigareta, o duse la buze şi aspiră cu o vădită

satisfacţie, apoi reintroduse tabachera în poşetă. Nu părea să-şi dea seama de efectul pe care-l produsese. Zise:

— Hai să revenim la studiile noastre. Şi după aceea putem să ne despărţim şi-să ne revedem diseară. De acord?

Era o femeie foarte autoritară şi Gosseyn nu era sigur că va reuşi vreodată s-o aprecieze. Ideea că intruziunea ei în viaţa sa avea un scop bine definit căpătă contururi tot mai precise. Era posibil ca tocmai această fată să constituie o legătură între el însuşi şi cauza necunoscută a tulburărilor sale mintale… Nu putea s-o lase să se îndepărteze.

— Perfect, zise el. Dar n-avem timp de pierdut.

3

A fi, înseamnă a fi relativ.

C.J.K.

Gosseyn o ajută pe fată să coboare din autobuzul de suprafaţă. Ocoliră cu paşi grăbiţi o perdea de arbori, trecură de porţile masive şi, în faţa ochilor, avură Maşina. Fără nicio şovăire, fata îşi continuă drumul, dar Gosseyn se opri în loc.

Maşina se înălţa la capătul unui bulevard larg. Colinele fuseseră nivelate astfel încât aceasta să fie înconjurată de spaţiu şi peluze înverzite. Se situa la aproape un kilometru de porţile umbrite de arbori. Sfida cerul într-o splendoare de metal strălucitor. Era un con aţintit spre zenit, surmontat de o stea de lumină atomică, mai orbitoare decât soarele de amiază care licărea deasupra.

Gosseyn fu surprins s-o vadă atât de aproape. Până atunci nu se gândise, dar acum, deodată, îşi dăduse seama că Maşina nu va accepta niciodată falsa lui identitate. Blocat, rămase imobil, abătut şi deprimat. Teresa Clark se oprise şi ea şi-l privea.

— O vezi pentru prima oară atât de aproape, zise ea înţelegătoare. Te simţi întors pe dos, nu-i aşa?

Nuanţa de superioritate care i se ghicea în glas aduse un surâs palid pe buzele lui Gosseyn. „Orăşenii ăştia”, gândi el

nemulţumit. Acum îi era mai bine. O luă de braţ pe Teresa şi porni mai departe – încrederea îi revenea puţin câte puţin. Fără nicio îndoială, Maşina nu-l va judeca în funcţie de o abstracţie atât de absolută cum este starea civilă, cu atât mai mult cu cât însuşi detectorul de minciuni de la hotel recunoscuse că el nu-şi disimulează în mod intenţionat identitatea.

— Acum, că am ajuns aici, zise Teresa Clark, sunt mai puţin sigură de mine. Tipii ăştia par al naibii de deştepţi.

Gosseyn râse văzându-i expresia feţei, dar se abţinu să comenteze. În cel priveşte se simţea absolut sigur să concureze până în a treizecea zi. Problema nu era dacă va fi în stare să câştige, ci dacă va fi lăsat să încerce.

Unică şi impenetrabilă, Maşina domina fiinţele umane pe care urma să le claseze după cultura lor semantică. Niciunul dintre indivizii în viaţă nu ştia cu exactitate unde era amplasat în structura sa un creier electromagnetic. Ca atâţia înaintea lui, Gosseyn se întrebase: „Unde l-aş fi implantat dacă aş fi fost unul dintre arhitecţii aceştia savanţi?” Dar asta n-avea, de altfel, nicio importanţă. Maşina era deja mai în vârstă decât orice om în viaţă. Reînnoindu-se ea însăşi, conştientă de propria existenţă şi de sarcina ce-i revine, rămânea un mister pentru orice creatură umană, insensibilă la corupţie şi capabilă, teoretic, să se opună la orice tentativă de distrugere.

Mulţimea se îndesea pe măsură ce se apropiau de Maşină, iar enormitatea masei acesteia devenea din ce în ce mai evidentă. Forma sa circulară şi dimensiunile îi confereau o alură avântată şi aerodinamică, pe care nu o alterau rândurile de cabine individuale care se înşirau în lungul bazei colosale fracţionându-i linia. De jur împrejurul bazei erau numai cabine. Primul etaj era ocupat de alte săli de concurs şi de culoarele care le deserveau.

Vaste scări exterioare conduceau la al doilea, la al treilea şi la cel de-al patrulea etaj, iar în jos se suprapuneau trei subsoluri succesive; un total de şapte etaje formate din

cabine de examen pentru candidaţii individuali.

— Juggernaut[2]! strigaseră în cor alarmaţi cei emotivi, atunci când demarase construcţia.

— Nici vorbă răspunseseră constructorii; nu-i o maşină distrugătoare, ci un creier mecanic imobil, dotat cu funcţii creatoare şi cu însuşirea de a se autodizolva, în cadrul unor limite sănătoase.

În numai trei ani oamenii au sfârşit prin a-i accepta deciziile în problemele guvernamentale.

Involuntar, Gosseyn prinse o conversaţie dintre un bărbat şi o femeie, care mergeau în paralel cu ei.

— Pe mine, zicea femeia, mă terorizează tocmai absenţa poliţiei.

La care bărbatul îi spuse:

— Dragă, nu-nţelegi că tocmai asta ne dă o idee despre cum este pe Venus, unde poliţia este inutilă? Dacă ne vom arăta demni de Venus, vom pleca pe o planetă unde toată lumea este sănătoasă. Perioada asta fără poliţie ne oferă o ocazie de a ne verifica progresele noastre aici. Pe vremuri era un coşmar, dar, numai din câte îmi amintesc eu însumi, progresul este vădit. Ce mai, e necesară.

— Cred că aici trebuie să ne despărţim, zise Teresa Clark. Cei din „C” sunt jos, la al doilea subsol şi cei din „G” chiar deasupra. Ne vedem deseară pe peluză. Ai ceva contra?

— Absolut nimic.

Gosseyn o aşteptă să înceapă să coboare pe scara ce ducea la al doilea subsol. Apoi o urmări. O întrevăzu când ajunse la ultima treaptă. Se îndrepta spre o ieşire situată la capătul unui coridor îndepărtat. Parcursese jumătatea coridorului când ea o apucă pe o scară care o ducea spre exterior. Până să urce şi Gosseyn acele scări, fata dispăruse. Făcu, gânditor, cale întoarsă. Probabilitatea ca fata să nu aibă curajul să se supună testelor îl determinase s-o urmărească, dar confirmarea acestei supoziţii era

[2] Juggernaut – În mitologia indiană, cea de a opta încarnare a zeului Vişnu, semnificând forţa neînduplecată, implacabilă. (N. trad.).

tulburătoare. Problema Teresei Clark devenea din ce în ce mai complexă.

Mai afectat decât se aştepta Gosseyn intră într-una dintre cabinele de examen vacante din secţia „G”. Uşa abia se închise cu un clinchet uşor în spatele său. că o voce din difuzor îl întrebă sec.

— Numele dumneavoastră?

Gosseyn uită de Teresa Clark. Acum începea greul. Cabina era dotată cu un confortabil fotoliu cu pivot, cu un birou cu sertare şi un panou transparent, amplasat deasupra acestuia în spatele căruia tuburi electronice luminoase formau motive mergând de la roşul intens la galbenul viu. În centrul panoului se afla difuzorul stilizat, confecţionat de asemenea din plastic transparent. De acolo răsuna vocea Maşinii, care acum îi repeta:

— Numele dumneavoastră? şi, vă rog, strângeţi în mâini electrozii.

— Gilbert Gosseyn, şopti Gosseyn.

Se făcu tăcere, câteva tuburi de culoare roşie intensă clipiră, apoi:

— Pentru moment – zise Maşina cu un ton neutru – accept acest nume.

Gosseyn se aşeză mai confortabil în fotoliu. Privirea îi ardea sub influenţa nerăbdării. Se simţi în pragul revelaţiei şi zise:

— Îmi cunoaşteţi numele adevărat?

Urmă o nouă tăcere. Gosseyn avu timpul să se gândească la această maşină, care – chiar în acel moment – purta pe îndelete *zeci de mii* de conversaţii cu fiecare din indivizii ocupând fiecare din cabinele soclului.

Maşina zise:

— În memoria dumneavoastră nu există memoria vreunui alt nume. Dar, pentru moment să lăsăm asta de o parte. Sunteţi gata să vă supuneţi testului?

— Dar…

— Gata cu-ntrebările pentru moment – răspunse Maşina

pe un ton mai strict.

Apoi reluă mai conciliantă:

— Cele pentru scris sunt în sertare. Întrebările sunt tipărite pe fiecare foaie. Nu vă grăbiţi. Aveţi o jumătate de oră şi nu veţi putea părăsi cabina înaintea scurgerii acestui interval de timp. Noroc.

După cum se aştepta Gosseyn, întrebările erau: Ce este non-aristorelianismul? Non-newtonianismul? Non-euclidianismul?

Erau întrebări nu tocmai simple. Cea mai bună metodă era să nu încerci să dai un răspuns detailat, ci să arăţi că realizezi gradualitatea semnificaţiilor cuvintelor şi că înţelegi că fiecare din aceste răspunsuri nu poate fi decât o abstracţie. Gosseyn începu prin a nota abrevierile legale, pentru exprimarea verbală sau în scris, a fiecărui termen: Non-A, sau Ā, Non-N sau Ñ, non-E sau Ē.

Termină în vreo douăzeci de minute, apoi se lăsă în fotoliu, într-o aşteptare tensionată. Maşina spuse „Gata cu întrebările, pentru moment.” Asta lăsa să se înţeleagă că îi va vorbi din nou. Se scurseră 25 minute când vocea răsună din nou.

— Nu vă lăsaţi amăgit de aparenta simplitate a testului de astăzi. Amintiţi-vă că jocurile nu urmăresc să-i pice la teste pe majoritatea concurenţilor. Sarcina lor este de a-l învăţa pe fiecare individ să-şi utilizeze cât mai bine complexul sistem nervos de care dispune prin moştenire ereditară. Şi aceasta nu se va realiza decât atunci când fiecare va reuşi să ajungă la capătul celor 30 de zile de jocuri. În prezent au fost deja anunţaţi, cei care nu au reuşit după prima zi. Aceştia nu vor mai fi admişi să concureze în restul zilelor actualei sesiuni. Celorlalţi – peste 99% – am plăcerea de a le spune: mult noroc pentru mâine.

Asta, da, operativitate. El îi introduse fila în fanta destinată acestui scop. O cameră de televiziune o parcursese, comparând-o cu răspunsurile corecte, interpretându-le şi acordând o notă favorabilă. Răspunsurile

altor 25.000 de concurenţi fuseseră controlate în acelaşi fel. În câteva minute un nou lot de candidaţi va repeta această experienţă.

— Mai doreşti să pui şi alte întrebări, Gilbert Gosseyn? îl interogă Maşina.

Gosseyn se încordă.

— Mi-au fost introduse în memorie anumite noţiuni eronate. Această operaţiune urmăreşte un scop anumit?

— Au fost introduse.

— Cine le-a introdus?

— Creierul dumneavoastră nu păstrează nicio urmă.

— Atunci de unde ştiţi că au fost introduse?

— În urma unui raţionament logic, răspunse Maşina, bazat pe date. Faptul că iluzia dumneavoastră este în legătură cu Patricia Hardie îmi apare foarte sugestiv.

Gosseyn ezită, apoi formulă gândul care îl chinuia.

— Mulţi nevrotici au şi ei convingeri foarte ferme. De obicei aceştia se identifică făţiş marilor personalităţi: „Eu sunt Napoleon, eu sunt Hitler, eu sunt Tharg, eu sunt soţul Patriciei Hardie”. Ideea mea nu este de aceeaşi natură?

— Absolut deloc. Se pot implanta pe cale hipnotică convingeri extrem de puternice. Şi cazul dumneavoastră este de această natură. Acesta este motivul pentru care aţi reuşit să vă debarasaţi de sentimentul părerii de rău. din momentul aflării că ea este în viaţă. În acelaşi timp trebuie să vă atrag atenţia că vindecarea dumneavoastră nu este deplină.

Urmă o scurtă tăcere. Apoi Maşina reluă, cu o curioasă nuanţă de tristeţe în voce.

— Eu nu sunt decât un creier imobil şi vag informat de ce se urzeşte prin cotloanele îndepărtate ale Terrei. Eu nu pot decât să intuiesc planurile ce se pun la cale. Veţi fi surprins şi dezamăgit când veţi afla că nu pot să vă spun mai mult.

— Dar ce puteţi totuşi să-mi spuneţi, întrebă Gosseyn.

— Că toate acestea vă privesc în modul cel mai direct, dar eu nu pot rezolva problema. Doresc să vă adresaţi unui

psihiatru pentru a vi se face o fotografie a cortexului. Am unele impresii în legătură cu creierul dumneavoastră, dar nu reuşesc să le precizez. Şi acum, gata. La revedere, pe mâine.

Poarta se redeschise automat cu un clinchet. Gosseyn ieşi în coridor, ezită un moment, apoi îşi făcu drum prin mulţimea grăbită luând-o spre nord.

Ajunse la un bulevard pavat. Către nord-est, la vreo 500 de metri de Maşină se înălţau alte clădiri. Erau dispuse geometric de-a lungul bulevardului, la capătul căruia se afla amplasat palatul Maşinii înconjurat de câmpuri de flori şi masive de boscheţi. Palatul nu era mare; contururile sale elegante se pierdeau în verdele plin şi luxurianţa vegetaţiei decorului. Dar pe Gosseyn nu peisajul îl preocupa. Mintea lui tatona, încerca să imagineze şi să înţeleagă. Preşedintele Hardie şi fiică-sa Patricia locuiau acolo. Dacă el, Gosseyn era atât de implicat în toată chestia asta, atunci şi ei erau la fel de amestecaţi. Pentru care motiv i se băgase în cap, ideea că ar fi fost căsătorit cu o Patricia Hardie *moartă?* Era o prostie fără seamăn. Ar fi fost denunţat de oricare detector de minciuni, chiar dacă Nordegg nu s-ar fi găsit acolo să-l acuze.

Gosseyn făcu cale întoarsă şi o luă de-a lungul soclului Maşinii îndreptându-se spre oraş. Mâncă ceva într-un mic restaurant lângă fluviu şi apoi răsfoi paginile „profesiuni” ale unei cărţi de telefon. Ştia numele celui pe care îl căuta şi de aceea îl găsi cu uşurinţă:

ENRIGHT, DAVID LESTER – PSIHOLOG
709 Palatul Artelor medicale.

Enright scrisese mai multe cărţi, pe care toţi cei ce sperau să treacă de ziua a zecea a jocurilor trebuiau să le fi citit. Era o plăcere să-ţi reaminteşti limpezimea de cristal a stilului autorului, deosebita atenţie semantică acordată fiecăruia dintre gradele de semnificaţie a cuvintelor

utilizate, anvergura spiritului său şi modul în care îl înţelegea pe om ca un singur tot, conştiinţă şi corp împreună.

Gosseyn închise cartea de telefon şi ieşi în stradă. Se simţea bine, calmat din punct de vedere nervos. Speranţa renăştea în el. Chiar şi faptul că-şi reamintise cu precizie de Enright, de cărţile lui, arăta până la ce punct această amnezie parazitară îi bloca memoria. Nu va mai ţine mult din momentul în care celebrul savant se va ocupa de el.

La biroul de recepţie al cabinetului, i se spuse:

— Dr. Enright nu primeşte decât pe bază de programare; pot să vă fixez o consultaţie peste trei zile – joi la ora 2. Totodată, vă rog să aveţi amabilitatea de a achita o taxă de cauţiune de 25 de dolari.

Gosseyn plăti, luă chitanţa şi ieşi, descurajat dar nu cine ştie ce. Doctorii de mâna întâi erau încă foarte solicitaţi, într-o lume departe încă de atingerea perfecţiunii non-A teoretice.

Ajuns în stradă zări o maşină lungă, puternică, cum nu mai văzuse. Maşina se opri în lungul trotuarului, la vreo 31 de metri de el. Caroseria strălucea în bătaia soarelui de după amiază. Un valet sări de pe locul de lângă şofer şi deschise portiera.

Dinăuntru coborî Teresa Clark. Era îmbrăcată într-o rochie de după-amiază dintr-o somptuoasă ţesătură neagră. Croiala nu o făcea să pară solidă, dar culoarea închisă a rochiei îi punea în valoare chipul, îndulcindu-i trăsăturile şi, prin contrast, făcându-l să nu mai pară atât de bronzat. Teresa Clark! Un nume care nu mai însemna nimic în faţa acestei splendori.

— Cine e? îl întrebă Gosseyn pe un trecător oprit lângă el.

Surprins, necunoscutul îl privi, apoi rosti numele la care Gosseyn deja se aştepta.

— Cum cine, Patricia Hardie, fiica preşedintelui Hardie.

Cred că nu-i prea întreagă la minte fata asta. Uită-te numai la maşina asta, bijuterie prea mare, ăsta-i semn sigur de…

Gosseyn se întoarse, ferindu-se să fie văzut de ocupanta maşinii. Ar fi fost o prostie să se lase recunoscut, înainte de a fi analizat toate datele. La fel de ridicol era şi gândul că ea s-ar mai întoarce la noapte pe peluză, unde să se întâlnească cu un străin.

Dar ea veni totuşi.

Stând în picioare în obscuritate, Gosseyn privea gânditor la silueta întunecată a fetei. Venise la locul de întâlnire pe furiş şi acum se afla în spatele ei, aceasta nepărând să-i bănuiască prezenţa. Era totuşi posibil ca, în ciuda minuţioasei examinări a terenului, să fi căzut într-o capcană. Dar era un risc pe care şi-l asumase fără nicio ezitare. Fata asta era singura pistă care îl putea conduce spre elucidarea propriului său mister. Şi el o urmărea cu atenţie, în măsura în care i-o permitea întunericul.

La început, ea rămăsese aşezată, cu piciorul stâng îndoit sub cel drept. În aproape 10 minute îşi schimbase poziţia de vreo cinci ori. Îşi scosese tabachera şi apoi o băgase la loc, fără a-şi lua vreo ţigară. Clătinase din cap de şase ori, ca şi cum ar fi vrut să îndepărteze un gând sau o idee. Înălţase din umeri de două ori, îşi încrucişase braţele şi se zgribulise ca şi cum i-ar fi fost frig, oftase zgomotos de trei ori, şuierase uşor impacientată şi aproape un minut întreg rămăsese nemişcată.

Noaptea trecută fusese mai puţin nervoasă. Nu păruse deloc agitată, cu excepţia singurului moment când pretinsese că-i fusese frică de indivizii care, chipurile, o urmăriseră. „Aşa-i când aştepţi” – conchise Gosseyn. Ea era obişnuită să-i aibă pe oameni sub ochi, să-i dirijeze. În ce-o privea, nu înţelegea şi nu putea să aibă răbdare.

Ce zicea după-amiază bărbatul acela?

Că nu-i prea întreagă la minte. Fără nicio îndoială. Lipsită desigur în fragedă copilărie de antrenamentul iniţial non-A,

atât de necesar dezvoltării anumitor inteligenţe. Cum a fost oare posibilă neglijarea unui asemenea antrenament în căminul unui om atât de superb integrat cum este preşedintele Hardie, aceasta este întrebarea. Oricare ar fi fost motivul, rezultatul era o făptura ale cărei acte sunt controlate exclusiv de talamus. Şi-o imagina cu mare uşurinţă pradă unei comoţii nervoase.

Continuă s-o supravegheze din umbră. La capătul celor zece minute, fata se ridică, se destinse întinzându-şi braţele şi se reaşeză. Îşi scoase pantofii şi, răsucindu-se, se întinse pe iarbă. În clipa aceea îl văzu.

— E-n regulă – îi şopti Gosseyn. Eu sunt. Cred că m-ai auzit venind.

Desigur că era o minciună, dar cum fata sărise în sus, părea singura cale s-o liniştească.

— Vai, ce m-ai speriat.

Dar vocea îi era calmă şi neutră, perfect controlată. „Are reacţii talamice foarte controlate, mititica”.

Se aşeză în iarbă lângă ea şi încercă să se integreze atmosferei acestei nopţi. A doua noapte fără poliţie! Totul părea dificil de crezut. Auzea zgomotele oraşului, abia perceptibile, fără relief, deloc sugestive. Unde erau bandele şi hoţii? Păreau cu totul ireali, când te gândeai la ei din acest cotlon liniştit şi obscur.

Poate că anii şi sistemul de educaţie le erodaseră numărul, rămânând numai o legendă terifiantă şi câţiva descreieraţi care bântuie în noapte în căutarea vreunei victime fără apărare. Nu, era imposibil să fie aşa. Din contră, oamenii deveniseră mai curajoşi, pe măsură ce conştiinţele se integrau progresiv structurii universului care-i înconjura. Poate pe undeva se pregătea sau se folosea violenţa. Undeva? Poate chiar aici;

Gosseyn o privi pe fată. Apoi, cu glas foarte scăzut, începu să vorbească. Îşi istorisi odiseea – cum fusese dat afară din hotel, amnezia care îi ştersese amintirile, curioasa iluzie că ar fi fost căsătorit cu Patricia Hardie.

— Pentru ca în cele din urmă – încheie el – să descopăr că este fiica preşedintelui şi că este cum nu se poate mai vie.

Patricia Hardie îi răspunse:

— Este adevărat că toţi aceşti psihologi, inclusiv cel care te va consulta, s-au numărat printre cei care au câştigat călătoria pe Venus şi au revenit pe Pământ pentru a-şi exercita profesia? Şi că nimeni altcineva nu are în mod real dreptul de a se consacra psihiatriei şi ştiinţelor anexe?

Gosseyn nu se gândise la aşa ceva.

— Păi… fără îndoială – se bâlbâi el. Ceilalţi pot urma cursurile respective, natural, au dreptul, dar… Deodată fu cuprins de o dorinţă imperioasă, de o nevoie bruscă să se afle în faţa doctorului Enright. Câte n-ar putea afla de la un asemenea om! Apoi, redevenind prudent, se întrebă de ce fata îi pusese *această* problemă în loc să-şi exprime opinia despre ansamblul celor povestite de el. O privi cercetător în umbră. Dar chipul, expresia feţei erau disimulate de întunericul nopţii. Fata reluă:

— Vrei să spui că n-ai nicio idee despre identitatea ta? Mai întâi de toate, cum ai ajuns la hotel?

Gosseyn răspunse scurt:

— Îmi aduc minte că am luat autobuzul din Cress-Village pentru aeroportul Nolendia. Şi îmi mai reamintesc cu perfectă claritate că m-am urcat în avion.

— Ai luat masa la bord?

Gosseyn îşi scormoni memoria, negrăbindu-se să răspundă. Era un univers intensiv cel în care el se străduia să pătrundă şi la fel de fictiv ca toate celelalte de acest gen. Amintirea nu este niciodată un lucru anume care îţi revine în minte, ci este vorba – cel puţin pentru marea majoritate a oamenilor – despre *existenţa reală* a unui fapt cu o structură analogă respectivei amintiri. Ori, memoria lui nu reţinuse nimic care să fie în vreo corelaţie cu o structură de ordin fizic. Fără nicio îndoială şi fără vreun echivoc, nu

mâncase nimic în avion.

Fata continua să-i vorbească:

— Chiar n-ai nici cea mai mică idee despre ce înseamnă toate astea? Nu ţi-ai fixat niciun obiectiv, niciun plan care să te scoată la liman? Te mulţumeşti să bâjbâi în beznă?

— Asta e.

Şi aşteptă reacţia ei.

Urmă o lungă tăcere. Prea lungă. Iar răspunsul, când veni, nu veni de la fată. Cineva îi sări în spate şi îl doborî. Alte siluete ţâşniră din tufişuri şi-l înşfăcară. Reuşi să se ridice, luptând. Însufleţit de o profundă oroare, continuă să lupte, chiar şi după ce mai multe mâini viguroase îl imobilizaseră, copleşindu-i capacitatea de rezistenţă.

O voce bărbătească zise:

— O.K., băgaţi-l în maşină şi s-o ştergem.

În timp ce-l înghesuiau pe bancheta din spate a unei limuzine de mare putere, Gosseyn se întrebă: „Au venit chemaţi de fată? Ori sunt vreo bandă?”. Demarajul violent al maşinii puse capăt speculaţiilor lui neliniştile.

4

„Ştiinţa nu este decât bun simţ şi judecată sănătoasă”
Stanislas Leczinski,
regele Poloniei, 1763.

Maşinile rulau către nord, în lungul străzilor pustii. Gosseyn băgase de seamă că erau două înainte şi trei înapoia lor. Le vedea siluetele negre şi mobile prin parbriz şi în retrovizor. Patricia Hardie se afla într-una dintre ele; dar, cu toate eforturile sale, nu reuşi s-o distingă. Dar asta n-avea nicio importanţă. Îşi examinase răpitorii şi bănuielile lui se precizau: nu erau gangsteri.

Se adresă omului din dreapta sa. Nu primi niciun răspuns. Se întoarse către cel din stânga. Înainte de a fi deschis gura, acesta îi zise:

— Nu suntem autorizaţi să-ţi vorbim.

— Autorizaţi?

Gangsterii nu se exprimă astfel. Gosseyn se relaxă simţindu-se cu adevărat uşurat.

În cele din urmă, maşinile, după ce urmară o curbă largă, intrară în viteză într-un tunel. Urcau o pantă slab luminată. După aproape cinci minute, tunelul deveni luminos în depărtare. Brusc maşinile ieşiră la suprafaţă pe un platou uşor oval. Încetiniră şi se opriră în faţa unei porţi.

Din maşini ieşiră mai mulţi bărbaţi. Gosseyn o remarcă

pe fată când aceasta coborî din maşina care îl precedase. Ea făcu câţiva paşi către el şi-i spuse:

— E bine s-o ştii. Sunt Patricia Hardie.

— Da. răspunse Gosseyn. O ştiu de după-amiază. Cineva mi-a spus cine eşti.

Ochii fetei se măriră de uimire.

— Eşti complet nebun. De ce n-ai întins-o?

— Pentru că trebuie să ştiu. Vreau şi trebuie să aflu cine sunt.

Probabil că în glasul său răsunase ceva, reflectând sentimentul de vid pe care îl încearcă cel ce şi-a pierdut identitatea.

— Prostule, vai de capul tău – zise Patricia Hardie cu un ton compătimitor. Tocmai acum când ei îşi fac curaj pentru marele salt şi când au spioni în toate hotelurile. Tot ce a spus detectorul de minciuni despre tine, le-a fost raportat imediat. Şi ei nu vor să-şi ia niciun risc.

Ea ezită şi reluă.

— Singura ta speranţă – vocea ei răsuna neutru – este ca Thorson să nu se intereseze de tine. Tatăl meu încearcă să-l convingă să te examineze, dar, până atunci te consideră fără importanţă.

Se opri din nou şi adăugă:

— Îmi pare rău.

Apoi se îndepărtă fără să mai întoarcă capul. Se îndreptă spre o uşă care se deschise înainte ca ea s-o fi atins. O fracţiune de secundă se zări un vestibul inundat de lumină, apoi uşa se închise. Se scurseră cinci sau zece minute. În sfârşit, un. bărbat cu un nas coroiat ca un cioc de vultur apăru pe o altă uşă şi-l cântări din ochi pe Gosseyn. Tonul cu care i se adresă mustea de sarcasm:

— Aha, iată-l pe individul periculos.

Insultă fără importanţă. Gosseyn trecu în revistă caracteristicile fizice ale necunoscutului, şi sensul cuvintelor acestuia i se desluşi. El se aşteptase să i se ceară să coboare din maşină. Se trase înapoi. Ideea că îl puteau

considera drept un tip periculos era cu totul nouă. Părea să nu aibă absolut niciun raport de structură cu faptele. Gilbert Gosseyn, un non-A confirmat, a cărui memorie fusese distrusă de un accident amnezic, putea să se dovedească demn de Venus în urma jocurilor; dar el nu va fi decât unul dintre miile de câştigători analogi. Lui nu-i rămânea decât să dovedească că posedă o calitate unică de structură, care să-l diferenţieze de restul oamenilor.

— Aaaa! E mut – zise tipul cel înalt. Pauza non-A, presupun. Acum, ca totdeauna, supui ipoteza examenului cortexului şi cuvintele semantice adecvate nu vor întârzia să clopoţească.

Gosseyn îl studia cu curiozitate. Rânjetul se mai îndulcise, expresia feţei îşi pierduse din cruzime, comportamentul era mai puţin animalic şi dominator. Gosseyn i se adresă, compătimitor;

— Nu pot decât să presupun că aţi eşuat la jocuri, ceea ce ar explica dispreţul dumneavoastră. Nu sunteţi decât un jalnic dobitoc.

Vlăjganul rânji din nou:

— Hai, îi zise. Vei avea câteva şocuri. De fapt numele meu este Thorson, Jim Thorson. Ţi-o spun fără nicio teamă că o să se audă mai departe.

— Thorson! repetă Gosseyn.

Şi apoi nu mai scoase nicio vorbă. În tăcere îl urmă pe omul cu nasul coroiat, printr-o poartă somptuoasă, în Palatul Maşinii, unde locuiau preşedintele şi Patricia Hardie.

Începu să se gândească la necesitatea întreprinderii unui real efort de a fugi. Dar nu chiar acum. Era foarte curios acest sentiment pe care-l resimţea cu atâta acuitate. De a-şi da seama că nevoia de a şti adevărul despre el însuşi contează mai mult ca orice.

Un lung coridor de marmoră conducea la o uşă de stejar, deschisă. Thorson îi făcu loc să intre, un surâs încreţindu-i figura prelungă. Apoi intră şi el închizând uşa în urma lui şi lăsându-i afară pe paznici.

Trei persoane aşteptau în cameră: Patricia Hardie şi doi bărbaţi. Unul dintre aceştia era un tip bine de vreo 45 de ani, aşezat la un birou. Dar al doilea fu cel care îi reţinu atenţia lui Gosseyn.

Acesta fusese victima unui accident. Era o monstruozitate alcătuită din cârpituri. Un braţ îi era de plastic, la fel unul dintre picioare, iar spatele îi era acoperit de o platoşă de plastic. Craniul părea făcut din sticlă opacă: nu avea urechi, iar ochii – doi ochi omeneşti – te priveau printr-un dom perfect lins, de plastic chirurgical. În oarecare măsură putea fi considerat un norocos: de la ochi în jos, partea inferioară a feţei era intactă. Avea un chip. Nasul, gura, bărbia şi gâtul îi erau umane. În rest, asemănarea cu o făptură normală depinde în mare măsură de concesiile pe care observatorul era înclinat să le facă. Ori în momentul acela Gosseyn nu era dispus să facă vreuna. El optase pentru o anumită comportare, pe plan abstract: obrăznicia. Şi zise:

— Cine-i sperietoarea asta?

Creatura izbucni într-un râs grav. Vocea, când îi răspunse, era profundă, vibrând ca nota „sol” a unei viori.

— Să zicem – zise el – sunt elementul X.

Gosseyn îşi întoarse privirea de la X la tânăra fată.

Aceasta, cu răceală, nu-şi plecă ochii, dar o umbră de îmbujorare îi coloră obrajii. Îşi schimbase rapid toaleta şi acum era îmbrăcată într-o rochie de seară. Şi asta îi oferea prestanţa pe care Teresa Clark n-o avusese niciodată.

În mod ciudat, numai cu greu putu să acorde atenţie şi celorlalţi.

Chiar pentru mintea antrenată a lui Gosseyn, o modificare a stării de spirit astfel încât să accepte ideea că Preşedintele Pământului, Hardie, poate complota, nu era un lucru uşor de realizat. Dar la urma urmei, imposibil de ignorat.

O acţiune ilegală era în curs. Oamenii aceştia nu s-ar fi purtat cu el, aşa cum s-au purtat, iar Patricia şi Thorson nu

i-ar fi zis ce i-au zis, dacă asta n-ar fi însemnat ceva. Chiar Maşina îl avertizase că trebuie să se aştepte la necazuri. Şi ea îl lăsase să înţeleagă că sunt în legătură cu familia Hardie.

Văzut de aproape, preşedintele avea căutătura dură a celui care impune disciplina şi surâsul celui care trebuie să se arate amabil şi plin de tact cu o mulţime de oameni. Buzele îi erau subţiri. Fără îndoială unul dintre cei capabili să întrerupă sec o discuţie sau s-o aducă cu autoritate la subiectul dorit. Semăna cu un detector plin de vivacitate, obişnuit să comande. Acesta i se adresă:

— Gesseyn, vom fi în continuare menţinuţi în poziţii secundare dacă vom accepta guvernarea Maşinii şi filosofia non-A. Noi, cei de faţă, suntem foarte inteligenţi şi capabili, din toate punctele de vedere, numai că temperamentul nostru prezintă anumite aspecte incontrolabile, fapt ce ne-ar împiedica, în mod normal, să obţinem o reuşită completă. 99% din istoria omenirii a fost făcută de oameni ca noi şi poţi fi sigur că aşa va fi şi de acum încolo.

Gosseyn îl privea şi simţea cum i se strânge inima. I se spuneau prea multe. Fie complotul era în preajma izbânzii, fie ameninţările abia voalate ce i se adresaseră deja trebuiau luate ca definitive, în sensul cel mai propriu. În timpul acesta Hardie continuă:

— Ţi-am spus toate astea ca să subliniez următoarele dispoziţii: Gosseyn, mai multe arme sunt aţintite asupra ta. În consecinţă, fără alte comentarii te vei aşeza în fotoliul acela – indică cu mâna dreaptă – vei lăsa să ţi se pună cătuşe, şi te vei supune la tot ce-ţi vom face.

Întoarse privirea şi zise:

— Thorson, adu instrumentele necesare.

Gosseyn era pe deplin conştient că nu are cum să scape din încăperea aceea. Păşi în direcţia aceea şi îl lăsă pe Thorson să-i fixeze încheieturile de cotierele fotoliului. Privi apoi cu vie curiozitate la vlăjganul care împinsese până, lângă el o masă încărcată cu o sumă de maşinării cu un

aspect foarte complex. Fără să scoată vreo vorbă, Thorson îi aplică pe piele, cu ajutorul unei benzi adezive, o duzină, de prelungitoare în formă de cupă ale uneia dintre aparate: şase pe cap şi pe figură, celelalte pe gât; pe umeri şi pe partea de sus a spatelui.

Gosseyn băgă de seamă că nu era singurul curios din cameră. Ceilalţi doi bărbaţi, Hardie şi monstrul se aplecaseră înainte. Ochii albaştri şi cei galbeni bruni luceau cu o sclipire avidă. Fata se ghemuise în fotoliul ei, cu genunchii strânşi sub bărbie, una dintre mâini ducând ţigara la buze. Aspira fumul ca un automat, dar nu-l inhala; îl ţinea numai în gură şi apoi îl sufla. Şi asta fără întrerupere.

Dintre cei patru, Thorson se dovedea cel mai calm. Cu gesturi sigure operă câteva reglaje pe una dintre laturile maşinii, invizibilă pentru Gosseyn, apoi îl privi interogator pe Michael Hardie. Dar Gosseyn fu acela care rupse tăcerea, rostind cu voce înfundată:

— Părerea mea este că ar trebui să mă ascultaţi o clipă.

Se întrerupse; nu pentru că ar fi terminat, ci fiindcă brusc realizase situaţia disperată în care se afla. Gândi în acel moment: pentru numele Raţiunii, ce se întâmplă aici? E oare posibil să i se întâmple aşa ceva unei fiinţe umane care respectă legile, acum, în A.D.[3] 2560, şi unde – pe Pământul în pace?”

— Am impresia, zise el, şi vocea îi suna răguşit chiar şi propriului auz – că sunt un puşti într-o casă de nebuni. Voi aşteptaţi ceva de la mine. Doamne, spuneţi-mi ce şi voi face singur tot ce vreţi. E absolut normal – continuă el – ca viaţa să conteze pentru mine mai mult decât orice-mi veţi cere. Sunt absolut sigur de asta pentru ca în lumea noastră non-A nimeni nu se poate gândi că ideile, invenţiile sau personalitatea cuiva pot fi folosite în detrimentul speciei

[3] A.D. – abreviere pentru expresia *„Anno Domini”,* utilizată pentru desemnarea anilor „după Christos” (N. trad.).

umane. Maşinile, considerate individual, nu pot apleca balanţa în sensul opus cantităţii totale de cunoştinţe ştiinţifice acumulate de cei curajoşi şi determinaţi să apere civilizaţia.

Îl privi apoi întrebător pe Michael Hardie:

— E ceva de genul acesta? Vreo invenţie datând dinaintea amneziei mele?

— Nu.

X fu cel care îi răspunsese. Mutilatul părea amuzat şi adăugă:

— Ştii că poate-i interesant. Avem aici un om care-şi ignoră şi viitorul şi trecutul, dar a cărui apariţie totuşi acum, în acest moment – nu poate fi pe de-a-ntregul întâmplătoare. Incapacitatea detectorului hotelului de a-i descoperi identitatea reală este un fenomen nemaiîntâlnit.

— Dar el spune adevărul.

Patricia Hardie îşi coborî picioarele pe covor şi-şi scoase ţigara din gură. Atitudinea ei părea foarte pozitivă.

— Detectorul hotelului a afirmat că el nu-şi cunoaşte propria identitate.

Braţul de plastic schiţă un gest protector în direcţia ei. În vocea gravă se ghicea o nuanţă îngăduitoare:

— Fetiţa mea, nu punem la îndoială ce-a afirmat. Dar totodată, nu pot trece cu vederea faptul că maşinile sunt coruptibile. Eminentul domn Crang şi eu însumi – tonul accentuă această nuanţă – am demonstrat-o spre satisfacţia multor persoane, între care se numără şi tatăl tău.

Preşedintele Hardie încuviinţă:

— Are dreptate, Pat. În mod normal, cel care s-ar crede, în mintea lui, soţul fiicei mele n-ar fi decât un nevrotic obişnuit. Cu toate acestea, însăşi apariţia unui asemenea individ *în acest moment* trebuie cercetată. Mai mult, incapacitatea detectorului de la hotel de a-l identifica este atât de normală, încât, după cum vezi – el făcu un gest – chiar Thorson personal s-a arătat interesat. După părerea

mea, a fost trimis de agenţii Ligii galactice ca să se facă remarcat şi, ei bine, s-a făcut remarcat. Ce-ai de gând Jim?

Thorson ridică neglijent din umeri.

— Îi voi sonda centri memoriei şi voi afla cine este.

X opină:

— Cred că rezultatele acestui examen nu trebuie să aibă o prea largă circulate. Miss Hardie v-aş ruga să plecaţi.

Buzele fetei se strânseră.

— Aş prefera să rămân.

Apoi îşi ridică sfidător capul:

— La urma urmei, mi-am asumat nişte riscuri.

Nimeni nu zise nimic. Creatura semiumană o privi cu nişte ochi, pe care Gosseyn îi găsi necruţători.

Patricia Hardie se răsuci, stânjenită, şi-l privi pe tatăl ei, căutându-i parcă sprijinul. Marele bărbat îi evită privirea, foindu-se jenat în fotoliul său.

Fata se ridică, o cută dispreţuitoare afectând u-i armonia buzelor.

— Deci te are şi pe tine la mână – zise ea plină de sarcasm. Ei bine, să nu-ţi închipui că mă sperie şi pe mine. Într-o bună zi am să-i plasez un plumb acolo unde trebuie, astfel încât niciun chirurg să nu-i mai poată cârpi gaura cu plastic.

Ieşi trântind uşa, Hardie remarcă:

— Cred că nu mai avem timp de pierdut.

Nimeni nu obiectă. Gosseyn văzu degetele lui Thorson meşterind contactorul maşinii de pe masă. Degetele răsuciră în forţă ceva. Se auzi un declic, urmat de un zumzet.

Mai întâi nu se întâmplă nimic. Gosseyn se încordase, pregătit să reziste unui flux de energie. Dar acesta nu se manifestă. Cu o privire lipsită de viaţă, examină maşina. Aceasta sfârâia şi zumzăia. Ca multe altele era dotată cu nişte tuburi electronice speciale. Acestea erau necesare controlării vitezei motoarelor invizibile, amplificării unei anumite rezonanţe proprii profunde, convertirii energiei,

cronometrării modificărilor survenite într-un proces imperceptibil, precum şi în vreo sută de alte activităţi, dificil de spus care.

Unele tuburi străluceau de o lumină vie în fundul orificiilor practicate în cutia de plastic cu muchii rotunjite. Altele, el o ştia, mult prea sensibile pentru a fi expuse unor factori atât de violenţi, cum ar fi temperatura normală şi iluminarea normală a unei camere, erau probabil ascunse în micile lor teci protectoare şi numai o infinitezimală porţiune a corpului lor cu netezimi de sticlă era în legătură cu exteriorul.

Ochii începură să-l doară, după ce le fixă o vreme. Clipea continuu şi lacrimile îi înceţoşau privirea. Forţându-se Gosseyn reuşi să privească şi altceva decât masa şi aparatele. Dar mişcarea fusese probabil prea rapidă pentru nervii lui crispaţi. Ceva îi răsună în cutia craniană, declanşând o violentă migrenă. Cu o tresărire îşi dădu seama că este efectul maşinii.

I se părea că plonjează spre fundul unui bazin. Din toate părţile simţea exercitându-se asupra lui o presiune violentă, *inclusiv din interior*. De undeva, de foarte departe, auzea vocea calmă a lui Thorson explicând didactic auditorilor;

— Acesta este un aparat foarte interesant. Produce un fel de energie nervoasă. Această energie este preluată de electrozii pe care i-am amplasat în capul şi umerii lui Gosseyn, răspândindu-se apoi în lungul circuitelor nervoase preexistente în corpul lui. Ea însăşi nu creează noi circuite. Trebuie imaginată ca un puseu care îndepărtează instantaneu micile obstacole. În schimb, evită dificultăţile care diferă cu peste 1% de valorile lor normale. Se poate spune, fără a greşi cu nimic, că este una dintre energiile care se răspândesc pe căile minimei rezistenţe.

Sunetul acestei voci îl împiedica să gândească. Mintea lui Gosseyn nu putea formula un gând complet. Încercă să se opună bruiajului verbal şi energiei care îl penetra. Dar prin cap continuă sarabanda frânturilor de idei, dominată de

vocea lui Thorson.

— Caracteristica interesantă din punct de vedere medical a acestui flux artificial de energie nervoasă constă în posibilitatea de a-l fotografia. În câteva clipe, după ce acţiunea energiei artificiale se va resimţi în circuitele nervoase cele mai îndepărtate, voi lua mai multe negative, pe baza cărora vom avea clişeele necesare. Mărindu-le pe sectoare cu ajutorul unui proiector, fotografiile vor arăta în ce zone ale creierului îi este localizată memoria. Având în vedere că ştiinţa cunoaşte de multă vreme natura amintirilor înmagazinată în fiecare grup de celule, vom putea deci alege locul în care ne vom concentra presiunile pentru a constrânge acea amintire specifică, care ne interesează, să se formuleze verbal. În acest scop vom utiliza tot acest aparat, dar mărindu-i puterea şi combinând-o cu o formulă semantică complexă de asocieri verbale, ceea ce va realiza efectiv operaţiunea respectivă.

Spunând acestea, închise aparatul şi extrase un film din camera obscură, Spuse: „Supravegheaţi-l” şi dispăru pe una dintre uşi.

Orice supraveghere era de prisos. Gosseyn nici n-ar fi putut să se ţină de picioare. Avea impresia că în loc de creier avea un titirez. Ca un copil care s-a învârtit prea multă vreme, simţea nevoia să se rotească în sens invers.

Înainte de a-şi fi redobândit o imagine normală, Thorson se şi întoarse.

Intră cu paşi măsuraţi şi ignorându-i pe X şi pe Hardie, se îndreptă spre Gosseyn. Ţinând două clişee în mână, se opri în faţa prizonierului şi îl privi cu intensitate.

— Ce-ai descoperit? întrebă Hardie, aflat în stânga lui Gosseyn.

Thorson îi făcu un semn grăbit, ordonându-i să tacă. Gestul fusese de o surprinzătoare brutalitate şi Thorson nici nu păru să-şi dea seama că îl făcuse. Nemişcarea tensionată în care rămăsese îi punea brusc în evidenţă personalitatea, conferindu-i o profunzime fără egal. Acum

era un cu totul alt om. Căci sub aspectul impasibil, se dovedea a fi un uragan de energie nervoasă, o fiinţă cu un potenţial aflat la cotele cele mai superioare. Reprezenta porunca fermă, definitivă, fără echivoc. Când era de acord cu alţii era aşa pentru că el o dorea. Când nu era de acord – el o voia.

X se apropie cu fotoliul rulant şi delicat, luă din mâinile lui Thorson fotografiile. Una i-o întinse lui Hardie. Cei doi bărbaţi priviră clişeele animaţi de emoţii distincte, diferite.

X fu cât pe aci să se ridice din fotoliu. Mişcarea schiţată relevă mai multe detalii ale corpului său semiartificial. În primul rând talia; era mai înalt decât o crezuse Gosseyn – cel puţin un metru Bo. Se putea vedea modul de articulare al braţului de plastic cu cuşca artificială care îi acoperea toracele şi faptul că chipul lui putea exprima tulburarea. X mormăi:

— Ce noroc am avut că nu l-am lăsat să ajungă la psihiatrul acela. Am dat lovitura la momentul potrivit, chiar la început.

Michael Hardie părea enervat:

— Ce tot vorbeşti acolo? Nu uita că ocup actuala funcţie datorită numai abilităţii tale de a controla jocurile Maşinii. Eu personal n-am ajuns vreodată să pricep toate non-aiurelile astea cu ajutorul creierului uman. Ce-s toate mâzgălelile astea? Eu nu văd decât ceva ca o crustă solidă de lumină. Presupun că dungile de colo sunt liniile de descărcare nervoasă şi care o să se descurce cu ocazia proiecţiei măritoare. De data asta Thorson îl auzi. Se duse la Hardie şi-i arătă ceva pe o fotografie, murmurând o explicaţie care-l făcu încet, încet să pălească vizibil.

— Trebuie să-l omorâm – zise el – imediat.

Thorson clătină din cap iritat.

— De ce? ce poate să facă? Să informeze Lumea?

Şi insistă:

— Luaţi bine aminte că nu există linii clare pe lângă... problemă.

— Dar gândiţi-vă, dacă găseşte mijlocul să se servească de ea? interveni din nou Hardie.

— Ar necesita luni întregi! exclamă X. Nici măcar degetul mic n-ar reuşi să-l mişte mai devreme de 24 de ore.

Continuară să şuşotească între ei, până când Thorson explodă furios:

— Dar nu credeţi cu adevărat că poate scăpa din celula *asta*? Ori v-aţi apucat să citiţi romane din acelea Aristoteliene, în care eroul câştigă de fiecare dată?

Până la urmă s-a văzut cine avea ultimul cuvânt. Fură chemaţi câţiva oameni care îl transportară pe Gosseyn cu tot cu fotoliu şi cătuşe, într-o celulă de oţel masiv, situată pe undeva, 4 etaje mai jos. Ultimele trepte se terminau chiar în celulă şi, după ce oamenii care-l aduseseră făcură cale întoarsă până la etajul superior, un motor făcu să dispară întreaga scară în tavan, 7 metri mai sus. O uşă de oţel se trânti cu zgomot peste deschizătură şi fu blocată cu zăvoare grele. Şi apoi se aşternu tăcerea.

5

Gosseyn zăcea nemişcat în fotoliul de oţel. Inima îi pulsa din greu, tâmplele îi zvâcneau, se simţea bolnav şi total sfârşit de pe urma experienţei pe care o trăise. Întregul corp îi era năclăit de sudoare.

— „Mi-e frică, gândi el. Mi-e groaznic de frică. Înnebunesc de frică”.

Frica probabil ia naştere de undeva în profunzimile coloidale ale trupului. O floare când îşi închide petalele noaptea, îşi mărturiseşte teama de întuneric, dar ea nu are un sistem nervos capabil să transmită impulsuri şi nici talamus care să le primească şi să traducă mesajul lor electric sub formă de emoţii. Fiinţa umană este o structură fizico-chimică care ia cunoştinţă de propria existenţă prin funcţionarea unui complex sistem nervos. După moarte, corpul se dezintegrează, iar personalitatea mai supravieţuieşte numai sub forma unui oarecare număr de impulsuri – amintire, şi acelea deformate, în sistemul nervos al altora. Şi pe măsura trecerii anilor, aceste amintiri se estompează. El, Gilbert Gosseyn, va supravieţui ca influxuri nervoase în mintea altora, cel mult o jumătate de secol; sub formă de emulsie pe un negativ foto – un oarecare număr de ani; şi în calitate de asamblaj electronic în celulele unor tuburi catodice – poate vreo două sute de ani. Niciuna dintre aceste posibilităţi luate în calcul nu-l liniştiră şi nici nu-i stopară fluxul de transpiraţie care îi

şiroia pe corp în camera caldă, aproape fără aer.

„Sunt ca şi mort, gândi el în chinurile agoniei. Am să mor. Da, am să mor”.

Şi chiar în acel moment simţi cum îl lasă nervii.

O lumină ţâşni din plafon; o vizetă metalică se deschise. O voce necunoscută rosti:

— Da, îl puteţi informa pe domnul Thorson că tipul se simte bine.

Trecură minute nenumărate, apoi scara coborî. Extremitatea sa inferioară lovi cu un sunet metalic podeaua. Nişte lucrători coborâră pe scară o masă. Pe rând, cu operativitate, aparatul care fusese deja utilizat pe Gosseyn, precum şi câteva altele – cu forme şi destinaţii diferite – fură aduse şi montate pe masă. Imediat ce terminară, lucrătorii dispărură în sus pe scară.

Doi bărbaţi cu chipuri dure coborâră cu agilitate scara. Îi examinară lui Gosseyn mâinile şi încheieturile, apoi se îndepărtară şi din nou se lăsă tăcerea.

Nu trecu mult şi, cu acelaşi zgomot metalic, uşa se deschise din nou. Gosseyn se încordă, aşteptându-se să-l vadă pe Thorson. În locul acestuia apăru Patricia Hardie, care pur şi simplu sări de pe ultimele trepte. În timp ce descuia cătuşele, îi şopti grăbită, insistentă:

— Ia-o pe coridor la dreapta vreo treizeci de metri. Acolo, sub scara principală o să vezi o uşă. Dincolo de uşă e o scară mai mică, urci două etaje şi ajungi la şase metri de apartamentul meu. Poate vei fi în siguranţă acolo, dar nu pot să jur. Din clipa asta eşti liber. Mult noroc!

Imediat ce-l eliberă fata urcă în fugă scara. Muşchii lui Gosseyn erau atât de anchilozaţi, încât se împiedica îngrozitor de fiecare treaptă. Însă indicaţiile fetei se dovediră exacte. În momentul în care ajunse în camera ei de dormit, circulaţia sângelui aproape i se restabilise.

Un parfum subtil plutea în aerul camerei. Prin ferestrele aflate lângă patul cu baldachin, Gosseyn putea vedea farul atomic al Maşinii. Ardea atâta de aproape, încât aveai

impresia că l-ai putea apuca întinzând mâna.

Gosseyn nu împărtăşea deloc speranţele Patriciei Hardie; nu va fi în niciun caz în siguranţă în dormitorul ei, în afară de aceasta, acum era momentul să dea lovitura, atâta vreme cât fuga lui nu fusese descoperită. Voi să încalece balustrada, dar se aruncă instantaneu înapoi; un şir de vreo şase oameni înarmaţi trecu pe sub balcon. Când aruncă o privire un moment mai târziu, văzu doi bărbaţi tupilându-se în nişte boscheţi, la mai puţin de treizeci de metri.

Gosseyn se întoarse în mijlocul camerei. Nu-i trebui decât un minut ca să inspecteze din ochi cele patru încăperi care alcătuiau apartamentul tinerei fete. Îşi alese salonul de toaletă drept post de observaţie. Acesta avea o fereastră şi un balconaş care dădea într-o galerie de vegetaţie, ceva mai la o parte de restul marii grădini. În cel mai rău caz, putea să sară şi să se lase să alunece pe crengi în jos. Extenuat, se aşeză greoi pe bancheta lungă poziţionată în faţa oglinzii monumentale. Era timpul să se gândească puţin şi la gestul Patriciei. Fata îşi asumase un risc serios. Motivul era obscur, dar părea evident că-îşi regreta participarea la complotul urzit împotriva lui.

Gândurile îi fură întrerupte de zgomotul uşor al unei uşi îndepărtate. Gosseyn sări în picioare. Era poate fata; glasul ei şopti prin uşa camerei de baie:

— Eşti acolo, domnule Gosseyn?

Fără să răspundă, Gosseyn deschise şi amândoi se priviră în prag.

— Ce-ai de gând?

— Să ajung la Maşină.

— De ce?

Gosseyn şovăi. Patricia Hardie îl ajutase şi prin urmare, merita să-i acorde încredere. Dar trebuia să ţină seamă şi de faptul că avea de-a face cu o nevrotică, care – fără îndoială – a acţionat impulsiv. Poate nici măcar nu realiza toate consecinţele gestului său. O văzu surâzând ironic.

— Nu face idioţia – zise ea – să crezi că poţi salva lumea,

că tot nu poţi face nimic. Conspiraţia asta nu este la nivel pământean şi nici măcar la scara sistemului solar. Noi suntem doar nişte pioni într-o partidă pe care o joacă oamenii din stele.

Gosseyn o privi aiurit.

— Eşti nebună? îngână el.

În clipa în care vorbi, se simţi golit de orice senzaţie, cu impresia de a fi auzit cuvinte pline de înţelesuri. Deschise gura ca să zică ceva, dar renunţă. Îşi aminti unul dintre cuvintele rostite de Hardie, şi înainte: „galactic”. Atunci fusese mult prea stresat pentru a-i recepta sensul. Abia acum mintea sa începea să capete o imagine asupra intensităţii celor spuse. Dar îşi recăpătă stăpânirea de sine şi reveni asupra spuselor fetei:

— Oameni ai zis? repetă el.

Fata încuviinţă.

— Dar nu mă-întreba cum au venit aici. Eu habar n-am nici cum au apărut oamenii ca noi pe Pământ. Teoria cu maimuţa pare plauzibilă numai dacă n-o priveşti prea de aproape. Dar, te rog, hai să nu ne pierdem în tot felul de ipoteze. Mie, personal, îmi pare bine că sunt oameni şi nu cine ştie ce monştri necunoscuţi. Ce pot însă să-ţi certific este faptul că Maşina e neputincioasă în acest domeniu.

— Mă poate proteja.

Se văzu pe gânduri şi articulă pentru sine:

— S-ar putea.

Apoi ridică din nou spre el ochii ei luminoşi.

— Nu-mi prea dau bine seama ce amestec ai tu în toate astea. Ce-au descoperit în ce te priveşte?

Gosseyn îi povesti pe scurt, în câteva cuvinte, la ce experienţă fusese supus şi adăugă:

— Ceva trebuie să fie la mijloc. Şi Maşina mă sfătuise să-mi fac o fotografie a cortexului.

Patricia Hardie nu-i răspunse o vreme.

— Dumnezeule – reluă ea – poate că au dreptate să se teamă de tine.

Dar se întrerupse brusc.

— Ssst, vine cineva.

Gosseyn auzise şi el sunetul cristalin al clopoţelului de la intrare.

Schiţă un gest rapid cu capul către fereastră, dar fata îi şopti în grabă:

— Nu, nu pleca încă. Încuie uşa după ce ies eu şi nu fugi decât dacă vin să percheziţioneze.

Îi auzi paşii îndepărtându-se. Când reveniră, erau întovărăşiţi de zgomotul unor paşi grei.

O voce bărbătească vorbea:

— Tare mult aş fi vrut să-l văd şi eu pe tipul ăla. De ce nu mi-ai spus şi mie peste ce ai dat? Acum chiar şi lui Thorson îi e frică.

Fata era calmă.

— Dragă Eldred, de unde puteam eu să ştiu că este diferit? Ştiam doar că vorbesc cu cineva care şi-a uitat trecutul.

„Eldred” – gândi Gosseyn. Un nume care trebuie să-l ţină minte. Suna mai degrabă-a prenume decât a nume de familie. Dar bărbatul continua:

— Dacă mi-ar spune-o altcineva decât tine, Pat, l-aş credo. Dar în ce te priveşte, am avut mereu senzaţia că îţi aranjezi nişte combinaţii personale. Pentru numele lui Dumnezeu, nu fii prea şmecheră.

Fata izbucni în râs.

— Scumpule, zise ea, dacă Thorson bănuieşte vreodată că Eldred Crang, comandantul bazei galactice locale, şi John Prescott, comandantul secund, s-au convertit amândoi la non-A, abia atunci o să ai dreptate să vorbeşti despre combinaţii personale.

Vocea lui deveni aproape o şoaptă.

— Pat, ai înnebunit, ce-ţi veni să spui toate astea cu voce tare? Eu n-am vrut decât să te avertizez. În Prescott nu mai am deplină încredere. De când a apărut Thorson, e lunecos ca o zvârlugă, nici nu mai ştii de unde să-l apuci. Din

fericire, nu l-am lăsat niciodată să înţeleagă care sunt adevăratele mele opinii despre non-A.

Fata îi răspunse ceva ce Gosseyn nu înţelese. Se lăsă apoi o tăcere, întreruptă de zgomotul inconfundabil al unui sărut. Vocea fetei răsună din nou:

— Prescott merge cu tine?

Gosseyn spumega. – „M-am prostit de-a binelea – se gândi el furios. Doar n-am fost niciodată căsătorit cu ea şi n-am de ce să mă las tulburat şi dat peste cap de o iluzie”.

Dar ce resimţea era greu de suportat. Sărutul îl şocase – emoţia era poate falsă, dar pentru a scăpa din ghearele ei, trebuia altceva decât un tratament non-A.

Clopoţelul de la intrare puse capăt reflecţiilor sale. După zgomote înţelese că bărbatul şi fata trecuseră în living. Auzi deschizându-se uşa şi o voce bărbătească glăsuind:

— Miss Patricia, am primit ordin să percheziţionăm apartamentul dumneavoastră căci suntem în căutarea unui prizonier evadat… Vă rog să mă scuzaţi, domnule Crang, nu v-am observat.

— OK.

Era vocea bărbatului care o sărutase pe Patricia Hardie.

— Căutaţi ce vreţi şi duceţi-vă odată.

— Am înţeles domnule.

Gosseyn nu mai stătu pe gânduri. Balconul care decora fereastra salonului de toaletă era mascat de coroanele unor copaci. Ajunse jos fără probleme şi se strecură în patru labe pe lângă zid, Pe parcursul primelor sute de metri, nici măcar o singură dată nu părăsi adăpostul tufişurilor sau boscheţilor.

Ajunsese la vreo treizeci de metri de soclul aproape pustiu al Maşinii, când o duzină de automobile ţâşniră din spatele unui şir de arbori, unde stătuseră la pândă; câteva arme deschiseră focul asupra lui Gosseyn urlă disperat la Maşină:

— Salvează-mă, salvează-mă!

Izolată, indiferentă, Maşina îl copleşea cu imensa sa

masă. Dacă era adevărat, cum spunea legenda, că ea se putea apăra singură – pe sine şi domeniul său – de astă dată se pare că nu a găsit că este cazul s-o facă.

Nici măcar un singur led nu a clipit demonstrând că ea ar avea cunoştinţă de crima pe cale să se producă în chiar prezenţa sa.

Gosseyn se târa frenetic pe gazon când îl atinse primul glonţ. Fu lovit în umăr şi impactul îl rostogoli pe traiectoria unei raze de energie incendiară. Carnea şi veşmintele îi fură cuprinse de flăcări. Trupul ce-şi continua rostogolirea fu lovit de alte gloanţe, care-l sfârtecară în mii de bucăţi care continuau să ardă cu furie. Dar cel mai îngrozitor era că nu-şi pierdu cunoştinţa.

Simţea muşcătura continua a focului şi gloanţele care îi sfâşiau trupul torturat, plumbii şi flăcările îi străpungeau organele vitale, picioarele, inima, plămânii, încă multă vreme după ce încetase să se mai mişte. Ultimul său gând confuz reflectă certitudinea, infinit de tristă şi de disperată, că nu va mai vedea niciodată Venus şi misterele sale neştiute.

Şi apoi moartea veni să-l ia.

6

Un ciudat sunet grav îi atrase atenţia lui Gosseyn. Părea că vine de sus. Sunetul deveni rapid mai strident şi se transformă într-un zgomot continuu, asemănător sforăitului mai multor maşini la ralanti.

Gosseyn deschise ochii. Era întins pe jos, în obscuritate, lângă trunchiul unui arbore gigantic. În apropiere se mai întrezăreau doi alţi arbori, dar talia lor era atât de incredibilă încât îşi strânse pleoapele şi rămase nemişcat, ciulind urechile. Se părea că în apropierea sa nu mai era nimeni. Întreaga sa fiinţă se rezuma la urechi şi la auz. Nimic altceva. Era un simplu obiect neînsufleţit, dotat numai cu facultatea de percepere a sunetelor.

Cu vremea reuşi să-şi extindă sfera percepţiei. Îşi simţi corpul întins pe pământ. Fără imagini vizuale, dar puţin câte puţin, impresia se definitivă în mintea lui. Era întins pe solul venusian, ferm, solid susţinut de aceasta bază planetară invulnerabilă care este Venus.

Procesiunea lentă a gândurilor lui îşi schimbă cursul.

Venus! Dar nu era pe Venus. Era pe Pământ.

Amintirile se treziră într-un ungher pierdut al minţii. Pârâiaşul de elemente active deveni un râu, apoi un fluviu adânc şi întunecat care se năpustea spre ocean.

„Sunt mort – îşi zise el –, am fost mitraliat şi carbonizat în flăcări!”

Se cutremură la amintirea suferinţelor atroce. Îşi lipi şi

mai mult trupul de pământ. Încet, încet mintea începu să-i funcţioneze din nou. Faptul că se afla în viaţă păstrând însă amintirea că a fost ucis, încetă să mai fie o simplă retrăire a unei intolerabile agonii, pentru a deveni o enigmă, un paradox care *a priori* era inexplicabil în lumea non A.

Groaza de a simţi durerea revenind se atenuă în minutele care urmară. Gândurile sale, în această lume bizar semiconştientă în care se afla, începură să se concentreze asupra diferitelor aspecte ale situaţiei.

Îşi reaminti de Patricia Hardie şi de tatăl ei. Îşi reaminti de X şi de implacabilul Thorson şi de conspiraţia împotriva non-A.

Aceste readuceri aminte avură asupra lui un efect enorm, pur fizic. Se ridică pe jumătate. Îşi redeschise ochii şi se regăsi în aceeaşi semi-obscuritate ca mai înainte; deci nu era un vis.

Revăzu arborii monstruoşi. De data aceasta, admise că existau într-adevăr. De altfel, tocmai aceştia îi dăduseră în mod automat certitudinea că se aflǎ pe Venus, Toată lumea auzise de arborii de pe Venus.

În mod sigur era pe Venus.

Gosseyn se ridică în picioare. Îşi pipăi trupul; totul părea în ordine. N-avea cicatrici şi nici senzaţia că ar fi fost rănit. Corpul îi era întreg, intact, fără urme de răni.

Era perfect sănătos.

Era îmbrăcat cu un şort, o cămaşă cu guler răsfrânt şi espadrile. Faptul îl surprinse numai pentru un moment. Din câte ştia, fusese îmbrăcat într-un costum – ţinuta sobră a concurenţilor la jocuri. Ridică apoi din umeri. Nimicuri. Singurul lucru care, într-adevăr conta era scopul urmărit de cel sau cei care, după ce îi reconstituiseră corpul din bucăţi, îl plasaseră în decorul acestei păduri gargantueşti. Gosseyn privi în jurul lui, încordat şi, în acelaşi timp, cu toate simţurile în alertă.

Trunchiurile celor trei arbori aflaţi în raza sa vizuală păreau trei zgârie-nori. Îşi aminti că faimoşii arbori

venusieni puteau atinge – se zice – o înălţime de o mie de metri. Privi în sus, dar frunzişul era de nepătruns. Şi, în timp ce stătea aşa, cu capul dat pe spate, băgă de seamă că zgomotul care-l trezise, acum încetase.

Surprins, îşi coborî privirea şi tocmai când voia să se întoarcă, deasupra lui se auzi un pleoscăit. Un torent de apă i se prăbuşi în cap şi-l udă până la piele.

Parcă ar fi fost un semnal. De jur împrejurul lui turna cu cofa. Din penumbră auzea din toate părţile şiroind apa, iar el fu scăldat încă de două ori; ca nişte duşuri gigantice, crengile de deasupra lui filtrau torente de apă şi el încetă să se mai întrebe ce se întâmplă. Ploua: Frunzele enorme acumulaseră apa în amplele lor cupe verzi; dar ici şi colo greutatea apei depăşea rezistenţa frunzelor şi atunci deborda vărsându-se în frunzele de mai jos. Şi tot aşa, această scurgere în trepte continua până când o mică parte a apei ajungea pe sol. Ploaia trebuie că avusese proporţii diluviene. Gosseyn avea „norocul” să se afle într-o pădure cu frunze capabile să înmagazineze un fluviu.

Scrută împrejurimile trunchiului lângă care îl prinse ploaia. Nu era deloc uşor să distingă ceva în semi-întuneric, dar i se păru că undeva, nu foarte departe, parcă se întrezărea o zonă ceva mai luminoasă. O apucă în acea direcţie şi în două minute ajunse la un fel de prerie. O vale se întindea în faţa lui. La dreapta sa, cocoţată pe culmea unei coline, se zărea o casă, pierdută printre tufişurile de flori gigantice.

O casă venusiană!

Cuibărită în mijlocul vegetaţiei, de la distanţă părea construita din piatră; dar, lucru şi mai important, tufişurile ofereau ascunzători pe întreg parcursul, până la vilă. Ajunse la un boschet înflăcărat de flori purpurii şi, din acest ascunziş, cercetă treptele de piatră care conduceau, prin grădina amenajată în terase, la veranda vilei. Pe prima treaptă erau gravate atât de clar nişte litere, încât putu descifra fără vreo dificultate:

JOHN şi AMELIA PRESCOTT

Gosseyn rămase pe gânduri, „PRESCOTT” îşi amintea acest nume. Patricia Hardie şi Crang îl pomeniseră în discuţia lor din apartament. Ea spusese atunci că „dacă Thorson bănuieşte vreodată că Eldred Crang, comandantul bazei galactice locale şi John Prescott, comandantul secund, s-au convertit amândoi la non-A, abia atunci…”

La care Crang îi replicase: „n-am vrut decât să te avertizez. În Prescott nu mai am deplină încredere. De când a apărut Thorson pe Terra e lunecos ca o zvârlugă”. Cam asta vorbiseră ei.

Era deci pe bază. Ştia cine locuieşte în vilă: John Prescott cel care – din punct de vedere intelectual – adoptase filosofia non-A, fără a reuşi să o facă să devină parte integrantă a sistemului său nervos, şi şovăia încă în expectativă.

Bine de ştiut. Căci asta determina propria sa atitudine faţă de acest om şi această femeie. O luă de-a dreptul prin noroiul grădinii în terase. Nu mai încerca nicio remuşcare acum. Îl testaseră fără pic de milă şi el nu vedea de ce ar fi obligat să se poarte cu mănuşi. Avea nevoie de informaţii despre propria lui persoană şi de tot ce îi era necesar să ştie despre Venus. Şi le va avea.

În timp ce se apropia de vilă, Gosseyn auzi vocea de contralto a unei femei. Se opri în spatele unor tufişuri de mărăcini, la vreo trei metri de verandă, şi aruncă o ocheadă prudentă.

Pe treptele verandei era aşezat un bărbat blond, ocupat să noteze ceva într-un blocnotes. Femeia îi vorbea din pragul uşii:

— Până la urmă cred că o să mă descurc singură. Până poimâine nu ţi s-a anunţat niciun pacient.

După o scurtă şovăire, continuă:

— John, să nu crezi că mă plâng, dar eşti atât de multă

vreme plecat, încât abia dacă mă mai simt măritată. Nu-i nicio lună de când te-ai reîntors de pe Pământ şi iar vrei s-o ştergi.

Bărbatul ridică din umeri şi-i răspunse, fără a-şi ridica ochii din carnet:

— Nu pot sta locului, Amelia, doar ştii că am un indice de energie foarte ridicat. Până nu-mi dispare nevoia asta, trebuie să mă mişc, că altfel sufăr de frustrări ridicole.

Gosseyn mai aşteptă, dar conversaţia părea încheiată. Femeia reintrase în clasă. Bărbatul mai rămase pe trepte câteva minute bune, apoi se ridică şi se întinse căscând. Părea decontractat şi deloc tulburat de spusele soţiei sale. Avea circa un metru 82, şi o constituţie robustă; dar numai aparenţa de forţă este insuficientă dacă nu este dublată de un antrenament fizic non-A. Nepracticanţii înţeleg cu mare dificultate cât de puternici pot deveni muşchii prin simpla întrerupere temporară a legăturii cu centrul oboselii din creier.

Gosseyn se hotărî. Femeia îl numise pe bărbat John. Timp de câteva zile nu va avea pacienţi. Toate acestea erau suficiente pentru a-l identifica pe John Prescott, agent galactic camuflat în medic.

Dar afirmaţia femeii, după care s-ar fi scurs aproape o lună de la reîntoarcerea lui Prescott, îl tulbura. Patricia Hardie îl întrebase pe Crang: „Prescott pleacă cu tine?” Fără îndoială voia să spună, „pe Venus”, pentru că acesta se afla acum pe Venus. Însă scurtimea intervalului de timp era neliniştitoare. Oare corpului său îi fuseseră necesare numai câteva săptămâni ca să se refacă după îngrozitoarele răni? Ori Prescott făcuse mai multe călătorii pe Pământ?

De altfel, asta n-avea nicio importanţă. Important acum era atacul. Trebuia declanşat imediat, câtă vreme Prescott, total nebănuitor, se odihnea în grădina vilei sale de pe Venus,

Acum!

Noroiul încetini năvala lui Gosseyn. Dar Prescott n-avu decât răgazul să se întoarcă, să-şi vadă agresorul, să facă ochii mari şi să-şi manifeste emoţia. Reuşi chiar să dea prima lovitură, care ar fi putut opri un tip mai pirpiriu şi nu atât de bine construit ca Gosseyn. Dar Prescott nu mai apucă să reacţioneze a doua oară; Gosseyn îl lovi de trei ori în maxilar şi-i prinse corpul inert în momentul prăbuşirii.

În grabă, îl cără pe bărbatul leşinat pe platoul verandei şi se opri în dreptul uşii – ceva zgomote se produseseră în cursul luptei şi exista riscul ca femeia să vină să vadă ce s-a întâmplat. Dar din casă nu se auzea nicio mişcare; Prescott se agită slab în braţele lui Gosseyn şi gemu uşor. Gosseyn îl reduse la tăcere cu o nouă lovitură şi pătrunse prin uşa deschisă. Şi se află într-un living-room foarte spaţios. Peretele din fundul camerei lipsea. Camera se deschidea direct pe o vastă terasă; în profunzime se vedea o grădină şi ceva ce părea o altă vale, aproape estompată de ceaţă.

La dreapta, o scară interioară ducea la etajul superior, iar la stânga, o a doua scară cobora la subsol. Pe ambele laterale – diverse uşi răspunzând în alte camere. Din spatele uneia dintre acestea, Gosseyn auzi zgomot de veselă şi percepu aroma bucatelor – chinul lui Tantal.

Urcă. La etaj, un coridor cu mai multe uşi. O deschise pe cea mai apropiată. Era un dormitor spaţios cu o mare fereastră boltită, care dădea spre o pădurice de arbori ciclopeeni. Gosseyn îl trânti pe Prescott pe podea, lângă pat, rupse în grabă un cearşaf şi cu fâşiile obţinute îl legă şi-i puse căluş.

În vârful picioarelor, coborî din nou în living-room. Zdrăngănitul neîncetat al ustensilelor de bucătărie avu darul să-i alunge crisparea. După toate aparenţele, femeia nu auzise nimic. Gosseyn traversă livingul, se opri o clipă cumpănind cum va proceda, apoi păşi cu îndrăzneală în bucătărie.

Femeia tocmai scotea ceva de la făcut din cuptorul

electronic. Dintr-o aruncătură de ochi, Gosseyn remarcă o masă frumos aranjată într-un colţ, apoi fu remarcat la rândul său de femeie. Privirea acesteia coborî de la figura lui Gosseyn la picioarele pline de noroi.

— O! Doamne! zise ea.

Lăsă jos platoul şi se apropie de el. Gosseyn n-o lovi decât o singură dată şi o prinse din zbor, în clipa în care se prăbuşea. N-avea nicio părere de rău. Poate că era nevinovată. Poate că n-avea habar de activităţile soţului ei. Dar era prea periculos să rişte o luptă cu ea. Presupunând că ea ar fi fost non-A, chiar şi o singură ocazie i-ar fi permis să se elibereze şi să dea alarma.

Ea începu să se mişte în timp ce o urca la etaj, dar – înainte de a-ş fi revenit de-a binelea – era deja legată şi adusă la tăcere cu căluşul, lângă soţul său. Îi lăsă acolo şi inspectă vila. Înainte de a fi pe deplin sigur de victoria sa completă mai era necesar să verifice dacă nu se mai afla cineva prin împrejurimi.

7

Pentru a fi acceptat ca dată ştiinţifică, un adevăr trebuie să se deducă din alte adevăruri.

Aristotel - *Ethica Nicomachea, (circa 340 î.C.)*

Vila arăta ca un spital. Erau vreo alte cincisprezece camere, fiecare dotată cu un echipament standard şi cu un set complet de aparate electronice. Laboratorul şi sala de operaţie se aflau la subsol. Gosseyn trecu în fugă prin toate camerele. După ce se convinse că nu mai e nimeni, se apucă să verifice mai minuţios fiecare încăpere.

Nu se simţea în largul lui. Totul se derulase mult prea uşor. În timp ce-şi arunca privirea prin dulapuri şi răvăşea sertarele deschise, ajunse la concluzia că cel mai bine ar fi să obţină informaţiile care-i trebuiau şi apoi s-o ia din loc. Cu cât termina mai repede, cu atât mai mici erau şansele să fie surprins de altcineva. În ciuda cercetărilor sale, nu găsi nicio armă. Dezamăgirea pe care o încercă îi întări senzaţia unui posibil pericol exterior. În cele din urmă, ieşi în grabă pe veranda din fata vilei, apoi alergă la cea din spate. Era presat de nevoia de a se convinge că nu vine nimeni pentru a putea trece la interogatoriu.

Iar întrebările ce le avea de pus erau multe.

Dar perspectiva oferită privitorului de pe terasă îl întârzie. Căci înţelese cu această ocazie de ce nu putea

vedea valea, dincolo de grădină. De la balustrada terasei, privirea se pierdea hăt în jos, într-o adâncime albăstrie. Căci colina pe care erau construite vila-spital nu era, în fapt, o colină, ci unul dintre contraforturile nu prea înalte ale muntelui. Putea distinge, undeva în jos, punctul unde panta întâlnea orizontala. Putea vedea şi arborii care acopereau kilometri întregi, pierzându-se în orizontul ceţos. Cât cuprindea cu privirea nu se mai vedeau denivelări în teren în direcţia aceea. Faptul avea importanţă, căci acum îi era clar că pe acolo se putea ajunge la vilă numai pe calea aerului. Desigur, era posibil să aterizezi la vreun kilometru, doi – cum probabil o făcuse şi el – şi apoi să vii pe jos către vilă. Dar sosirea pe cale aeriană până în acel punct era absolut necesară.

Situaţia în sine nu era tocmai încurajatoare. Cerul ceţos era pustiu, dar în orice clipă se putea trezi că un roboplan plin cu duşmani aterizând chiar pe terasă,

Gosseyn, inspiră profund. Aerul îşi păstrase prospeţimea de după ploaie şi-i dădu forţa să accepte riscul pericolului. Atmosfera de pace a naturii îi mai domolea neliniştea. Suspină şi se lăsă cucerit de calmul înconjurător.

Îi-era cu totul imposibil să determine ora. Soarele rămânea invizibil. Tăriile cerului erau drapate de nori aproape imateriali în haloul acestei atmosfere groase de peste 2000 kilometri. Tăcerea care învăluia totul era surprinzătoare, dar nu neliniştitoare. Se simţea pătruns de măreţie, de o pace interioară, cum nu i se mai întâmplase vreodată în viaţă. Parcă se afla într-o lume în care scurgerea timpului nu există.

Dar totul se sfârşi mai repede decât începuse. Pentru el, tocmai timpul conta. Ce trebuia el să afle în cel mai scurt timp posibil, risca să condiţioneze destinul întregului sistem solar. Mai cercetă o dată cerul dintr-o privire, apoi intră şi se duse la prizonieri. Prezenţa sa în acel loc însemna un mister de neînţeles, dar de la ei poate va afla măcar câteva informaţii cu privire la situaţia sa actuală.

Bărbatul şi femeia se aflau tot în locul unde-i lăsase. Amândoi reveniţi la viaţă îl urmăreau cu priviri neliniştite. El nu dorea să le facă vreun rău, ci numai să-i sperie puţin. Îi privi gânditor. Într-un anumit sens, abia acum mintea lui se putea concentra cu adevărat asupra lor.

Amelia Prescott, brunetă şi mărunţică de statură, era o femeie frumoasă, însă cam trecută. Era îmbrăcată cu un bolero, şort şi espadrile. Când Gosseyn îi scoase căluşul, primele e: cuvinte fură:

— Tinere, cred că-ţi dai seama că am cina pe foc.

— Cina? îi scăpă involuntar lui Gosseyn. Că doar nu se înserează.

Era se încruntă, dar nu-i răspunse pe loc.

— Cine eşti şi ce vrei?

Aceste întrebări îi reamintiră dureros lui Gosseyn faptul că nici el nu ştia, în fond mai multe. Îngenunche lângă soţul ei. În timp ce îi desfăcea căluşul îi studie chipul. Văzute de aproape, trăsăturile lui acuzau o fizionomie mai accentuată decât se aştepta. Numai convingerile pozitive puteau conferi unui om o asemenea expresie. Semnul de întrebare era dacă aceste convingeri se bazau pe sistemul non-A, ori acestea decurgeau pur şi simplu din siguranţa pe care orice şef trebuie să şi-o cultive? Spera că declaraţiile ce i le va face Prescott cu privire la situaţia lui, îi vor furniza cheia caracterului lui. Dar aşteptările îi fură înşelate. Bărbatul îl privi cu intensitate. Dai nu scoase nicio vorbă.

Gosseyn reveni la femeie.

— Dacă vreau să chem serviciul de roboplane – întrebă el – care este formula uzuală ca să capăt un aparat?

Ea înălţă din umeri.

— Cu alte cuvinte ai nevoie de unul. Este clar.

Îl privi apoi cu un aer intrigat.

— Acum încep să înţeleg – rosti el încetişor. Te afli pe Venus în mod ilegal şi viaţa de toate zilele nu-ţi este familiară.

Gosseyn ezită puţin.

— Cam aşa ceva – admise el în sfârşit.

Şi reveni la întrebarea sa.

— Nu trebuie să dau un număr de înregistrare sau altceva de genul ăsta?

— Nu.

— Formez numărul lor şi le zic, aşa. ea am nevoie de un aparat? Nu trebuie să le spun unde să vină?

— Nu. Absolut toate roboplanele publice sunt în legătură cu centrala de comenzi, în permanenţă. Prin unde, aparatele urmăresc apoi fascicolul de comandă şi ajung la videotelefonul de unde s-a solicitat.

— Asta-i tot? Nimic altceva?

Ea îşi clătină capul.

— Nu, nimic.

Pentru Gosseyn răspunsurile erau mult prea deschise. Dar exista totuşi un mijloc de control. Detectorul de minciuni. Îşi aminti că văzuse unul pe undeva, prin anticameră. Îl aduse şi-l instală alături de femeie. Detectorul afirmă:

— Ea spune adevărul.

Lui Gosseyn nu-i rămase decât să-i spună:

— Mulţumesc.

Şi întrebă din nou:

— Cât îi trebuie unui aparat să ajungă până aici?

— Vreo oră.

Pe masa de lângă fereastră se afla un videofon portativ. Gosseyn se tolăni în fotoliul alăturat, privi numărul primit şi-l formă. Micul ecran de pe receptor rămase întunecat. Gosseyn îl privi nedumerit. Formă încă o dată numărul, mai repede, şi de astă dată duse imediat receptorul la ureche şi ascultă cu atenţie. Tăcere mormântală.

Se ridică şi alergă la videofonul principal din living. Nici de acolo nu căpătă vreun răspuns. Febril, deschise capacul de control al aparatului şi-i privi mecanismul. Toate micile lămpi transparente iradiau lumina lor fantomatică. Deranjamentul era undeva în exterior. Gânditor, Gosseyn

urcă din nou la primul etaj. O imagine i se contură în minte, imaginea sa, abandonat pe acest munte. Abandonat în propriul său corp şi în propriul său mister. În faţa ochilor avea o lume opacă, interioară. Se simţea deprimat şi crispat. Vraja se rupse. Impresia lui că avea situaţia în mână nu mai avea niciun sens după incidentul cu videofonul.

Undeva, pe afară, forţele care-l aduseseră aşteptau. Dar ce aşteptau?

8

Gosseyn continua, fără grabă, să urce scările. Ajuns sus, se opri să-şi adune gândurile. Proiectul său de plecare rămase baltă. Îşi calculă toate posibilităţile. Mai putea totuşi să mai obţină câteva informaţii şi apoi s-o şteargă pe jos, cât mai repede.

Hotărârea luată îi ridică din nou moralul. Era gata să intre în cameră, dar se opri auzind vocea lui Prescott.

— Nu înţeleg ce are videofonul de nu funcţionează.

Vocea femeii părea gânditoare:

— Cauzele nu pot fi decât două: ori a fost instalat un ecran interferenţial între noi şi... – aici ea pronunţă un nume pe care Gosseyn nu-l reţinu – ori aparatul nostru este defect.

— Păi, n-are sistemul acela de avertizare automată, care intră în funcţiune cu mult înainte ca elementele să se fi uzat complet? Şi în plus, abia l-am reparat.

Gosseyn aşteptă răspunsul femeii. Nu-i venea să creadă că amândoi nu ştiau nimic de defecţiune.

— Aşa a fost până acum – zise Amelia Prescott – şi ce s-a întâmplat acum mi se pare ciudat.

Ai fi vrut să asculte şi urmarea. Dar, nemaiauzind nimic, se grăbi să coboare în vârful degetelor, ca apoi să urce din nou, păşind zgomotos. Aşteptarea îi consumase răbdarea şi cum prefăcătoria i se părea de acum inutilă, nu mai încercă să ascundă că-şi pierduse timpul degeaba.

— Unde ţineţi hărţile pentru Venus? întrebă el.

Prescott nu răspunse, dar soţia lui ridică din umeri şi răspunse:

— Într-un dulap, în laborator.

Şi descrise amplasamentul dulapului. Gosseyn îşi aminti de el. Se repezi la subsol şi găsi trei hărţi. Ajuns din nou sus, le întinse pe podea şi îngenunche lângă ele. Mai văzuse el hărţi despre Venus, dar era cu totul altceva când te aflai chiar acolo. În plus, erau mai detaliate. Gosseyn ridică capul.

— Puteţi să-mi spuneţi pe care dintre drăcoveniile astea ne găsim?

Răspunse tot femeia:

— Noi figurăm pe cea cu numărul 3, pe lanţul acela muntos din mijloc. Era desenată o cruciuliţă indicând amplasamentul aproximativ – cred că mai e şi acum.

Gosseyn o găsi, la circa 700 de kilometri nord de oraşul New Chicago.

— Da, sunt multe fructe în zonă – răspunse ea la următoarea întrebare. Miliarde de coacăze negre mari de 3 centimetri, nişte fructe galbene mari şi altele ca bananele, dar roşiatice. Ţi-aş mai putea spune încă vreo zece, dar astea trei se găsesc în tot cursul anului. Dar să ştii c-or să te găsească, orice drum ai apuca.

Gosseyn îi cercetă gânditor expresia chipului. În cele din urmă acţionă detectorul. Acesta îi răspunse:

„Aşa este”.

Reveni la Amelia Prescott.

— Eşti sigură că am să fiu prins? întrebă el. (Apoi brusc, insistând, adăugă:) Doar aşa ai spus, nu?

— Sigur că da, vei fi prins.

Femeia era foarte calmă.

— Pe Venus nu avem poliţie şi nici crime. Dar dacă problemele impun recurgerea la un detectiv, şi dacă acesta se apucă de treabă, rezolvările sunt întotdeauna foarte rapide. Poate ţi se va părea interesant să întâlneşti un

detectiv non-A, dar vei fi foarte surprins cât de repede te va lua de guler.

Gosseyn. al cărui ţel principal era să intre în legătură cu autorităţile de pe Venus, rămase tăcut. Se simţea hărţuit. Cu cât mai repede se va pierde în imensitatea pădurii, cu atât mai mult se va afla în siguranţă. Dar totala lipsă de înţelegere a situaţiei de către Amelia Prescott o punea într-o lumină cu totul nouă, mai netă.

Ea era inocentă. Nu făcea parte din bandă. Asta era clar.

Din contră, tăcerea soţului ei părea anormală. Gândindu-se la aceasta, Gosseyn începu să-şi modifice părerile. Până atunci pornise de la premisa că nu fusese deloc recunoscut. Prescott nu fusese de faţă în timpul incidentului de la Palatul Maşinii. Dar dacă acesta avusese ocazia să vadă ceva fotografii?

Atunci totul se schimba. Mai înainte era hotărât să nu dea explicaţii. Dar dacă Prescott îl ştia, tăcerea lui Gosseyn i-ar fi dat să înţeleagă că şi el, la rândul său, îl cunoştea.

Pe de altă parte era o nebunie să se prezinte drept Gilbert Gosseyn, fără să-l forţeze nimeni. Se ridică din nou, şovăitor. Deodată simţi că nu poate pleca, fără să-i explice femeii situaţia. Dacă lui i s-ar fi întâmplat ceva, ar exista măcar o persoană s-o ştie. Şi prin ea, întreaga planetă Venus ar fi avertizată de îngrozitorul pericol în care se află. Însă a şti – putea deveni periculos de asemenea şi pentru ea; dar Gosseyn avea o idee. S-o lase pe ea să decidă în privinţa soţului ei.

Gosseyn se lăsă pe marginea patului. Acum, că se hotărâse, va acţiona la rece şi fără milă. Îşi simţea nervii ca de plumb, acest element atât de stabil. Vorbi deschis, atât bărbatului, cât şi femeii. De fapt, pe el numai femeia îl interesa. Puţin după ce începuse, Prescott se rostogoli pe o parte pentru a-l privi în faţă. Dar Gosseyn se prefăcu că nu-l observă.

Douăzeci de minute mai târziu, când termină, se aşternu tăcere. În lumina vie care năvălea prin ferestre, pupilele

ochilor lui Prescott îl fixau.

— Cred – zise acesta – că-ţi dai seama de viciul de fond al poveştii dumitale.

Bărbatul părea să fi uitat că până atunci tăcuse şi Gosseyn acceptă fără nicio obiecţie alăturarea lui la discuţie.

— Povestea mea – îi răspunse – este adevărată: după câte îmi amintesc, şi orice detector mi-ar confirma până şi ultimul cuvinţel, în sfârşit cu excepţia cazului că…

Se opri şi surâse trist.

— Da? insistă Prescott. Cu excepţia cazului că…?

— Actualele mele amintiri sunt de aceeaşi natură cu certitudinea mea iniţială cum aş fi fost căsătorit cu Patricia Hardie, care ar fi murit ulterior, lăsându-mă copleşit de durere.

Se întrerupse abrupt şi reluă:

— Ce viciu de fond ai remarcat?

Răspunsul veni cu o promptitudine tip talamică:

— Identificarea persoanei tale de acum cu acel Gosseyn care a fost ucis. Amintirile tale complete despre acea moarte, despre impactul gloanţelor şi a razei de energie care te-au rănit. Judecă puţin la asta şi aminteşte-ţi apoi crezul subînţeles al nearistotelianismului, conform căruia două obiecte nu pot fi identice în univers.

Gosseyn rămase tăcut. Prin fereastră vedea copacii mai înalţi decât cei mai înalţi zgârie-nori sfidând haloul albăstrui al cerului venusian; un fluviu năvalnic şerpuia în mijlocul acestei naturi veşnic verzi. Ciudat şi impresionant cadru de desfăşurare a unei conversaţii despre natura structurală a elementelor organice, a celor moleculare, atomice, electronice, neuronice şi fizico-chimice, într-un cuvânt, a omului. O uimire profundă îl cuprinse. Pentru el distona în acest univers. De când se trezise, el însuşi, îşi ridicase aceeaşi problemă, cea pe care o formulase acum Prescott.

Nemulţumindu-se cu simpla afirmare a unei asemănări de structură, era pe cale să se identifice cu persoana unui

mort.

Astfel, pornind de la constatarea că are aceleaşi amintiri şi acelaşi aspect fizic ca şi Gilbert Gosseyn I-ul, el susţinea că este Gilbert Gosseyn I-ul.

Oricare student de la filosofie, chiar din vremurile de altădată, ştie că dacă două fotolii ce par asemănătoare sunt deosebite de zece mii de ori, din zece mii de puncte de vedere, niciunul dintre acestea din urmă nefiind în mod obligatoriu perceptibil în mod aparent. În creierul uman, numărul căilor pe care poate circula un impuls nervos simplu este de ordinul 10 la puterea 27.000. Procesele complexe stabilite în urma unei vieţi de experienţe individuale nu se pot repeta, nici măcar o singură dată. Aceasta explică fără îndoială de ce niciodată, în întreaga existenţă a Pământului, un animal, un fulg de nea, o piatră, un atom, nu sunt vreodată absolut aceleaşi cu altele.

Fără vreun dubiu, doctorul descoperise viciul primordial al istoriei sale. Dar acest viciu, prin însăşi natura sa, necesita explicaţii bine argumentate. Nu putea fi eliminat prin simpla ignorare.

Prescott juca strâns.

— Presupun, zise el, că n-ai uitat de existenţa detectorului de minciuni.

Gosseyn îl privi fix ca o pasăre fascinată de un şarpe. Domnea tăcerea, dar în capul lui Gosseyn răsuna un ciudat duduit de tobă. Simţi că ameţeşte. Privirea i se voală. Dar el continuă să rămână aşezat cu un aer impasibil.

— Ar fi interesant, continuă inexorabil Prescott, să vedem dacă a existat cu adevărat şi un alt corp.

— Da, zise Gosseyn, cu voce obosită. Da ar fi interesant.

Acum, că-şi transpusese povestea în cuvinte, auzind-o, nici el n-o mai credea. Şi ezită să se supună unui nou test. Chiar dacă ştia, încă cu mult înainte ca Prescott să fi pomenit de detector, că proba respectivă este indispensabilă. Se îndreptă spre aparat. Îşi aşeză palmele

pe contactele metalice şi rămase nemişcat în timp ce fasciculele energetice îi brăzdau obrazul.

— Ai auzit ce s-a spus? Care este verdictul! întrebă el.

— Nu pot confirma sau infirma povestea dumneavoastră. Concluziile mele se bazează pe fluxurile memoriale. Dumneavoastră aveţi memoria lui Gilbert Gosseyn I-ul. Aceasta include şi amintirile legate de momentul în care aţi fost ucis, amintiri care sunt atât de precise, încât mi-e greu să afirm că moartea nu s-a produs. De asemenea, nu există repere privind identitatea dumneavoastră reală.

Bună, rea, cum o fi, acum trebuia să ia o hotărâre. Gosseyn se aplecă şi dezlegă gleznele femeii, mâinile lăsându-i-le legate. Apoi o ajută să se ridice.

— Am de gând, zise el, să vă iau cu mine vreo doi kilometri, şi apoi să vă las să reveniţi să-l eliberaţi pe soţul dvs.

Adevăratul motiv era însă altul. Intenţiona să-i (povestească) prezinte întreaga situaţie, inclusiv ce auzise spunându-se despre soţul ei (fără a pomeni de Patricia); în cunoştinţă de cauză, îi revenea astfel sarcina de a decide asupra sorţii lui Prescott.

Şi aşa şi făcu, încă în timpul parcurgerii primelor cinci sute de metri, înainte de a-i dezlega şi mâinile.

Când termină, ea rămase tăcută atât de multă vreme, încât el simţi nevoia să adauge:

— Soţul dumneavoastră vă poate împiedica să transmiteţi faptele pe care vi le-am dezvăluit. Pe de altă parte, convingerile sale non-A este posibil să fie mai puternice decât loialitatea faţă de conducerea sa. Dumneavoastră decideţi, în funcţie de cele ce ştiţi despre el.

Femeia oftă. Dar nu răspunse decât:

— Înţeleg.

— Cum funcţionează spitalul ăsta? întrebă Gosseyn. Este o problemă pe care aş vrea s-o lămuresc.

— Pe bază benevolă, bineînţeles. Figurăm pe listele de

schimburi inter-spitale. Când cineva este rănit sau doreşte să se interneze, robotul serviciului de schimburi se adresează celei mai apropiate şi mai convenabile unităţi. Şi atunci noi acceptăm sau refuzăm bolnavul. Recent, a trebuit să-i refuz pentru că…

Ea tăcu şi-l privi pe Gosseyn cu sinceritate:

— Îţi mulţumesc, îţi mulţumesc pentru tot.

Şovăi, apoi reluă:

— Mă gândesc să am încredere în el, dar aş vrea să te las să-ţi asiguri un avans serios.

— Mult succes! îi ură Gosseyn.

O privi luând o pe drumul de întoarcere. Femeia… cea care ne hrăneşte – gândi el –, cea care ne vindecă, ne educă, ne înţelege, ne este iubită. Femeia! Nu doar o simplă imitaţie a bărbatului în tot ce o văzuse făcând sau spunând se dovedise cu adevărat o femeie în deplina accepţiune non-A a cuvântului; deşi aflată acum sub povara unei teribile constrângeri, deci părea fără prea multă energie, făptura ei nu contenea să iradieze o caldă umanitate.

Trezindu-se din reverie, o luă la picior către pădure. Iarba era moale sub paşii săi şi păstra urma unui fel de potecă, de parcă alţii, mai puţin loviţi de soartă, ar fi parcurs acelaşi drum, purtaţi pe aripile de zefir ale înserărilor catifelate şi înmiresmate.

Mireasma era prezentă, dulce, îmbătătoare. Iar persistentul parfum al plantelor se amesteca cu izul proaspăt al ploii de după-amiază. Gosseyn trăia impresia exaltantă a unei aventuri începute în paradis. O vreme se auzi din apropiere susurul murmurat al unei ape curgătoare. Dar şi acest zgomot se pierdu, când intră în umbra arborilor gigantici. Dar ce umbră! Venind de la lumina zilei ţi se părea că pătrunzi într-o pivniţă ca un coridor întunecos şi sinuos, cu pereţi mobili, în permanentă mişcare, aci deschizându-se în vaste anticamere, aci îngustându-se aproape până la dispariţie între tufişurile

încâlcite, dar având mereu un plafon care ascundea cerul. Îşi dădu seama că-i va fi foarte greu să-şi păstreze simţul de orientare printre arbori. Noroc că avea o busolă care să-l ajute să-şi menţină direcţia generală. Mai mult nu putea spera.

Mergând fără oprire prin această pădure aparent fără sfârşit, la un moment dat băgă de seamă că umbra se îndeseşte în jurul lui. Fără îndoială, în sfârşit se-nnopta cu adevărat. Tocmai se întreba dacă va trebui să doarmă la poalele vreunui copac, când ieşi la loc deschis într-o prerie întinsă.

Abia îşi încropise culcuşul de iarbă şi se pregătea să se întindă, când – survolând silenţios culmea unui deal apropiat – se ivi un avion.

Acesta ateriză la cincisprezece metri de el şi-şi opri motoarele.

O lumină ţâşni de la bord, mătură terenul cu o mişcare suplă şi prinzându-l pe Gosseyn în fascicolul său orbitor, se imobiliză. De dincolo de lumină răsună o voce:

— Gilbert Gosseyn, nu-ţi sunt duşman, dar nu-ţi pot spune mai mult până nu te urci în avion. Ca să fim siguri că ai s-o faci fără vorbă şi fără ca să tragi de timp, te anunţ că vreo şase arme sunt îndreptate spre tine. N-ai ce face.

Gosseyn văzu armele, nişte tuburi evazate ce ieşiseră din fuzelaj şi-i urmăreau orice mişcare. Atâta vreme cât se afla sub ameninţarea armelor, ce mai conta dacă-l considera duşman sau nu; fără să scoată vreo vorbă, ocoli avionul şa intră pe uşa deschisă. Abia dacă avu timpul să se arunce în primul scaun. Uşa se trânti. Toate luminile se stinseră, avionul rulă puţin şi se înălţă. Urmând un unghi ascuţit, urca spre cerul nocturn.

9

Gosseyn văzu solul întunecat estompându-se sub el. Foarte repede, arborii gigantici şi decorul muntos fură totuna cu noaptea. Rapidul aparat de zbor era înconjurat de pretutindeni de o beznă uniformă, desăvârşită. Se mai scurseră trei, până la cinci minute, apoi, pe nesimţite, avionul atinse altitudinea necesară de zbor. Se aprinseră luminile şi vocea care-i vorbise mai înainte i se adresă:

— În următoarele zece minute îmi puteţi pune toate întrebările pe care le doriţi. După aceea vă voi da instrucţiunile pentru aterizare.

Gosseyn nu-şi credea urechilor. *Toate* întrebările. Îşi regăsi graiul. Prima întrebare o avea pe buze:.

— Cine sunteţi?

— Un agent al Maşinii jocurilor.

Gosseyn suspină uşurat.

— Maşina este cea care-mi vorbeşte prin intermediul tău?

— Numai în mod indirect. Maşina poate primi comunicări de pe Venus, dar nu emite ea însăşi pe lungimile de undă interplanetare.

— Atunci acţionezi individual?

— Am instrucţiuni.

Gosseyn respiră adânc.

— Cine sunt?

Aşteptă cu toţi nervii încordaţi la maximum, dar se nărui în scaun când roboplanul îi răspunse:

— Îmi pare foarte rău, dar vă pierdeţi timpul; nu posed informaţii asupra trecutului dumneavoastră, ci numai privind situaţia dumneavoastră actuală.

— Dar Maşina ştie?

— Dacă ştie, mie nu mi-a spus nimic.

Pe Gosseyn îl apuca disperarea.

— Dar trebuie să ştiu şi eu ceva. De ce trăiesc cu impresia că am fost ucis?

— Corpul dumneavoastră – rosti roboplanul cu vocea sa fără inflexiuni – a fost carbonizat şi distrus cu ocazia morţii dvs. Dar nu ştiu deloc cum se face că sunteţi în viaţă.

După o scurtă pauză, vocea reluă:

— Domnule Gosseyn, vă rog insistent ca întrebările dvs. să se refere la situaţia de pe Venus. Poate doriţi să vă fac un scurt rezumat al condiţiilor de aici, în ajunul invaziei planetei Venus.

— Pe dracu'…! izbucni Gosseyn furios.

Dar se stăpâni, conştient de timpul pe care îl pierdea.

— Bine – zise el obosit – bine, nu-i o idee rea.

Vocea începu:

— Pentru a putea înţelege situaţia actuală, va trebui să vă forţaţi mintea să meargă până la limitele extreme ale concepţiilor dumneavoastră despre democraţia. Pe Venus nu există preşedinte, parlament şi nici grupuri conducătoare. Totul se face în mod voluntar; fiecare trăieşte pentru el, singur şi în acelaşi timp cooperează cu ceilalţi pentru executarea activităţilor indispensabile. Dar fiecare îşi poate alege munca. M-aţi putea întreba: dar dacă toţi hotărăsc să-şi aleagă aceeaşi muncă? Nu este posibil aşa ceva. populaţia fiind formată din cetăţeni pe deplin responsabili, care, înainte de a-şi pronunţa alegerea, întreprind un studiu aprofundat al stadiului lucrărilor.

Spre exemplu, dacă moare un detectiv, sau se retrage, sau îşi schimbă profesia, el îşi anunţă intenţia. Bine înţeles, dacă moare, alţii se ocupă cu aceste anunţuri. Dar dacă este în viaţă, cei care doresc să devină detectivi vin să

discute despre calificarea lor, atât cu acesta, cât şi între ei. Fie că a murit, fie că este în viaţă, succesorul său este ales în funcţie de rezultatul unei votări între toţi candidaţii.

Fără să vrea, în acel moment gândurile lui Gosseyn alunecară pe o pantă personală. Fără nicio legătură cu imaginea ce i se oferea despre viaţa pe Venus, tabloul fascinant şi plin de speranţă al unei super-civilizaţii. Se gândea la acest roboplan, la liniştea de care se simţea cuprins audiind un raport pe cât posibil de obiectiv.

Vocea roboplanului îşi continua expunerea:

— Imaginaţi-vă acum o situaţie în care jumătate dintre candidaţii la funcţia de detectiv sau de judecător sunt agenţii unei bande. Printr-un sistem de asasinate bine aranjate, ei au organizat eliminarea celor mai periculoşi membri ai corporaţiilor respective, astfel că acum deţin controlul virtual al tuturor posturilor de poliţişti şi magistraţi, precum şi controlul cantitativ asupra celor două organizaţii. Toate acestea s-au făcut sub controlul lui Prescott şi iată de ce este el suspect de…

În acest moment, Gosseyn interveni:

— Stai puţin, te rog.

Fără să-şi dea măcar seama se ridicase în picioare.

— Vrei să spui că…

— Vă spun – răspunse roboplanul – că nu puteţi scăpa neprins. Cred că înţelegeţi acum de ce am fost nevoit să interpun un ecran interferenţial împiedicându-vă să vă folosiţi de videofonul lui Prescott. De la sosirea lui Thorson, toţi aceşti falşi detectivi au făcut uz de întreaga lor autoritate pentru a pune sub ascultare videofoanele tuturor persoanelor periculoase. Iar Thorson include printre acestea şi pe propriii săi subordonaţi. Iată de ce nu trebuie să vă aşteptaţi la vreun ajutor din partea lui Crang. El trebuie să se arate dur, energic şi fără scrupule, căci altfel ar fi destituit din postul său de conducere.

Dar vreau să fiu cât mai concis. Însuşi faptul că existaţi, precum şi enigma potenţialului dumneavoastră mintal au

obligat o enormă maşină de război să bată pasul pe loc, în timp ce şefii ei îşi storc creierii să afle cine se află în spatele dumneavoastră. În acelaşi timp, cu toată sinceritatea, vă rog să mă credeţi că nu vi se cere cu inimă uşoară să faceţi ce vă voi propune acum, aceasta fiind însă unica acţiune logică. Trebuie să vă lăsaţi prins de ei. Trebuie s-o faceţi sperând că sunt atât de interesaţi de structura dumneavoastră mintală şi fizică cu totul deosebite, încât să vă lase în viaţă cel puţin câteva zile, timp necesar să vă examineze cu de-amănuntul sistemul nervos, cu mai multă grijă decât ultima dată.

Pentru moment, iată ultimele noastre instrucţiuni. Peste câteva minute, veţi fi depus lângă vila Eldred Crang, în pădure. Îl veţi căuta şi-i veţi relata povestea dvs. cu complotul împotriva non-A, ca şi când n-aţi şti nimic despre el. Jucaţi acest rol până în ultimul moment; dar apreciaţi-vă singur, clipă de clipă, gradul de pericol în care vă aflaţi şi procedaţi în consecinţă.

Aparatul se înclină spre înainte.

— Vă rog să vă grăbiţi cu întrebările.

O clipă, mintea lui Gosseyn se blocă, dar îşi revent imediat în faţa imensului pericol ce-l aştepta. Se înţepeni în scaun. Nu mai era timp de întrebări. Era momentul unor clarificări absolut necesare.

— Nici nu-mi trece prin gând – zise el furios – să mă dau jos din avion şi să mă sinucid. Nicăieri, în toate câte mi le-ai spus, n-am văzut nici măcar o singură măsură de precauţie pentru asigurarea proiecţiei mele. Este exact, nu-i aşa?

— Nu s-a luat nicio măsură de protecţie – recunoscu roboplanul. Veţi fi absolut singur din clipa în care veţi pune piciorul pe pământ.

Şi adăugă în grabă:

— Nu subestimaţi, totuşi, posibilităţile unui om care este încă în viaţă, după ce a fost ucis.

— Ia mai termină cu chestiile astea – zise cu duritate Gosseyn. N-o fac şi gata.

Vocea roboplanului era calmă.

— N-aveţi de ales. Dacă nu părăsiţi cabina de bună voie, mă voi vedea obligat să eman un gaz deosebit de neplăcut, care vă va face să ieşiţi în viteză. Doresc să subliniez că instrucţiunile, pe care vi le-am furnizat, sunt menite să vă salveze viaţa. Puteţi, pe răspunderea dumneavoastră, să nu ţineţi seama de ele. Amintiţi-vă că predarea şi capturarea dumneavoastră de către bandă reprezintă opinia Maşinii. Gândiţi-vă la asta domnule Gosseyn, şi vă rog să-mi spuneţi dacă mai aveţi întrebări.

— De ce ar trebui să mă las prins? întrebă el morocănos.

— Este esenţial – veni răspunsul – ca ei să poată examina de aproape un om pe care îl ştiu deja mort.

Se produse o zdruncinătură, apoi câteva sărituri şi aparatul se imobiliză.

— Ieşiţi – zise vocea. Nu pot să întârzii nicio clipă. Ieşiţi! IMEDIAT!

Tonul îl impresionă pe Gosseyn. N-avea niciun chef să fie gazat. Se opri în pragul uşii şi întoarse capul.

— Grăbiţi-vă, insistă roboplanul. Este vital ca nimeni să nu bănuiască cum de-aţi ajuns aici. Fiecare secundă e numărată. Luaţi-o drept înainte.

Supunându-se cu regret, Gosseyn coborî; o clipă mai târziu, era singur în obscuritatea intensă a unei planete necunoscute.

10

Bezna nopţii era tăcută. Urmând instrucţiunile roboplanului, Gosseyn abia făcu o sută de metri că şi văzu o licărire slabă, undeva, în stânga sa. Mai întâi era o vagă reflecţie, dar apoi, pe măsură ce se apropia, intensitatea luminozităţii se mărea. În cele din urmă se contură o oază de lumină care împestriţa cu stropi de lumină frunzişul şi iarba. Valul luminos se revărsa din nişte ferestre enorme practicate în trunchiul unui arbore situat la liziera pădurii.

Gosseyn se opri în umbra protectoare a unui tufiş şi privi la ferestrele supraînălţate. Încă din roboplan, în ciuda exploziei de mânie, se hotărâse să urmeze indicaţiile Maşinii jocurilor. Acum, el aştepta, dorind mai întâi să vadă dacă pe sticla geamurilor se vor proiecta ceva umbre. Dar valul de lumină rămase constant. Nicio mişcare. Nemulţumit, dar totuşi hotărât, Gosseyn păşi în plină lumină.

Încă dinainte observase, la dreapta sa, o scară monumentală, cioplită în chiar trunchiul capacului. Îi urcă treptele şi ajunse pe o terasă, care ducea la o uşă închisă. Ciocăni cu putere.

După aproape un minut, lui Gosseyn îi fu clar că în casă, chiar dacă era luminată *à giorno,* nu-i nimeni. Mai ciocăni încă o dată şi apoi răsuci clanţa sferică. Uşa se deschise fără zgomot, lăsând să se vadă un coridor slab luminat, săpat în lemnul trunchiului. Pereţii natur, dar şlefuiţi

impecabil, aveau un luciu mătăsos. Textura fibrelor lemnoase desena un arabesc complicat, amintind de cea a mahonului, dar culoarea era închisă ca a lemnului de nuc lăcuit.

Toate fură înregistrate de Gosseyn dintr-o privire. Totuşi şovăia încă. Ar fi fost pur şi simplu o prostie din partea cuiva care vrea să se predea, să se lase doborât ca hoţ. Ciocăni din nou, de astă dată în tăblia dinspre interior a uşii. Niciun răspuns. O rază de lumină se filtra printr-o uşă întredeschisă, în fundul coridorului. Se îndreptă înspre acolo şi ajunse într-un salon spaţios şi confortabil, cioplit – ca şi coridorul – în esenţa lemnoasă a arborelui.

Şi aici pereţii erau perfect şlefuiţi, dar lacul utilizat era diferit fără îndoială, căci nuanţa lor era mult mai deschisă.

Efectul era splendid, iar mobilierul luxos şi covorul imens – cel puţin 20 de metri pe 30 – accentuau opulenţa încăperii. Era evident că lumina ce se vedea de afară provenea de aici. Geamurile masive, strălucitoare, urmau curbura trunchiului de-a lungul unui întreg perete. În salon răspundeau şase uşi. Gosseyn le deschise una după alta. O bucătărie, cu oficiu, camere frigorifice şi o mică sală pentru prânz. Apoi alte cinci camere, fiecare cu sală de baie şi un mic culoar care dădea într-o încăpere de dimensiuni impresionante aflată în beznă, părând a adăposti o imensă grădină *în interiorul* arborelui.

Când inspectă şi ultima cameră fu sigur că Eldred Crang nu era acasă. Fără îndoială, până la urmă trebuia să apară, dar absenţa lui ridica acum o problemă de ordin psihologic. Deznodământul era amânat. Iar el rămânea în incertitudine. Până la întoarcerea lui Eldred Crang, el putea să se răzgândească. Căci situaţia nu era în ordine, ceea ce favoriza oboseala nervoasă, neliniştea şi îndoielile retrospective privind oportunitatea rămânerii pe loc, lăsându-se capturat de inamic, atâta vreme cât populaţia de pe Venus n-a fost avertizată de pericol.

Într-un mic hol de trecere situat în fundul apartamentului,

găsi două uşi faţă în faţă. Le deschise pe rând. Ca şi celelalte din casă, nu erau încuiate. Una dădea în bucătărie, iar cealaltă – în beznă. Lumina din hol nu era prea puternică, dar, când ochii i se obişnuiră cu penumbra, văzu că este vorba de un fel de subterană. Lumina nu bătea mai mult de cincizeci de paşi, dar Gosseyn avu impresia că hruba se prelungeşte mult dincolo de trunchiul arborelui.

Închise uşa respectivă şi, ducându-se într-una dintre camere, se dezbrăcă şi făcu un duş în sala de baie vecină. Se simţi reîmprospătat, dar oboseala începuse să-şi spună cuvântul. Se strecură deci în aşternutul neatins. Liniştea, în jurul său, era deplină. Gândurile sale se concentrară în adâncurile creierului său asupra misterului Gilbert Gosseyn, cel ucis o dată şi reînviat. Nici chiar zeii de demult n-ar fi reuşit mai bine. Pe vremea romantismului ar fi putut crede că e vreun prinţ, ori vreun agent guvernamental important, dacă nu un bogat om de afaceri. Dar în lumea non-A nu existau oameni deosebiţi. Deşi, dacă se gândea bine, oamenii bogaţi erau destul de numeroşi, iar oamenii preşedintelui Hardie puteau fi consideraţi, într-o anumită măsură, drept agenţi guvernamentali. Dar acum scara valorilor se modificase, oamenii se năşteau egali şi era nevoie de antrenamentul non-A pentru încadrarea lor după inteligenţă. Numai existau nici regi, nici arhiduci, nici supermeni călătorind incognito. **Cine putea fi el de avea atâta importanţă?**

Aţipi gândindu-se la asta.

Gosseyn tresări şi se trezi. Lumina zilei se revărsa prin uşa deschisă spre coridorul ce ducea la living. Se ridică în coate întrebându-se dacă nu cumva Crang se întoarse, fără să bage de seamă că are un musafir. Coborî din pat şi se spălă făcând mult zgomot, fluierând tare şi fals. Trăia o experienţă cu adevărat neobişnuită. Trebuia să-şi facă cunoscută prezenţa, astfel încât gazda să nu fie luată prin surprindere şi să cedeze impulsului să-l doboare pe loc.

Continuă sa fluiere strident şi când trecu în bucătărie. Şi nu fu mai puţin zgomotos când cotrobăi prin sortare şi dulapuri. Zdrăngăni tigăile şi farfuriile. Inspectă frigiderul bine garnisit, deschizându-l şi trântindu-i sertarele şi porţile containerelor. Îşi luă o ceaşcă şi ceainicul, ciocnindu-le neglijent. Îşi prăji nişte şuncă, încercând să acopere cu fluieratul său sfârâitul grăsimii. Şi în cele din urmă, mâncă cu poftă şunca, tartinele, ceaiul şi nişte fructe proaspete venusiene.

Îşi termină micul dejun, dar era în continuare singur. Ieşi din bucătărie şi mai inspectă o dată, în grabă, apartamentul. Livingul era inundat de soarele care strălucea prin ferestrele imense. În afară de camera sa, niciuna dintre celelalte nu fusese folosită. Deschise uşa care ducea spre interiorul arborelui gigantic şi intră în hrubă. Era la fel de întunecată ca în ajun. O clipă şovăi, gândindu-se dacă n-ar trebui s-o cerceteze puţin. Se răzgândi însă şi reveni în living privind pe ferestre. Observă că vila din arbore era înconjurată de un tăpşan înverzit. O parte era amenajată ca un parc deosebit de îngrijit. Parcul acoperea câteva hectare şi urca până la arborele-vilă. Coborând să vadă, constată că parcul începea cu o grădină amenajată într-o scobitură de circa şase metri în trunchi. O simplă zgârietură în raport cu masa enormă a acestuia. Dar era arhisuficientă pentru o minigrădină de basm, plină de tufişuri înflorite alcătuind un amalgam de culori feerice. Florile gigantice îşi înfoiau petalele atât de intens colorate încât păreau luminoase. În mod sigur Venus era un paradis pentru botanişti.

Dar frumuseţea grădinii nu-l reţinu prea mult. Neliniştit, reveni în apartament. Ce să facă până la întoarcerea lui Crang? În living, se uită prin cărţile de pe rafturi. Mai multe titluri îi reţinură atenţia. „Aristotelianismul şi istoria nearistoteliană a planetei Venus” „Egocentristul dinspre nearistoteliana Venus”. „Maşina şi constructorii săi”. „Detectivi într-o lume fără criminali”.

Lectura i s-a părut mai întâi o preocupare mult prea calmă. Apoi puse în funcţiune magnetofonul şi se calmă treptat. Citea acum cu mai multă atenţie, prânzi citind. Şi când se înseră era cu-totul destins. Îşi tăie din ultracongelator un antricot de vacă consistent. După cină luă „Istoria planetei Venus”. Acolo era povestită viaţa primilor oameni pe planetă, către sfârşitul secolului al XX-lea, şi se relata cum a fost temperat, încă din primul sfert al veacului al XXI-lea, infernul arzător al atmosferei venusiene. Fuseseră aduşi de pe Jupiter meteoriţi de gheaţă, ulterior amplasaţi pe orbite circumvenusiene, ceea ce avusese drept rezultat declanşarea unor ploi ce au durat mii de zile şi nopţi. Talia acestor meteoriţi varia între 10 şi 100 de kilometri-cubi. Odată topiţi, enorma masă de apă rezultată mai întâi îmbibase atmosfera, planetei şi apoi îi atinsese suprafaţa, creând astfel oceane şi oxigenând aerul. În 2081 A.D., Institutul de Semantică Generală – care intra atunci în perioada sa guvernamentală – intui potenţialităţile pentru non-A ale acestei magnifice planete. La epoca respectivă, arborii şi restul vegetaţiei transplantate pe Venus căpătaseră un caracter luxuriant. Metoda de selecţionare a coloniilor de către Maşină a apărut 100 de ani mai târziu şi astfel a luat amploare cel mai grandios plan de emigrare selectivă din întreaga istorie.

Populaţia planetei Venus în 2056 A.D., afirma manualul, era de 119.000.038 bărbaţi şi 120.143.280 femei.

Închizându-l, Gosseyn se întrebă dacă nu cumva excedentul de populaţie feminină era explicaţia căsătoriei unei femei non-A cu John Prescott.

Luă apoi „Egocentristul pe Venus”, pe care se hotărî să-l citească în pat. O notă introductivă preciză că doctorul în psihologie Laurent Kair, autorul lucrării, profesase pe Pământ, în oraşul Maşinii, în perioada 2559 – 2564 A.D.: Gosseyn parcurse titlurile capitolelor şi-l alese pe cel intitulat „daunele corporale şi efectele lor asupra ego-ului.”

Un paragraf îi reţinu atenţia: „Dintre toate dezvoltările anormale ale egoului, cel mai dificil de izolat se manifestă la bărbatul sau la femeia victime ale unor accidente urmate răniri, care nu au efecte ulterioare imediate.”

Gosseyn se opri asupra acestui pasaj. Fără să caute în mod special, ceva, dăduse în sfârşit peste ceva concret, logic, care se putea raporta la X.

X, înfiorătorul mutilat, al cărui ego se dezvoltase anormal, fără ca psihiatrii – a căror datorie este de a supraveghea pe indivizii periculoşi – să-şi fi putut da seama.

În dimineaţa următoare, Gosseyn se trezi tot într-o casă tăcută. Coborî din pat, uimit că nu a fost încă descoperit, se decise să-i mai acorde lui Crang o zi întreagă, înainte de a întreprinde vreo acţiune definitivă. Ar fi putut încerca mai multe variante. Spre exemplu un apel prin videofon către centrala cea mai apropiată. Şi o explorare a tunelului din arbore.

Cea de a doua zi trecu fără niciun incident.

În dimineaţa celei de a treia, Gosseyn îşi luă micul dejun în grabă şi luă videofonul. Formă prefixul pentru „mare distanţă” şi aşteptă, gândindu-se cât de prost fusese că n-o făcuse mai degrabă. Gândurile îi fură întrerupte de apariţia pe ecran a ochiului unui robot:

— Pentru ce stea doriţi legătura? întrebă vocea uniformă a robotului.

Gosseyn îl privi aiurit şi reuşi să mormăie:

— M-am răzgândit.

Închise şi se prăbuşi într-un fotoliu. Ar fi trebuit să-şi dea seama, gândea el, că baza galactică de pe Venus avea o centrală proprie ca să poată avea oricând legătura, cu orice planetă. Care *stea?* Pentru tipii ăştia „mare distanţă” însemna într-adevăr ceva.

Examină din nou cadranul şi atinse cu degetul adâncitura marcată „regional”. Ochiul reapăru pe ecran. Dar la solicitarea lui, vocea răspunse impasibilă:

— Îmi pare rău, dar de la acest post nu pot da legătura

exterioară decât domnului Crang personal.

Clic!

Gosseyn se ridică. Tăcerea din apartament îl învăluia ca o mare fără valuri. Totul era atât de liniştit încât până şi propria respiraţie i se părea zgomotoasă şi-şi putea auzi bătăile inimii, neregulate. Vocea robotului îi răsuna încă în urechi. „Care *stea?”* Şi când se gândea cât timp pierduse. Şi câte avea de făcut. Mai întâi de toate, tunelul.

Câteva minute mai târziu, el scruta culoarul slab luminat care ducea în profunzimile unui arbore gros de 200 de metri şi înalte de aproape doi kilometri. Era destul de întuneric, dar într-unul dintre dulapurile cu provizii găsise o lanternă atomică. Şi Gosseyn şi-o însuşise. Lăsă uşa deschisă în spatele său şi începu să înainteze în interiorul arborelui.

11

Monotonia decorului îi moleşea gândurile. Tunelul coti şi panta descendentă se accentuă. Pereţii curbaţi sticleau slab în lumina lanternei. De două ori în timpul primelor zece minute, tunelul se bifurcă. Şi, în ora care urmă, tunelul intersectă alte şapte coridoare similare şi se mai bifurcă de încă trei ori. În aceste condiţii i-ar îi fost uşor să se rătăcească, dar Gosseyn îşi desenă în carnet o schiţă, marcând cu grijă fiecare tunel colateral.

„Cred – îşi zise el – că am făcut deja mai multe sute de metri pe sub pământ şi acum mă aflu, undeva, în lungul rădăcinilor, care se mai întretaie. În realitate, sunt sigur că sunt pe undeva prin pădure."

Până atunci nu se gândise la amploarea rădăcinilor capabile să suporte asemenea arbori gigantici. Dar aici, în acest labirint fără sfârşit, reieşea clar că rădăcinile erau pe cât de enorme, pe atât de încâlcite, astfel că era cu totul imposibil să-ţi dai seama, dinăuntru, când şi unde se racordau. Încercă să caute ceva urme vizibile la tunelul următor. Dar nu observă nimic deosebit, lemnul rădăcinilor – acum de culoarea galbenă a lămâii, – curbându-se masiv până în plafon. Cât de sus putu pipăi cu buricele degetelor, nu întâlni decât aceeaşi suprafaţă dură, ca de metal. Nici striuri, nici neregularităţi, nici trape ascunse, nimic care ar fi putut oferi vreun indiciu.

Gosseyn se simţea cuprins de nelinişte. Hrubele astea

erau, se pare, fără capăt. Dacă voia să le exploreze cu adevărat avea nevoie de provizii. Desigur, era o prostie să-şi piardă două ore cu întorsul. Dar o prostie şi mai mare ar fi fost să continue. Trebuia să se reîntoarcă, înainte de a resimţi foamea sau setea.

Ajunse înapoi în apartamentul lui Crang, fără probleme. Îşi făcu un pachet cu sanvişuri şi tocmai se pregătea să atace o porţie de ochiuri cu şuncă, când apărură patru bărbaţi. Aceştia intrară prin trei uşi diferite. Primii trei aveau arme în mâini şi pătrunseră în cameră ca şi cum ar fi fost catapultaţi de un resort puternic. Cel de al patrulea, un tip slăbuţ cu ochi de culoarea alunei, nu era înarmat şi intră cu nonşalanţă pe uşă. El fu cel care i se adresă:

— O.K., Gosseyn, mâinile sus!

Gosseyn, încremenit la masă, privind circular în jurul lui realiză că Eldred Crang, agent galactic, detectiv venusian şi adept în ascuns al non-A se întorsese în sfârşit acasă.

Mai întâi se simţi uşurat. Deoarece, până când oamenii de încredere şi cu educaţie – vor fi la curent cu pericolul care pândeşte civilizaţia, el – Golbert Gosseyn – trebuia să aibă grijă să rămână în viaţă. Încercă deci să privească sosirea lui Crang ca un element pozitiv în acest sens – se ridică în picioare, cu mâinile sus, privindu-i cu curiozitate pe cei patru, tentând să-şi convingă simţurile de realitatea prezenţei lor. Nu se hotărâse încă în ce fel le va istorisi povestea ce i-o impusese Maşina.

În timp ce-i cerceta cu privirea, unul dintre bărbaţi se apropie de masă şi-i desfăcu pachetul cu sanvişuri. Acestea se răsturnară într-un amestec dezordonat de alb şi brun; două căzură pe podea cu un zgomot uşor, de felii de pâine prăjită. Tipul nu zise nimic, dar schiţă un zâmbet privind sanvişurile. Avea vreo 80 de ani, era solid, cu o înfăţişare îngrijită. Se apropie de Gosseyn.

— Aveai de gând s-o-ntinzi, aşa-i?

Vorba lui avea un uşor accent străin. Surâse din nou. Îl plesni cu brutalitate peste faţă cu dosul mâinii şi repetă cu

aceeaşi voce monotonă:

— Plecai sau nu?

Din nou ridică mâna. Din stânga lui Gosseyn, răsună vocea lui Crang:

— Destul, Blayney.

Ascultător, omul îşi lăsă, mâna în jos. Dar gândurile i se citeau pe faţă, iar emoţia îi tulbura glasul în timp ce zicea:

— Domnule Crang, dar dacă apuca să plece, sau, dacă n-ar fi cerut centrala? Cine s-ar fi gândit să-l caute tocmai aici?… Ce mai, dacă apuca s-o şteargă, şeful cel mare ar fi…

— Gura!

Întunecat, Blayney se stăpâni. Gosseyn se întoarse către tipul slăbuţ cu alură de şef:

— În locul tău, Crang n-aş mai avea încredere în Blayney când va depăşi 40 de ani.

— Ce?

Blayney fusese cel care exclamase, sufocat de furie. Ochii galbeni ai lui Crang îl scrutau cu atenţie pe Gosseyn.

— Gestul lui Blayney de a mă lovi aşa cum a făcut-o explică Gosseyn, are explicaţii psihoanalitice. Sistemul lui nervos începe să reacţioneze violent la stimulii care s-ar fi putut produce, de parcă aceştia s-au şi produs în realitate. E o tulburare pur funcţională, dar formele de manifestare exterioară sunt dezastruoase pentru individul în cauză. Se produce o constantă pierdere de curaj. Şi explozii de sadism care să ascundă tot mai marea laşitate. La 40 de ani, îl vor chinui coşmaruri numai la gândul accidentelor ce le-ar fi putut avea în unele locuri primejdioase pe unde l-au purtat paşii în tinereţe.

Şi încheie, înălţând din umeri:

— Încă unul care n-a reuşit integrarea non-A.

Blayney avea ochii cenuşii. Aceştia căpătară sclipiri de oţel în timp ce-l priveau pe Gosseyn. Întoarse capul către Crang şi întrebă cu un ton scăzut:

— Pot să-l pocnesc, domnule Crang?

— Nu; doar nu te-a interesa tot ce-i trece prin minte.

Blayney păru nemulţumit, dar Gosseyn nu mai zise nimic care ar fi putut înrăutăţi situaţia. Era timpul să-şi debiteze povestea.

Spre marea sa surprindere, fu ascultat cu mare atenţie. Când Gosseyn termină, Crang îşi scoase o ţigară din tabacheră şi şi-o aprinse. Remarcă privirea lui Gosseyn aţintită asupra lui, dar nu spuse nimic în momentele următoare. Trăsăturile chipului reflectau o uşoară tulburare şi, timp de peste un minut, fumă în tăcere, Gosseyn având tot timpul să-l studieze.

Eldred Crang era zvelt şi nu prea înalt. Tenul său, mai închis la culoare, sugera că ar fi de origine mediteraneană sau din Orientul apropiat. Sau poate se născuse pe o planetă cu un soare mai puternic decât cel pământean. Comportamentul său mobil, la care se adăuga culoarea galbenă a ochilor, sugera o personalitate aprigă.

Deci ăsta era bărbatul pe care-l iubea Patricia Hardie. Gosseyn se întrebă dacă n-ar trebui să-i devină instinctiv antipatic şi ajunse la concluzia că nu este cazul. În schimb se trezi că-şi reaminteşte spusele roboplanului, conform cărora Crang nu-i putea fi de niciun folos. Tipul era înconjurat de oamenii bandei şi de cei din propria rasă. Avându-l pe Thorson comandant suprem, Crang era nevoit să-şi supravegheze orice gest.

Tăcerea fu ruptă brusc de râsul lui Crang.

— O vreme – zise el – am fost cât pe-aci să-ţi dau drumul, cu povestea ta cu tot. În realitate însă, noi nu suntem aici ca să ne jucăm de-a prinselea. Ne-am hotărât deci să ţinem o consfătuire generală în prezenţa ta. Şi peste e oră plecăm spre Pământ.

— Spre Pământ, îngână Gosseyn.

Îşi strânse buzele înciudat. De când era pe Venus nu reuşise să aducă la cunoştinţă ameninţarea ce pândea sistemul solar decât unei singure persoane. Şi, în cel mai bun caz, această unică persoană – Amelia Prescott–

transmisese respectiva informaţie confreriei detectivilor, ignorând că respectiva organizaţie nu era decât o ramură anexă a bandei. O persoană din două sute de milioane.

Crang reluă:

— Ei bine, Blayney, adu-i pe soţii Prescott.

Gosseyn tresări, dar apoi îşi recăpăta stăpânirea de sine. Îi privi cu curiozitate pe John şi Amelia Prescott intrând, cu cătuşe la mâini şi câte un plasture lipit pe gură. Bărbatul îl privi fără să se tulbure pe fostul său agresor, dar femeia se cutremură văzându-l pe Gosseyn. O clipă se luptă vizibil cu căluşul. Renunţă apoi în silă şi-i făcu lui Gosseyn un semn de neputinţă clătinând capul.

O privi cu compătimire. Acesta era rezultatul deducţiilor sale că Prescott ar înclina mai mult către non-A decât către bandă. Prescott o trădase. Dacă şi ea ar fi făcut parte din grupul conspiratorilor, n-ar mai fi fost nevoie să-i astupe gura cu plasturele. Ar fi lăsat-o să-şi asume aparenţa unei simple prizoniere, fără precauţii s-o împiedice să vorbească.

Neplăcut era doar pentru soţ, obligat să suporte şi el căluşul. Dar oricare ar fi fost scopurile urmărite cu această comedie, Gosseyn se hotărî să-i respecte regulile. El ştia cine-i Prescott şi ceilalţi ignorau asta. Era unul dintre puţinele sale atuuri într-o partidă în care cărţile împotriva lui se etalau una după alta.

12

Un transportor spaţial, săgeta întunericul neantului cosmic. La bord se aflau o femeie şi 402 bărbaţi, cifre comunicate de Crang în a doua zi de zbor.

— Am primit ordine – zise el – să nu-mi asum niciun risc cu tine.

Gosseyn nu-i răspunse. Crang îl intriga. În mod clar intenţiona să-şi păstreze poziţia în bandă, fără să ţină seama de adeziunea sa la filosofia non-A. O asemenea atitudine nu putea duce decât la compromisuri mai mult decât neplăcute şi la adoptarea de măsuri necruţătoare, chiar cu preţul unor vieţi individuale. Dar dacă, până la urmă, avea cu adevărat intenţia să-şi folosească puterea în favoarea non-A, toate concesiile făcute bandei de-a lungul timpului îşi vor găsi o compensare.

Crang îşi continuă rondul pe punte. Gosseyn rămase multă vreme să privească noaptea interplanetară printr-unul dintre hublourile gigantice de la prova. O stea cu irizaţii celeste sclipea în depărtare. Mâine, ea va căpăta aspectul Pământului. Şi mâine seară, el va fi în reşedinţa oficială a preşedintelui Hardie, după o călătorie prin spaţiu, de trei zile şi două nopţi.

Aterizarea fu o dezamăgire pentru Gosseyn. Ceţuri şi nori groşi mascau continentele şi, pe întreaga durată a traversării atmosferei, aceeaşi nori făcură imposibilă observarea solului. În încheiere – o ultimă decepţie: un strat

gros de ceaţă plutea deasupra Oraşului Maşinii, acoperind şi ce mai lăsaseră norii liber.

Mai apucă să întrevadă, supliciul lui Tantal, farul atomic al Maşinii, apoi transportorul spaţial plonjă în interiorul unei construcţii gigantice.

În crepusculul ceţos, Gosseyn fu luat pe sus. Felinarele aprinse păreau slabe pete de lumină tulbure; curtea Palatului Prezidenţial era pustie, dar se animă de zgomotul oamenilor din gardă, care coborau din maşinile de însoţire, înconjurându-l. Fu condus spre un lung coridor scăldat în lumină; apoi, urcând o scară, ajunse într-un hol luxos. Crang îl însoţi până la o uşă situată pe cealaltă parte.

— Am ajuns, spuse el. Acesta este apartamentul în care vei sta cât vei fi oaspetele preşedintelui. Ceilalţi, vă rog, rămâneţi afară.

Deschise uşa şi intră într-un living-room de 7 metri pe 16, cel puţiri. Trei alte uşi răspundeau în living. Crang le arătă:

— Dormitorul, sala de baie şi intrarea din spate. În dormitor mai e o uşă care dă tot în camera de baie.

Şovăi şi continuă:

— N-o să fii nici încuiat, nici păzit, dar în locul tău n-aş încerca să fug. Pot să-ţi confirm că nu vei putea ieşi din Palat.

Surâse. Expresia feţei era încurajatoare şi amicală.

— Vei găsi în cameră un costum de seară. Poţi fi gata peste o oră? Vreau să-ţi arăt ceva înainte de a ne aşeza la masă.

— Voi fi gata, zise Gosseyn.

Se dezbrăcă, gândindu-se la şansele unei evadări. Nu putea accepta spusele lui Crang că i-ar fi imposibil să fugă, dacă într-adevăr nu existau paznici. Se întrebă dacă nu cumva voia numai să-l ademenească.

Găsi mai multe costume în garderoba dormitorului şi tocmai îşi alesese unul dintr-o stofă întunecată metalizată când auzi deschizându-se uşa. Îmbrăcă în grabă un halat şi trecu în living. Patricia Hardie încuie uşa pe care Crang o

desemnase drept intrarea din spate. Se întoarse cu o piruetă elegantă şi se apropie de el:

— Prostule, îi zise ea fără menajamente. De ce-ai fugit imediat cum au venit-gărzile atunci? N-ai auzit că le-am spus că nu permit nimănui să-mi răscolească apartamentul. dacă vine din ordinul lui Thorson? Chiar *tu* ai fost cel ucis, nu-i aşa? Nu-i vorba doar despre o asemănare întâmplătoare?

Gosseyn vru să răspundă, dar ea îl opri:

— Nu pot sta decât un minut. Crede-mă. sunt suspecta nr. 1 în legătură cu evadarea ta de luna trecută şi dacă sunt găsită aici… (se cutremură extrem de convingător). Gosseyn, cine eşti tu? *Acum* trebuie că ştii.

O privi cercetător, molipsit şi el de febrilitatea fetei. Apariţia ei adusese în cameră un suflu vital care lipsea. Această impetuozitate îl intrigă însă.

— Spune-o, aproape că-i ordonă ea. Repede!

Nu-i fu greu să spună ce ştia. Că s-a trezit pe Venus, fără să-şi amintească cum a ajuns acolo. În rest, n-avea ce să-i mai ascundă din evenimentele care au mai urmat, cu excepţia faptului că el ştia acum că Prescott tăcea parte din bandă. Chiar şi asta nu era un secret pentru ea, din moment ce-o spusese cu voce tare, de auzise şi el. Dar era singurul lucru pe care *el* nu trebuia să-l spună cu voce tare. Dacă existau dictafoane care înregistrau convorbirea, era mai bine să împărtăşească acest secret în tăcere.

Deci, în afara acestui aspect, îi expuse totul în câteva cuvinte. Chiar înainte ca el să termine, fata se aşeză într-un fotoliu şi-şi muşcă buzele, vizibil dezamăgită.

— Corpul tău numărul 2, spuse ea după o tăcere destul de lungă, văd că nu ştie nimic mai mult decât corpul numărul 1. Nu eşti decât un pion.

Gosseyn, în picioare, o privea şovăind dacă să se supere, sau să se amuze. Nu era încă pregătit să abordeze cu ea problema celor două corpuri într-unul singur, deşi ceva idei tot avea. Dar se simţea jignit auzind-o tratându-l ca simplu

pion, cu toate că într-adevăr asta şi era.

— Ia zi-mi – o luă el din scurt – tu ce amestec ai în toate astea?

Privirea fetei se îmblânzi.

— Iartă-mă, n-am vrut să te supăr. Adevărul este că lipsa ta totală de informaţii a tulburat pe toată lumea. Thorson, reprezentantul personal al lui Enro, a amânat invazia pe Venus. Vezi! Ştiam eu că asta o să te intereseze. Dar mai ai un pic de răbdare! Nu mă întrerupe. Acum e lună, ţi-am dat toate informaţiile pe care le-am considerat că-ţi sunt necesare. Vrei să ştii cine e X? Ei bine, şi noi vrem să ştim. Tipul are o voinţă de fier, dar nimeni nu ştie ce urmăreşte. Pare interesat exclusiv de propria grandoare şi s-a exprimat că speră să tragă ceva foloase de pe urma ta. Cei din Liga galactică sunt neliniştiţi. Nu-mi pot da seama dacă şahistul cosmic care te-a introdus în jocul acesta le este aliat sau nu. Fiecare bâjbâie în întuneric, întrebându-se ce-o să facă după aia.

Fata tăcu. Ochii îi străluceau provocator.

— Amice – zise ea – poate se iveşte o ocazie favorabilă şi pentru tine în toată harababura asta. N-o pierde.

Devenise dintr-odată serioasă.

— Foloseşte-o dacă ţi se oferă şi dacă nu e condiţionată de clauze imposibile. Rămâi în viaţă.

Se ridică. Îi atinse umărul prieteneşte şi fugi către uşă. Se opri în prag şi-i ură:

— Baftă.

Apoi închise uşa după ea.

Gosseyn făcu un duş, gândindu-se:

„De unde ştie ea ce fac şi cred toţi ceilalţi. *Cine este ea?”*

Ieşind din sala de baie constată că mai are un vizitator. Instalat comod într-un fotoliu se afla preşedintele Hardie. Chipul său aristocratic se lumină văzându-l pe Gosseyn. Aşezat acolo, lăsa o impresie de calm olimpian, de hotărâre… ce mai, imaginea ideală a unui mare om de stat. Privirea lui decisă se aţinti asupra chipului lui Gosseyn.

— Ţi-am pregătit acest apartament, pentru că doream să-ţi vorbesc fără teama de a fi auzit. N-avem timp de pierdut.

— Chiar aşa?

În mod deliberat adoptase o atitudine ostilă. Omul acesta încredinţase unei asociaţii de răufăcători sarcina de a-l face preşedinte printr-o metodă bazată pe falsificarea jocurilor Maşinii. Crima era colosală, impardonabilă şi personală.

Trăsăturile fine ale chipului preşedintelui lăsară să filtreze un zâmbet.

— Haide – zise Hardie. Să terminăm cu copilăriile. Vrei informaţii. Eu de asemenea. Pune-mi trei întrebări şi eu, la rândul meu îţi voi pune trei.

Urmă o tăcere pe care o întrerupse brutal.

— Bătrâne să nu-mi spui că n-ai ce întreba.

Ostilitatea lui Gosseyn începu să se clatine. Câte întrebări avea, nu i-ar fi ajuns noaptea întreagă să le pună. Nu era timp de pierdut.

— Dumneata, cine eşti? întrebă el ironic.

Hardie clatină din cap cu regret.

— Îmi parc rău. Eu sunt fie ce par a fi, fie altcineva, în acest din urmă caz, să ţi-o spun, m-ar lăsa la mâna ta. Orice detector ar putea să scoată această informaţie. (Şi încheie abrupt:) Nu-ţi pierde timpul cu întrebări care m-ar putea distruge. Grăbeşte-te odată.

— Ştii despre mine şi altele, decât cele ce s-au spus deja?

— Da, zise preşedintele Hardie.

Surprinzând probabil expresia lui Gosseyn, adăugă grăbit:

— Ca să fiu sincer, nu prea multe. Iată, cu câteva zile înaintea intrării tale în scenă, am găsit o scrisoare în cutia mea de corespondenţă personală; expediată chiar de aici, din Oraşul Maşinii, scrisoarea dovedea că autorul ei era la curent cu toate detaliile planului pe care noi îl consideram drept secretul cel mai bine păzit din tot sistemul solar. Ştia despre atacul ce se pregătea împotriva planetei Venus.

După ce făcea un rezumat al întregii acţiuni, scrisoarea afirma în modul cel mai categoric că tu te vei găsi la hotelul „Parc tropical” şi că ai de gând să preîntâmpini atacul anti-Venus. Cum în text mai erau şi alte detalii care nu doream să fie aflate de alţii, am ars scrisoarea şi te-am adus aici conform procedeului complicat pe care-l ştii deja. Asta-i tot. Şi acum, întrebarea nr. 3.

— Doi, îl corectă Gosseyn.

— Trei; şi eu dacă voi pune vreo întrebare la care tu n-o să vrei să răspunzi, vom proceda la fel. Corect?

Gosseyn protestase involuntar. În fapt, el se gândea la spusele lui Hardie. Nu-i punea la îndoială povestea. Adevărul era, probabil pe undeva pe aproape. Ce se afla în spatele faptelor relatate – ei, da – asta era cu totul altă problemă.

Impresionat pentru prima dată, Gosseyn îl măsură din ochi pe interlocutorul său. Preşedintele nu era decât un simplu conspirator printre mulţi alţii, extraordinar de capabili, direcţionaţi fiecare spre un anumit ţel. Dar reuşise, şi aceasta era meritul său personal, să-i convingă pe aceşti oameni, tot atât de egoişti ca şi el să-i acorde lui poziţia socială cea mai ridicată. Caracterul acestui bărbat, la care abia dacă se gândea mai înainte, îi apărea pe neaşteptate mult mai complex,

— Hai, Gosseyn, întreabă odată.

Uitase de importanţa factorului timp. Şi, în plus, era sigur că nu va mai afla mare lucru; la nivelul oamenilor ăstora nu se cunoştea esenţialul. Spuse, deci:

— Ce aveţi de gând cu mine?

— Ţi se va face o ofertă; în ce constă, nu ştiu încă. Thorson şi X tocmai discută problema. Orice ar fi, cred că ar fi înţelept s-o accepţi pentru moment. Ţine minte că eşti într-o poziţie forte. Teoretic, dacă ai avut deja două corpuri, de ce nu l-ai avea şi pe al treilea.

Ridică o sprânceană.

— Evident, asta nu-i decât o ipoteză.

Gosseyn renunţase să mai creadă că a avut vreodată două corpuri. Tocmai voia să i-o spună pe un ton batjocoritor, dar se răzgândi. Îşi îngustă ochii, bănuitor. Tipii aceştia urmăresc un anume scop de încearcă să acrediteze o asemenea idee. La prima vedere, totul părea obscur şi fără semnificaţie, dar el nu trebuia să uite că nicio clipă nu ieşise în mod real de sub controlul bandei. Chiar şi roboplanul. care afirmase că este un agent al Maşinii, putuse fi instruit ca să se dea această impresie. Era mai bine să aştepte ca situaţia să se mai dezvolte.

Îl privi pe Hardie şi spuse numai:

— Da, este numai o ipoteză.

— Prima mea întrebare – zise Hardie – priveşte persoana sau persoanele care se află în spatele tău. Vreun reprezentant al acesteia, sau al acestora, a luat deja legătura cu tine?

— Absolut deloc, dacă nu-i Maşina, atunci habar n-am cine poate fi.

— Hardie îi răspunse:

— Nu-i maşina, tocmai pentru că tu crezi că aşa este.

Surâse:

— Poftim, am început să mă exprim non-A. De altfel am constatat-o şi la ceilalţi. Chiar în momentul în care am hotărât să distrugem filosofia non-A, i-am adoptat logica. Harta nu-i totuna cu teritoriul. Certitudinea că tu nu ştii nimic este o abstracţie a realităţii, nu realitatea însăşi.

Se opri şi tăcu un moment, surâzând vesel; apoi reluă:

— Întrebarea nr. 2: personal, te simţi diferit în vreun fel de ceilalţi oameni?

Înălţă din umeri.

— Sunt de acord că nu este o problemă de ordin semantic, continuă el – căci tu nu poţi şti cum sunt ceilalţi oameni decât prin intermediul propriilor tale percepţii, iar acestea pot fi diferite de ale mele. Din acest punct de vedere fiecare trăim într-o lume proprie. Totuşi, n-am cum să-ţi formulez altfel întrebarea. Ei, ce zici?

De astă dată Gosseyn găsi întrebarea nu numai pertinentă, dar şi extrem de interesantă. În contextul acesteia îşi regăsea propriile gânduri transpuse în vorbe.

— Nu mă simt cu nimic diferit. Presupun că te-ai gândit la ce-a descoperit Thorson în legătură cu creierul meu.

Şi, încordat, întrebă:

— Ei, ce are creierul meu?

Se aplecă înainte. Îşi simţea trupul încins şi, în acelaşi timp îngheţat. Oftă când auzi răspunsul lui Hardie:

— Aşteaptă-ţi rândul nu ţi-am pus încă cea de a treia întrebare, vreau să ştiu cum de ai găsit refugiul lui Crang?

— Am fost condus cu forţa acolo de un roboplan.

— Aparţinând cui? insistă Hardie.

— Pardon, e rândul meu – zise Gosseyn – cel mai bine ar fi ca fiecare să pună câte o singură întrebare. Ce are creierul meu?

— Substanţă cerebrală adiţionată. De natură necunoscută. Thorson a ajuns să se îndoiască de propriile cunoştinţe şi posibilităţi.

Gosseyn încuviinţă. Se simţea înclinat să-i dea dreptate lui Thorson. Nici el nu remarcase, şi încă chiar de la început, nici cea mai mică „diferenţă”.

— Cui aparţinea roboplanul?

— A afirmat că este reprezentantul Maşinii,

— A afirmat?

— Întrebarea mea – zise Gosseyn.

Hardie protestă:

— Nu răspunzi complet la întrebări. Ţi-a dovedit cu ceva?

— Ştia prea multe lucruri care sunt de competenţa Maşinii, dar nu m-a presat să mă predau. Ceea ce am considerat suspect.

Hardie căzu pe gânduri.

— Îţi intuiesc raţionamentul. Dar nu-ţi pot aduce vreo clarificare. În ultimul timp, Crang îi domină pe Thorson, iar eu, în multe probleme, sunt cu totul lăsat de-o parte. Mă

tem… – zise el cu un zâmbet ranchiunos – că m-au pus în carantină. Deci, iată de ce se află el acolo, oferindu-şi informaţiile, pentru a primi altele în schimb.

Într-o sclipire. Gosseyn îi văzu deodată pe pământenii aceştia, începând să realizeze că fuseseră manipulaţi ca nişte pioni. Până a putea spune ceva. Hardie remarcă cu duritate:

— Dacă te gândeşti la asta, să ştii că nu regret nimic. Maşina mi-a refuzat accesul la un post superior, iar eu am refuzat să accept vreo limitare de acest gen.

— De ce te-a refuzat Maşina?

— Pentru că vedea în mine un potenţial dictator, aşa s-a exprimat ea. Fierăria asta blestemată a fost făcută ca să fie evitaţi cei ca mine, în vremurile când o asemenea eventualitate era pe drept cuvânt de temut.

— Iar tu, până la urmă, ai fost întru-totul de părerea ei.

— Dacă s-a ivit ocazia, am profitat de ea. Şi dacă împrejurările ar fi asemănătoare, aş proceda la fel. Se va găsi şi pentru mine un loc în ierarhia galactică. În actuala perioadă de criză, Thorson pur şi simplu evită să-şi asume riscul. (Expresia amară i se şterse de pe chip. Zâmbi.) Ne-am îndepărtat de subiectul discuţiei noastre…

Se întrerupse. Uşa se deschisese şi un bărbat în uniformă intră grăbit. După ce închise uşa, i se adresă lui Hardie:

— Domnule, Mr. Thorson urcă pe scară, tocmai am primit semnalul.

Preşedintele Hardie se ridică. Deşi părea preocupat, era totuşi calm.

— Ei bine, trebuie să ne oprim aici. Cred că am aflat ce doream – am încercat să-mi formez o părere despre dumneata. Şi îmi este clar că nu eşti ultimul Gosseyn. La revedere, şi aminteşte-ti ce ţi-am zis. Fă concesii, pentru moment. Rămâi în viaţă.

Împreună cu soldatul din gardă ieşi pe aceeaşi uşă prin care trecuse şi Patricia cu un sfert de oră mai înainte. Nu trecură decât câteva secunde şi o ciocănitură răsună în uşa

ce dădea în coridorul principal. Apoi aceasta se deschise şi în prag apăru Thorson.

13

Bărbatul cel înalt era aşa cum şi-l amintea Gosseyn, un chip, cu trăsături parcă cioplite, un nas coroiat, un trup puternic. Chiar de la început, poziţia lui Thorson îi fusese evidentă. Omul de care toată lumea se teme, agentul lui Enro.

Acum ochii lui întunecaţi îl cercetau pe Gosseyn.

— Încă nu te-ai îmbrăcat! zise el tăios.

Privirea lui bănuitoare inspectă întreaga cameră. Deodată Gosseyn îl văzu într-o altă lumină. Venit din stele, acesta ajunsese într-un sistem solar străin. Aici, pe Pământ, înconjurat numai de necunoscuţi şi acţionând pe baza directivelor unei autorităţi îndepărtate, el se străduia să urmeze strict instrucţiunile primite, Tensiunea în care trăia era în mod clar teribilă, el neputând fi niciodată sigur de lealitatea celor cu care era nevoit să colaboreze.

Thorson adulmecă aerul.

— Interesant, parfumul dumitale, remarcă el.

— N-am băgat de seamă – răspunse Gosseyn.

Acum că i se atrăsese atenţia, sesiză şi el o urmă suavă. Probabil ca urmare a vizitei Patriciei. Fata asta ar trebui să fie mai atentă la asemenea detalii. Fără a lăsa să i se ghicească ceva pe chip, îl înfruntă cu privirea pe vlăjgan.

— Ce vrei?

Thorson nici măcar nu schiţă vreun pas să intre în cameră şi nici nu închise uşa. Îl scruta numai din ochi, cu o

mină meditativă.

— Am vrut numai să te văd… zise el. Să te privesc, nimic altceva.

Ridică din umeri:

— Asta-i tot.

Se întoarse şi ieşi. Uşa se trânti în urma lui. Gosseyn clipi. Se aşteptase la un duel verbal şi acum se simţea deprimat. Începu să se dezbrace, tulburat încă de felul în care se comportase Thorson. Dar renunţă să se mai gândească la asta, văzând cât este ceasul; Crang trebuia să apară din clipă în clipă. Nu trecu mult şi auzi uşa deschizându-se.

— Vin imediat!… strigă el.

Nu primi niciun răspuns, din camera de dincolo nu se auzise niciun zgomot. O umbră apăru în cadrul uşii. Gosseyn tresări. Era John Prescott.

— N-am decât un minut la dispoziţie – zise acesta.

Cu toată uimirea sa, Gosseyn nu-şi putu stăpâni un oftat. Graba unanimă a vizitatorilor săi devenea obositoare. Fără să spună ceva se ridică în picioare şi-l privi întrebător.

— Te vor mira cele ce-ţi voi spune – adăugă Prescott.

Gosseyn îi făcu din cap semn să înceapă, dar mintea îi era aproape inactivă. Ascultă în tăcere explicaţiile grăbite care urmară. Totul se regăsea acolo, şi că este agent galactic. Şi că este adept clandestin al, non-A.

— Bineînţeles – zise Prescott – că nu ţi-aş fi spus toate astea dacă n-aş fi forţat de împrejurări; te-am recunoscut după fotografii în după-amiaza când m-ai atacat şi ţi-o spun pe şleau, am anunţat prezenţa ta pe Venus, convins fiind că o să poţi dispare. Şi am rămas trăsnit când am auzit că ai fost găsit în vila-arbore a lui Crang, îşi trase sufletul şi Gosseyn avu tot timpul să se simtă dezamăgit. Singurul său avantaj faţă de bandă, cel de a-l cunoaşte pe Prescott, se volatilizase. Gândindu-se retrospectiv, îi apăru drept o prostie ideea de a fi contat pe asta – dar el procedase totuşi aşa. Mai rămânea o problemă de lămurit: ce rost mai avea acum o asemenea spovedanie?

— Din cauza Ameliei – răspunse liniştit Prescott. Ea n-are niciun amestec în toate astea. M-am supus la toată înscenarea asta şi m-am lăsat prins odată cu ea, gândindu-mă că ei se vor mulţumi doar s-o închidă până la atacul anti-Venus. Dar Crang mi-a spus, acum câteva minute, că X şi cu Thorson au ceva de gând în legătură cu tine.

Se opri. Cu degete, care tremurau imperceptibil, scoase din buzunar o cutioară de metal. O deschise şi, apropiindu-se de Gosseyn, i-o întinse. Gosseyn privi cu curiozitate cele douăsprezece pilule albe.

— Ia una – îi zise Prescott.

Gosseyn bănuia ce va urma, dar se supuse şi luă una dintre ele.

— Înghite-o!

Clătină negativ din cap.

— Nu înghit chiar orice pilule necunoscute.

— Este pentru protecţia ta. Ţi-o jur – o contra-otravă.

— Dar n-am luat nicio otravă, replică răbdător Gosseyn.

Prescott închise cutia, care pocni uşor. O băgă la loc în buzunar-şi făcu un pas înapoi, în timp ce cu mâna cealaltă scoase un revolver.

— Gosseyn – îi şopti el – sunt încolţit. Înghite sau te curăţ.

Pericolul părea ireal. Gosseyn se uită la pilulă, apoi la Prescott. Apoi zise cu blândeţe:

— Am văzut un detector în camera mea de alături. Cred că ar fi o rezolvare rapidă.

Efectiv, Prescott declară detectorului:

— Această pilulă este un antidot, un mijloc de protecţie pentru Gosseyn, în cazul în care aş fi obligat să acţionez într-un anume fel. Poţi confirma aceasta.

Răspunsul aparatului fu prompt:

— Exact.

Gosseyn înghiţi pilula şi rămase nemişcat un moment, aşteptând efectul. Ne resimţind nimic, zise:

— Sper că totul va fi bine în ce-o priveşte pe soţia ta.

— Mulţumesc, răspunse scurt Prescott, şi, grăbit ieşi pe

uşa principală.

Gosseyn sfârşi cu îmbrăcatul şi se aşeză în aşteptarea lui Crang, mai tulburat decât ar fi vrut s-o arate. Cei care îl vizitaseră, se arătaseră cu toţii neliniştiţi pentru perspectivele propriilor lor interese. Dar toţi aduseseră în comun aceeaşi convingere sinceră de iminenţa unei crize.

Venus urma să fie atacată? De către cine? Nu era clar. De vreo supra-putere militară galactică? Ideea era mult prea uşor de admis, tocmai pentru că era cea mai plauzibilă. Exact aşa putea fi înrobită o rasă atât de legată de soarele şi planetele proprii. Prin agenţi, prin acţiuni fără semnificaţie aparentă, prin infiltrarea şi, în final, printr-un atac irezistibil dirijat de nicăieri. Referirile făcute în diverse ocazii, la o Ligă galactică potrivnică atacului păreau vagi şi fără substanţă, în comparaţie cu realitatea prezenţei lui Thorson şi a etapelor deja parcurse: asasinatul, trădarea şi acapararea puterii pe Terra.

— Şi tocmai eu m-am găsit să mă opun la toate, exclamă Gosseyn cu voce tare.

Nu-şi putu stăpâni un râs nervos, simţindu-se ridicol. Din fericire, problema lui personală era pe cale de rezolvare, pentru el, una dintre perioadele cele mai periculoase fusese cea în care îşi însuşise, chiar şi numai parţial, ideea că ar fi reînviat într-un al doilea corp. Până la urmă, mintea sa logică reuşise să se debaraseze. Şi acum aştepta evenimentele serii într-o stare de spirit aproape normală.

Dezagreabila reverie îi fu întreruptă de o bătaie în uşă. Spre marea sa uşurare, ere Crang.

— Eşti gata?

Gosseyn încuviinţă.

— Atunci, să mergem.

Coborâră mai multe trepte şi urmară un coridor îngust până la o uşă închisă. Crang o descuie şi o împinse, Peste umărul acestuia, Gosseyn reuşi să vadă mai multe aparate şi o podea de marmoră.

— Intră singur şi priveşte corpul.

— Care corp? se miră Gosseyn.

Apoi înţelese. *Corpul I.*

Uită de Crang. Intrând, văzu şi alte aparate, mese, dulapuri de perete pline cu flacoane şi eprubete, iar într-un colţ – alungită pe un platou mobil – o formă acoperită cu un cearşaf alb. Uitându-se la silueta întinsă, Gosseyn simţi cum, treptat îşi pierde stăpânirea de sine. De zile întregi i se tot vorbea de celălalt corp al său şi dacă imaginea sugerată verbal, deşi o respinsese, totuşi îl afectase, acum era cu totul altceva, o mare diferenţă. Ca diferenţa între gând şi faptă, între poveste şi realitate, între viaţă şi moarte. Iar această diferenţă era atât de mare, încât organele sale interne suferiră o dezechilibrare profundă, iar nervii săi, incapabili să integreze aceste reacţii neobişnuite, acuzară violenţa şocului.

Dar, cu rapiditate, corpul său îşi reveni la normal. Simţi din nou podeaua de sub picioare, aerul pe care-l respira, rece şi uscat, înecăcios, în gură, în plămâni – pleoapele clipiră des; treptat, din nou sigur că trăieşte, dar încă ameţit, îşi lăsă conştiinţa să ia contact cu forma inertă, fără viaţă.

Şi fără să-şi dea seama că se mişcă, se apropie de platou, întinse mâna, apucă cearşaful cu vârful degetelor, îl ridică, îl trase deoparte şi-l lăsă să cadă pe jos, dezvelind cadavrul.

14

Gosseyn se aşteptase să vadă nişte resturi aproape carbonizate. Într-un anume fel, corpul întins, rigid pe placa de marmură părea oribil mutilat, dar figura era neatinsă. Fără îndoială, trăgătorilor li se dăduse ordin să nu distrugă creierul. Toracele era aproape tăiat în două de gloanţe de mitralieră. Din piept şi pântece nu mai rămăsese decât un amestec nelămurit de carne şi oase, de ţesuturi sfâşiate şi zdrenţuite; deasupra genunchilor, fiecare centimetru pătrat de carne purta urmele unor arsuri atât de îngrozitoare, încât nu mai aduceau a nimic omenesc. Chipul era intact.

Avea o expresie senină, neafectată de spaima sau groaza insuportabilă care contractă trăsăturile figurii în clipa dinaintea morţii.

Obrajii păstrau chiar o umbră de culoare şi, dacă n-ar fi fost distrugerile suferite de trup, ar fi părut însuşi Gosseyn adormit, atât de viu îi rămăsese chipul. După o vreme, băgă de seamă că partea de sus a capului era despărţită de restul craniului; calota fusese decupată şi apoi repusă la loc. Gosseyn nici nu încercă să verifice dacă creierul se mai afla la locul lui.

Un zgomot în spatele lui, îl făcu să se întoarcă, cu o mişcare lentă, derulată parcă cu încetinitorul. Practic, înainte de a se întoarce, mintea lui trebui mai întâi să se desprindă de imaginea cadavrului ca să perceapă mai clar situaţia, li trebuiră câteva secunde bune până să

stabilească o analogie între zgomotul auzit şi un alt sunet asemănător. Roţi de cauciuc pe pardoseala de marmoră: X. Privi în jurul lui cu hotărârea fermă a#celui pregătit la orice.

Îngheţat. Îl contemplă pe monstrul de plastic. Apoi îşi îndreptă atenţia asupra celor care intraseră în laborator, odată cu X. Cu o figură inexpresivă, îl fixă cu ochii pe frumosul Hardie. Apoi privirea îi alunecă către zâmbetul gigantului Thorson şi în sfârşit către Patricia Hardie, care, distantă, dar interesată, aproape mascată de silueta celor doi bărbaţi, îl urmărea cu ochii ei luminoşi.

— Şi acum ce facem?

Era vocea gravă, fără nicio urmă de umor a lui X.

— Mă gândesc. Gosseyn, că nu ai nici cea mai mică posibilitate să ne împiedici să te întindem alături de primul tău cadavru.

Nu era o constatare foarte strălucită, dar avea o oarecare importanţă pentru cineva care nu este deloc convins că un alt treilea corp este gata pregătit să-i preia esenţa personalităţii, chiar din clipa distrugerii celui de al doilea.

Şi mai ales, reflecta purul adevăr.

X îşi agita braţul de plastic într-un gest de nerăbdare şi vorbele fură în deplină concordanţă cu gestul.

— Hai să terminăm cu comedia. Aduceţi-o pe soţia lui Prescott şi imobilizaţi-l pe Gosseyn.

Patru bărbaţi îl înşfăcară, în timp ce trei gardieni solizi o aduseră pe femeie. Se părea că aceasta le opusese o oarecare rezistenţă. Coafura Ameliei Prescott era desfăcută, iar obrajii împurpuraţi. Mâinile îi erau legate la spate şi respira gâfâit. Probabil îi puseseră la gură un căluş transparent, căci – văzându-l pe Gosseyn – buzele i se agitară în inutile şi frenetice eforturi. În cele din urmă, femeia se potoli, ridicând resemnată din umeri. Îi zâmbi eu tristeţe – dar ea nu-şi pierduse demnitatea.

X îl privi pe Gosseyn şi zise:

— Gosseyn ne pui în faţa unei dileme. Noi suntem pregătiţi să declanşăm o acţiune de proporţii nemaivăzute

de la al Treilea Război mondial. Am primit nouă mii de astronave de transport, patruzeci de milioane de oameni şi mai multe uzine gigantice de muniţii; şi toate astea nu sunt decât mică parte a puterii militare a celui mai mare imperiu care a existat vreodată. *Gosseyn, noi nu avem cum să pierdem*... (Se întrerupse, apoi continuă:) Totuşi nu vrem să ne asumăm niciun risc. Am dori deci să-ţi propunem ţie, un necunoscut, să te alături şefilor sistemului solar. (Săltă din umeri:) dar aş vrea să-ţi fie clar odată pentru totdeauna că ar fi inutil să iniţiem asemenea discuţii dacă tu refuzi să admiţi realitatea poziţiei noastre. Noi suntem *obligaţi* să ucidem, Gosseyn. Suntem forţaţi să fim fără milă. Asasinatul îi convinge pe oameni mai bine decât orice altceva.

O clipă Gossyen crezu că au de gând s-o ucidă pe Amelia Prescott şi simţi că-i vine rău, dar îşi dădu imediat seama că înţelesese greşit.

— Să ucideţi? zise el. Pe cine să ucideţi?

— Pe cei aproape douăzeci de milioane de venusieni, răspunse X.

Stând în fotoliul rulant, părea un gigantic gândac de bucătărie din plastic ieşit dintr-un coşmar nebunesc.

— După cum trebuie c-o ştii – continuă el – singura diferenţă între distrugere a douăzeci de sisteme nervoase omeneşti şi distrugerea a douăzeci de milioane de venusieni constă în rezultanta emotivă produsă la supravieţuitori, care poate fi anihilată printr-o bună propagandă.

Gosseyn avea impresia că se află undeva, în fundul unui puţ adânc şi că se prăbuşeşte, se prăbuşeşte...

— Ce se va întâmpla cu restul de două sute de milioane? îşi auzi singur vocea răguşită.

— Teroarea! zise X cu vocea sa de violoncel. Teroarea fără milă împotriva tuturor acelora care se opun. Istoria a dovedit-o clar că nu este niciodată greu să controlezi masa unei populaţii decapitate de conducători. Ori, pe Venus,

conducerea este colectivă la o scară foarte mare, de unde şi necesitatea unui număr ridicat de execuţii.

Îşi agită din nou braţul de plastic cu impacienţă.

— Hai, Gosseyn – zise el abrupt – decide-te. Îţi vom încredinţa înfăptuirea în mare parte a reorganizării, dar, pentru început, trebuie să ne laşi să pregătim terenul. Eşti de acord?

Întrebarea îl tulbură pe Gosseyn. Abia acum realizase că i se ţinuse o cuvântare menită să-l convingă. Era un exemplu perfect de plan de abstracţie în cel mai bun sens non-A al cuvântului. Indivizii aceştia puneau la cale execuţii în masă. Ei, nu el. Bariera părea de netrecut, căci fiecare parte considera drept ilogic punctul de vedere al celuilalt. Hotărârea de refuza traversă ca o descărcare electrică reţeaua sistemului nervos, mobilizând întregul corp, iar el se simţi pe deplin şi definitiv decis. Zise deci cu o voce liniştită dar limpede:

— Nu. domnule X. Nu sunt de acord. Şi duceţi-vă cu toţii dracului, căci acolo, în iadul creştin al primelor veacuri, este locul vostru, pentru că aţi îndrăznit să imaginaţi un asemenea asasinat în masă.

— Thorson, zise X cu calm, ucide-o!

— Ce? exclamă Gosseyn cu vocea albă.

Mai apucă să facă doi paşi, dar gardienii îl imobilizară. Când reuşi să privească din nou, Amelia continua să surâdă. Nu se împotrivi când Thorson îi înfipse acul unei seringi în braţ, deasupra cotului, dar se nărui ca o piatră. Gigantul o prinse cu uşurinţă în cădere. X continuă:

— Vezi tu, Gosseyn, care-i superioritatea noastră faţă de nearistotelieni. Ei sunt plini până la refuz de scrupule, în timp ce noi suntem animaţi numai de dorinţa de a câştiga. Deci, acest mic incident are drept scop…

Se opri şi o expresie de surpriză îi contractă trăsăturile. Substanţa dură din care erau confecţionate piciorul, braţul şi corpul scoase un zgomot surd când se prăbuşi pe marmoră. În spatele lui, Hardie, al cărui chip regulat

oglindea aceeaşi tulburare, căzu în genunchi şi apoi se rostogoli pe o parte. Gardienii se prăbuşiră la rândul lor, doi dintre ei căznindu-se să-şi scoată armele înainte de a-şi pierde cunoştinţa.

Thorson scăpă din braţe pe Amelia şi se nărui lângă ei, apoi căzu şi Patricia. În cameră, în jurul lui Gosseyn, inamicii se prăbuşeau unul câte unul, părând cum nu se poate mai morţi.

Totul părea de neînţeles.

15

Gosseyn simţi dispărând senzaţia de paralizie. Se repezi la gardianul cel mai apropiat şi-i luă arma. În picioare, încordat, pândea cea mai mică mişcare a corpurilor prăbuşite. Dar nu observă nimic. Toate zăceau absolut imobile.

În grabă, Gosseyn începu să-i dezarmeze pe paznici. Oricare ar fi fost cauzele ocaziei ce i se oferise, n-avea timp de pierdut. Odată treaba terminată, se opri şi privi din nou strania scenă. Fuseseră nouă gardieni, Acum zăceau pe podea într-o dezordine bizară, ca nişte popice doborâte dintr-o singură lovitură. Fără să mai analizeze ce şi cum, se mulţumi numai să constate lipsa lui Eldred Crang. Privirea lui continuă să sară de la un corp la altul: două femei şi trei bărbaţi. Prin minte îi trecu un gând, aproape fără rost: „Nu fac ce-ar fi necesar. Ar trebui să ies de aici. Oricând poate apărea cineva.”

Dar nu se mişcă. Un alt gând îl chinuia acum: Sunt oare cu adevărat morţi?

Ca să se convingă, îngenunche lângă X. Fără să-şi dea seama ce face, îşi puse palma pe cutia de plastic care conţinea toracele lui X. Frăgezimea carnală a substanţei îl făcu să-şi tragă înapoi mâna cuprins brusc de repulsie. Şi totuşi era dificil să-l considere o fiinţă umană. Se forţă să se aplece deasupra obrazului ca să asculte. O boare călduţă, ritmică, îi mângâie urechea, Gosseyn se ridică. X trăia. Toţi

erau probabil vii.

Tocmai voia să se ridice, când încremeni la jumătatea mişcării auzind un zgomot la una dintre uşi. Cu arma îndreptată spre locul de unde venise zgomotul, se întinse pe podea. Cu ochii întredeschişi, îşi blestema neglijenţa. Acum ar fi trebuit să fie la kilometri de încăperea aceasta.

Prin uşa care se deschisese apăru John Prescott. Gosseyn. se ridică, tremurând încă sub influenţa ultimei emoţii. Prescott avea un surâs nervos.

— Nu-i aşa că eşti mulţumit c-ai luat antidotul acela? îl întrebă el. Am introdus nişte Drae în aparatul de condiţionare a aerului şi tu eşti singurul care… (Se întrerupse brusc:) Ce-i? Am ajuns prea târziu?

Diagnostică rapid. Din întâmplare, privirea lui Gosseyn se îndreptase spre corpul inert al Ameliei Prescott, care zăcea pe podea în apropierea giganticului Thorson. Într-o clipă memoria îi reveni. Şi zise cu brutalitate:

— Prescott, au injectat ceva în braţul soţiei tale cu o clipă înainte de a fi doborâţi de efectul pulberii Drae. Asta trebuia s-o omoare. Examineaz-o.

Acum că strania inconştienţă a acestor oameni căpătase o explicaţie, era momentul să treacă la un examen amănunţit al faptelor. Dacă sistemul de condiţionare a aerului răspândise peste tot anesteziantul, aceleaşi scene de prăbuşire silenţioasă s-au produs, probabil, în toate camerele. Deci singurul pericol putea veni numai din exterior. Gosseyn rămase deci de strajă, în timp ce Prescott îşi consulta în grabă soţia. Acesta scoase din buzunar un mic flacon. Dopul era dotat cu un ac de seringă; venusianul îl înfipse în coapsa femeii.

— În flacon e fluoresceină – zise el. Dacă trăieşte, într-un minut buzele i se vot colora în verde-galben.

Trecură însă două minute şi buzele îi rămăseseră tot palide vineţii, fără viaţă. Venusianul se ridică şi privi rătăcit în jurul lui. Şi, lucru ciudat, lui Gosseyn nici măcar nu-i trecu prin cap ce are de gând să facă. Îl văzu pe venusian

îndreptându-se grăbit spre grămada de arme şi alegându-şi cu grijă două. Tocmai asta frapa cel mai mult, grija cu care examina armele.

Ce urmă fu mult prea rapid pentru ca Gosseyn să poată interveni. Prescott se duse la X şi-i trase un glonţ în ochiul drept. Un mic vulcan de sânge izbucni, inundându-i faţa. Prescott se întoarse; lipindu-şi ţeava armei de fruntea lui Hardie, trase din nou şi apoi, mergând aplecat, trecu pe lângă fiecare gardian, trăgând cu amândouă mâinile. Tocmai se pregătea să se ocupe de Thorson când se opri. O expresie de nedumerire i se întipări pe chip.

Stupefiat, Gosseyn, îi smulse armele din mâini.

— Cretin nenorocit! urlă el. Îţi dai seama ce-ai făcut?

O oră mai târziu îşi abandonară maşina furată în oraşul înecat în ceaţă. În jurul lor noaptea îşi întindea voalul de fum negru-cenuşiu. Atunci auziră şi primele ştiri zbierate de o instalaţie publică de amplificare:

— Atenţiune, urmează un comunicat important transmis de la palatul prezidenţial!

O altă voce mai dură, continuă:

— Am tristei îndatorire de a vă aduce la cunoştinţă că preşedintele Michael Hardie a fost asasinat în această seară de către un bărbat cunoscut sub numele de Gilbert Gosseyn, un agent al Maşinii jocurilor. Abia poate fi intuită amploarea conspiraţiei împotriva cetăţenilor pământului. Gosseyn, a cărui fugă a fost ajutată de pretinşi detectivi venusieni, începând din această seară devine obiectul celei mai mari vânători de oameni din istoria acestor ultimi ani. Toţi cetăţenii care respectă legea sunt rugaţi să rămână acasă. Cei care vor fi găsiţi în stradă, vor fi singuri vinovaţi de modul în care vor fi trataţi. **Rămâneţi acasă.**

Abia când fu menţionat numele Maşinii, îşi dădu seama Gosseyn de toate consecinţele acelei execuţii sumare. A-l prezenta drept un agent al Maşinii şi a încerca să implici în această poveste detectivi de pe Venus, constituiau – după ştiinţa sa – primul atac public împotriva sacrelor simboluri

non-A. Era o declaraţie de război. Ceaţa se îngroşa în jurul lor într-atâta încât pentru Gosseyn, Prescott aflat la numai un metru de el, îi apărea deja ca o umbră. Desigur, radarului nu-i păsa de ceaţă, dar necesita aparatură şi vehicule pentru a o transporta. Un fascicul radar l-ar descoperi imediat, dar mai întâi ar trebui să fie direcţionat spre el. Pe o asemenea noapte şi pe o asemenea ceaţă numai având un ghinion nemaipomenit putea fi prins; altfel zis, era în deplină siguranţă. Pentru prima dată de când era aruncat de colo, colo de vâltoarea evenimentelor, era liber să acţioneze după bunul său plac, liber… În sfârşit, adică între anumite limite.

Se întoarse să-l privească pe Prescott, factorul necunoscut. Să învinovăţească trecutul? La ce bun? chiar şi pe o asemenea noapte neagră, împuţită, avea vreo altă soluţie în ce-l privea pe acest om? Prescott îl ajutase să evadeze. Prescott cunoştea o mulţimea de lucruri care-i puteau fi utile. Nu chiar pe loc, în această noapte. Acum avea un alt ţel mai urgent. Dar, pe viitor, Prescott putea fi foarte important pentru el.

Pe cât posibil trebuia să şi-l ţină aproape pe acest galactic convertit la non-A.

În câteva cuvinte, Gosseyn îi explică ce îl frământă:

— Un psihiatru, şi încă nu unul dintre cei pe care i-am cunoscut deja, este în mod evident primul om de care am nevoie. Nimic nu-i mai important decât să descopăr ce îi sperie pe toţi în capul meu.

— Numai că – obiectă Prescott – este în mod cert în atenţia grupurilor de protecţie.

Gosseyn surâse condescendent. Se simţea bine din punct de vedere fizic şi mintal, conştient de superioritatea sa absolută faţă de tot ce îl înconjura.

— Prescott – îi zise el – m-am cam deşteptat de la o vreme. Până acum m-am comportat ca un puşti dezorientat, dând ascultare tuturor. Ţi-am spus de exemplu, cum m-am lăsat convins de maşină să mă las

prins.

— Da.

— Am încercat să înţeleg – continuă Gosseyn – cum de-am acceptat, fără nicio obiecţie, tot felul de sfaturi date de alţii. Şi acum, cred că am procedat aşa numai pentru că, în fond, doream să mă detaşez de toate astea şi să pasez corvoada altuia, măcar şi în parte. Eram atât de puţin hotărât să admit că sunt băgat până peste cap în povestea asta, încât primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă las ucis.

„Sincer să fiu – conchise el – contez pe drăcia ta de pulbere Drae ca să dezorganizez orice grup de protecţie care m-ar putea deranja. Dar mai întâi vreau să cumperi un plan al oraşului, ca să găsim adresa doctorului Lauren Kair. Dacă nu-i liber, atunci oricare altul, în afară de doctorul David Lester Enright la care am avut rezervată pe vremuri o consultaţie."

— Mă întorc în zece minute, zise Prescott,

Gosseyn îi replică, fără să se arate în vreun fel supărat:

— Ba n-ai să revii de nicăieri în zece minute.

Apoi reluă cu un ton sfătos:

— Suntem amândoi în aceeaşi barcă şi ne păzim unul pe celălalt. Eu am să intru în magazin după tine şi, în timp ce tu cumperi planul, eu voi căuta adresa.

Casa doctorului Kair se întrezărea vag alburie, în lumina palidă răspândită de un felinar şi două becuri de slabă putere, ceea ce indică, fără îndoială, că familia este acasă. Săriră gardul împrejmuitor tăcuţi ca nişte fantome. În timp ce-şi trăgeau sufletul ascunşi între tufişuri, Prescott murmură:

— Eşti sigur că doctorul Kair este chiar omul care-ţi trebuie?

— Da – răspunse Gosseyn.

Ar fi putut să nu continue, dar considerând că autorul „Egocentristului despre nearistoteliana Venus" merită mai mult, adăugă:

— A scris şi lucrări care i-au fost publicate.

Explicaţia era pe de-a-ntregul aristoteliană, dar, preocupat fiind nici nu băgă de seamă. Casa doctorului Kair şi persoana însăşi a doctorului Kair constituiau una şi aceeaşi problemă. Peste câteva minute, dacă totul decurgea normal, unul dintre marii semantişti, specialist al creierului omenesc, îl va chestiona, îl va examina, şi se va pronunţa în privinţa propriului său creier. A creierului *său,* a cărui existenţă i-a târât pe Hardie şi pe X într-o vâltoare de evenimente încheiate cu moartea lor. Nimic nu era mai important decât dezvăluirea secretelor acestui creier.

Gosseyn murmură detaliile planului său. Prescott va suna la uşă şi se va prezenta drept venusian. Fără îndoială că, înainte de a-l lăsa să intre, dr. Kair va alarma grupul de protecţie şi-şi va anunţa vecinii. Dar asta n-avea vreo importanţă. Utilizarea pulberii va fi suficientă în caz de nevoie.

— De câtă pulbere este nevoie? întrebă Gosseyn.

— Foarte puţină – o capsulă. La palat, am introdus 8 în sistemul de condiţionare a aerului, respectiv aproape o linguriţă de ceai. E o substanţă foarte activă, dar cantitatea de antidot pe care o mai avem ne este suficientă.

Şi adăugă:

— Cred că e timpul să mă duc să sun.

Lucru ce-l făcu, treizeci de secunde mai târziu.

Ceaţa pătrunse înăuntru odată cu ei, prin uşa deschisă. De comun acord se hotărâră s-o lase întredeschisă. Mantia ocrotitoare a nopţii părea astfel mai apropiată. Pentru Gosseyn, care resimţea nevoia tuturor măsurilor de precauţie imaginabile, această uşă întredeschisă reprezenta diferenţa între siguranţă şi nesiguranţă, între linişte şi nelinişte.

Doctorul Kair era un bărbat de vreo 50 de ani, înalt, solid, cu o figură blândă şi maxilare puternice. Ochii săi cenuşii îl cercetară pe Gosseyn, în timp ce intra, cu o căutătură atât de pătrunzătoare, cum acesta din urmă nu mai întâlnise.

Era mult prea inteligent ca să busculeze această primă şi importantă perioadă de luare de contact. Minutele următoare puteau economisi în viitor ore întregi de întârziere.

Psihiatrul nu-şi pierdu vremea. Imediat după ce Gosseyn îi explică obiectul vizitei, dispăru în laboratorul său şi reapăru aproape imediat înarmat cu un mic detector de minciuni.

— Domnule Gosseyn – zise el – niciun venusian şi niciun adept cât de cât instruit în non-A n-ar de crezare nici măcar o clipă declaraţiilor uluitoare ale biroului de informaţii ale guvernului, difuzate astăzi prin intermediul presei şi radioului, declaraţii privind asasinarea preşedintelui Hardie. În viaţa mea n-am auzit mai bine calculat ca să stârnească neliniştea ignoranţilor şi a semidocţilor. Niciodată, din timpurile când gândirea se găsea la nivele dintre cele mai mediocre şi până acum, nu s-a mai încercat o asemenea aţâţare a pasiunilor colective şi dovada cea mai evidentă a mârşăviei lor o consideră acuzaţia la adresa venusienilor şi a maşinii. Există, fără nicio îndoială, un obiectiv ascuns în spatele acestor operaţiuni şi asta este mai mult decât suficient ca să vă dea dreptul să vă explicaţi în faţa celor în drept. (Se întrerupse şi apoi reluă:) Sunteţi gata să vă confruntaţi cu un detector?

— Sunt gata să fac orice, domnule – răspunse Gosseyn – numai să nu fiu adormit. Sunt sigur că înţelegeţi de ce.

Şi detectorul îl înţelese efectiv. Astfel că, în cursul testelor care urmară, mâinile şi gândirea nu încetară nici măcar o singură clipă să fie libere. Şi încă ce teste! Fuseseră zeci, serii întregi. Pentru cele care necesitau aparatură, laboratorul – bârlogul doctorului, aflat chiar alături de vestibul – a fost locul cel mai potrivit. Deoarece, în cursul consultaţiei, cu excepţia a numai două cazuri, instrumentele putuseră fi apropiate de fotoliul din care Gosseyn putea supraveghea, privind oblic prin uşa

vestibulului, poarta întredeschisă de la intrare.

Unele dintre aparate luceau sticlos şi tuburile lor electronice funcţionând îi încălzeau obositor pielea atinsă. Altele, deşi iradiau strălucirea metalului topit, rămâneau reci şi fără viaţă. În fine, erau aparate fără nicio lumină vizibilă, dar care zumzăiau, mârâiau sau vibrau în timp ce-l examinau cu simţurile lor neumane. Testele se succedau unul după altul, pe toata durata relatării lui Gosseyn;

Naraţiunea i-a fost oprită de trei ori; de două ori, când a fost necesară investigarea cu raze x ultrasensibile a naturii celulelor celui de al doilea creier; iar a treia oară chiar dr. Kair a fost cel care l-a întrerupt pe neaşteptate:

— Deci, personal n-ai ucis pe niciunul dintre acei oameni?

Prescott ridică capul şi zise:

— Eu am făcut-o. (Şi adăugă cu un râs rău:). După cum cred că v-aţi dat seama din povestirea lui Gosseyn, eu sunt cel care a trebuit să aleagă între non-A şi poziţia sa socială. Dacă voi fi vreodată judecat, am să pledez nebunia temporară.

Dr. Kair îi aruncă o privire:

— Niciodată, o declaraţie de nebunie n-a fost acceptabilă din punct de vedere non-A. Va trebui să inventezi o altă poveste.

„O poveste!” gândi Gosseyn; şi-l privi pe Prescott, îl privi cu adevărat, cum s-ar zice, pentru prima oară.

Ochii celuilalt, imperceptibil îngustaţi, îl supravegheau. Una dintre mâinile lui alunecă nevinovat către arma din buzunarul drept al hainei. Probabil într-o mişcare reflexă; nici el nu spera cu adevărat să reuşească, căci Gosseyn îl devansă, fără nicio dificultate.

— Aş îndrăzni să afirm – zise liniştit Gosseyn o clipă mai târziu, după ce îl dezarmaseră pe Prescott – că vila este încercuită.

16

Sistemul nervos uman are o structură de o complexitate de neconceput. Se apreciază că există în creierul omului circa 12 milioane de celule nervoase sau neuroni, dintre care peste jumătate sunt localizate în cortexul cerebral… Să luam în considerare un milion din aceste celule şi să presupunem numai cazul conexiunii lor două câte două. Calculul combinaţiilor posibile ne dă un total de conexiuni inter-neuronice de ordinul 10 la puterea 2.783.000. Şi ca să avem şi un termen de comparaţie, este probabil ca întreg universul sideral să nu conţină cu totul mai mult de 10 la puterea 66 de atomi.

A.K.[4]

Lumina care se strecura prin uşa întredeschisă de la intrare era acum un gaj pentru protecţia lor. Atâta vreme cât uşa rămânea nemişcată, observatorii de afară nu vor vedea decât un halo luminos difuz şi li se va părea că totul decurge normal. Dar, fără îndoială, răbdarea şi credulitatea lor vor avea şi ele o limită.

Îi legară mâinile şi picioarele lui Prescott, şi-i acoperiră

[4] Alfred Kozybiski — filosof nord-american, în lucrarea sa „SCIENCE AND SANITY” a impus teoria semanticii generale, care tratează despre sensul semnificaţiilor. Ideea de bază este că o semnificaţie nu poate fi înţeleasă decât dacă se ţine seamă de sistemul nervos şi de sistemul de percepţie umană ale celei care a enunţat-o. Astfel, datorită caracterului limitat al sistemului său nervos, omul nu poate afla decât o parte a adevărului şi niciodată totalitatea sa. (N.tr.).

gura, cu o grabă care nu excludea o oarecare doză de brutalitate. Apoi discutară despre siguranţa poziţiei lor.

— N-a ieşit deloc din cameră – remarcă scurt Gosseyn. Dar într-un fel sau altul, trebuie c-a menţinut contactul.

— Părerea mea este că nu-i lucrul cel mai preocupant, în clipa asta – răspunse doctorul Kair.

— Ce?

Figura doctorului era calmă, iar ochii îl priveau plini de gravitate.

— Ce-am descoperit în dumneata – zise el – are o prioritate absolută.

Tonul îi deveni presant.

— Gosseyn, am impresia că nu-ţi dai seama că dumneata eşti persoana cea mai importantă din toată povestea asta. Restul nu mai contează şi nu trebuie să ne asumăm riscurile pe care le implică această situaţie.

Îi trebui ceva vreme lui Gosseyn ca să accepte această afirmaţie, ca să se poată concentra şi să menţină totuşi în atenţia sa, undeva, în planul al doilea, ideea pericolului exterior.

— Ce posezi dumneata în cutia craniană – începu psihiatrul – nu este un al doilea creier, prin asta înţelegându-se un potenţial de inteligenţă superior. Aşa ceva e imposibil. Creierul uman, cel care a creat Maşina jocurilor şi alte dispozitive electronice sau mecanice similare, nu are – nici măcar teoretic – un echivalent intelectual în univers. Oamenii consideră deseori că sistemul electronic al Maşinii deţine o superioritate în raport cu creierul uman. Aceştia admiră faptul că Maşina poate discuta cu 25.000 de persoane de-odată; însă, în realitate, ea nu o poate face decât datorită celor 25.000 de creiere electronice asamblate în circuite complexe, tocmai în acest scop. Unde mai pui că toate operaţiunile sunt banale.

Asta nu înseamnă însă că Maşina ar fi capabilă de o gândire creatoare. Ea este construită pe amplasamentul unei mine de minereuri multimetalice, complet controlată

de ea. Are laboratoare în care lucrează roboţi, conform ordinelor sale. Este capabilă să-şi fabrice singură scule, să se repare şi să se întreţină singură. Dispune de o rezervă practic inepuizabilă de energie atomică. Deci, pe scurt, Maşina este responsabilă de sine din toate punctele de vedere, este inteligenţă în cel mai înalt grad, dar are şi limite. Aceste limite au fost fixate încă de la început şi constau în trei principii foarte generale şi anume:

Ea trebuia să conducă în mod cinstit jocurile, în cadrul regulilor stabilite încă de multă vreme de Institutul de Semantică Generală. Ea trebuia să favorizeze dezvoltarea ne-aristotelianismului în sensul cel mai cuprinzător al cuvântului. Ea nu poate ucide oameni decât atunci când este ea însăşi atacată.

În tot acest timp, Gosseyn îl percheziţionase pe Prescott. Nu scăpase controlului degetelor lui vigilente niciun detaliu al costumului acestuia. În buzunare îi găsise un revolver şi două pulverizatoare, muniţii de rezervă, o cutie cu capsule de pulbere Drae, un pachet cu pilule preventive şi un carnet. Nu-şi mai pierdu vremea cu buzunarele şi cercetă stofa costumului. Era o ţesătură sintetică din acelea care se poartă de două, trei ori, apoi se aruncă.

Abia pe o latură a tocului pantofului drept găsi circuitul imprimat al aparatului. Era un indicator electronic pe poziţie făcut din acelaşi material plastic ca şi pantoful, identificabil numai după circuitul complex reprodus după o microfotografie. Gosseyn răsuflă uşurat găsindu-l. Fără îndoială că Patricia Hardie utilizase unul asemănător în prima seară când fugise să-i cadă în braţe, pretinzând că are nevoie de protecţie. Pe atunci n-avusese timp să se gândească cum, de fusese reperat. Era un lucru bun de ştiut. Explicaţiile aflate uşurează mintea, anihilează o mulţime de mici tensiuni nervoase şi eliberează corpul de influenţa impulsurilor inhibatoare în folosul unei activităţi mai pozitive. Acum îi era mult mai uşor să-l asculte pe psiholog.

Acesta, la rândul său, întovărăşea vorba cu geniul, încă de la începutul expunerii, se apucase sa ambaleze rezultatele testelor într-o valiză de piele. Fotografii, note. Deschisese aparatele şi scosese tuburile de înregistrate, firele, ecranele, rolfilmele, sulurile de hârtie autoimprimantă, bobinele speciale pentru înregistrări sonore şi luminoase. Înainte de a le aranja i le prezentase succint pe fiecare:

— Asta dovedeşte că noul dumitale creier nu este de structură corticală, iar asta… şi asta… şi asta… că celulele nu sunt talamice… memoria… asocierea… A! iată şi câteva din principalele căi prin care e legat de restul creierului… Nu există niciun indiciu care să certifice că s-ar fi produs, până în prezent, schimburi de influxuri nervoase.

Ridică capul.

— Pare evident, Gosseyn, că ceea ce ai dumneata în cap se aseamănă nu cu un creier, ci cu marile sisteme de control al plexului solar şi ale coloanei vertebrale. Şi este înmănuncherea de controale cea mai compactă din câte am mai văzut vreodată. Numărul celulelor în funcţiune reprezintă abia o treime din întregul creier de care dispui în prezent. Dumneata dispui în cutia craniană de suficiente elemente de control ca să poţi dirija, la scară microcosmică, operaţiuni atomice şi electronice, iar la scară macrocosmică, cum să spun… pur şi simplu nu există suficiente subiecte în natură care să-ţi permită să-ţi utilizezi integral toate posibilităţile de control ale releelor şi toate contactele automatice care există în tine.

Gosseyn n-ar fi vrut să-l întrerupă, dar nu se putu stăpâni să nu-l întrebe:

— Există cumva chiar şi cea mai mică şansă – zise încordat – să pot învăţa să cuplez acest nou creier în *ora următoare?*

Dr. Kair negă din cap şi adăugă:

— Nici într-o oră, nici într-o zi şi nici într-o săptămână. Ai auzit vreodată de George, puştiul care a trăit printre

animale?

George, un băieţel de doi ani, s-a rătăcit printre tufişurile dealurilor din spatele fermei părinteşti. Dumnezeu ştie cum, a nimerit la vizuina unei căţele sălbatice, care tocmai fătase. Cum majoritatea căţeilor muriseră şi femela, a cărei ferocitate era atenuată de vagi amintiri ale dresajului de pe vremuri, era plină de lapte, i-a permis copilului să sugă. Mai târziu, ea a şi vânat pentru el, dar probabil foamea era veşnic prezentă, deoarece s-a constatat, după capturarea lui la vârsta de 11 ani, că furnicile, viermii, insectele, într-un cuvânt tot ce era viu şi mişca, făceau parte din regimul său alimentar. Devenise un animal trist, feroce, la fel de sălbatic ca şi haita de câini, al cărei conducător devenise. Ce i s-a întâmplat în toţi aceşti 9 ani a fost reconstituit după felul său de comportament şi obiceiurile sale.

Mârâiturile mormăielile şi un lătrat aproape câinesc, constituiau limbajul lui. Sociologii şi psihologii şi-au dat seama de interesul pe care îl prezintă cazul lui, dar au eşuat în tentativele lor de reeducare. Cinci ani după capturare, abia dacă învăţase să aranjeze nişte cuburi alfabetice ca să-şi compună numele şi denumirile câtorva obiecte. La acea vârstă, aspectul lui rămânea bestial. Ochii i se umpleau de ură pentru orice fleac. Deseori reîncepea să meargă, cu o deosebită abilitate, în patru labe, iar cunoaşterea pădurii – chiar şi după zece ani de capturare – rămânea uluitoare. Urmele de animale, chiar vechi de mai multe ore, îl aduceau într-o stare de surescitare atât de intensă, încât sărea pe loc şi scâncea de poftă.

Când a murit la vârsta de 23 de ani, era încă un animal, un fel de căţelandru sfrijit care abia dacă aducea a fiinţă umană când dormea în patul celulei sale captive. Autopsia a relevat că cortexul său era incomplet dezvoltat, deşi dimensiunile sale ar fi fost suficiente pentru a justifica certitudinea unei posibilităţi de funcţionare.

Şi dr. Kair încheie:

— La, nivelul actual al cunoştinţelor noastre despre

creier, noi l-am fi putut retransforma pe George în om, însă cred că vei fi de acord că între cazul tău şi al lui, în ciuda multor asemănări, există şi o mare deosebire: *chiar din punctul de plecare, dumneata eşti o fiinţă umană.*

Gosseyn tăcea. Pentru întâia dată, problema celui de al doilea creier era abordată în singurul mod raţional posibil: prin analiză şi comparare. Până atunci, ideile lui fuseseră vagi şi fără vreun temei real, neliniştitoare prin simplul fapt că noul său creier nu-şi manifestase încă nici activitatea, nici reacţiile. Totuşi, prin ecranul înceţoşat al raţionamentelor sale, speranţa reuşise să-şi trimită sclipirile, conferindu-i, în momentele cele mai grele ale scurtei sale cariere, aroganţa şi forţa unui potenţial salvator al civilizaţiei. Undeva în fiinţa sa, poate în întregul sau sistem nervos, se născuse orgoliul că este ceva mai mult decât un om. Şi acest sentiment rămăsese. Căci este omenesc să te mândreşti cu calităţile fizice şi psihice cu care ai fost înzestrat datorită şansei la naştere. Dar în ceea ce priveşte restul, respectiv dezvoltarea lui ulterioară, asta necesită timp.

Psihiatrul continuă;

— Dumneata eşti un veritabil mutant – omul care va succeda omului – şi dacă aş fi pus să aleg între dumneata şi distrugerea unei civilizaţii paşnice cu ajutorul acelei armate galactice, fii sigur că pe tine te-aş alege. Ba mai mult… (Şi surâse cu duritate:) vor avea şi ocazia să verifice dacă sistemul non-A poate fi distrus la primul eşec.

— Dar venusienii nu ştiu nimic – zise Gosseyn, regăsindu-şi vocea. Nici măcar nu bănuiesc ce-i aşteaptă.

— Asta – zise doctorul Kair – nu face decât să dea şi mai mare importanţă actualului nostru obiectiv. Vom putea sau nu să ieşim din această casă înainte de a se crăpa de ziuă? Viitorul nostru depinde de asta. Ceea ce… (se ridică în picioare cu o surprinzătoare agilitate tinerească) ne readuce în mod direct la amicul de pe divan.

Fără absolut niciun efort, gândurile lor se concentrară

asupra iminenţei şi gravităţii pericolului.

17

Demersurile noastre nervoase le copiază pe cele ale animalului. La om, reacţiile nervoase de acest gen conduc la stadii patologice şi fără posteritate ale infantilismului, în general, ale comportamentului infantil public sau particular… Şi cu cât o naţiune sau o rasă sunt mai dezvoltate din punct de vedere tehnic, cu atât sistemul lor tinde să devină mai crud, mai rapace, mai comercial… Toate acestea pentru că noi continuăm să gândim ca animalele şi n-am învăţat încă să raţionăm cu adevărat ca fiinţe umane.

A.K.

John Prescott – agent galactic? asta, se putea admite. Bărbatul întins pe divan, îi privea. Părul său blond părea ciudat de alburiu sub lumina puternică. În ciuda căluşului care îi umfla obrajii colţurile gurii schiţau un slab surâs:

Gosseyn zise cu dezgust:

— E de-a dreptul infect. Tipul ăsta a lăsat să-i fie asasinată nevasta în cadrul unui incident dintr-o înscenare menită să mă convingă de buna lui credinţă. Ce mi-a dat de gândit a fost faptul că o vreme el a fost adeptul filosofiei non-A. Atunci am admis că uciderea lui X şi a preşedintelui Hardie s-a datorat purei întâmplări. Dar acum îmi aduc aminte că el s-a oprit un moment, înainte de a se apropia de Thorson, tocmai pentru a-mi da timp să-l dezarmez. Cu alte cuvinte, a ucis doi pământeni care serviseră drept acoperire imperiului galactic, lăsând astfel pârghiile

guvernului terestru exclusiv în mâinile galacticilor.

Gosseyn îşi închise ochii:

— Un moment… zise el. Mă gândesc la ceva… jocurile! Nu cumva jocurile de anul acesta urmau să desemneze pe succesorul preşedintelui Hardie?

Pleoapele i se ridicară:

— Cine-i în cap în prezent? Cine conduce?

Kair ridică din umeri:

— Un oarecare Thorson…

Se opri brusc şi se încruntă:

— Vezi – zise el încetişor – eu nu făcusem nicio legătură când l-ai pomenit. Acum ai răspunsul dorit.

Gosseyn nu mai zise nimic, străfulgerat de un gând care-i îngheţa sângele în vine. Fără prea mare legătură cu faptul că Jim Thorson, delegatul personal al unui imperator galactic, urma să devină preşedintele Pământului. Gândul care îl chinuia privea Maşina. Aceasta a încetat să mai fie utilă. De-acum înainte, niciodată nu i se va mai putea acorda încredere, din moment ce ea s-a dovedit vulnerabilă.

Îi era dificil să imagineze Pământul fără Maşina jocurilor.

Doctorul Kair, aflat lângă el, îi zise cu blândeţe:

— Toate astea n-au importanţă pentru moment. Noi avem acum problema noastră. După câte văd eu, unul dintre noi trebuie să joace rolul lui Prescott şi să iasă pentru a vedea care este situaţia.

Fără să se grăbească, Gosseyn inspiră profund şi-şi reveni. Întrebă grăbit:

— Soţia dumneavoastră unde e? E aici? De mult voiam să vă întreb… Şi copiii? Mă scuzaţi, aveţi copii?

— Trei, dar nu sunt aici. Copiii născuţi pe Venus nu pot veni pe Pământ până la împlinirea vârstei de 18 ani. În prezent ei sunt împreună cu soţia mea la New Chicago, pe Venus.

Se priviră surâzând. Doctorul părea radios. Avea tot dreptul să fie. Căci fiecare dintre ei avea propria sa mare

problemă: doctorul şi-o rezolvase pe a sa, dobândind o extraordinară reuşită în domeniul său de activitate; pe Gosseyn îl mai aşteptau încercări până să-şi poată dovedi aptitudinile.

Fără, nicio discuţie, conveniră că doctorul Kair va ieşi să ia contact cu agenţii bandei. Părul său cărunt şi statura îl făceau să semene, la prima vedere, cu Prescott. Şi în obscuritatea de afară, asta era suficient. Pantofii lui Prescott, deşi ceva mai lungi şi, totodată, mai înguşti cu un număr, îi veneau totuşi lui Kair. Prudenţa îndemna să fie purtaţi chiar pantofii în care era montat indicatorul de poziţie. În ceea ce priveşte vocea lui Prescott, imitarea acesteia nu părea să pună probleme deosebite. Asemenea tuturor oratorilor cu experienţă, cum sunt toţi venusienii, psihiatrul avea un control complet asupra cavităţilor de rezonanţă ale corpului şi ale capului. Cu amintirea proaspătă a timbrului vocii lui Prescott şi cu Gosseyn alături pentru corectarea detaliilor, în mai puţin de 3 minute, reuşi o bună imitaţie, inclusiv o pronunţie şoptită destul de clară.

— Şi acum – zise Gosseyn tăios – vom stoarce chiar de la domnul în cauză detaliile aranjamentelor cu amicii de afară.

Se aplecă şi-i scoase căluşul. Dezgustul pe care îl resimţea i se ghicea, probabil, în gesturi; ori poate Prescott se gândea la ce i-ar fi făcut el însuşi într-o situaţie asemănătoare ca să-şi procure informaţiile dorite. În orice caz, le vorbi fără să se lase rugat:

— Nu văd de ce nu v-aş spune că sunt o duzină de oameni afară şi că au primit ordin să vă urmărească, nu să vă aresteze. Eu ar fi trebuit să ies cam acum şi să le spun că totul merge bine. Parola este: Venus.

Gosseyn îi făcu un semn cu capul psihiatrului:

— O.K. doctore. Te aştept aici cinci minute. Dacă nu te-ntorci, trec peste orice slăbiciune şi-i trântesc lui Prescott un glonţ în cap.

Doctorul râse fără veselie:

— N-ar fi rău atunci să stau pe-afară vreo şase, şapte

minute.

Râsul i se topi când ajunse la uşă. O împinse uşor şi se strecură în noapte şi ceaţă.

Gosseyn îşi privi ceasul.

— E patru şi zece – îi zise lui Prescott;

Îşi scoase revolverul.

Pe obrazul lui Prescott apăru o broboană de sudoare, care îi alunecă în jos. Asta îi dădu o idee lui Gosseyn. Îşi privi din nou ceasul. Secundarul avansase de la cifra zece, la 45. Se scurseră 35 de secunde;

— Un minut – anunţă Gosseyn.

Timpul fiziologic este un flux de transformare ireversibilă a celulelor şi ţesuturilor. Însă timpul interior depinde de modul în care şi la organizat omul, de împrejurări şi, în fond, chiar de individul respectiv. Durata este legată tot atât de solidar de om şi de emoţiile sale temporale, pe cât este viaţa de sistemul nervos. Secundarul galopa către cifra zece, încheindu-şi primul tur complet. Deci de la plecarea doctorului Kair se scursese realmente un minut.

Prescott îngăimă cu o voce scăzută, răguşită: „Prost să fie, şi tot trebuie să se întoarcă în mai puţin de cinci minute, numai că tipul de afară e probabil vreun idiot care vorbeşte prea mult. Gândeşte-te bine la asta şi nu te pripi.”

Se scursese deja un minut şi jumătate şi Prescott era leoarcă, de transpiraţie.

— Trei minute – zise Gosseyn.

Prescott protestă:

— Două minute – rosti Gosseyn implacabil.

— Zău că n-am spus decât adevărul. De ce aş minţi? Tu n-o să poţi scăpa multă vreme din plasa noastră. Cât? O săptămână, două săptămâni, trei săptămâni – mare lucru. Nici nu contează. Acum, după ce l-am auzit pe Kair, mi-e clar că şansele tale de a dobândi controlul acestui al doilea creier sunt ca şi nule. Ori, tocmai asta voiam şi noi să ştim.

Era straniu să-l asculte vorbind, şi în acelaşi timp, să şi-l închipuie pe doctorul Kair în ceaţa dinaintea zorilor, Ceasul

arăta că psihiatrul lipseşte de numai două minute.

— Patru minute – zise Gosseyn.

Se simţea cuprins de nelinişte. Dacă exista vreun punct slab care să cedeze în mintea lui Presoott, apoi asta trebuia să se producă cât mai repede. Se aplecă spre el nerăbdător. Întrebările îi stăteau pe limbă.

— Altul dintre motivele care mă fac să spun adevărul – se balbâi Prescott – este cei că am încetat să mai cred că cineva chiar şi un supraom, ar mai putea influenţa în vreun fel operaţiunile planetare în curs de declanşare. Organizaţia a fost mult prea prudentă în ce te priveşte.

Ceasul lui Goyssen arăta 4 şi 12 minute. Conform ritmului accelerat al timpului care acţiona asupra sistemului nervos al lui Prescott, cele cinci minute trecuseră. „Prea repede” – îşi zise Gosseyn. Înjumătăţind durata reală, nu reuşiră să-l înspăimânte cu adevărat pe Prescott. Era prea târziu să mai, dea înapoi. Dacă tipul trebuia să cedeze, acum era momentul.

— Cele cinci minute au expirat – anunţă el cu un ton tăios.

Îşi ridică arma. Chipul lui Prescott deveni de-a dreptul livid. Gosseyn adăugă înverşunat.

— Îţi mai dau un minut, Prescott. Dacă nu vorbeşti, sau dacă Kair nu se întoarce, te-ai ars. Vreau să ştiu de unde şi-a procurat X, sau – în sfârşit – clica voastră, aparatul cu care aţi falsificat Maşina jocurilor şi unde se află acesta în prezent.

Şi spunând acestea, îşi privi ceasul pentru a sublinia cât de scurt este răgazul. Ora 4 şi 14. Trecuseră deja 4 minute!

Brusc, avu o senzaţie de gol, neplăcută, realizând pentru prima oară că doctorul Kair este într-adevăr în întârziere. Îl văzu pe Prescott devenind pământiu şi reuşi să-şi stăpânească nervii.

Prescott reuşi să îngâne cu o voce lipsită de orice intonaţie:

— Distorsorul se află în apartamentul Patriciei Hardie. L-

am dispus astfel încât să se integreze uneia dintre pereţi.

Omul era în pragul sincopei. Dar ce spusese, suna adevărat. Distorsorul – chiar însuşi numele aparatului, confirma în parte acest fapt – *trebuia* să se afle în preajma Maşinii, evident că bine disimulat. De ce nu în camera Patriciei. Gosseyn, o clipă fu tentat să pună în funcţiune detectorul de minciuni, dar renunţă gândindu-se că, în sfârşit, îl are bine în mână pe Prescott şi introducerea în discuţie a unui aparat ar strica totul. Dar nu se putu stăpâni să nu-şi arunce ochii pe cadranul ceasului – 4 şi 15. Privi o clipă şi uşa de ia intrare. Timpul recupera handicapul. Şi începu să înţeleagă calvarul pe care-l îndurase Prescott. Cu preţul unui mare efort, reuşi să-şi concentreze atenţia asupra interlocutorului.

— De unde v-aţi procurat distorsorul?

— Thorson l-a adus. Este utilizat în mod ilegal pentru că Liga i-a autorizat folosirea numai pentru transport, şi…

Un zgomot la uşă îl făcu să tacă. Se destinse zâmbind scârbit când îl văzu pe dr. Kair intrând cu sufletul la gură.

— Nu-i timp de pierdut, zise doctorul. În curând se va face ziuă şi ceaţa începe să se ridice. Le-am spus că plecăm. Hai!

Îşi înhăţă valiza cu documentele privind creierul lui Gosseyn. Acesta îl mai întârzie o clipă, cât să-i (mai) pună din nou căluşul prizonierului, şi-l întrebă:

— Unde mergem?

Kair era exaltat ca un puşti în plină aventură.

— Ei bine, vom acţiona ca şi cum n-am fi supravegheaţi. *Unde mergem,* sunt sigur că nu te-aştepţi să ţi-o spun de faţă cu domnul Prescott, nu? Mai ales că am de gând să-mi scot pantofii cu indicatorul de poziţie înainte de a ieşi din oraş.

Cinci minute mai târziu, erau afară.

Gosseyn privi ceaţa groasă şi se simţi inundat de o mare bucurie.

Scăpau cu adevărat.

18

Gosseyn se instală comod în fotoliu şi-l privi pe doctorul Kair, ochii psihiatrului erau deschişi, dar el părea că este gata să aţipească. Îi zise:

— Doctore, cum este pe Venus? Oraşele de exemplu.

Doctorul îşi întoarse capul să-l privească, corpul rămânându-i nemişcat.

— Ee! Seamănă mult cu cele de pe Pământ, numai că sunt adaptate unui climat în permanenţă blând. Norii foarte groşi fac să nu fie prea cald. Nu plouă decât la munte, dar în fiecare noapte, iar câmpiile înverzite sunt umectate de o rouă abundentă. Vreau să spun că e atât de abundentă încât este suficientă vegetaţiei luxuriante. Atât doreai să afli?

Mult mai mult decât atâta.

— Dar ştiinţa – întrebă Gosseyn. E diferită? Mai avansată?

— Pentru nimic în lume. Toate descoperirile realizate pe Venus sunt imediat introduse şi pe Pământ. În realitate, cercetarea este mai avansată pe Pământ, în multe domenii. Şi de ce nu? Aici populaţia este mult mai numeroasă şi specializarea permite inteligenţelor de nivel mediu, ba chiar şi imbecililor să facă invenţii şi descoperiri.

— Mda! Înţeleg.

Gosseyn îşi încorda întreaga atenţie.

— Dar acum spuneţi-mi, aşa, după câte cunoaşteţi despre ştiinţa Pământeană şi cea Venusiană, cum poate fi

explicată existenţa a două corpuri pentru una şi aceeaşi personalitate?

— Intenţionam să mă gândesc la asta mâine dimineaţă – răspunse doctorul Kair cu o voce puţin obosită.

— Gândiţi-vă acum.

Şi Gosseyn insistă:

— Există vreo explicaţie conform ştiinţei sistemului nostru solar?

— Nu, după câte ştiu.

Psihiatrul se posomorî.

— Nici nu intră în discuţie, Gosseyn. Dumneata ai pus degetul pe rană. Cine ar fi putut descoperi aşa ceva, absolut revoluţionar? Nu mă îndoiesc că în sistemul solar s-au întreprins unele experienţe importante de către unii biologi cultivaţi din punct de vedere semantic. Dar două corpuri şi acelaşi creier!

— Cred că aţi remarcat – zise gânditor Gosseyn – că de ambele părţi ceva nu este în regulă. Miracolul ciudatei mele imortalităţi se datorează cuiva care se împotriveşte gixipului care posedă distorsorul. Şi totuşi, doctore, de partea mea, de partea noastră, vreau să spun, frica e permanentă. Aşa-i normal. Dacă forţele ar fi egale, partea noastră nu s-ar juca de-a v-aţi ascunselea.

— Hmm… Cred că aţi apucat un fir…

Gosseyn deveni insistent:

— Doctore, dacă dumneata ai fi un om suficient de puternic încât să poţi lua, după cum crezi, hotărâri la nivel planetar, ce ai face, dacă ai descoperi că un imperiu galactic se pregăteşte să pună mâna pe întregul sistem solar?

Doctorul inspiră zgomotos.

— I-aş mobiliza pe oameni la luptă.. Forţa adepţilor non-A n-a fost încă supusă la încercarea unui conflict, dar sunt convins că aceştia s-ar comporta corespunzător.

După câteva minute lungi de tăcere, Gosseyn redeschise discuţia:

— Unde mergem, doctore?

Psihiatrul păru că se trezeşte cu adevărat pentru prima dată.

— Ştiu o cabană într-un cotlon uitat de lume, undeva pe malul Lacului Superior, unde am petrecut câteva luni acum doi ani. Mi s-a părut un loc atât de potrivit pentru odihnă, meditaţie şi cercetare, încât l-am cumpărat. Dar, de atunci, n-am mai călcat pe acolo.

Şi, cu un surâs abia schiţat, adăugă:

— Sunt aproape sigur că acolo vom fi liniştiţi o vreme.

— Aha!

Mintal, Gosseyn încercă să estimeze cât timp trecuse de când plecaseră. Să tot fi fost o jumătate de oră. Într-un fel nu era prea rău. Deoarece cineva, care a fost în stare ca în numai o jumătate de oră să-şi dea seama că poteca înflorită nu-i făcută pentru el, a făcut un pas gigantic înainte, către stăpânirea deplină a evenimentelor şi circumstanţelor înconjurătoare. Desigur, era tentantă ideea să se ducă să se odihnească ore întregi pe o plajă de nisip, şi să nu aibă altceva de făcut decât să-şi exerseze mintea fără nicio grabă, sub îndrumarea unui mare savant. Un asemenea tablou idilic n-ar fi avut decât o singură umbră, dar de o importanţă capitală. În realitate lucrurile nu s-ar fi petrecut deloc aşa.

Îşi imagină refugiul doctorului Kair. Nu departe probabil se afla ori vreun sat, ori câteva ferme sau căsuţe de pescari. Acum trei ani, cu gândurile în altă parte, absorbit de problemele sale ştiinţifice, psihiatrul, probabil că nici nu luase în seamă toate aceste anexe ale singurătăţii pe care şi-o dorea. În mod sigur îşi continuase lecturile, plimbările meditative pe prundişurile plajelor pustii, iar oamenii întâlniţi întâmplător rămăseseră nişte simple siluete, cărora nu merita să le acorzi atenţie. Asta nu însemna însă, că el, doctorul nu fusese remarcat. Şansele ca sosirea la cabană a doi bărbaţi imediat după asasinarea preşedintelui Hardie,

să treacă nebăgată în seamă, erau practic nule.

Gosseyn oftă. Pentru el nu era timpul de odihnă şi de lenevească pe malul lacului, tocmai acum, când lumile locuite ale sistemului solar tremurau sub ameninţarea armatelor de invazie. Îl privi pe furiş pe doctor. Capul ciufulit i se odihnea pe speteaza fotoliului; ochii îi erau închişi. Pieptul i se ridica şi i se cobora cu regularitate.

Gosseyn îl chemă şoptit:

— Doctore!

Adormit profund, acesta nu reacţionă.

Gosseyn mai aşteptă un minut, apoi se strecură la comenzi. Le acţionă, în aşa fel încât aparatul să efectueze o voltă foarte deschisă şi să revină la punctul de plecare.

Reveni la fotoliul, său, îşi luă carnetul şi scrise:

„Dragă doctore, îmi pare sincer rău că trebuie să te părăsesc astfel, dar dacă ai fi fost treaz am fi ajuns, fără îndoială la o discuţie absolut fără niciun rost. Doresc în modul cel mai sincer să-mi reiau antrenamentul mintal, dar sunt alte lucruri mult mai urgente de făcut mai întâi. Te rog urmăreşte în ziarele de seară rubrica de „mesaje personale”. Eu voi semna „Oaspetele”. Dacă ai să-mi comunici vreun răspuns, semnează „Neglijentul”.

Strecură notiţa sub rama unui ecran şi-şi puse o paraşută antigraviţonală. Douăzeci de minute mai târziu, farul atomic al Maşinii se ivi din ceaţă. Goseyn mânui din nou comenzile întorcând aeronava, astfel încât aceasta să-şi reia drumul spre destinaţia iniţială.

Aşteptă până când fasciculul incandescent al Maşinii deveni o simplă licărire roşiatică de jăratec mocnit, undeva jos, departe în spatele lui. Imediat, în faţă, începură să se profileze vag în ceaţă contururile reşedinţei prezidenţiale. Când aeronava aproape că ajunse la verticala palatului, Gosseyn acţionă mecanismul de deschidere a uşii.

În clipa următoare cădea traversând obscuritatea

încețoșată.

19

> „Leibnitz a formulat postulatul continuităţii, sau al acţiunii infinit vecine, ca pe un principiu general; din acest motiv el n-a putut admite legea gravitaţiei lui Newton care implică o acţiune de la distanţă”.
>
> H.W.

Paraşuta antigravitaţională era în întregime un produs al celei mai pure gândiri non-A. Inventatorul ei se aşezase la masa de lucru şi determinase, în mod conştient şi deliberat principiile matematice care vor fi utilizate; şi apoi supervizase construcţia primelor plăci. Paraşuta opera în limitele legii gravitaţiei, conform căreia este mai uşor pentru două obiecte aflate în spaţiu să cadă unul spre altul, decât să se îndepărteze unul de celălalt, cel mai mic dintre cele două obiecte efectuând cea mai mare parte a distanţei de cădere efectivă. Numai exercitarea unei forţe putea modifica această tendinţă, iar forţele ce se pot exercita, manifestă propriile lor tendinţe, însoţite de efecte deosebit de neplăcute, care mai au şi obiceiul de a se dovedi periculoase dacă intră în acţiune în preajma fiinţelor omeneşti. Mai puteau fi întâlniţi aristotelieni plini de idei bizare cum ar fi „căderea” obiectelor către „în sus”, precum şi amatori de trăncăneală semantică, după care nimic nu este imposibil. Fizica non newtoniană, fizica lumii reale, admitea „nevoia” a două corpuri să „cadă” unul spre altul

ca un invariant[5] al naturii, preocupându-se numai de modificarea structurii lor nucleare astfel încât această „cădere” să fie încetinită.

Paraşuta antigravitaţională semăna cu un ham de metal, cu câteva porţiuni capitonate pentru protecţia corpului în zonele în care presiunea se exercită cel mai puternic. Dispunea de două elemente motoare, care însă serveau numai pentru manevrele laterale în timpul căderii. Cea mai lentă viteză de cădere înregistrată era de circa 9 kilometri / oră, ceea ce însemna că aparatul avea un randament puţin peste 90%, rivalizând în consecinţă cu motorul electric, cu turbina cu aburi, cu propulsia atomică în transporturile spaţiale şi cu pompa aspirantă din gama maşinilor perfecte.

Apăsând contactele adecvate, lui Gosseyn nu-i fu greu să aterizeze drept în balconul apartamentului Patriciei Hardie. I-ar fi plăcut să-i facă mai întâi o vizită Maşinii jocurilor, dar pentru moment era exclus. În mod sigur Maşina era păzită ca bijuteriile Coroanei, pe vremuri, dar nimănui nu-i va trece prin cap – aşa spera – că el ar putea reveni la palat.

Amortiză din genunchi uşorul şoc al aterizării şi se puse în gardă ca un boxer. Paraşuta avea un sistem de fixare cu fermoar, astfel că – dintr-un singur gest – şi-o scoase. O puse jos grăbit, dar fără a face nici cel mai mic zgomot. Se apropie de uşa – fereastră a balconului, care se deschise cu un slab clinchet, urmat de un scârţâit ascuţit. Lui Gosseyn însă nu-i păsă de zgomot.

Planul lui era să acţioneze fulgerător, ghidându-se după cum îşi amintea amplasarea palatului Patriciei Hardie. În ce o priveşte pe fată, încă nu se hotărâse cum se va comporta faţă de ea. Poate ea credea că el era cel care-i omorâse tatăl; şi abia acum, când nu mai avea cum să dea înapoi, îşi dădu seama că trebuie să ia în considerare şi acest aspect.

O surprinse în pat şi-i astupă gura cu palma până când

[5] invariant – noţiune reprezentând un obiect matematic care nu se schimbă faţă de un grup de schimbări. (N.tr.).

reuşi să o lege şi, în cele din urmă, să-i pună un căluş. Apoi aprinse lumina şi-i zise, privind-o:

— Îmi pare rău c-am fost aşa de brutal cu tine.

El regreta sincer. Dar în spatele cuvintelor rostite se mai afla ceva. Speranţa că, odată localizat şi apoi distrus Distorsorul, ea îl va ajuta să iasă din palat.

Îi văzu privirea alunecând şi fixându-se pe undeva, în spatele său şi se întoarse brusc.

Din uşa, Eldred Crang îi zise:

— În locul tău n-aş face nicio mişcare.

Ochii lui de culoarea alunei sticleau în bătaia luminii. Stătea acolo, foarte degajat, flancat de doi bărbaţi înarmaţi cu suflante. Gosseyn îşi ridică încet mâinile; în timp ce Crang continua:

— A fost o adevărată copilărie din partea ta, Gosseyn, dacă ţi-ai putut închipui că tocmai în această noapte, un avion ar fi putut trece chiar pe deasupra palatului fără să fie reperat. Totodată, am şi o surpriză pentru tine. Presscott a fost eliberat şi, cu puţin timp înainte a sosit şi el aici. Bazându-mă pe raportul lui, l-am convins pe Thorson să mă lase să mă ocup eu de tine, după cum vezi.

Goseyn nu spuse nimic; era prima licărire de speranţă. Crang, adeptul secret al non-A, *reuşise să-l convingă* pe Thorson. Gosseyn se gândea că poziţia lui Crang era mult prea delicată ca să-şi permită chiar şi cel mai mic semn de interes în favoarea sa; totuşi, el îndrăznise ceva. Crang continuă:

— De la o vreme am fost frapaţi de un lucru: oricine ar fi cel care te-a trimis la noi, puţin îi pasă dacă vei fi sau nu ucis. În fapt, noi am ajuns la concluzia că, după descoperirea celui de al doilea creier al tău, se prevăzuse că vei fi omorât. Dar tu, foarte repede, ai revenit în scenă, de astă dată pe Venus, ca să îndeplineşti o altă misiune limitată. Nu-ţi pot spune în ce consta, în schimb te asigur că ai reuşit. În acelaşi timp, o dată mai mult, persoana care te manipulează n-a părut să manifeste nici cea mai mică grijă

pentru sănătatea ta personală. Concluzia este inevitabilă. Există un al treilea corp Gosseyn care aşteaptă, pentru a căpăta viaţă, în secunda în care actualul tău corp va fi distrus.

Surâse apoi. În ochi îi jucau flăcări.

— Omul ăsta care se ascunde în spatele tău, Gosseyn, are de rezolvat o problemă a naibii de delicată. Deoarece este evident că n-ar îndrăzni să producă două corpuri identice care să coexiste concomitent. Din două motive: pentru că ar fi prea complicat şi pentru că aceasta ar comporta periculoase posibilităţi de duplicare a fiecăruia din cele două corpuri, fiecare duplicat fiind la fel de egoist şi puternic ca şi celălalt.

Crang înclină uşor capul,

— Thorson consideră că noi ar trebui să te ţinem prizonier, dar eu afirm că atât moartea, cât şi privarea de libertate nu sunt decât două aspecte având aceeaşi finalitate. Şi unul, şi celălalt ar fi semnalul de apariţie a lui Gosseyn nr. 3. Ceea ce noi n-o dorim. Şi dacă noi nu te omorâm, singurul care ar mai putea-o face ai fi tu însuţi, ori vreun alt agent al invizibilului nostru şahist. În consecinţă, am hotărât să te eliberăm fără condiţii, convinşi că vei şti tu singur să te fereşti de pericol.

Nu se aşteptase la aşa ceva. Dar la ce ar fi trebuit să se aştepte? Altă întrebare. În orice caz, nu la eliberare, încercase să estimeze limitele de acţiune impuse lui Crang de poziţia sa, ba chiar se şi întrebase de ce Crang, un adept al non-A, se opunea apariţiei lui Gosseyn nr. 3, Anunţarea brutală a eliberării sale, favorabilă din punctul său de vedere, neliniştitoare din punctul de vedere a lui Crang, îl luase prin surprindere.

— *Unde* vrei să ajungi? îl întrebă Gosseyn.

— Capetele de acuzare împotriva ta au fost ridicate – îi răspunse Crang. Faptul a fost comunicat tuturor comisariatelor. Din chiar acest moment, eşti liber. Nimic din tot ce-ai putea face, creierul tău necăpătând dezvoltarea

necesară, nu ne poate stingheri. E prea târziu să te mai poţi opune planurilor noastre. Poţi spune orice vrei şi asta oricui doreşti.

Se întoarse cu o mişcare dezinvoltă, dar plină de răceală.

— Gărzi – ordonă el – conduce-ţi-l pe acest om în apartamentul său, serviţi-i o masă şi procuraţi-i nişte haine de oraş, potrivite. În palat poate rămâne cel târziu până la orele 9; dacă vrea să plece şi mai repede, n-are decât.

Gosseyn se lăsă condus. Nu îndrăzni nici să-i vorbească Patriciei, nici să-i mulţumească lui Crang, temându-se ca nu cumva să fie spionaţi de Thorson.

Era ziuă de-a binelea, deşi ceaţa încă nu se ridicase în oraşul Maşinii; când Gosseyn ieşi pe poarta palatului, puţin după ora 9.

20

„În ceea ce priveşte corelarea, excitaţia este mai importantă decât inhibiţia, deoarece cum s-a arătat, reiese că inhibiţia nu este transmisă ca atare. Existenţa unei corelări nervoase inhibitorii este fără îndoială cunoscută; numai că în tipul acesta de fenomene, efectul inhibitor este, în mod aparent, produs nu prin transmiterea unei modificări inhibitoare, ci prin transmiterea unei excitaţii; iar mecanismul efectului inhibitor rezultant este obscur.”

C.M.C.

Ajuns în stradă, Gosseyn îşi zise: „În mod sigur, cineva mă va urmări. Thorson nu poate să mă lase aşa, s-o întind şi să dispar.”

Fu singurul care urcă în autobuzul care opri în capul străzii. Prin geamul din spate al maşinii, privea defilând în sens invers pavajul cenuşiu. Cam la două blocuri mai în urmă, rula în acelaşi sens o limuzină neagră sau bleumarin – nu era sigur de culoare; oftă când o văzu cotind pe o stradă laterală şi dispărând. O altă maşină se apropie în mare viteză, venind dinspre palat, dar autobuzul tocmai se oprise la semnul unei trecătoare; odată urcată, aceasta nu-i acordă nicio atenţie lui Gosseyn, care totuşi n-o scăpă din ochi până nu coborî, douăzeci de blocuri mai departe.

„Poate – conchise el – au ghicit ce drumuri am de făcut. Mai întâi – la hotel şi apoi la Maşină.”

La hotel, unde primul Gosseyn îşi lăsase lucrurile şi vreo 200 de dolari în bancnote, recepţionerul îi zise:

— Semnaţi aici de primire, vă rog.

Gosseyn nu se gândise la asta. Luă stiloul, cu imaginea închisorii în faţa ochilor. Caligrafie o semnătură înflorită, zâmbind pentru sine de propriul calm. Recepţionerul dispăru într-o cameră alăturată, de unde reverii, după o jumătate de minut, cu o cheie.

— Ştiţi cum se ajunge la casele de valori – zise el.

Într-adevăr, ştia, dar Gosseyn nu se putu opri să nu constate: până şi semnătura mea este aceeaşi; automat identică. Numai că explicaţia unei astfel de semnături ar fi dificilă de acceptat cu una, cu două.

Îşi pierdu zece minute răscolindu-şi valizele. Avea nevoie de cele trei costume pe care le avea acolo. După câte îşi amintea, pusese termostatul unuia dintre ele la 66°F[6]; în timp ce optima pentru el era de 72°F.

Exact după cum îşi amintea, două dintre termostate indicau 72, iar al treilea 66. Îşi dezbrăcă hainele ce i se dăduseră la palat şi-şi puse unul dintre costumele proprii. Îi venea perfect. Gosseyn nu-şi putu stăpâni un oftat. La urma urmei, îi era greu să accepte această identificare cu un cadavru.

Îşi găsi banii acolo unde îi lăsase, între paginile unei cărţi.

Luă 75 de dolari în bancnote de 5 şi de 10, reintroduse valizele în fişet şi restitui cheia la recepţie. Ajuns în stradă, apelurile unui distribuitor automat de ziare îi reamintiră afirmaţiile demenţiale şi acuzaţiile din seara trecută. Titlul anunţând moartea preşedintelui ocupa cele cinci coloane ale primei pagini, dar comentariile care urmau reflectau o asemenea modificare de ton, încât era de nerecunoscut.

„Gosseyn dovedit inocent… Cercetări amănunţite sunt în curs… Oficiali ai administraţiei admit că, imediat după asasinat, au fost emise declaraţii ridicole… Jim Thorson,

[6] °F – grad Fahrenheit: unitate de temperatură anglo-saxonă; la 0°Celsius corespunde o valoare de 32°F, iar la 100°C - 212°F.

candidatul aflat pe primul loc la succesiune, conform jocurilor, cere… aplicarea riguroasă a legii.”

Dezumflaţi de-a binelea, dar şireţi… Şireteniei celor care ştiu că au în spatele lor o forţă fără limite. Sămânţa de suspiciune la adresa Maşinii şi a planetei Venus, fusese semănată. Şi, la timpul potrivit, i se va declanşa germinarea.

Pe pagina a doua o scurta ştire îi atrase atenţia lui Gosseyn:

NICIO ŞTIRE DE PE VENUS
Serviciul de comunicaţii radio anunţă că în această dimineaţă nu s-a putut stabili legătura cu Venus

Această ştire îl deprimă pe Gosseyn şi-i readuse în atenţie o realitate care îi preocupa subconştientul de când părăsise palatul. În fond, el era la fel de neştiutor, ca şi cele cinci miliarde de fiinţe omeneşti care nu cunoşteau altceva decât cele ce li se spunea. Ea, mai rău, el care se înfruntase cu pericolul într-o acţiune care, dacă se gândea bine, mirosea a melodramă de la o poştă, văzuse acest pericol depărtându-se de el. Reîntoarcerea la palat în noaptea asasinării preşedintelui Hardie, fusese într-adevăr actul unui nebun, cu mult dincolo de posibilităţile unui Gilbert Gosseyn, om normal şi cu frica legilor. Fără îndoială, va fi împiedicat să vadă Maşina.

Dar nimeni nu-l opri. Largile bulevarde care duceau la Maşină erau aproape pustii, fapt absolut normal în cea de a douăzeci şi noua zi a jocurilor. Peste 90% dintre candidaţi trebuie că fuseseră deja eliminaţi, şi absenţa lor se făcea simţită. Într-o cabină din tipul utilizat pentru selecţia iniţială, Gosseyn apucă contactele metalice necesare stabilirii legăturii şi aşteptă. După 30 de secunde, o voce răsună din difuzorul amplasat în peretele din faţa lui.

— Deci asta-i situaţia, nu-i aşa? Ce planuri ai?

Întrebarea îl surprinse pe Gosseyn. Ei era cel care venise

să ceară sfaturi şi chiar – deşi îi era ruşine să recunoască – instrucţiuni. Propriile lui idei cu privire la viitor erau atât de vagi, încât nu puteau fi considerate drept proiecte.

— Am fost luat pe nepregătite – mărturisi el. După ce am fost înconjurat de toate pericolele, mi-a fost teamă că voi muri şi am trăit un sentiment de urgenţă extremă, dintr-odată m-am simţit uşurat de toate, pentru ca acum să mă trezesc în purgatoriu; să-mi găsesc un adăpost, să-mi câştig pâinea, să mă ocup de toate mizeriile cotidiene ale unei existenţe fără un ban. Singurul lucru pe care-l plănuiesc este să mă duc la Institutul de Semantică, unde să iau legătura cu profesorii de acolo şi cu doctorul Kair. Este absolut necesar ca venusienii să fie avertizaţi de pericolul în care se află.

— Venusienii sunt la curent, zise Maşina. Acum 16 ore au fost atacaţi de 5000 de transportoare spaţiale şi 25 milioane de soldaţi. Ei…

— Ce?

— La ora actuală, marile oraşe de pe Venus sunt în mâinile agresorilor. Prima fază a bătăliei s-a terminat.

Năucit, Gosseyn lăsă contactul din mână. Ciuda resimţită îl făcu să uite complet enormul respect pe care-l avusese întotdeauna pentru Maşină,

— Şi nu i-ai prevenit?! aproape că urlă el, turbat de furie. Nenorocito!

— Cred că ai auzit de un aparat numit distorsor – îi răspunse cu răceală Maşina. Atâta vreme cât acest aparat va acţiona asupra mea nu pot face nicio declaraţie publică.

Gosseyn, care tocmai se pregătea să dea drumul unei noi tirade, renunţă şi rămase tăcut, în timp ce Maşina continuă:

— Un sistem de creiere electronice este o structură ciudată şi foarte limitată. Ea funcţionează pe bazele unui flux intermitent de energie. În cursul acestui proces, întreruperea fluxului la momentul potrivit este la fel de importantă ca libera trecere a energiei în alte momente. Distorsorul intervine permiţând doar circulaţia energiei,

însă nu şi stoparea sau modularea ei. Când acesta este branşat la una dintre structurile mele, funcţia corespunzătoare respectivei structuri încetează de a mai manifesta inhibiţii. În consecinţă, în celulele mele fotoelectrice, în thyratroane, în amplificatoare şi în ansamblul elementelor conexe, fluxul de energie devine uniform. Sistemul meu de difuzare/comunicare publică este în permanenţă supus acestei influenţe pernicioase.

— Dar cu mine văd că vorbeşti. *Chiar acum asta şi faci!*

— Numai cu tine, singur. Concentrându-mi toată puterea, aş putea reuşi să spun adevărul la cel mult trei patru persoane deodată. Să presupunem că aş face-o. Şi să mai presupunem că cei câţiva zeci de indivizi s-ar apuca să povestească peste tot, aşa, prin viu grai, că Maşina acuză guvernul de trădare. Mai înainte însă ca să apuce cineva să creadă cu adevărat, banda ar afla şi ar conecta un alt distorsor asupra mea. Nu, domnul meu, lumea este prea mare, iar grupul adversarilor mei poate lansa mai multe zvonuri într-o singură oră decât mine într-un an. Ori faci o transmisie publică la scenă planetară ori restul n-are nicio semnificaţie.

— Păi atunci cum vom proceda? întrebă Gosseyn.

— *Eu* nu pot face nimic.

Accentuarea pronumelui nu-i scăpă lui Gosseyn.

— Vrei să, spui că *eu* aş putea acţiona în vreun fel?

— Asta depinde de măsura în care-ţi poţi da seama cât de magistral a făcut Crang analiza situaţiei.

Gosseyn îşi rememoră tot ce-i spusese Crang. Toate prostiile pe care i le debitase în legătură cu motivele care îi determinau să nu-l omoare, precum şi cele privind…

— Hei! – exclamă el cu voce tare – doar n-o să-mi spui că trebuie să mă sinucid.

— Te-aş fi ucis eu însumi în clipa în care ai venit dacă aş fi fost în stare. Dar eu nu pot ucide decât ca să mă apăr. Acesta este unul dintre imperativele mele constructive.

Gosseyn, care nu se gândise niciodată că Maşina ar fi

putut constitui pentru el un pericol, abia putu să îngâne cu voce răguşită:

— Nu mai înţeleg nimic, ce se întâmplă aici?

Vocea Maşinii îi răsuna în urechi ca venind de departe:

— Ce-ai avut de făcut, s-a terminat – zise ea. Ţi-ai îndeplinit sarcina. Acum e momentul să cedezi locul celui de-al treilea Gosseyn, şi cel cu adevărat mare. Cu timpul – continuă cu răceală vocea – ar fi foarte posibil să înveţi să-ţi integrezi cel de-al doilea creier. Dar tocmai timpul îţi lipseşte. Prin urmare, trebuie să faci loc lui Gosseyn al III-lea, al cărui creier va fi integrat chiar din clipa trezirii la viaţă.

— Dar e pur şi simplii ridicol, zise Gosseyn. Nu pot să mă sinucid.

Numai cu mari eforturi reuşi să se stăpânească.

— De ce acest… acest al treilea Gosseyn nu poate căpăta viaţă, fără ca eu să mor?

— Nu prea ştiu mare lucru despre acest proces – îi răspunse Maşina. De la ultima dumitale vizită, am aflat că moartea fiecărui corp este înregistrată de un receptor electronic, care, exact în acel moment, animă corpul următor. Aspectul mecanic al problemei apare ca fiind foarte simplu, însă latura biologică este cu adevărat complicată.

— Cine v-a spus una ca asta? întrebă încăpăţânat Gosseyn.

Urmă o scurtă perioadă de tăcere, apoi una dintre fante se deschise şi prin deschizătură apăru o scrisoare.

— Primesc instrucţiunile prin poştă – zise cu simplitate Maşina. Al doilea dumitale corp a fost livrat cu un camion fiind însoţit de această notă.

Gosseyn ridică fila şi o despături. Pe albul hârtiei se etala următorul mesaj dactilografiat:

Expediază pe Venus corpul Iul Gosseyn II şi depune-l, cu unui din roboplanele tale în pădure, *în*

apropierea locuinţei lui Prescott. Când va ieşi de acolo, îl vei prelua din nou şi-l vei conduce până lângă reşedinţa lui Crang, transmiţându-i ordinul să se predea. Informează-l asupra situaţie de pe Venus şi spune-i să ia toate precauţiile necesare.

Maşina adăugă:

— Întrucât nimeni nu-mi controlează vreodată expedierile mele către Venus, problema a fost foarte simplă.

Gosseyn reciti nota, simţindu-se absolut neputincios.

— Asta-i tot ce ştiţi? reuşi într-un târziu să îngâne.

Maşina păru să ezite.

— Între timp am primit un alt mesaj prin care mi se anunţă că trupul lui Gosseyn trei îmi va fi livrat curând.

Gosseyn era îngrozitor de palid.

— Minţi – zise el cu brutalitate. Nu-mi spui toate astea decât ca să mă determini să mă omor.

Se opri. Poftim, ajunsese să vorbească despre asta şi să discute subiectul ca şi cum s-ar fi putut discuta un asemenea lucru. Căci, în fond, puţin conta dacă se omora pentru una, sau pentru alta. Doar n-o să-şi ia viaţa, uite aşa, din senin.

Fără să mai spună nimic, se întoarse, ieşi din cabină şi se îndepărtă de Maşină.

Tot restul zilei fu un om chinuit de disperare şi uluire. Abia către seară înfierbântarea agitaţiei sale se mai potoli. Se simţea obosit şi nefericit, dar în acelaşi timp, şi mult mai capabil să se concentreze. Maşina nici măcar nu-i sugerase să încerce să pună mâna pe distorsor; poate nici măcar nu concepuse că ar fi putut reuşi.

În timp ce-şi lua masa, îşi imagină cum va acţiona. Îi va telefona Patriciei şi-şi va fixa o întâlnire în apartamentul ei. Fără îndoială, o va putea convinge să-l primească a doua zi, într-una din orele dimineţii, fără ca vreunul dintre ceilalţi s-o ştie. Oricum, trebuia să încerce.

Îi telefonă de îndată ce se ridică de la masă. Avu puţin de

aşteptat, după ce-şi dădu numele, dar o văzu apoi apărând pe ecranul videofonului. Chipul fetei se lumină, dar îi zise cu însufleţire:

— N-am timp să-ţi vorbesc acum. Unde ne putem întâlni?

El îi spuse. Fata se încruntă, începu prin a nega cu o mişcare a capului, apoi îl privi gânditoare. În cele din urmă îi spuse încet:

— Mi se pare îngrozitor de riscant, dar o să-mi încerc norocul, dacă o faci şi tu. Mâine, la ora unu; dar ai grijă, când intri, să nu dai nici peste Prescott, nici peste Thorson şi nici peste Crang.

Grav, Gosseyn o asigură că va fi atent, îi spuse la revedere şi închise.

Prescott fu cel pe care îl întâlni.

21

Un celebru fizician din epoca victoriană a spus: „Pentru viitoarea generaţie de fizicieni n-a mai rămas de făcut decât determinarea următoarei zecimale”. Ori, în generaţia care a urmat… Planck a elaborat teoria cuantică, care a condus la lucrările lui Bohr despre structura atomului… Matematica einsteiniană a fost verificată prin calcularea altor câteva extrem de delicate zecimale… În mod clar, viitoarea problemă va consta în luarea în consideraţie a seriei de zecimale ce urmează. Gravitatea terestră este mult prea puţin explicată, la fel şi fenomenele câmpului magnetic. Mai devreme său mai târziu, cineva va ajunge la zecimala următoare şi, atunci, problema îşi va găsi rezolvarea.

J.W.C. – junior[7]

Mai erau câteva minute până la ora unu când Gosseyn urcă către intrarea principală. Nu era singurul. Bărbaţi şi femei intrau şi ieşeau, iar prezenţa lor crea un fel de perdea în jurul lui, evitând să fie observat prea de aproape. Trebui, bineînţeles, să treacă prin faţa portarului. Odată intrat

[7] John Wood Campbell — junior (1910—1971): FIZICIAN (licenţă la Massachusetts Institute of Technology) şi autor de S.F. A avut o bogată activitate redacţională conducând revistele *„Astounding stories”* (devenită ulterior *„Analog science fiction science fact”)* între anii 1937—1971 şi *„Unknown”* în perioada 1939—1943. În această calitate a lansat şi îndrumat mulţi tineri debutanţi, deveniţi ulterior personalităţi marcante ale literaturii S.F.: A.E. Van Voght, Theodore Sturgeon, Lester Del Rey, Robert A. Heinlein, Isaac Asimov şi alţii. (N. tr.).

înăuntru, Gosseyn privi prin geamul ghişeului personajul mătăhălos care îndeplinea acest oficiu.

— Mă numesc Gosseyn. Am o primire anunţată la miss Patricia Hardie, la ora unu.

Grăsanul parcurse cu degetul o listă de nume. Apoi apăsă un buton. Un tânăr înalt, în uniformă, ieşi pe o uşă de lângă ghişeu. Luă servieta lui Gosseyn şi-l conduse până la un ascensor ale cărui uşi tocmai se deschideau. Una dintre cele trei persoane care ieşiră era Prescott. O clipă îl privi surprins pe Gosseyn, apoi se încruntă.

— Cu ce ocazie pe aici? se interesă el.

Gosseyn îşi făcu curaj. N-avea altceva de făcut decât să încerce să scape cât de cât cu bine de ghinionul acesta nemaipomenit. În subconştientul său luase în considerare, ipotetic, şi o întâlnire de genul acesta. Dar îşi simţi inima ca de gheaţă când rosti cuvintele pregătite pentru această eventualitate:

— Am o întâlnire cu Crang.

— Ia te uită?! Tocmai m-am despărţit de el. Nu mi-a spus c-o să te întâlnească.

Gosseyn îşi aminti că Prescott nu ştia că Crang ar fi un adept al non-A. Judecând bine, era foarte bine aşa.

— Dânsul a spus că-mi poate acorda numai câteva minute – zise el. N-aveţi idee cam ce-ar trebui să-i spun?

Prescott, rece, încruntat, suspicios îi ascultă relatarea vizitei lui la Maşină, sfatul ce i-l dăduse aceasta să se sinucidă, precum şi anunţul privind apariţia iminentă a unui al treilea Gosseyn. Nu-i spuse însă nimic despre informaţia dată de Maşină privind atacul asupra planetei Venus, şi încheie întunecat la faţă:

— Trebuie să văd acest al treilea corp. Judec destul de non-A ca să nu cred, chiar după ce am văzut prima copie. Cred că nu-ţi închipui că un om în toate minţile ca mine e în stare să-şi zboare creierii.

Şi se cutremură involuntar.

— Caut piste – mai zise el. M-am gândit să vorbesc cu

Thorson. Ca să fiu sincer – adăugă, privindu-l cu duritate pe celălalt – după cele întâmplate noaptea trecută, nici nu m-am gândit la dumneata.

Atitudinea lui Prescott nu lăsă să se ghicească vreo reacţie la această readucere aminte. Se întoarse, făcu câţiva paşi vrând să plece, apoi se răzgândi, reveni şi-l privi fix pe Gosseyn. Atitudinea lui reflectă o ostilitate rece, însă în ochi i se citea curiozitatea.

— După cum probabil bănuieşti, noi îţi căutăm celelalte corpuri.

Prima reacţie a lui Gosseyn fu de a se depărta de Prescott. Dar rămase pe loc, îngheţat.

— Unde le-aţi căutat? întrebă el.

Prescott râse cu cruzime.

— Mai întâi am avut nişte idei cu adevărat bizare. Am făcut reperaje aeriene ca să localizăm peşteri şi grote, ca să nu spun că am scotocit prin locuri imposibile. Dar acum suntem mai şmecheri…

— Cum adică?

— Problema – continuă Prescott încruntându-se – este mult complicată de o lege a naturii de care, fără îndoială, n-ai auzit vorbindu-se vreodată. Această lege spune: dacă două corpuri pot fi acordate cu o aproximaţie de similitudine împinsă până la cea de a douăzecea zecimală, cea mai mare va traversa intervalul care le desparte exact ca şi când acest interval n-ar exista, cu toate că joncţiunea se va efectua la viteze finite!

— Parcă ai vorbi chinezeşte – remarcă Gosseyn. Prescott râse pe un ton mai ridicat de astă dată.

— Ia gândeşte-te puţin – zise el. Cum îţi explici că-ţi poţi aminti până la cel mai mic detaliu, ce-a făcut şi ce-a gândit Gosseyn I-ul? Asta înseamnă că aţi fost acordaţi, el şi cu tine; în fapt, este singura metodă teoretic sigură de transmitere a gândurilor de la unul la celălalt. În orice caz, nu conta poziţia ta; atâta vreme cât celălalt *trăia*, intensitatea gândurilor lui ar fi fost mai mare şi ţi-ar fi

parvenit instantaneu în anumite limite spaţiale, pe care n-are rost să ţi le precizez.

Se întrerupse o clipă.

— Noi ne-am apucat şi-am cercetat meteoriţii, până la inelul lui Saturn, având convingerea, după toate aparenţele – eronată, că unii dintre ei, având calităţi, ar fi putut servi drept incubatoare pentru corpurile Gosseyn în diferite stadii de evoluţie. Îţi poţi da seama cât de serios…

Fu întrerupt de un bărbat în uniformă.

— Maşina că aşteaptă, domnule Prescott. Transportul pentru Venus pleacă peste 30 de minute.

— Sunt al dumneavoastră, generale.

Se întoarse şi-l urmă pe ofiţer. După numai câţiva paşi reveni şi zise:

— Într-un anume sens, suntem şi noi curioşi să-l vedem pe acest Gosseyn-III. Cum probabil că bănuieşti deja, nu cred că-ţi dezvălui un mare secret spunându-ţi că-l vom ucide şi, din acel moment, nu văd care ar fi motivele care ne-ar împiedica să te ucidem *şi pe tine*. În afară de asta, numărul total al corpurilor Gilbert Gosseyn *trebuie* să aibă şi el o limită.

Se îndepărtă şi ieşi pe poartă, fără să mai arunce măcar o privire înapoi. O maşină îl aştepta în josul scărilor. Gosseyn îl văzu urcându-se în ea. Peste câteva momente, lui Prescott această poveste îi va reveni în minte. Şi mai devreme sau mai târziu, îi va telefona lui Crang, şi acesta se va simţi obligat să acţioneze.

Gosseyn trepida de nerăbdare în ascensor. Proiectul său de a pune mâna pe distorsorul intact fusese dat peste cap de această întâlnire întâmplătoare, dar el nu-şi pierdu vremea când Patricia Hardie îi deschise uşa apartamentului său. Chiar în clipa în care ea începuse să-i şoptească ceva despre nesăbuinţa de a veni la palat, el scoase din servietă o coardă fină.

Ea păru pur şi simplu uluită când începu s-o lege. Avea ascuns un mic revolver în partea de sus a largii mâneci a

kimonoului şi încercă să-l apuce. Dar Gosseyn îl smulse şi-l băgă în buzunar. După ce o cără, legată şi redusă la tăcere, pe patul din cameră, îi zise:

— Îmi pare rău, dar e spre binele tău, dacă vine cineva.

Lui nu-i părea rău deloc. Era numai grăbit. Se repezi să-şi caute servieta. Răsturnă uneltele vraişte pe pat, alături de fată. Din grămadă extrase un aparat atomic de tăiere şi se repezi la peretele asupra căruia se decisese noaptea trecută, singurul care ar fi putut ascunde distorsorul.

Acest distorsor *trebuia* să se afle acolo, în dreptul Maşinii jocurilor. Şi, oricare i-ar fi fost forma, nu putea să fie decât foarte mic. La 600 de metri, chiar şi un proiector trebuie să aibă o anumită putere şi o anumită formă ca să lumineze corespunzător. Gosseyn reglă aparatul atomic astfel încât să taie armătura metalică acoperită cu tencuială. Decupă un panou de 2,5 metri pătraţi şi, dintr-o smucitură, îl smulse. Lăsând în urmă un nor de praf fin, îl târî şi-l rezemă de peretele opus. Când se întoarse, văzu distorsorul. Avea circa 2 metri înălţime, un metru 20 lăţime şi o grosime de 45 de centimetri. Era chiar mai mic decât se aştepta. Nu se vedea ieşind niciun fir. Gosseyn îl apucă şi îşi încercă forţa: reuşi să-l ridice cu uşurinţă. Are vreo 20 de kilograme, se gândi el transportându-l lângă pat şi aşezându-l cu faţa în sus pe covor. Privi mulţimea. de mici tubuleţe, părând confecţionate din sticlă, care îi acoperea partea frontală. Era în mod vizibil un aparat electronic, unul dintre miile rezultate ale variantelor pe o temă iniţială complexă, descoperită cu mai multe secole mai înainte. Apucă din nou decupatorul atomic şi, revenind la distorsor, se pregăti să-l facă bucăţi. Se aplecă, dar se opri şi-şi privi ceasul. Era 2 fără 25.

Agitaţia febrilă îi scăzu. Nava lui Prescott plecase pe Venus şi nu se întâmplase nimic. Se duse şi se uită pe ferestre. Imensa peluză care se întindea până la Maşină, agrementată ici-colo de tufişuri, era aproape pustie. Câţiva grădinari, aplecaţi deasupra florilor, îndeplineau ritualul

profesiei lor. La capătul peluzei se înălţa Maşina, enormă masă strălucitoare, dominată de farul său de patru mii triliarde de lumini. I-ar fi trebuit mai mult de cinci minute, ca să transporte distorsorul până acolo.

Hotărându-se brusc, Gosseyn ridică receptorul telefonului aflat la căpătâiul patului Patriciei Hardie şi, când o voce de femeie îi răspunse, solicită:

— Vă rog, daţi-mi-l pe tâmplarul şef.

O clipă mai târziu, o voce groasă îi răspunse şi Gosseyn îi explică ce dorea şi închise. Tremura de nerăbdare.

— Trebuie să meargă... îşi zise el, încercând să se autoconvingă. Asemenea chestii merg întotdeauna, dacă ai tupeu.

Transportă în grabă distorsorul în living-room. Apoi închise uşa dormitorului. Puţin după aceea, la uşa dinspre coridor se auzi un ciocănit. Gosseyn deschise. Cinci bărbaţi intrară. Trei dintre ei cărau scânduri. Fără vorbă se apucară de treabă şi ambalară distorsorul. Aduseseră cu ei fierăstraie, şurubelniţe automate; în şapte minute, după ceasul lui Gosseyn, erau gata. Cei doi camionagii, care nu făcuseră nimic până atunci, ridicară lada. Unul dintre ei zise:

— Va fi livrată în cinci minute, domnule.

Gosseyn încuie uşa cu cheia în urma lor şi reveni în dormitor. Fără să se uite la fată, se repezi la fereastră. Două minute mai târziu, un camion transportând o ladă plată apăru pe un drum, la vreo 300 de metri. Se îndreptă în viteză spre Maşină şi dispăru de sub o copertină metalică. Mai trecură două minute şi reapăru descărcat.

Fără să spună ceva, Gosseyn o dezlegă pe fată şi-i scoase căluşul. Încerca o vagă nemulţumire, un inexplicabil sentiment de frustrare.

22

„QUISNAM IGITUR SANUS?”
(Deci cine-i cu mintea sănătoasă?)

Horaţiu – Satire – II

Patricia Hardie se ridică pe marginea patului şi-şi frecţionă braţele pentru a-şi restabili circulaţia sângelui. Dar de spus, nu spuse nimic; Îl privea, numai pe Gosseyn, cu un uşor surâs pe buze. Acest surâs îl nelinişte pe Gosseyn. O privi cu mai mare atenţie şi constată că acest surâs era cinic, de convenienţă.

— Deci, n-ai reuşit! zise ea.

Gosseyn fu surprins. Ea continuă:

— Sperai să fii ucis venind azi la palat, nu-i aşa? Tocmai voia să-i răspundă „Nu vorbi prostii!”, dar tăcu. Se revedea venind la palat sugrumat de emoţie, retrăia reuşita şi deziluzia care i-a urmat. Fără îndoială, dar absolut fără nicio îndoială, oamenii puteau să se amăgească singuri.

Vocea fetei răsună mai tăioasă:

— Ăsta-i singurul motiv pentru care ai venit să cauţi distorsorul. Ştiai că trebuie să mori, ca să faci posibilă apariţia lui Gosseyn al III-lea. Şi sperai ca acţiunea asta a ta să-ţi aducă moartea.

Pentru el, totul era limpede acum. Un om întreg la minte nu se sinucide şi nici nu se lasă ucis fără rezistenţă. Astfel

că subconştientul său căutase o soluţie. „Oare cred eu – se întreba el – în existenţa acestui al treilea Gosseyn? Da.” Rămase stupefiat. Pentru că el doar îşi spusese, şi nu numai o dată, că ar fi cu totul imposibil. „Mă pot eu sinucide? Nu chiar acum. Trebuie să fie posibil în vreun fel. Da, *există o cale”.*

Se întoarse şi, fără vorbă, se îndreptă spre uşă.

— Mă-ntorc la hotel. Mă găseşti acolo oricând doreşti.

Se opri. Aproape că uitase că şi ea are o problemă.

— Ai face mai bine să chemi nişte zidari să refacă peretele. Cât despre rest, presupun că-ţi cunoşti mai bine decât mine situaţia, aşa că nu mai insist. La revedere şi succes.

Ieşi şi, peste câteva momente, era pe bulevard. Odată ajuns în oraş, intră într-o farmacie şi ceru un flacon de drog hipnotic.

— Aha, aveţi de gând să vă pregătiţi de pe acum pentru antrenamentele jocurilor viitoare? îl întrebă farmacistul.

— Chiar aşa – i-o tăie scurt Gosseyn.

Intră apoi într-un magazin de magnetofoane.

— Aş vrea să închiriez pentru o săptămână un aparat care să funcţioneze non-stop.

— Doriţi ca aparatul să funcţioneze numai pentru dumneavoastră?

— Da.

— Patru dolari şi cincizeci, vă rog.

La hotel, Gosseyn ceru cheia casetei sale de valori, îşi luă restul de bani şi reveni la recepţie.

— În prima zi a jocurilor – zise el – am fost expulzat din hotelul acesta pentru unele dubii în ceea ce priveşte identitatea mea. Acum puteţi să-mi închiriaţi o cameră pentru o săptămână?

Recepţionerul nu ezită nicio clipă. Hotelul trebuie că era practic gol, după marele exod al celor care nu ieşiseră învingători la jocuri. Peste două minute, un băiat de serviciu îl conduse pe Gosseyn într-o cameră spaţioasă.

Gosseyn se încuie, făcu înregistrarea la care se gândise, şi puse aparatul pe redare non-stop. Apoi bău drogul hipnotic şi se întinse pe pat. „În 24 de ore – zise el – moralul îmi va fi terminat, aşa că după aceea...”

Aşeză pe noptieră micul revolver nichelat, pe care-l luase de la Patricia Hardie.

Nu adormi cu adevăratelea. Fu cuprins de o somnolenţă, ca o oboseală copleşitoare, prin care răzbăteau unele zgomote. Zgomote care se rezumau la o litanie monotonă, plângăreaţă, sunetul propriei sale voci înregistrate, care repeta fără încetare:

Nu-s bun de nimic. Nicio fată n-o să vrea să se mărite cu mine. Lumea mă urăşte. *La ce bun să mai trăiesc*?

Nu-s bun de nimic. Nicio fată n-o să vrea să se mărite cu mine. Sunt ruinat. N-am nicio speranţă...

Nu mai am niciun ban... *Trebuie să mă sinucid. Toţi mă urăsc*... *mă urăsc*... *mă urăsc*...

Milioane de oameni neintegraţi se gândesc iar şi iar la asemenea lucruri, fără să ajungă vreodată până la sinucidere. Era o problemă de intensitate continuă şi de acel înfiorător dezechilibru care-i pândeşte pe cei căzuţi din înălţimile integrării în hăurile disperării.

De ce să mai trăiesc... La ce bun... sunt fără speranţă... *să mă sinucid...*

În timpul primei ore gândurile încă îi mai reflectau voinţa proprie: „e o prostie. Creierul meu este prea echilibrat ta să poată fi influenţat vreodată de asemenea...”

„N-am *nicio speranţă... Toată lumea mă urăşte... Nu fac nici...”*

Către sfârşitul celei de-a doua ore, un bubuit ca de tunet se auzi în depărtare. Bubuitul persistă, atingând deseori o asemenea intensitate încât acoperea vocea tânguitoare care i se lamenta la căpătâi. În cele din urmă, persistenţa acestei violenţe fonice trezi un oarecare interes din partea lui Gosseyn.

„Arme! Artilerie! Au atacat Pământul?”

Avu sentimentul că se petrece ceva oribil. Fără să-şi amintească că s-ar fi hotărât să se ridice, se trezi în picioare.

„Ce oboseală fără rost!… *Nu faci nimic… ruinat… fără speranţă… să mă sinucid*…”

Cu totul fără puteri, abia ajunse lângă fereastră, unde aruncă o privire afară. Detunăturile de arme continuau să crească în intensitate. Se auzeau dinspre Maşină. Un fior de spaimă îngrozitoare risipi ceaţa care-i învăluia judecata. Maşina era atacată.

„Sunt un nimic… trebuie să mă sinucid… Toată lumea mă urăşte… De ce să mai trăiesc?”

Maşina, cu distorsorul în puterea sa şi scăpată de sub controlul acestuia, probabil că începuse să difuzeze informaţiile privind atacul asupra planetei Venus. Şi acum organizaţia încerca s-o distrugă.

Ştiri! Radioul hotelului. Se târî până la el. „Ce obositor! *Să mă sinucid… n-am nicio speranţă…”*

Ajunse până la radio şi, în sfârşit îl deschise.

— Torpilă… ucigaşi… de necrezut… criminali…

În ciuda somnolenţei, cuvintele îl făcură să tresară pe Gosseyn. Şi, simţindu-se că îngheaţă, înţelese: războiul programatic, ca şi celălalt, era în plină desfăşurare. Peste tot, pe întreaga scală, voci proferau ameninţări şi acuzaţii.

— Maşina! Mârşava Maşină!… O monstruozitate mecanică, necinstită, inumană… Conspiratorii venusieni, cei care au infectat oamenii cu otrava sa străină… Cămaşă

de forţă… asasinat… masacru…

Şi în tot acest timp, ca un fundal sonor al acestor voci mincinoase, răsunau bubuiturile tunurilor, vacarmul surd, dar în continuă creştere, al armelor.

Gosseyn simţea că adoarme… M-aş simţi mai bine în pat. Sunt obosit. Atât de obosit."

— Gosseyn!

Toate celelalte voci tăcură. Radioul i se adresa lui direct,

— Gosseyn, îţi vorbeşte Maşina. NU TE SINUCIDE!

— „Să mă sinucid. Sunt un nimeni. Toţi mă urăsc. De ce să mai trăiesc?"

— GOSSEYN, NU TE SIUNCIDE. CEL DE-AL TREILEA CORP A FOST DISTRUS DE BANDĂ. GOSSEYN, NU MAI REZIST MULT! ÎN PRIMA JUMĂTATE DE ORĂ AM FOST ATINSĂ DE OBUZE CONVENŢIONALE. ACUM ÎNSĂ TRAG ÎN MINE CU TORPILE ATOMICE!

BLINDAJUL MEU EXTERIOR ESTE DIN OŢEL ŞI ARE O GROSIME DE 30 DE METRI, GOSSEYN, DAR DEJA EL A FOST PERFORAT DE CINCI ORI DE TORPILE ATOMICE EXPEDIATE DE PE VENUS.

GOSSEYN NU TE SINUCIDE! CEL DE-AL TREILEA CORP AL TĂU A FOST DISTRUS. TREBUIE SĂ ÎNVEŢI SĂ-ŢI FOLOSEŞTI AL DOILEA CREIER. EU NU POT SĂ-ŢI DAU NICIUN SFAT ÎN ACEASTĂ PRIVINŢĂ, DEOARECE…

Răsună o trosnitură şi un scrâşnet metalic.

Urmă o perioadă de tăcere, apoi o voce rosti cu un ton ferm:

— Doamnelor şi domnilor, acum câteva momente Maşina jocurilor a fost distrusă printr-o lovitură în plin. Atacul său perfid şi sălbatic îndreptat împotriva Palatului a fost…

Clic!

De mult voia el să închidă radioul… Îl plictisea… Îi tot vorbea despre ceva… Despre ce?

Întins în pat, continuă să-şi pună aceeaşi întrebare. Ceva în legătură cu… ce?… cu cine?…

„Ce obosit sunt!… *TREBUIE SĂ MĂ SINUCID! Toată lumea*

mă urăşte. Sunt ruinat. De ce să mai trăiesc? Trebuie să mor…”

23

Primul efort conştient al lui Gosseyn fu de a-şi mişca mâinile. Îi fu imposibil. Părea că-i sunt imobilizate sub greutatea corpului.

„Ciudată poziţie” – gândi el. Resimţea o supărare nelămurită, precum şi sentimentul necesităţii de a ieşi, de a se elibera din starea hipnotică.

Trebuia să facă efortul necesar – îşi zise, când reveni amintirea motivelor pentru care se afla la hotel. Cu ochii închişi, aşteptă ca dorinţa de a muri să i se manifeste în suflet. Ce-a mai bună metodă ar fi ca, dintr-o singură mişcare, să ia revolverul de pe noptieră şi să-şi tragă un glonţ în cap. Dar dorinţa de a se sinucide nu se manifestă. Din contră, din profunzimile subconştientului răzbătea o veselă certitudine, sentimentul unei victorii sigure, convingerea că nimic nu-l putea opri. Încercă să deschidă ochii şi nu reuşi. „Din cauza drogului hipnotic – gândi el, simţind că-şi pierde răbdarea. E un adevărat drog.” Rămase nemişcat un moment, tulburat de faptul că se simte atât de bine, deşi se afla încă sub influenţa medicamentului. Apoi apărură la suprafaţă nişte amintiri neplăcute, legate de o întrerupere şi nişte zgomote violente. Legătura între aceste evenimente îi rămânea neclară, dar parcă îşi amintea că s-ar fi sculat din pat. Să fi oprit oare atunci magnetofonul?

— Sunt convinsă – auzi din stânga lui o voce feminină – că vei reuşi acum. Drogul ăsta nu-i a-tot-puternic.

Vorbele, neaşteptate, îşi făcură efectul dorit. Gosseyn deschise ochii. Două constatări imediate şi aproape simultane i se impuseră. Era într-adevăr culcat pe spate, cu braţele prinse sub el, dar nu acesta era motivul imobilităţii lor. Ci faptul că-i fuseseră prinse în nişte cătuşe. Şi aşezată într-un fotoliu tras alăturea de pat, se afla Patricia Hardie, fumând o ţigaretă şi privindu-l gânditoare. Gosseyn, care reuşise să se ridice pe jumătate, recăzu greoi pe perne. Fata aspiră un nor de fum şi-l suflă apoi sub formă unei panglici şerpuite, înainte de a-i spune:

— Te-au legat pentru că eşti un tip cu apucături mai degrabă dominatoare şi, în plus, mai eşti şi foarte curios.

După care râse. Un râs dulce, deconectant, care suna minunat de melodios. Faptul îl tulbură pe Gosseyn. Băgă de seamă dintr-odată că ea este diferită de cum o credea. Expresia superficială, atribuită de el vreunei nevroze, dispăruse cu totul. Toate trăsăturile plăcute ale frumosului ei chip rămăseseră aceleaşi, deşi suferiseră o subtilă modificare. Frumuseţea ei, apatică în ciuda strălucirii sale, se revela acum cu toată forţa. Sprinţară ca focul, personalitatea ei scânteia. Întotdeauna ea păruse rece şi stăpână pe sine. Puse în valoare de noua sa maturitate, aceste calităţi îşi dezvăluiau adevărata splendoare. Într-un mod greu de definit, fata cea drăguţă dar încăpăţânată se transformase în cursul nopţii în femeia încântătoare şi plină de vitalitate, care i se adresă:

— Cred că-i mai bine să trecem la concret. Ei bine, am riscat să vin aici pentru că ideea ta de a trimite distorsorul Maşinii a avut rezultate nedorite; şi problema trebuie reglementată încă în cursul acestei nopţi.

Pentru Gosseyn, tăcerea care urmă fu binevenită. Se gândea din nou la ce-i spusese ea mai înainte: „Eşti un tip… foarte curios”. Fără îndoială, dar ce amestec avea ea în toată povestea asta? şi realiză că nu înţelegea rostul prezenţei ei acolo. Patricia Hardie îi spusese o grămadă de lucruri, dar n-avusese vreodată impresia că ea ar juca

vreun rol important în această dramă a luptei non-A contra Universului.

Ea îl privi în momentul în care el decisese să vorbească, suspină şi-i spuse:

— N-am ce să-ţi spun. Cu cât ştii mai multe, cu atât eşti mai periculos pentru noi toţi. Şi nici n-avem timp de pierdut cu explicaţii.

— Ce spui? izbucni Gosseyn furios. Ba mie mi se pare că totuşi va trebui să pierdem puţin timp. Mai întâi de toate-continuă el problema rudeniei tale cu Hardie. Hai să-ncepem cu asta.

Tânăra femeie închise ochii excedată.

— Voi fi foarte răbdătoare cu tine. Şi voi începe prin a-ţi spune că distorsorul se află tot acolo unde l-ai trimis, adică în Maşina jocurilor. Şi că noi avem nevoie de el, pentru că este unul dintre puţinele aparate galactice pe care am putea pune mâna. Avem nevoie de el ca probă doveditoare.

— Dacă vrei să ştii părerea mea despre cei care lasă două planete să fie invadate, fără măcar să transmită un avertisment general, este atât de proastă, încât mi-e greu să mi-o exprim. (Se opri, apoi continuă întrebând:) Ce probă?

Ea păru să nu-i fi auzit întrebarea.

— Nu fi atât de categoric – îi zise, cu voce scăzută. N-am fi putut opri atacul. Un avertisment n-ar fi făcut decât să-l precipite. Şi în fond, pe cine să punem în gardă? Venus n-are un guvern. Sistemul său de detectivi, de magistraţi şi comunicaţii se află sub controlul bandei. Ar fi trebuit concepută un fel de alarmă generală, şi Eldred şi cu mine ne-am stors minţile să găsim o rezolvare. Până la urmă, singura soluţie ar fi construcţia unei noi Maşini, ameliorate, când totul se va termina. Şi să ştii că e posibil. La Institutul de Semantică au fost realizate nişte tuburi *combinate* cu detectoare de minciuni perfecţionate, care fac posibil un examen instantaneu a corpului şi minţii umane şi stabilesc gradul de educaţie non-A pe care au primit-o şi mai sunt şi

alte perfecţionări care ar proteja Maşina împotriva tipului de interferenţe la care a fost supusă.

Se întrerupse un moment, apoi continuă:

— Mai târziu, după ce vei fi recuperat distorsorul, îţi voi spune mai multe. Şi, acum, ascultă-mă! E un băiat aici, în hotel, care o să ne ajute. Nu-i unul dintre agenţii mei, dar vei şti cine e când vei citi notiţa asta, după plecarea mea. El a fost, nu eu, cel care te-a scăpat de efectul hipnotic. Bineînţeles că eu eram aici şi la timp ca să-ţi împiedic gestul fatal, însă el a făcut ceva, ce eu însămi n-aş fi putut face. Mulţumită lui, nimeni nu ştie că te afli în acest hotel. Şi, mai ales Gilbert Gosseyn… (ea se apleacă spre el, ochii ei erau de un albastru intens şi dulce:) nu te grăbi. Recunosc că s-au purtat cu tine destul de dur. Dar asta numai pentru că erai cu totul expus. Thorson a fost surprins, dar nu cred că el să fi avut intenţia să te ucidă. A fost un accident. Apoi tu ai reapărut în cel de-al doilea corp, mai întâi la spitalul lui Prescott, şi, ulterior, la casa lui Crang din interiorul arborelui; două amplasamente cheie pentru Imperiul Galactic.

Nici nu-ţi închipui ce şoc a produs asta. Thorson a devenit nemaipomenit de prudent. Descoperind că creierul tău secundar nu-i decât în stare brută, s-a lăsat convins să te elibereze. Asta numai graţie lui Eldred, dar nu suntem convinşi dacă nu cumva Thorson a acţionat astfel numai pentru că oamenii lui erau, în realitate, pe punctul de a-ţi descoperi al treilea corp. De altfel nici nu ştiu unde l-au descoperit. Ce-i important acum e faptul că, odată cu distrugerea acestui al treilea corp, ai redevenit un om hăituit.

— Ce spuneai că s-a-ntâmplat cu corpul meu nr. 3?

Pentru prima dată de la trezirea lui, fata păru surprinsă:

— Vrei să spui deci că *nu ştii?* suspină ea. N-ai idee de ce s-a întâmplat? (brusc îşi schimbă tonul:) N-am timp să-ţi explic. Citeşte ziarele.

Se ridică:

— Ţine minte, adu distorsorul la băiatul de jos. Mâine dimineaţă, te voi căuta la el.

Scotoci prin poşetă, găsi o cheie şi i-o aruncă pe pat:

— Pentru cătuşe. La revedere şi succes.

Uşa se închise în urma ei, Gosseyn îşi scoase cătuşele şi rămase gânditor pe marginea patului: „Despre ce-mi tot vorbea?” îşi aminti că-i spusese ceva despre o notă.

Privirea lui tulbure dădu un ocol camerei şi se opri la biroul aflat de partea cealaltă a patului. Pe birou observă ziar şi o foaie albă de hârtie. Gosseyn se răsuci şi trecu de cealaltă parte. Luă hârtia şi citi cu uimire:

Dragă domnule Gosseyn,

Când am auzit ştirile, mi-am zis imediat că veţi fi căutat. Astfel că am distrus pe loc fişa dvs. de înregistrare, şi am completat una nouă pentru camera dvs. nr. 974 *cu primul nume care mi-a venit în mine – John Wenthworth. Apoi când mi s-a terminat schimbul, am urcat la dvs. cu un şperaclu şi v-am găsit zăcând, cu magnetofonul funcţionând la căpătâi. Am scos înregistrarea iniţială şi am înlocuit-o cu alta făcută de mine după cum m-am priceput, astfel încât să contrabalanseze efectele deprimante ale celei dintâi. Am oprit-o când am urcat din nou să văd cum vă simţiţi, deoarece o doză mult prea mare de optimism poate împinge la nesăbuinţe. Sper că v-aţi realizat echilibrul, deoarece veţi avea nevoie de întregul dvs. discernământ în lupta ce vă aşteaptă. Cele ce le-aţi citit sunt scrise de cineva care ar fi vrut să-şi încerce şansa la jocurile de anul viitor, care se pune trup şi suflet la dispoziţia dvs. şi care-şi permite să se semneze.*

Transmiţându-vă cele mai bune urări de succes.

Dan Lyttle

P.S. Voi urca la dvs. imediat ce-mi termin serviciul,

la miezul nopţii. Până atunci, citiţi ziarele de dimineaţă. Veţi vedea despre ce vă vorbesc.

D.L.

Gosseyn luă ziarul şi-l desfăcu pe pat. Titlul, înalt de 10 centimetri, îi sări în ochi.

MAŞINA JOCURILOR A FOST DISTRUSĂ

Tremurând de nerăbdare începu să citească grăbit câte un paragraf deodată:

„...A *tras asupra Palatului... Difuza simultan informaţii privind un misterios atac împotriva planetei Venus (Niciun atac... n-a avut loc – citiţi raportul serviciilor radio în pag. 3) Guvernul a declarat... este cu totul absurd... atât de curând după asasinarea preşedintelui Hardie în mod evident în cârdăşie cu Maşina... în consecinţă a fost distrusă. Timp de o oră... emisiunea Maşinii... mesaj de neînţeles la adresa lui Gilbert Gosseyn*, *a cărui fotografie o publicăm de altfel... Această pagină... anterior absolvit de orice bănuială... Trebuie găsit pentru un interogatoriu suplimentar... Să fie arestat la prima vedere.*”

În timp ce citea, Gosseyn îşi amintea, secundă cu secundă, tot ce-i spusese Maşina jocurilor la radio. Acum, cu un nod în gât, privea reproducerea fotografică. Era o fotografie făcută din faţă şi, fără îndoială era el. Dar ceva nu era totuşi în regulă. Îi trebuiră câteva secunde bune să găsească ce. Era o fotografie a cadavrului lui. Gilbert Gosseyn I-ul.

Râsul său fu amar. Lăsă ziarul să cadă şi se împletici până la scaun. Era bolnav de furie şi de ciudă. Fusese cât pe aci să se sinucidă. Şi fusese atât de aproape de acest

gest, încât putea fi considerat ca şi îndeplinit; şi acum problema reînvierii. Ce voia să spună Maşina care-i ordonase să se sinucidă ca apoi să-şi contramandeze ordinul argumentând că i-a fost distrus cel de-al treilea corp? Dintre toate materiile organizate existente în univers, corpul lui Gosseyn al treilea ar fi meritat în mod deosebit să fie protejat împotriva unei eventuale descoperiri.

Furia i se potoli puţin câte puţin. Calmându-se în cele din urmă, analiză situaţia. „Mai întâi – gândi ei – trebuie să recuperez distorsorul. După aceea, să învăţ să mă servesc de creierul secundar.”

Era oare aşa ceva posibil! Va reuşi el singur vreodată – el, care nu o dată se gândise la acest lucru, fără să fi observat nici cei mai mic efect asupra acestui sector atât de particular al creierului sau? Nu-şi putu stăpâni un zâmbet ironic. „Doar n-am să-mi pierd timpul acum – gândi el hotărât – cu tot soiul de gimnastici mintale.”

O mulţime de lucruri trebuiau făcute imediat. Debranşă ecranul videofonului – că doar putea nimeri şi peste altcineva – şi chemă recepţia. O voce plăcută îi răspunse.

— Mă numesc John Wentworth, zise Gosseyn.

După e clipă de tăcere de la celălalt capăt al firului îi veni răspunsul:

— Da, domnule, ce mai faceţi? Dan Lyttie la aparat. Urc imediat, domnule.

Gosseyn îl aşteptă înfrigurat. Îşi amintea de funcţionarul care-i făcuse formalităţile de înregistrare. Era un băiat înalt, slăbuţ, cu a figură agreabilă şi păr negru. În carne şi oase, Lyttie era ceva mai slab decât îşi aducea aminte Gosseyn, cam prea plăpând pentru sarcina pe care i-o trasase Patricia Hardie. În acelaşi timp, el prezenta numeroase indicii ale unui antrenament non-A, cum ar fi maxilarul ferm şi ţinuta generală.

— Trebuie să mă grăbesc, zise tânărul.

Gosseyn se întunecă.

— Mi-e teamă – îi replică Gosseyn – să nu fi venit

momentul să riscăm totul. Mă gândesc că-şi vor da toată silinţa să demonteze cât mai repede posibil Maşina jocurilor. Dacă mi s-ar da o asemenea sarcină şi dacă aş vrea s-o termin urgent, aş da un comunicat în baza căruia oricine ar putea lua tot ce-şi doreşte, cu singura condiţie s-o facă pe loc.

Dan Lyttle îl privi uluit. Băiatul abia putu să îngâne sufocat:

— Păi… tocmai asta au şi făcut. Au montat o mulţime de proiectoare ca să lumineze. Se pare că din Maşină s-a şi dus vreo optime şi că… Ce s-a întâmplat?

Mintea lui Gosseyn era pur şi simplu îngrozită. Maşina se descompunea şi odată cu ea, tot ce reprezentase aceasta. Asemenea templelor şi catedralelor din vechime, ea fusese produsul unui impuls creator, a unei dorinţe de perfecţionare care – deşi încă vie – nu se va mai repeta niciodată în acelaşi fel. Dintr-odată, secole întregi de amintiri de neînlocuit erau spulberate. Trebui să facă un efort serios pentru a-şi alunga din minte această idee şi emoţia ce-l cuprinsese.

— N-avem timp de pierdut, rosti el grăbit. Dacă distorsorul se mai află în Maşină, trebuie căutat, imediat.

— Îmi este imposibil să plec înainte de miezul nopţii, protestă Lyttle. Am primit cu toţii ordin să rămânem la posturi şi fiecare hotel este supravegheat.

— Unde ţi-e robomobilul, dacă ai aşa ceva?

— E parcat pe acoperiş, dar, vă rog – şi vorbea serios – să nu încercaţi să-l luaţi. Sunt sigur că aţi fi imediat arestat.

Gosseyn şovăi. Constatase că în ultima vreme nu se mai lăsase manipulat deloc. În cele din urmă, îşi acceptă cu regret înfrângerea.

— Ai face mai bine să te întorci la locul tău de muncă, zise cu blândeţe… Avem cinci ore de pierdut.

Pe cât de tăcut venise, Lyttle se strecură afară şi dispăru.

24

Odată rămas singur, Gosseyn comandă să i se trimită cina în cameră. După ce îi fu adusă, trecu la organizarea programului serii. Căută un număr de telefon şi ceru:

— Daţi-mi vă rog legătura video cu cea mai apropiată audiobibliotecă. Numărul este…

Robotului de serviciu din bibliotecă îi explică ce căuta. În minutul următor, pe ecranul – pe care îl repuse în funcţiune – se formă o imagine. Gosseyn se aşeză şi, în timp ce mânca urmări cu ochii şi urechile imaginile transmise. Ştia precis ce doreşte: idei privind modul în care să înceapă să-şi exerseze creierul secundar. Materialul selecţionat de robotul bibliotecar avea sau nu vreo contingenţă cu această dorinţă de principiu?

Nu-i era prea clar.

Se hotărî să aibă răbdare. Când vocea începu cu o expunere asupra excitaţiilor nervoase pozitive sau negative manifestate de formele de viaţă cele mai simple din apa de mare, Gosseyn ciuli urechile. Avea o seară întreagă la dispoziţie.

Frazele îi parveneau, căpătau sens pe măsură ce le analiza, apoi îi dispăreau din minte atunci când se hotăra să le respingă. În vreme ce vocea retrasa dezvoltarea sistemului nervos pe pământ, imaginile de pe ecran se schimbau; prezentând interconexiunile nervoase din ce în ce mai complexe, pentru a ajunge în cele din urmă la

formele relativ superioare, respectiv la vietăţile complicate capabile să tragă un învăţământ oarecare ca rod al experienţei. Un vierme se lovea de 200 de ori de un contact electric înainte de a-l ocoli; apoi supus aceluiaşi experiment, îl ocolea de astă dată după numai 60 de atingeri. O ştiucă, separată de o plevuşvă printr-un ecran abia vizibil se dădea de ceasul morţii încercând să-l traverseze, pentru ca în cele din urmă, convinsă de imposibilitatea acestui lucru, să nu mai încerce, nici măcar după îndepărtarea ecranului: era convinsă de inaccesibilitatea celuilalt peştişor. Un porc aproape că turba dacă era forţat să ajungă la mâncare pe un drum întortocheat.

Toate experienţele erau prezentate. Mai întâi viermele, apoi ştiuca repezindu-se în ecran, porcul gemând înnebunit; şi mai apoi o pisică, un câine, un coiot şi o maimuţă supuse la diferite experimente.

Nimic ce i-ar fi lui de folos. Nicio sugestie, nicio posibilitate de comparaţie sau raport cu ce voia el să facă.

— Şi acum – zise vocea – înainte de a trece la creierul omenesc, merită să subliniem că, la toate animalele, se manifestă o anumită tendinţă, care poate fi remarcată în fiecare din aceste cazuri. Fără excepţie, animalele respective au stabilit o analogie pornind de la o bază insuficientă. Ştiuca, odată îndepărtat ecranul, a continuat să-şi aprecieze mediul în funcţie de durerea încercată când ecranul exista. Coiotul incapabil să diferenţieze omul ce ţinea o puşcă de cel ce ţine un simplu aparat fotografic.

„În fiecare din aceste cazuri, a fost subînţelesă o similitudine care nu există. Istoria vremurilor de întuneric ale spiritului uman corespunde perioadei în care, în mod vag, omul începea să realizeze că nu mai este un animal, dar al cărui fundal îl constituiau tot reacţiile analitice, decurgând tot dintr-un ansamblu de identificări limitate şi animalice. Istoria non-aristotelianismului, dimpotrivă, este istoria luptei omului pentru a-şi antrena gândirea să

discearnă obiectele şi subiectele aparent asemănătoare, dar diferite în spaţiu şi timp. Lucru ciudat, experimentele ce au avut loc în această perioadă luminată au demonstrat o tendinţă progresivă de a determina similitudinea existând în metode, în măsurarea timpului şi în natura materialului folosit. Astfel, s-a putut afirma că ştiinţa tinde să determine gradul de aproximaţie a similitudinilor, pentru că numai pe această cale…”

Gosseyn, care, asculta cu nerăbdare, aşteptând ca expunerea să ajungă la creierul uman, opri brusc aparatul.

Ce-i asta? Ce *înseamnă asta?* îi fulgeră prin minte.

Se forţă să rămână în fotoliu, să se destindă şi să-şi rememoreze. Şi deodată, sări în picioare şi începu să măsoare camera cu paşi grăbiţi, înfrigurat de emoţia unei mari descoperiri.

Forţarea aproximării similitudinilor.

Ce putea fi altceva?

Şi metoda pentru a reuşi, trebuie în mod obligatoriu să recurgă la memorie.

În sensul cel mai strict, memoria trebuie să redea un eveniment aşa cum a fost el reţinut iniţial. Iar mintea nu poate repeta decât ce a perceput şi deci nu va putea face similizări cu ce n-a putut reţine dintr-un proces natural. Principiul abstracţiei din Semantica generală este deci aplicabil în acest caz: abstracţia recepţiilor.

Pentru început trebuie o mai bună cunoaştere a componentelor identităţii individului, respectiv de fapt a memoriei înmagazinate în creierul acestuia, sau în alt loc al corpului său. Cu cât cineva face mai mari eforturi să-şi perfecţioneze memoria, cu atât aceasta se individualizează mai mult şi devine mai originală.

CE PUTEA FI ALTCEVA?

Nimic nu oferea o continuare de dezvoltare atât de logică a principiului non-A. Dar odată făcută, la ce-i putea servi?

25

Sute de maşini oprite peste tot, siluete agitându-se spoturi luminoase, flăcări dansând în depărtare, învălmăşeală. După ce îşi parcaseră maşina la peste un kilometru şi jumătate de focarul incandescent, Gosseyn şi Lyttle continuare pe jos vreo 800 de metri încadrându-se într-un lung şir de pietoni. În cele din urmă ajunseră acolo unde o mulţime de oameni aşteptau să le vină rândul. Abia de acum încolo începeau adevăratele dificultăţi. Chiar şi unui non-A i-ar fi fost greu să conceapă o masă de oameni în grosime de aproape. 500 de metri, formată din indivizi având fiecare o personalitate şi o voinţă proprie.

Mulţimea era când imobilă, când tălăzuită de o hulă umană. În ea germinau veleităţi care acţionau ca bulgării de zăpadă care se rostogolesc pe panta unui munte şi care declanşează avalanşe. Ici, colo, răsunau horcăieli şi gemete, în locurile unde oamenii erau striviţi de presiune. Răsunau şi ţipetele nefericiţilor care, împiedicându-se cădeau şi erau călcaţi în picioare.

Mulţimea este o femeie fără inimă; ridicată pe vârful picioarelor, privea cu ochi avizi la cei ce dănţuiau zdrobind sub tălpi simbolul distrus al unităţii lumii.

Un întreg roi de roboplane zbârnâiau în aer, încărcate de pradă. Şi asta nu era decât un rău benign... Dacă s-ar fi utilizat numai acest mijloc de transport, pericolul ar fi fost mai mic. Dar se foloseau şi camioane, coloane întregi de

camioane, care, cu farurile aprinse, intrau în plină viteză în mulţimea care ameninţa, în fiecare clipă, să invadeze carosabilul. Surprinsă, terorizată, gloata recula atunci câţiva paşi.

Încetul cu încetul, Gosseyn şi Lyttie avansară pe periculosul drum care ducea la Maşină. Trebuiau să fie cu ochii în patru ca să profite de orice întrerupere a coloanelor de camioane; trebuiau să fie permanent pe fază pentru a observa imediat orice gol creat în mulţime şi a se repezi într-acolo, cu speranţa disperată de a ajunge la timp. În ciuda tuturor acestor riscuri, Gosseyn nu fu surprins să constate că totuşi avansase. Conform unei ciudate legi psihologice, cei care au un scop, sunt aproape întotdeauna ocrotiţi de cei ce n-au aşa ceva. Lucrul cel mai important era de a nu stârni reacţii de adversitate. La un moment dat, în timp ce se găseau imobilizaţi de o coloană aparent interminabilă de camioane dezlănţuite, Gosseyn urlă pentru a se face auzit:

— Noi venim acum dinspre oraş. Cred că în partea dinspre munţi, deci de partea cealaltă nu-i aproape nimeni. Când vom pleca, o vom lua pe acolo şi vom ocoli până la maşină.

Ajunseră la o barieră de oţel, pe care nişte echipe de demolatici mai îndrăzneţi o ridicaseră în cale mulţimii. În mare, bariera îşi realiza menirea, căci indivizii izolaţi care se încumetau s-o escaladeze erau nevoiţi să facă cale întoarsă în faţa armelor ameninţătoare ale paznicilor postaţi în mici grupuri de cealaltă parte, ca nişte soldaţi apărând cu legitimitate e proprietate privată de un asalt al unor vandali.

O dată mai mult trebuia înfruntat un risc direct.

— Rămâi pe partea drumului! urlă Gosseyn. N-o să aibă curajul să tragă în direcţia camioanelor.

În clipa în care ţâşniră în câmp deschis, doi paznici se repeziră în goană spre ei, strigând ceva nedesluşit în vacarmul ce domnea. Chipurile lor schimonosite se profilau

ciudat în lumina capricioasă. Armele lor se agitau ameninţătoare. Dar se prăbuşiră ca nişte marionete fără viaţă când Gossey îi doborî. În timp ce alerga în spatele lui Lyttle, Gosseyn nu-şi putea reveni din surpriză. El, care refuzase de atâtea ori să ucidă, să fie acum atât de fără milă. Dar, gândi el imediat cu o neînduplecată hotărâre, aceşti paznici nu-s decât nişte simboluri ale distrugerii. Din clipa în care aceştia adoptaseră un caracter inuman, ci nu mai erau decât nişte barbari îndărătnici, care trebuiau nimiciţi ca nişte bestii agresive şi daţi uitării imediat. Şi-i uită. În faţa lui se înălţa ce mai rămăsese din Maşina jocurilor.

În toate aceste ore, Gosseyn îşi bazase speranţele pe o lege logică. O lege care spunea că instalaţia a cărei construcţie a durat ani întregi, nu poate fi distrusă în numai 24 de ore. Maşina, în mod vizibil, îşi micşorase dimensiunile, dar asta ca urmare a efectului torpilelor. Cabinele de examen din rândul exterior păreau nişte păstăi plesnite, ca şi cum o presiune internă fantastică le-ar fi făcut să explodeze. Peste tot în pereţii metalizaţi se căscau găuri cu marginile zdrenţuite, de zece, douăzeci sau treizeci de metri diametru. Caverne întunecate care lăsau să se întrevadă, în fasciculele de lumină palpitând, un amalgam confuz de cabluri şi maşinării strălucitoare, partea exterioară a sistemului nervos a Maşinii moarte.

Stând în faţa ei, Gosseyn şi-a imaginat-o pentru prima oară ca pe un organism superior, care trăise şi acum nu mai era. Căci ce-i altceva viaţa inteligentă decât sensibilitatea veşnic trează a unui sistem nervos dotat cu memorie? În toată istoria mondială a omenirii n-a existat vreun organism înzestrat cu o mai bună memorie, care să posede o mai vastă experienţa şi o mai completă cunoaştere a naturii şi a fiinţei umane, ca Maşina jocurilor!

De undeva de foarte departe parcă, Gosseyn îl auzi pe Dan Lyttle strigându-i:

— Haideţi! N-avem timp de pierdut!

Gosseyn trebui să recunoască că are dreptate şi păşi mai departe, dar numai corpul îi participa, alături de Lyttle, la realizarea planului lor. Mintea, privirea continuau să-i fie acaparate de Maşină. Din apropiere, amploarea pagubelor produse de devastatori era mult mai vizibilă. Secţiuni întregi fuseseră deja, erau în curs sau urmau să fie demolate. Din culoarele întunecoase ieşeau oameni cărând maşini, plăci de metal şi diferite aparate; vederea lor îl şocă pe Gosseyn. Şi se opri din nou, conştient că asistă la sfârşitul unei epoci.

Lyttle îl trase de mână. Gestul îl galvaniză pe Gosseyn mai mult decât vorbele. Se repezi înainte, urmând spoturile incandescente ale farurilor de camioane şi avioane, strălucirea orbitoare a proiectoarelor care-şi revărsau lumina din înaltul fiecărui zid metalic suficient de solid pentru a suporta un aparat atomic de iluminat.

— Să ocolim, ca să ajungem în spate! strigă Gosseyn.

Şi arătând drumul care ducea la copertina de metal pe sub care intrase camionul ce transportase distorsorul. În timp ce înaintau aproape alergând, zgomotul se mai diminuă puţin ca şi numărul de camioane şi avioane.

Doar forfota, fără îndoială, continua să rămână destul de activă. Şuieratul aparatelor de tăiere, zăngănitul sonor al bucăţilor de metal care cădeau, agitaţie confuză, se manifestau peste tot, dar la o scară mult mai redusă. Pentru o sută de oameni şi o sută de camioane în partea din faţă, aici erau numai douăzeci dar care trudeau din greu cu aceeaşi intensitate, cu aceeaşi frenezie, vizibil convinşi că nu peste multă vreme, mulţimea irezistibilă le va disputa aceste facile achiziţii.

Zgomotul continua să scadă în intensitate. Gosseyn şi Lyttie ajunseseră la copertina de sub care dispăruse distorsorul şi abia dacă văzură o duzină de camioane oprite în dreptul unei rampe de încărcare. În peretele unui depozit, imens ca un hangar fuseseră practicate nişte deschizături, prin care ieşeau din clar-obscurul nelămurit

şiruri de indivizi cărând geamantane, aparate, bucăţi de metal, instrumente.

Depozitul era aproape golit şi lada distorsorului era strivită într-un colţ, părând că-i aşteaptă. Pe partea de sus a lăzii fusese imprimată o inscripţie, cu litere înalte de o şchioapă:

INSTITUTUL DE SEMANTICĂ
– SERVICIUL DE CERCETĂRI –
KORZYBSKI SQUARE
– LOCO –

Această adresă declanşă un lanţ de raţionamente în mintea lui Gosseyn. Maşina se afla sub controlul legal al institutului. Cum ea ştia o mulţime de lucruri, era posibil ca cercetătorii de acolo să ştie şi mai multe. Ipoteza trebuia verificată cât mai curând posibil.

Se îndepărtară încărcaţi, afundându-se în întunericul nopţii. Vacarmul se stingea în urma lor. În cele din urmă, dispăru şi aura incendiară, mascată de creasta unui deal înalt. Ajunseră la maşină şi, nu după mult timp, intrară în curtea cochetei căsuţe în care locuia Dan Lyttle. Gosseyn crezuse, mai mult sau mai puţin că Patricia Hardie îl va aştepta acolo. Dar ea nu era.

Fu cuprins de e oarecare nerăbdare să dezasambleze distorsorul şi această stare de febrilitate îl făcu să uite regretul pentru absenţa fetei. Aşezară distorsorul cu faţa în sus pe podea şi-l priviră îngenunchiaţi lângă el. Un aparat dintr-un metal străin, necunoscut strălucitor, asemănător oţelului – menit să distrugă lumea. În acest scop agenţii unui cuceritor galactic se infiltraseră în cele mai înalte funcţii de pe Pământ, multă vreme – chiar nepermis de multă vreme – nebănuiţi, Capturarea distorsorului apărea ca una dintre etapele finale ale crizei non-A.

Eliberată de influenţa lui, Maşina făcuse cunoscut adevărul şi condusese pe Pământ războiul declanşat pe

Venus. Acum, indiferent care va fi rezultatul final, forţele invadatoare şi forţele non-A, angajaseră, sau erau pe cale să angajeze lupta. Aşezat acolo, Gosseyn se simţea cuprins de o descurajare îngrozitoare. În mod logic, privită sub toate aspectele, bătălia era de pe acum pierdută.

Băgă de seamă cât de obosit era Lyttle. Tânărul abia dacă-şi mai putea ţine capul. Simţind privirea lui Gosseyn surâse stins.

— Am fost toată ziua de ieri sub o asemenea presiune, încât n-am apucat să închid ochii măcar o clipă. Eram hotărât să-mi cumpăr chiar şi ceva pilule antisoporifice, dar am uitat.

— Întinde-te pe canapea şi aţipeşte puţin, dacă poţi – îi propuse Gosseyn.

— Şi să nu particip la ce veţi face? pentru nimic în lume.

Gosseyn nu-şi putu stăpâni un zâmbet. Şi-l linişti spunându-i că, pentru începui are de gând să examineze mai cu de-amănuntul distorsorul.

— Mai întâi vreau să localizeze sursa de energie care alimentează tablourile electronice, ca să ştiu dacă pot sau nu s-o întrerup. N-o să am nevoie de cine ştie ce unelte sofisticate, dar investigaţia în sine o să ia ceva timp. Spune-mi te rog, unde-ţi ţii instrumentele de care te serveşti la cursurile de fizică non-A, şi după aceea culcă-te.

Trei minute mai târziu era la treabă. Fără să se grăbească deloc. De la început şi până acum se agitase nebuneşte, fără să fi realizat mare lucru. Lumea non-A, pe care crezuse la un moment dat că o va putea salva, se prăbuşea. Sau, mai bine zis se prăbuşise în jurul lui.

Dar, în fond, ce aştepta el să găsească în urma acestei investigaţii. O cheie de care să se poată servi. Patricia îi spusese că ar fi interzis – de către această jalnică organizaţie care era Liga Galatică – dar adăugase că utilizarea era permisă pentru transport. Oare ce înseamnă asta? Luă aparatul de sondare energetică şi se apuca să-i regleze sensibilitatea, privind din când în când prin ocular.

Şi, deodată, văzu interiorul distorsorului.

Această primă observaţie îi fu uşurată de faptul că aparatul său nu putea sonda şi interiorul tuburilor electronice. Şi odată eliminată structura lor extrem de complicată, descifrarea restului schemei era o simplă problemă de urmărire a cablajelor. Gosseyn căută sursa de energie, şi nu-i fu greu să o găsească, căci aparatul *era în funcţiune.* El crezuse, ceea ce era absolut normal că Maşina oprise distorsorul. Şi-i trebuiră vreo zece minute ca să se convingă că, la prima vedere, nu există niciun mijloc de întrerupere a contactului. Funcţiona. Şi nu părea să aibă de gând să se oprească Maşina jocurilor fusese dotată, fără îndoială, cu aparate de sondare energetică capabile să scurtcircuiteze cablajele chiar şi prin metal, dar el, Gilbert Gosseyn, neavând sculele potrivite, era pur şi simplu blocat; având în vedere că-i promisese lui Dan Lyttle să nu facă nimic fără el, se hotărî să se culce. Poate, până se va trezi va veni şi Patricia Hardie acolo.

Dar nu. Nu veni nimeni. Când se trezi pe la 4 şi jumătate, în afară de distorsor, era singur în casă. Un bilet lăsat de Dan Lyttle pe masă îl informă că plecase la serviciu şi că-i lăsa maşina la dispoziţie. Biletul se încheia cu cuvintele:

> „…*Ce-i ce sunt denumiţi la radio „elemente criminale” au început să saboteze „producţia paşnică” şi sunt hăituiţi „fără milă” de către „forţele de ordine.*
>
> *Ceva de mâncat vei găsi prin casă. Mă întorc la 1 şi jumătate.”*

După ce mânca, Gosseyn reveni în living şi privi gânditor distorsorul, nemulţumit de cum se prezentau lucrurile în general. „Iată-mă acum – îşi zise el – în casa asta unde pot fi înhăţat în următoarele cinci minute. În oraşul ăsta sunt cel puţin două persoane care ştiu că sunt aici.”

Asta însemna că nu mai are încredere în Patricia sau în

Dan Lyttle. După câte se întâmplaseră, vorbind în fapte reale, putea conchide că sunt de partea lui. Dar îţi puteai pierde liniştea depinzând din nou, nu contează în ce mod, de acţiunile altora. Na însemna o lipsă de încredere; dar se putea presupune că ceva nu e-n regulă. Că poate, chiar în acel moment, i se smulgeau Patriciei informaţii despre el sau despre distorsor?

Lui îi era imposibil să iasă până la căderea nopţii. Nu-i mai rămânea decât distorsorul. Nehotărât, îngenunche în faţa lui şi întinzând mâna, atinse tubul electronic cel mai apropiat. N-ar fi putut spune la ce se aştepta cu adevărat. Dar era pregătit pentru orice surpriză. Tubul i se păru călduţ la atingerea cu degetele. Gosseyn îl pipăi câteva clipe, trist, iritat de propria prudenţă. „Dacă simt că trebuie s-o întind în viteză – se gândi el – înhaţ un pumn de tuburi şi fug cu el.”

Se ridică în picioare. „O mai aştept pe Patricia până la noapte.” Ezită şi se posomorî. „Poate o fi mai bine să încerc. să iau chiar acum tuburile.” Era posibil ca ei să nu se întoarcă singuri.

Tocmai se apropiase să investigheze din nou distorsorul cu ajutorul aparatului de sondare, când sună telefonul.

Era Lyttie şi vocea îi tremura de emoţie:

— Vă sun dintr-o cabină telefonică. Tocmai am citit ziarele de seară. Se spune acolo că Patricia Hardie a fost arestată acum o oră şi jumătate, sub acuzaţia – auziţi numai ce monstruozitate – că şi-ar fi omorât tatăl. Domnule Wenthworth (întrebarea lui Lyttie suna ciudat de timid): în cât timp poate fi făcut să mărturisească un non-A?

— N-aş putea să-ţi spun cu exactitate.

Era pur şi simplu îngheţat. Mintea îi vibra, parcă lovită cu brutalitate de un drug de oţel. Thorson îşi juca impecabil jocul. Îşi regăsi vocea şi spuse:

— Ascultă-mă, sunt nevoit să te las să te hotărăşti singur dacă mai rămâi sau nu la serviciu, până la miezul nopţii. Dacă ştii vreun loc unde să te ascunzi, du-te acolo imediat.

Dacă crezi că trebuie să te întorci aici, fă-o cu prudenţă. Eu nu ştiu dacă am să las sau nu distorsorul pe loc. În orice caz am să-i scot câteva tuburi şi am să plec – fii fără grijă în privinţa asta. Urmăreşte anunţurile de la rubricile „oaspeţi" şi „Neglijenţi" din ziare. Şi, Dan, îţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut.

Aşteptă, dar neauzind un răspuns, închise. Se apropie hotărât de distorsor. Tubul pe care îl atinsese, ca de altfel toate celelalte, ieşea circa 3 centimetri în afară, îl apucă şi trase de el din ce în ce mai tare. Dar nu reuşi să-l scoată.

Îşi schimbă direcţia şi împinse, în loc să tragă. Fără îndoială, era o închizătură care trebuia decuplata.

Tubul făcu clic!

Brusc, un voal des îi întunecă privirea. Camera se balansă cu el – deşi complet uluit, rămânea conştient, iar răspunsul, respectiv perceperea celor ce se petrecea, era clară – apoi oscilă, fremătă, vibra din toate moleculele, se tulbură ca o imagine reflectată de oglinda apei unui lac în care s-a aruncat o piatră.

Capul începu să-l doară. Bâjbâi cu buricele degetelor în căutarea tubului, dar vederea aproape ca-l părăsise, închise pentru o clipă ochii, dar fără rezultat. Tubul îi ardea degetele, în timp ce încerca să-l pună la loc. Deodată fu cuprins fără îndoială de ameţeală, căci se clătină şi se prăbuşi cu faţa în jos, lovindu-se de distorsor. Încerca o stranie senzaţie de plutire, de lipsă de greutate.

Uimit, redeschise ochii. Zăcea pe o parte în întunericul cel mai desăvârşit, iar nările îi erau invadate de aroma complexă a lemnului în plină creştere. Era un parfum greu, familiar, dar lui Gosseyn îi trebui o bună bucată de timp până să reuşească enormul salt mintal necesar în timpul inutilei sale expediţii în tunelul din arbore, sub locuinţa venusiană a lui Crang.

Gosseyn se ridica în picioare, fu cât pe aci să cadă împiedicându-se de ceva metalic, dar reuşi să se sprijine de un perete concav, apoi de un altul. Nu încăpea nicio

îndoială. Se găsea într-un tunel, în mijlocul rădăcinilor unuia dintre giganţii de pe Venus.

26

„Cu toate acestea, apetitul nelimitat a judecăţii lipsite de simţul critic pentru tot ce-şi închipuise că ar fi certitudine sau finalitate o împinge să se delecteze cu umbre”

E.T.B.

Afluxul de energie care, galvanizându-l, îi permisese lui Gosseyn să-şi dea seama de situaţia în care se afla, era în descreştere. Greoi, se lăsă din nou să cadă. Şi abia dacă-şi dădu seama c-o făcuse. Mâinile îi tremurau, iar genunchii înmuiaţi nu-l puteau duce.

De la bun început remarcase că e întuneric în jurul lui. Dar abia acum această constatare căpătă o nouă dimensiune. Bezna! Bezna cea fără umbre şi neîndurătoare îi apăsa ochii, creierul. Simţea contactul veşmintelor pe pielea sa şi duritatea solului lemnos sub tălpi. Dar într-un asemenea întuneric copleşitor, păreau a fi simple atingeri materiale percepute de o entitate fără trup. Obscuritatea deplină făcea ca orice substanţă, indiferent de natura ei – umană sau nu – să devină o naţiune aproape lipsită de vreo semnificaţie.

„Pot să rezist – îşi spuse Gosseyit – două săptămâni fără mâncare, trei zile fără apă.”

Dar tot el admise, în sinea lui, că situaţia nu este chiar atât de disperată, în ciuda amintirii kilometrilor de tunete cufundate în beznă. Aceasta deoarece, în mod sigur, tubul

distorsorului nu fusese reglat la întâmplare pe un tunel oarecare din arborele venusian. Pe undeva, prin apropiere, trebuia să se afle un loc bine definit, la care să poată ajunge fără dificultate.

Tocmai voia să se ridice din nou în picioare, când îşi dădu seama pentru prima dată de imensitatea care caracteriza experienţa pe care o trăise. Câteva minute mai devreme era pe Pământ, şi acum se afla pe Venus.

Cum se-exprimase Prescott? „Dacă două energii pot fi acordate cu o aproximaţie de similitudine împinsă până la cea de a douăzecea zecimală, cea mai mare va traversa spaţiul care le separă, exact ca şi când acest spaţiu n-ar exista, cu toate că joncţiunea se va efectua la viteze finite”.

Vizitele finite în cauză trebuie că erau practic infinite, pentru toate distanţele siderale. Gosseyn începu să-şi mai revină; distorsorul acordase complexul sistem energetic al corpului său cu acest mic sector de tunel, şi „cel mai mare” traversase spaţiul care îl separa de „cel mai mic”.

Gosseyn se sculă şi-şi zise: „La urma urmei, sunt pe Venus, unde chiar voiam să ajung.” Moralul său creştea clipă de clipă. În pofida tuturor greşelilor sale, era încă în viaţă, şi cercetările sale progresau. Deja ştia o mulţime de lucruri şi chiar cele care-i erau încă necunoscute, i se păreau dintr-odată accesibile. Îi rămânea să dea dovadă de mai multa profunzime în gândire, să facă o mai mare abstracţie de realitate, să împingă precizia observaţiilor sale cu încă o zecimală, şi vălul se va ridica, iar descifrarea misterului va fi la îndemâna simţurilor sale.

Consecinţele acestui raţionament erau suficient de ample ca să justifice o „pauză” de integrare pentru sistemul său nervos. Calmul său se accentuă.

Îşi aminti de acel ceva metalic de care se împiedicase când făcuse prima tentativă să se ridice în picioare, în ciuda întunericului. Îl găsi în câteva secunde. După cum aproape că se aştepta, era distorsorul. Cu mare precauţie, degetele sale pipăiră tuburile amplasate în colţurile aparatului. Al

patrulea era apăsat, *însă*. Gosseyn şovăi. Distorsorul fusese reglat de oameni care ştiau precis ce vor şi ce scopuri urmăresc. Probabil, unele dintre tuburi intrau în „interferenţă” cu Maşina jocurilor, iar altele puteau, fără îndoială, să te transporte în diverse puncte ale sistemului solar, poate în centrele cheie ale activităţii bandei, sau în statele majore militare, în bazele galactice secrete, în arsenalele torpilelor atomice.

Aceste posibilităţi îl tulburară. Dar nu acum. Nu era momentul să rişte sau să facă încercări. Cu cât mai repede va pleca de aici, cu atât va fi mai bine.

Revigorat, ridică receptorul şi o porni prin întuneric.

— Fac o mie de paşi în direcţia asta – îşi propuse el – şi, după aceea, mă întorc de unde am plecat şi mai fac o mie în sensul celălalt.

După părerea sa, procedând astfel trebuia să ajungă chiar în mijlocul bandei, undeva, în apropierea punctului de sosire. În mod sigur, ceilalţi nu reglaseră acest punct mult prea departe.

Făcuse deja vreo 300 de paşi, după o cotitură bruscă a tunelului, întunericul se mai subţie. După încă trei cotituri, tunelul era scăldat într-o lumină vie, care venea din faţă, fără însă a i se putea bănui sursa. Deodată Gosseyn văzu o balustradă tăindu-i drumul. Lăsă distorsorul şi avansă cu prudenţă. În ultima clipă se lăsă în patru labe. În secunda următoare, privea printre barele balustradei. În faţa lui se adâncea o enormă tranşee cu pereţi metalici, care reflectau mai lumina lămpilor atomice amplasate din loc în loc, în lungul giganticelor ziduri curbate.

Tranşeea avea circa 3 kilometri lungime, un kilometru şi jumătate lărgime şi 800 de metri adâncime. Ocupând jumătate din fund, se afla un transportor spaţial. O navă cum pământenii nu şi-ar fi imaginat decât în visele cele mai delirante. Proiectanţii tereştri, entuziasmaţi după săptămânile de trudă la planurile 30x30 ale unui transportor solarian obişnuit, odată ajunşi acasă s-ar fi

putut amuza zicând soţiilor: „Ei, şi acum ne vom lua un concediu de 500 de ani şi vom pune un milion de desenatori la treabă la planul unei nave interstelare de 3 kilometri lungime.”

Nava din tranşee abia dacă era puţin mai mică. Pupa sa ascuţită se înălţa, ca o înotătoare dorsală de rechin, până la 30 de metri da plafon. Alături ar mai fi avut loc încă un transportor de aceleaşi dimensiuni, în cazul în care cei 1500 de metri de lăţime a tranşeei ar fi fost integral utilizat.

Deşi distanţa estompa detaliile, Gosseyn reuşi totuşi să zărească siluete minuscule forfotind pe solul metalic, sub pântecele enorm al navei. Acestea se părea că vin de undeva din interior, din subsolul tranşeei, căci din două în două minute, grupuri compacte ieşeau dintr-un lung şir de gherete amplasate chiar sub vas, semănând cu gurile de ieşire ale unor ascensoare care-şi aduc încărcătura de la nivelele inferioare. Din unghiul oblic de unde privea şi de la distanţa de cel puţin un kilometru, nu-i păreau decât ca nişte puncte negre care se târâie pe metal.

Goseyn tresări constatând că vasul se pregătea de plecare. Siluetele minuscule de sub navă urcau înăuntru pe escalatoare. Mai erau o sută… apoi zece… apoi niciuna. Zgomotul vag, ecou al agitaţiei de acolo, se stinse treptat şi imensa tranşee scăldată în lumina atomică se cufunda în tăcere. Gosseyn era în aşteptare.

Probabil că afară era noapte de-a binelea. Nava de asemenea dimensiuni se putea deplasa numai la adăpostul nopţii. În curând plafonul urma să se desfacă. La suprafaţă trebuie că se întindea o preerie servind drept camuflaj hangarului subteran. Şi, într-un fel sau altul, aceasta se va escamota la momentul potrivit.

Deodată, toate luminile se stinseră. Exact după cum se aştepta. Nu trebuia ca vreo lumină să-i trădeze. În chiar acel moment, detectoare sensibile, probabil că sondau cerul pentru a se asigura că prin apropiere nu se află vreun roboplan sau alt aparat solarian. Dar cel care prinse viaţă fu

transportul aerian, nu plafonul.

Nava deveni luminiscentă. O vagă radiaţie verzuie, atât de palidă încât, prin comparaţie, un dar de lună terestru ar fi părut lumina soarelui, o învălui în întregime conturându-i fiecare centimetru pătrat al structurii. Imaginea începu să pulseze şi, dintr-odată, simţi că-l dor ochii.

Gosseyn îşi aminti că distorsorul îi provoca aceleaşi efecte. Gândi: „Nava! A fost acordată pe altă destinaţie, vreo altă bază planetară sau stelară; nici n-are nevoie de plafon glisant…”

Pe cât de repede se instalase, tensiunea mintală şt vizuală se risipi. Aureola verzuie din fundul tranşeei pâlpâi şi se stinse. Marea astronavă de transport dispăruse.

Patru proiectoare se reaprinseră. Străluceau ca nişte aştri în miniatură, dar lumina lor abia dacă putea risipi întunericul în care se cufundase gigantica tranşee. În apropierea lor, totul era iluminat ca-n plină zi. Dar strălucirea lor se pierdea în imensitatea hangarului. Sute de metri pătraţi, în mijloc, dar şi între proiectoare, rămâneau pierduţi în umbră.

Gosseyn ridică distorsorul şi o porni în lungul balustradei care mărginea gigantica tranşee. În fond, nici nu ştia ce căuta. De un singur lucru era sigur: n-avea niciun chef să coboare acolo jos. Trebuia să se găsească undeva un mijloc să iasă din profunzimile acestor rădăcini, O scară, un ascensor, ori *altceva*.

Şi ce găsi fu un ascensor. Sau mai bine zis un şir de guri de acces la puţurile unui fel de elevatoare. Două cabine se aflau oprite la nivelul respectiv. Gosseyn încercă clanţa uneia dintre ele. Uşa glisă fără zgomot. Intră cu îndrăzneală şi examină aparatele de control. Erau mai complicate decât se aştepta. Pe perete se înşiruia un rând de tuburi, dar nu se vedea nicăieri vreun levier de control. Obrazul lui Gosseyn se albi când înţelese despre ce este vorba. Un elevator – distorsor. O asemenea drăcie, în mod sigur, nu-i făcută numai să urce şi să coboare. Ci te expediază la

oricare din cele – numără tuburile – douăsprezece destinaţii.

Bombănind pentru sine, se aplecă şi examină atent tuburile, în căutarea unor repere. Nu întârzie să constate uşurat că fiecare tub era astfel montat încât să indice o direcţie diferită. Unul dintre ele era îndreptat vertical în sus. Gosseyn nu ezită deloc. Poate că în clipa următoare va fi din nou capturat, dar trebuia să rişte. Degetele lui pipăiră tubul şi-l apăsară.

De data aceasta, încercă să-şi studieze senzaţiile. Dar anestezia care-i tulbură simţurile, îi perturbă şi activitatea cerebrală. Când vederea i se limpezi din nou. constată că decorul din faţa porţii elevatorului se schimbase.

Se afla. fără putinţă de îndoială, în interiorul unui arbore, într-o scorbură „naturală”, nu cioplită. Lumina se strecura înăuntru printr-o deschizătură aliată ceva mai departe. Pereţii scorburii erau zgrunţuroşi şi inegali, cu numeroase cotloane întunecate.

Gosseyn ascunse distorsorul într-unul dintre ungherele mai ferite. Apoi, cu multe precauţii, se târî către deschizătură. Tunelul urca abrupt şi se îngusta treptat. Pe la jumătatea drumului îşi dădu seama că nu va putea trece cu distorsorul. Era o constatare, e drept, neplăcută, dar care nu-i putea schimba hotărârea. Trebuia să intre în legătură cu venusienii. Mai târziu, cu ajutorul lor putea reveni să recupereze aparatul.

Ultima parte a drumului fu o adevărată ascensiune, în căţărare fiind nevoit să se folosească de neregularităţile lemnului uscat şi mort. Orificiul prin care ieşi la lumina zilei abia dacă avea înălţimea a două staturi de om şi se afla la baza uneia din crengile unui gigantic arbore venusian. Marginile deschizăturii erau foarte neregulate, ceea ce îi conferea un aspect dintre cele mai naturale. Asemănarea cu sutele de alte scorburi ale arborelui impuse o fixare de repere foarte amănunţită.

Remarcase deja că într-o parte unduia o preerie

nesfârşită, (situată poate chiar deasupra hangarului subteran). În partea opusă se întindea desişul pădurii venusiene. Gosseyn îşi fixă nişte repere şi o porni în lungul crengii masive. După vreo 75 de metri, aceasta se încrucişă cu o altă creangă enormă, a unui alt arbore. Văzând-o se înfioră de plăcere. Căţăratul în copaci generează un sentiment de bucurie talamică. Iar venusienii probabil că practicau foarte des acest sport, tocmai datorită satisfacţiei de ordin animal pe care o procură. Din partea lui, ar fi rămas sus chiar şi zece kilometri, numai pădurea să nu se termine, căci atunci…

Abia dacă mai apucă să facă 25 de paşi în lungul crengii când, deodată, scoarţa lemnoasă cedă sub greutatea lui. Căzu pe un fel de planşeu. În clipa următoare, trapa se închise deasupra lui, lăsându-l în întuneric. Gosseyn n-avu nici măcar timpul să-şi dea seama de absenţa luminii, căci, cum atinse solul lustruit, acesta începu să se încline în jos. Unghiul de înclinaţie se accentuă cu rapiditate: 50, 60, 70 de grade. Gosseyn făcu un salt disperat. Degetele lui patinară pe lemnul lustruit, fără a-i putea opri alunecarea pe panta din ce în ce mai rapidă. De alunecat, nu alunecă prea mult – numai vreo zece metri. Dar subînţelesurile acestui incident erau foarte grave. Fusese prins.

Dar el n-avea de gând să abandoneze. Chiar în clipa în care căzu, Gosseyn se zbătu să se ridice, să revină înapoi, să urce panta, înainte ca planşeul să-şi revină la poziţia iniţială, de neatins. Dar nu reuşi. În timp ce se contorsiona cu disperare, deasupra lui se auzi declicul planşeului redevenit tavan. Cu toate acestea, nu se dădu bătut. Îşi luă avânt şi sări cât de sus putu, dar degetele lui întinse în întuneric nu întâlniră decât vidul. De data aceasta îşi pregăti aterizarea şi rămase în picioare, păstrându-şi echilibrul. Era sigur că dacă există vreo cale de scăpare, trebuia s-o găsească cât mai repede, în minutele următoare. Cu toate acestea, îşi impuse să rămână nemişcat ca să realizeze pauza cortico-talamică non-A, ca

să gândească.

După cum se prezentau lucrurile, până acum totul decursese automat, de la sine. Dacă scoarţa copacului cedase sub el, aceasta se întâmplase pentru că piciorul lui călcase acolo. Planşeul pivotase din acelaşi motiv. Dar faptul că existau asemenea capcane era descurajant. Probabil că, pe undeva, nişte avertizoare intraseră în funcţiune. Trebuia să iasă de acolo înainte de venirea cuiva, sau niciodată.

Îngenunche şi pipăi în grabă podeaua. La dreapta, simţi un covor. Deplasându-se târâş în acea direcţie, identifică în câteva secunde o comodă, un fotoliu şi un pat. Un dormitor. Undeva trebuia să se afle comutatorul sau vreo veioză, vreo lampă de noptieră. Renunţând să-şi mai piardă vremea cu reflecţii inutile, trecu la acţiune. Întrerupătorul manual funcţionă sub apăsarea degetelor sale. Astfel că, la numai trei minute de la prima sa cădere, putea să-şi inspecteze închisoarea.

Nu arăta prea_rău. Un pat dublu, într-un dormitor spaţios cu tapet roz-coral, care comunica cu un salon cel puţin la fel de mare şi de luxos ca acela din locuinţa lui Crang. Mobilierul era confecţionat din lemn preţios, superb patinat şi lăcuit. Pe pereţi erau expuse tablouri, dar Gosseyn nu-şi pierdu vremea să le admire, căci privirea lui ageră reperase o uşă închisă. Din direcţia ei răsună un zgomot, cel al unei chei răsucite în broască.

Gosseyn făcu câţiva paşi înapoi şi-şi scoase armele. În pragul uşii ce se deschisese, văzu un robot-mitralior care îi urmărea orice mişcare. Din spatele acestuia, răsună vocea lui Jim Thorson:

— All right, Gosseyn, aruncă-ţi armele şi lasă-te percheziţionat.

Nu era nimic de făcut. Ceva mai apoi, după ce soldaţii intraţi îl dezarmaseră, robotul se retrase. Şi Jim Thorson intră în cameră.

27

Ambasadorul Ligii ateriză pe planeta sălbăticiunilor pe platforma superioară a unui bloc metalic. Fără grabă se apropie de parapetul imensei construcţii şi stingherit, contemplă jungla care se întindea zece kilometri mai jos.

— Presupun – îşi zise – că va trebui să particip la vânătoarea organizată de aceşti… (ezită o clipă în alegerea cuvântului, apoi îşi continuă gândul, ironic:) extrovertiţi, în stare să construiască un conac de vânătoare de asemenea dimensiuni.

O voce murmură în spatele lui:

— Pe aici, vă rog, Excelenţă. Vânătoarea este prevăzută să înceapă peste o oră şi Enro cel Roşu va conferi cu Dumneavoastră în timpul drumului.

— Spuneţi-i Excelentei Sale, ministrul Afacerilor externe al Celui Mai Mare Imperiu – începu ambasadorul, foarte ferm că abia am sosit şi că…

Se opri, fără a-şi formula clar refuzul. Mai mult decât oricui altcuiva, agenţilor Ligii le era imposibil să refuze invitaţiile seniorilor în funcţie, numiţi de un Imperiu de 60.000 de sisteme stelare, mai ales când era vorba de o misiune necesitând un tact considerabil. Astfel încât ambasadorul încheie cu un ton mult mai amabil:

— …voi fi gata la ora prevăzută.

A fost o partidă de vânătoare destul de sângeroasă. Pentru fiecare specie de animal fuseseră aduse arme

special adaptate, cărate de maşini silenţioase. (Câte o maşină pentru fiecare vânător). Roboţii erau în permanenţă gata şi întindeau întotdeauna exact arma care trebuia, fără să-i deranjeze în vreun fel pe vânători. Animalele cele mai periculoase erau izolate cu ajutorul unor ecrane energetice, în timp ce vânătorii se învârteau în jurul lor, alegându-şi poziţia de tragere.

Un animal copitat, de culoare cenuşie, înalt, puternic. zvelt, după un asalt disperat îşi dădu seama că a fost capturat. Se puse jos şi începu să se tânguie. Enro cel Roşu personal îi trase un glonţ în cap, în apropierea ochiului. Sălbăticiunea făcu un salt, apoi se prăbuşi scâncind, zbătându-se spasmodic; un minut după aceea era moartă. Ceva mai târziu, pe drumul de întoarcere către acea gigantică combinaţie de conac de vânătoare şi minister de externe, uriaşul se apropie de ambasadorul Ligii.

— Frumos sport, nu-i aşa? mârâi el. Dar, dac-am văzut eu bine, n-aţi tras deloc?

— E prima vânătoare – se scuză ambasadorul. Am fost fascinat.

Într-un fel era totuşi perfect adevărat. Se simţise fascinat, îngrozit, dezgustat, scârbit. Observă că uriaşul îl privea cu un aer batjocoritor:

— Voi, oamenii Ligii, sunteţi toţi la fel – zise Enro. O adunătură de fri... (se opri şi căută un cuvânt mai puţin dur:) de pacifişti!

— Reamintiţi-vă – îi spuse cu răceală ambasadorul – că Liga a fost fondată de cele nouăsprezece imperii galactice într-o vreme când acestea se distrugeau unele pe altele în războaie inutile şi indecise. Marfa noastră este pacea; şi asemănător altor instituţii, Liga a reuşit până la urmă să-şi formeze oameni care *cred* cu adevărat în pace.

— Câteodată – zise plin de orgoliu Enro – simt că aş prefera războiul, cu toate distrugerile sale.

Ofiţerul Ligii rămase tăcut. Enra renunţă să-şi mai muşte buza inferioară şi întrebă scurt:

— Atunci, ce doriţi?

Cu diplomaţie, ambasadorul se. explică:

— Recent am descoperit că ministerul dumneavoastră de Transporturi a dat dovadă de prea mult zel.

— În ce sens?

— În cazul despre care am amintit este vorba despre un sistem solar denumit SOL de către locuitorii săi.

— Numele nu-mi spune nimic – zise Enro cu răceală.

Ambasadorul se înclină.

— Fără nicio îndoială, în ministerul dvs. trebuie să existe un dosar privind acest caz, iar problema în sine este foarte simplă. Ministrul dumneavoastră de Transporturi a înfiinţat acolo, acum vreo 500 de ani, o bază de tranzit, fără a avea autorizaţia Ligii. Sol este unul dintre sistemele descoperite după semnarea convenţiilor care reglementează explorarea şi exploatarea stelelor non reperate.

— Hm!

Privirea colosului roşcat deveni şi mai batjocoritoare şi ambasadorul fu sigur că Enro *ştia* despre ce-i vorba.

Enro zise:

— Şi consideraţi că ne veţi autoriza să păstrăm baza de acolo?

— Baza trebuie demontată şi desfiinţată – replică ferm reprezentantul Ligii – aşa după cum stipulează articolele Chartei.

— Am impresia că este o problemă dintre cele mai banale – zise gânditor Erno. Lăsaţi o notă secretarului meu de la Transporturi şi voi avea grijă să se ocupe de problemă.

— Dar baza va fi demontată? întrebă ambasadorul cu un ton hotărât.

Enro deveni glacial.

— Nu-i absolut necesar. La urma urmei, baza e acolo de foarte multă vreme şi, dacă vom fi obligaţi s-o desfiinţăm, o asemenea măsură ar produce o dezordine de proporţii în organizarea transporturilor. Şi, dacă lucrurile se prezintă

astfel, vom discuta această problemă cu Liga şi vom cere să ni se confirme prezenţa noastră acolo. Incidenţele de asemenea natură nu pot să apară în cadrul organizaţiilor, stelare de mari dimensiuni. Ele trebuie însă rezolvate în mod progresist şi, în acelaşi timp, cu supleţe.

Fu rândul celui mai mic de statură să se arate sarcastic:

— Sunt sigur că Excelenţa Voastră ar fi prima care ar protesta dacă vreun alt imperiu, altul decât cel pe care îl conduceţi, ar anexa domeniile sale, în mod accidental să zicem, un sistem solar. Poziţia Ligii este perfect clară: Cel care a comis greşeala, trebuie s-o rectifice.

Enro se încruntă:

— Vom negocia această problemă cu ocazia următoarei sesiuni a Ligii.

— Bine, dar până atunci mai este un an.

Enro păru să nu-l fi auzit.

— Mi se pare că-mi amintesc acum de acest sistem. Locuitorii sunt foarte sângeroşi, dacă nu mă înşală memoria. Chiar în acest moment au loc dezordini grave sau a izbucnit un fel de război.

Şi încheie surâzând sinistru:

— Vom solicita permisiunea de a restabili acolo ordinea. Sunt convins că delegaţii Ligii nu se vor opune.

28

Întunecat, Gosseyn îşi privi inamicul intrând în cameră. Şi acesta era Thorson din păcate, nu Crang. Să fi fost Prescott, şi tot era mai bine; Dar nu, era Thorso. Giganticul dominator, cu ochi verzi, cu trăsăturile puternice ale chipului parcă cioplit ca în piatră, cu nas acvilin ce-l făcea să semene cu un vultur cuceritor; buzele sale abia dacă puteau schiţa un surâs, iar nările palpitau vizibil în ritmul respiraţiei.

Cu o mişcare uşoară din cap îi indică lui Gosseyn un fotoliu. El, personal, nu se aşeză. Întrebă cu un aer interesat:

— Te-ai rănit cumva în cădere?

Gosseyn ocoli întrebarea cu o înălţare din umeri.

— Nu.

— Bine.

Urmă o tăcere.

Gosseyn reuşi să-şi recapete stăpânirea de sine. Amărăciunea resimţită, ştiindu-se prins, începu să se estompeze. Nu avea ce face. Ce-l ce se află în terenul inamicului este dezavantajat şi este în permanent pericol. Chiar având certitudinea existenţei capcanelor, n-ar fi putut proceda altfel.

Examină situaţia în care se afla şi reanaliză raporturile sale cu Thorson; nu erau chiar atât de violente pe cât ar fi putut fi. De mai multe ori, tipul se comportase destul de

favorabil în ce-l priveşte. Nu-l omorâse când îl avusese în puterea lui, ba chiar se lăsase convins să-l pună în libertate. *Asta* era sigur că nu se va mai repeta, dar pericolul venind din partea lui Thorson, nu va fi niciodată nici cert, nici de neînlăturat, atâta vreme cât va avea limbă şi va putea vorbi. Aşteptă.

Thorson îşi scărpina bărbia.

— Gosseyn – zise el – atacul de pe Venus a intrat într-o fază curioasă. În condiţii normale, s-ar putea spune chiar că a eşuat… Aha! ştiam eu c-o să te intereseze. Dar ca acest eşec să devină sau nu o realitate, asta depinde în întregime de receptivitatea pe care o vei avea faţă de o idee ce mi-a venit.

— A eşuat! mormăi Gosseyn ca un ecou.

Din acel moment, nu-l mai ascultase. Se gândise: „poate n-am auzit bine”. Şi încetul cu încetul, semnificaţia cuvintelor îi apăru cu claritate în minte, dar, cu toate astea tot nu-i venea să creadă. De sute de ori încercase să-şi imagineze invazia de pe Venus. Cum a fost atacată deodată, din toate părţile, planeta cu arbori colosali şi climatul veşnic paradisiac. Cum au căzut din nori agresorii în număr atât de mare încât cerul înceţoşat ai marilor oraşe, pe care el nu le văzuse niciodată, probabil că se întunecase de mulţimea lor. Cum milioanele de oameni dezarmaţi fuseseră surprinse de soldaţii super antrenaţi, dotaţi în cantităţi nelimitate cu tot armamentul imaginabil. Personal, lui nu-i venea să creadă că un asemenea asalt ar fi putut deja să eşueze.

Thorson reluă, cu un ton aproape şoptit:

— Nimeni, în afară de mine nu-şi poate da seama că, pentru moment este un eşec, cu o singură posibilă excepţie… (şovăi) Crang.

Se încruntă o clipă, ca şi cum l-ar fi chinuit un gând ascuns:

— Gosseyn, dacă dumneata ai fi fost cel care a organizat apărarea pe Venus, ce măsuri de precauţie ai fi luat

împotriva unui agresor dispunând, teoretic, de mai multe arme decât ai tu oameni?

Gosseyn şovăi. Lui îi veniseră câteva idei în legătură cu apărarea planetei, dar n-avea deloc de gând să i le spună lui Thorson.

— N-am nici cea mai mică idee.

— Dar ce-ai fi făcut dacă te-ai fi aflat chiar în sectorul unde a avut loc atacul?

— Păi… m-aş fi îndreptat spre cea mai apropiată pădure.

— Şi dacă ai fi fost căsătorit? Ce-ai fi făcut cu soţia şi copiii?

— Bineînţeles că i-aş fi luat cu mine.

Gosseyn încerca să întrevadă adevărul şi viziunea care se contura era uluitoare.

Thorson înjură şi-şi abătu pumnul drept în palma stângă.

— Ce dracu înseamnă asta? zise el, furios. De ce au fost amestecate femeile şi copiii într-o chestie ca asta? Oamenii noştri primiseră doar ordin să trateze populaţia cu respect şi consideraţie, cu excepţia cazurilor în care fi s-ar fi opus rezistenţă.

Gosseyn clătină din cap, dar nu fu în stare să pronunţe vreun cuvânt. Ochii îi înotau în lacrimi, lacrimi de bucurie, dar şi de durere, căci realiza că pierderile deja suferite erau, fără îndoială, grele. În cele din urmă reuşi cu greutate să rostească:

— Problema lor era procurarea armelor. Cum de-au reuşit?

Thorson mârâi, plimbându-se nervos prin cameră.

Înălţă din umeri, se apropie de un aparat încastrat în perete, manevră un cadran şi reveni în mijlocul camerei.

— Cred că e mai bine să vezi cu ochii tăi toate astea, înainte să mergem mai departe.

Tăcu şi camera se întunecă. Un dreptunghi luminos se contură pe perete. Apoi lumina varie şi căpătă relief; imaginea ce se formă avea o veridicitate frapantă. Gosseyn avea impresia că priveşte printr-o fereastră o scenă

zgomotoasă şi confuză, scăldată într-o lumină crudă. Fereastra, şi ei odată cu ea, avansă, apoi se opri şi imaginea prezentă dintr-o parte arborii gigantici. Iar, la poalele lor, oameni dormind pe sol. Mii de oameni. Erau îmbrăcaţi în uniforme verzi dintr-o ţesătură foarte subţire. Era straniu să-i vezi pe toţi. aceşti oameni dormind în plină zi. Aceştia se mişcau, se agitau în somn şi mai în fiecare moment câte unul se ridica puţin, privea în jur, îşi freca ochii cu palmele şi se culca din nou.

Sentinelele se plimbau printre nenumăratele şiruri de oameni adormiţi. Maşini zburătoare survolau imensa tabără, patrulând şi ţinând sub ameninţarea armelor lor împrejurimile, părând la fel de neliniştite ca şi soldaţii. Două santinele se apropiară şi dispărură chiar prin „fereastra” prin care priveau Gosseyn şi Thorson. În timp ce se apropiau, unul îi vorbi celuilalt într-o limbă pe care Gosseyn n-o mai auzise vreodată. Îşi dădu seama că aceştia erau soldaţi galactici şi consonanţele limbii lor necunoscute îi răneau auzul şi-l îngheţau. Vocea lui Thorson îi şopti lângă ureche:

— Sunt de pe Altair. Nu ne-am mai obosit să-i mai învăţăm şi dialectul local.

Dialect local! Gosseyn o încasă în tăcere. Imaginile ce-i apăreau în minte, ori de câte ori încerca să-şi închipuie un imperiu cu miliardele sale de locuitori, nu puteau fi transpuse în cuvinte.

Tocmai începuse să se întrebe ce rost avea prezentarea acestui spectacol ciudat, când deodată băgă de seamă că se petrece ceva cu unul, apoi cu un altul din arborii gigantici. Minuscule siluete omeneşti – minuscule în raport cu decorul – se revărsau în masă din tunelurile, din găurile şi din scorburile enorme ale scoarţei. Gosseyn privea încordat. Ajunse pe sol, siluetele se năpustiră la atac urlând. Era o privelişte insolită: se lăsau să cadă de pe crengile mai de jos ca maimuţele şi aveau drept arme nişte bâte scurte. La început păreau un pârâiaş, apoi un râu, apoi

un fluviu, şi în sfârşit, o mare de oameni purtând şorţuri uşoare de culoare brun şi sandale cafenii, toţi înarmaţi cu bâte.

Pădurea forfotea ca un furnicar, numai că furnicile erau oameni care se năpusteau dezlănţuiţi în toate direcţiile.

Maşinile reacţionau primele. Lungile rânduri de suflante ce pluteau în aer îi scuipau lungile limbi de foc sfârâitor în direcţia atacatorilor. Armele cu ochire automată adăugară bubuitul lor sacadat vacarmului general. Se auzeau urlete şi oamenii cădeau cu sutele. Abia acum tabăra se trezi. Soldaţii înjurau, săreau în picioare, îşi luau armamentul individual. Venusienii îi asaltau agitându-şi bâtele; minutele treceau şi numărul acestora creştea necontenit. Planând asupra acestei învălmăşeli, armele automate, ezitau, nemaifiind sigure de ţintele tirului lor. Pe măsură ce sfârâitul suflantelor şi detunăturile exploziilor scădeau în intensitate, hărmălaia înjurăturilor, mârâiturilor, gemetelor devenea tot mai distinctă.

Stângăcia luptelor, neîndemânarea, bâjbâiala combatanţilor îl lămuriră deodată pe Gosseyn.

— Dumnezeule! – exclamă el – lupta asta are loc pe întuneric?

Întrebarea era pur formală, căci el percepea acum diferenţa între lumina ce scălda scena de pe ecran şi adevărata lumină a zilei. Era o scenă nocturnă filmată cu radar-camere. În spatele lui, Thorson rosti cu o voce răguşită:

— Iată de ce nicio armă n-a fost eficace. Pentru întuneric, fiecare om este dotat cu aparat de vedere nocturnă, dar ca să funcţioneze are nevoie de energie şi – în plus trebuie îndreptat spre o anumită direcţie.

Gemând de furie, adăugă:

— Simţi că înnebuneşti văzându-i pe prostănacii ăştia comportându-se ca orice soldat prostănac de oriunde.

Mai bombăni furios o vreme, apoi se potoli. În spatele lui Gosseyn se făcu tăcere. Apoi Thorson reluă pe un ton mai

calm:

— Nu înţeleg de ce mă mai enervez – zise el. Acest atac a avut loc în prima noapte şi altele asemănătoare s-au produs împotriva tuturor taberelor organizate de soldaţii noştri. Efectul lor a fost devastator, căci nimeni nu şi-ar fi imaginat că hoarde neînarmate ar cuteza să atace una dintre armatele cele mai echipate ale Galaxiei.

Gosseyn abia dacă îl auzea. Total fascinat, urmărea desfăşurarea bătăliei. Atacatorii se numărau acum cu miile. Morţii lor formau stive, uneori de trei straturi, la poalele fiecărui arbore. Dar ei nu erau singurii morţi,

Ici şi colo în tabăra zdrobită, soldaţi galactici mai opuneau încă rezistenţă. Din suflante mai ţâşnea când şi când câte un fulger mortal; dar acum trei sferturi dintre ele aveau la comenzi şi erau mânuite de venusieni non-A. Zece minute mai târziu rezultatul luptei nu mai putea fi pus la îndoială. O armată de oameni hotărâţi, înarmaţi numai cu bâte, capturase o tabără militară modernă cu întreg materialul său militar.

29

În timp ce venusienii victorioşi începuseră să-şi înmormânteze morţii, Thorson debranşă aparatul video. În apartament se aprinse din nou lumina. Îşi privi în treacăt ceasul:

— Mi-a mai rămas mai puţin de-o oră până la reîntoarcerea lui Crang – zise el.

Rămase o clipă nemişcat în picioare, apoi arătând cu un gest peretele alb pe care se proiectaseră puţin mai înainte scenele tensionate ale filmului TV, adăugă:

— Bineînţeles că am luat imediat măsuri de întărire a forţelor noastre, iar ceilalţi n-au încercat să atace oraşele. De altfel nici nu urmăreau asta. Ei voiau arme şi acum le au. Suntem deja în a patra zi a invaziei. Până azi dimineaţă, peste 1200 din transportoarele noastre spaţiale au fost capturate, şi alte o mie distruse, nenumărate arme se află în mâinile lor şi sunt folosite împotriva noastră, iar pierderile noastre în oameni trec de două milioane. Pentru obţinerea acestui rezultat, venusienii au pierdut 10 milioane – 5 milioane de morţi şi 5 milioane de răniţi. Dar, după părerea mea, ei au depăşit momentul critic, în timp ce pentru noi (vocea lui era îngrozitor de tristă:) aceasta abia începe.

Se opri în mijlocul camerei. În privirea lui se citea amărăciunea. Îşi muşcă cu sălbăticie buza inferioară şi, în cele din urmă, rosti întunecat la faţă:

— Gosseyn, n-am mai auzit aşa ceva. Un asemenea lucru nu s-a mai întâmplat în întreaga istorie a Galaxiei. Popoarele sau-naţiunile cucerite, chiar când era vorba de grupuri întregi de planete, rămâneau acasă şi gloata e-a supus întotdeauna. Poate, timp de câteva generaţii îşi vor detesta invadatorii, dar dacă propaganda este bine mânuită, nu vor întârzia să se mândrească că aparţin unui mare imperiu.

Înălţă din umeri şi formulă, ca pentru sine:

— Simplă rutină, nu tactică.

Gosseyn căzuse pe gânduri: „Zece milioane de morţi şi răniţi dintre venusieni, în numai patru zile”. Cifra era atât de colosală încât simţi nevoia să închidă ochii. Cu greu putu să-şi ridice pleoapele. Era foarte trist, dar foarte mândru. Filosofia non-A îşi găsise justificarea, fusese probată şi era onorată de cei ce muriseră în numele ei. Ca un singur om, întreaga populaţie venusiană înţelesese situaţia, şi – fără vorbă, fără o pregătire prealabilă, fără nicio punere în gardă – făcuse ce trebuia făcut. Era o victorie a gândirii care îşi va pune amprenta pe fiecare om cu judecată sănătoasă din univers. Căci şi acolo, pe planetele altor sisteme stelare, existau fără îndoială mulţi oameni cu capul pe umeri.

Gosseyn încercă maşinal să estimeze cifra miliardelor de oameni cinstiţi, dar totalul îl tulbură şi îi perturbă fluxul raţionamentului. Îl privi pe Thorson mijindu-si ochii:

— Ia stai puţin – zise el încetişor. Ce vrei să spui? Cum e posibil ca un imperiu galactic, având mai mulţi soldaţi decât întreaga populaţie a sistemului solar, să fie învins în patru zile. Ce-l împiedică să aducă noi trupe, posibilităţile lui în acest domeniu fiind practic nelimitate, şi la urma urmei să-i extermine pe venusienii non-A până la ultimul?

Expresia chipului lui Thorson era ironică:

— Tocmai asta-ţi şi spuneam acum o clipă.

Fără a-l scăpa din ochi pe Gosseyn, uriaşul îşi trase un scaun şi se aşeză călare pe el, sprijinindu-şi coatele pe spătar. Încordarea cu care vorbi nu lăsă să planeze vreo

îndoială asupra importanţei lucrurilor pe care le spunea:

— Amice, iată cam care este situaţia. Cel Mai Mare Imperiu – asta ar fi traducerea literală a denumirii din limba de origine – face parte din Liga Galactică. Ceilalţi membri la un loc sunt de trei ori mai numeroşi decât noi, dar noi reprezentăm cea mai mare putere unitară care a existat vreodată în timp şi în spaţiu. Cu toate acestea, ca urmare a obligaţiilor noastre faţă de Ligă, nu putem acţiona decât în cadrul unor anumite limite. Semnătura noastră se găseşte pe convenţii care *interzic* folosirea distorsorului aşa cum l-am utilizat noi împotriva Maşinii. Alte convenţii interzic folosirea energiei atomice ca sursă de putere motrice şi în alte câteva domenii bine definite. Iar noi am distrus Maşina cu torpile atomice. Mici, e drept, dar totuşi atomice. În concepţia Ligii crima supremă este genocidul. Dacă omori 5% din populaţie, este un război; dacă omori 10%, este un masacru şi eşti pasibil de plata de daune, dacă acest lucru poate fi dovedit în faţa Ligii. Dacă ucizi 20%, sau un total de 20 de milioane, *este* un genocid. Şi dacă fapta este dovedită, guvernul sau puterea compromisă sunt declarat „în afara legii” şi toţi cei vinovaţi trebuie judecaţi şi executaţi. Starea de război se declanşează automat şi nu încetează până la îndeplinirea acestor condiţii.

Thorson se întrerupse, surâzând fără veselie. Nervos, se ridică şi începu, să măsoare camera cu paşi mari. În cele din urmă se opri şi continuă:

— Cred că-ncepi să-nţelegi ce problemă, ne-au creat aici venusienii. Încă o săptămână ca asta, şi dacă vom continua atacul, vom fi pasibili de pedepse foarte grele, având drept o singură soluţie de scăpare – declanşarea unui război la scara universului.

Surâsul îi deveni mai dur.

— Este de la sine înţeles că vom continua acest război până când *eu personal* voi clarifica această situaţie. Şi atunci, amice, va fi rândul tău să intri în scenă.

Şi astfel problema Gosseyn fu readusă rapid în

actualitate.

Gosseyn se instală comod în fotoliu. Era tulburat, iar emoţia ce-o resimţea îl împiedica să gândească. Sufletul i se umpluse de ură şi mânie la gândul acestui Imperiu Galactic care-şi făcea jocurile politice mânuind vieţi omeneşti. Ardea de dorinţa de a se dedica luptei, de a participa la sacrificiul suprem al propriei vieţi, la fel cum o făcuseră şi ceilalţi. Nevoia de a se identifica total cu poporul venusian aproape că eclipsa orice alt sentiment.

Apoi, în mod inconştient, punându-şi cortexul la lucru se îndepărtă de această tentaţie morbidă. Nu tot ce era just pentru ei, era în mod obligatoriu just şi pentru el. Prin însăşi esenţa gândirii non-A două situaţii nu puteau fi niciodată identice. Iar el era Gilbert Gosseyn, posesorul singurului creier suplimentar din întreg universul. Datoria lui era să rămână în viaţă şi să-şi antreneze creierul special.

Şi tocmai asta îl nelinişte. Teoretic, un captiv n-are nicio şansă să-şi îndeplinească nici cel mai neînsemnat plan. Dar sinceritatea de care dăduse dovadă Thorson faţă de el, părea să-i lase o speranţă. Oricare ar fi aceasta, trebuia s-o prindă din zbor şi să încerce s-o folosească la maximum în avantajul său.

Cu chipul întunecat, Thorson continua să-l privească cu intensitate. În cele din urmă, uriaşul rosti gânditor:

— Ceea ce nu înţeleg eu, Gosseyn, e rolul *dumitale* în toată povestea asta.

Părea cu totul descumpănit:

— Literalmente ai fost împins în scenă în ajunul atacului. Este clar ca lumina zilei că apariţia ta era destinată să stopeze invazia. Şi recunosc că ne-ai întârziat, e drept, nu multă vreme. Dar, până la urmă, pari să nu fi servit vreunui scop bine definit. Căci atacul n-a fost respins datorită acţiunilor tale, ci datorită filosofiei unei întregi rase.

Tăcu. Capul i se înclină spre dreapta, dovadă inconştientă, dar expresivă, a ezitărilor care-l chinuiau. Părea cu totul absorbit de o problemă imediată, iar când

vorbi din nou, vocea îi răsuna răguşită:

— Şi totuşi, trebuie să existe o legătură. Gosseyn, cum poţi tu explica coexistenţa acestei unice filosofii non-A şi a acestui exemplar unic, care eşti tu, într-un univers obişnuit din toate punctele de vedere? Aşteaptă! nu spune nimic. Lasă-mă să-ţi spun eu, cum văd lucrurile. Mai întâi, noi te-am ucis, nu pentru că am fi dorit-o în mod special, ci pentru că ni se părea mai comod să te lichidăm în momentul fugii tale, decât să ne mai încurcăm cu tine. A fost o prostie. Numai faptul că am putut face un asemenea raţionament dovedeşte îngustimea bazei noastre de gândire.

Când Prescott ne-a anunţat că ai reapărut pe Venus, mai întâi am refuzat s-o cred. I-am dat atunci ordin lui Crang să te găsească, iar mai apoi – întrucât aveam nevoie de cooperarea ta – l-am făcut pe Prescott să joace rolul complicelui în evadarea ta. Ceea ce ne-a oferit şi ocazia să ne debarasăm de Lavoisseur şi de Hardie, iar prin intermediul doctorului Kair am mai aflat câte ceva despre creierul tău. Cred că ne vei scuza metodele, dar noi eram destul de tulburaţi, văzându-te reapărând într-un al doilea corp.

„Imortalitatea!” Se aplecă în faţă, cu ochii uşor măriţi, ca şi cum ar fi retrăit o emoţie care-i zguduise temeliile fiinţei. Părea că nici nu băgase, de seamă că dezvăluise adevăratul nume al lui X – Lavoisseur. Gosseyn îşi aminti că mai auzise undeva numele acesta, dar conexiunea era mult prea vagă.

Thorson continuă:

— Cineva a descoperit secretul nemuririi. O imortalitate căreia nu-i pasă de accidente. Mă rog… (se întrerupse cu dispreţ:) cu excepţia acelor accidente care pot afecta corpul pe Pământ, unde străinii înarmaţi se plimbă ca la ei acasă.

Thorson se opri din nou şi-l privi pătrunzător pe Gosseyn.

— Cred că eşti interesat să afli unde am găsit corpul lui Gosseyn III. Sincer să fiu, întotdeauna l-am cam bănuit pe

Lavoisseur. Accidentul căruia îi căzuse victimă nu mi se păruse niciodată suficient pentru a-i justifica hotărârea de a-şi abandona munca de o viaţă şi de a se coaliza cu duşmanii non-aristotelianismului. Aşa că am făcut o vizită la Institutul de Semantică din Korzybski Square şi…

Această nouă pauză îl lăsă în plină tensiune pe Gosseyn, care, nemaiputându-se stăpâni, întrebă gâfâind;

— Şi era *acolo?*

Nu mai aşteptă răspunsul. Mintea sa, dincolo de orice cuvinte, efectuase un salt spre o nouă viziune a lucrurilor.

— Lavoisseur! zise el. Nu făcusem legătura. Deci am înţeles că X era Lavoisseur, directorul Institutului de Semantică?

— Despre accidentul lui s-a vorbit atunci când s-a produs, acum vreo doi ani – răspunse Thorson. Dar foarte puţini îi cunoşteau gravitatea, în sfârşit, asta nu mai are importanţă. Ce contează este cel de-al treilea corp, al tău. Savanţii de la Institut s-au jurat că le-a fost adus numai c-o săptămână mai înainte şi că li s-a spus că trebuie să-l ţină în permanenţă la dispoziţia Maşinii jocurilor. Mi-au spus că au solicitat confirmarea Maşinii şi aceasta le-a dat asigurări că în cursul săptămânii va trimite un camion ca să-l ia. Dar, când l-am găsit era tot în ambalajul original. N-aveam de gând să-l distrug, dar când oamenii mei au încercat să-l scoată din… din containerul lui, drăcia aia a explodat.

Îşi trase din nou un scaun şi se aşeză greoi; gesturi pur mecanice, căci privirea lui nu-l slăbi nicio clipă pe Gosseyn.

— Iată cum se prezintă situaţia, amice – reluă el, cu o voce sonoră. Îţi garantez că a existat un Gosseyn-III. L-am văzut cu propriii mei ochi şi pot să-ţi spun că era identic cu tine şi cu Gosseyn-I. Vederea acestui al treilea corp m-a făcut să mă hotărăsc să-mi asum cel mai mare risc personal, din întreaga mea carieră.

Cele spuse, părură să-l uşureze, ca şi cum transpunerea în cuvinte a hotărârii sale o făcea definitivă. Thorson se ridică de pe scaun şi se aplecă spre el, ca şi când ar fi vrut

să-i încredinţeze un secret:

— Gosseyn, nu ştiu exact cât eşti de bine informat. Dar părerea mea este că ştii multe.

Şi adăugă plin de ironie:

— Să nu crezi c-am fost orb şi n-am văzut cu câtă uşurinţă toţi îţi furnizau informaţii, fiecare din motivele sale personale. Şi totuşi, toate aceste informaţii pentru tine nu valorau mare lucru.

Mătură aerul cu mâna, gest semnificând că-i dă pe toţi ceilalţi deoparte.

— Gosseyn, tot ce ţi-am spus adineauri despre reglementările Ligii este strict adevărat. Numai că, după cum desigur bănuieşti, acestea acum nu mai au nicio valoare.

Se opri, cu aerul unui om care se pregăteşte să dezvăluie o mare taină.

— *Toate aceste tratate au fost rupte în mod deliberat.*

Se sprijini mai solid pe picioare şi adăugă, sinistru:

— Enro s-a săturat de visele himerice ale Ligii. Vrea războiul la scara universului şi mi-a dat în mod expres ordinul de a extermina populaţia non-A de pe Venus, act jucând rolul de provocare deliberată.

Şi încheie pe un ton liniştit, de constatare:

— Din cauza ta m-am hotărât să nu îndeplinesc acest ordin.

Gosseyn presimţea această concluzie. Chiar de la primele cuvinte, uriaşul se arătase fascinat de misterul lui Gilbert Gosseyn. Propria sa situaţie, însărcinările ce-i reveneau, fuseseră prezentate numai în treacăt, în chip de clarificări şi explicaţii. Iar ce era într-adevăr aiuritor şi în acelaşi timp incredibil, Thorson – fără să-şi dea seama – dezvăluise în sfârşit motivul apariţiei tuturor acestor dubluri Gosseyn, în chiar centrul imensei reţele de evenimente. Liderul unei irezistibile maşini de război, pornită pe calea unui război total, fusese denaturat de la scopurile sale principale. Cu ochii minţii, acesta privea acum peste realităţile normale

ale vieţii şi perspectiva imortalităţi punea în umbră orice alt obiectiv. Mai existau fire de descurcat şi zone neclare în acest tablou general, dar nu încăpea nicio îndoială că Gosseyn fusese readus la viaţă, tocmai pentru a-l abate de la ţelul său. Şi era la fel de clar la ce concluzie îl va conduce pe Thorson propriul său raţionament.

— Gosseyn, noi trebuie să descoperim cine este acest şahist cosmic. Da, am zis „noi"; fie că-ţi dai seamă, fie că nu, tu eşti la fel de interesat în această căutare. Iar motivele, atât cele personale, cât şi cele generale, sunt de mare greutate. Cred că nu ţi-a scăpat faptul că nu eşti decât un simplu pion, o variantă incompletă a originalului. Puţin contează nivelul de dezvoltare pe care-l vei atinge, dar tu nu vei şti probabil niciodată cine eşti şi care e adevăratul ţel al celui care te manipulează. Şi, de asemenea, trebuie să-ţi dai seama că n-a renunţat decât temporar. Oriunde şi-ar procura el toate aceste corpuri de schimb, poţi fi sigur că n-are nevoie de tine decât pentru puţin timp, atât cât îi este necesar să pună altele în fabricaţie. Poate ţi se pare inuman, ştiu, dar nu trebuie să-ţi faci iluzii. Orice-ai face de-acum înainte, oricâte succese ai repurta, peste puţină vreme vei fi bun pentru lada de gunoi. Şi, având în vedere accidentul suferit de Gosseyn-III, este foarte posibil ca amintirile primului şi ale celui de-al doilea corp să se fi pierdut.

Chipul uriaşului reflecta calculele interioare care i se derulau în minte, în aşteptarea tensionată a declanşării unei acţiuni iminente. Reluă cu o voce seacă:

— Bineînţeles, voi plăti asistenţa ta la justa ei valoare. Nu voi distruge civilizaţia non-A. Nu voi folosi energia atomică. O voi rupe cu Enro sau, cel puţin, nu-l voi informa cât mai mult timp posibil. Aici voi duce numai un război de uzură şi voi reduce masacrul. Sunt gata să ofer toate acestea în schimbul colaborării tale voluntare. Dar dacă vom fi nevoiţi să-ţi forţăm concursul, nu mă voi mai simţi legat cu ceva. Singura întrebare fără răspuns este, în fond următoarea

(Ochii lui verzi ardeau intens:) ne vei ajuta de bună voie sau nu? Dar, în orice caz, ne vei ajuta!

Întrucât îşi dăduse seama de ce urma să i se propună, Gosseyn avusese tot timpul să se hotărască şi să cântărească unele dintre consecinţe. Răspunse deci fără nicio ezitare.

— De bunăvoie, fireşte că de bună voie, numai că sper că-nţelegi că prima etapă *trebuie* s-o constituie antrenarea creierului meu secundar. Eşti pregătit să-ţi duci raţionamentul până la acest punct?

Thorson era, deja în picioare. Se apropie de Gosseyn şi-l bătu pe umăr;

— Ţi-o iau întotdeauna înainte – zise el cu un ton sonor, plin de suficienţă. Ascultă-mă, noi am stabilit o legătură directă între acest loc şi pământ. Crang trebuie să sosească dintr-o clipă într-alta, împreună cu doctorul Kair. Prescott nu va fi aici mai devreme de mâine, deoarece trebuie să fie numit însărcinat pentru Venus, şi totodată, spre binele susţinătorilor noştri de pe Terra este indicat să vină cu o navă spaţială. Însă…

Cineva ciocăni la uşa care se deschise: în prag apăru dr. Kair urmat de Crang. Cu un semn Thorson îi indică să intre şi Gosseyn, ridicat în picioare strânse tăcut mâna psihiatrului. Îl auzi pe Thorson şi pe Crang schimbând câteva fraze în şoapte. Apoi uriaşul se îndreptă către uşă.

— Vă las pe tustrei să puneţi la punct detaliile după cum credeţi voi că e mai bine. Crang m-a informat că pe Pământ a izbucnit o revoluţie de mare amploare şi trebuie să mă reîntorc la Palat, de unde să conduc bătălia.

Uşa se închise în urma lui.

30

„În epoca începuturilor civilizaţiei, meşteşugarii munceau dând atenţie fiecărui minut şi tuturor detaliilor, chiar şi celor care nu puteau fi observate, căci zeii puteau vedea totul.”

W.W.L.

— Va fi o luptă între inteligenţe – zise doctorul Kair. În ce mă priveşte, eu pariez pe creierul suplimentar.

Trecuse mai mult de o oră de când discutau. Crang se mărginea să facă, din când în când; unele remarci. Neliniştit şi chinuit de îndoieli, Gosseyn îl pândea cu coada ochiului pe omul cu ochii de culoare alunei. După spusele lui Kair, el fusese cel care îl găsise şi îl arestase. Tipul, sigur că trebuie să-şi joace rolul de agent al lui Thorson, dar şi-l juca cu prea multă duritate. Gosseyn se hotărî să nu-l întrebe nimic de Patricia Hardie. Cel puţin, nu acum. Îl văzu pe doctorul Kair ridicându-se:

— N-are rost să mai pierdem timpul – zise psihiatrul. Am înţeles că tehnicienii galactici au amenajat pentru dumneata o sală specială. Antrenamentul nu va prezenta dificultăţi având în vedere tot materialul pe care l-au adus aici,

Clătină din cip plin de uimire.

— Nici, acum nu-mi vine să cred că au atâţia kilometri pătraţi de construcţii subterane având drept acoperire numai locuinţa lui Crang. Dar, revenind la cele ce vă

spuneam…

Se încruntă, gânditor.

— Punctul cheie, dacă nu ne înşelăm, constă în faptul că creierul dumitale este un distorsor *organic,* cu toate consecinţele care decurg din aceasta. Cu ajutorul unui distorsor mecanic, ar trebui să reuşeşti să similarizezi două bucăţi de lemn în vreo trei, patru zile; Asta va fi primul test cu care vom începe.

Dar nu-i fură necesare decât două zile.

Mai târziu, singur în camera întunecată unde avusese loc testul, Gosseyn contempla cele două bucăţi de lemn. Acestea fuseseră dispuse la trei centimetri una de cealaltă. Fără ca el să fi sesizat vreo mişcare, acum ele se atingeau. Unica rază de lumină direcţionată asupra lor punea în evidenţă, excluzând orice posibilitate de eroare schimbarea de poziţie. Într-un fel sau altul, fără ca el să fi simţit ceva, undele cerebrale emise de creierul său suplimentar reuşiseră să deplaseze obiecte materiale.

Dominaţia minţii asupra materiei – visul dintotdeauna al omului.

Nu numai că reuşise s-o facă fără absolut niciun ajutor, dar el însuşi depusese toate eforturile ca să similarizeze cele două bucăţi de lemn. Şi abia dacă acestea se modificaseră puţin. În camera închisă asupra lor acţionase şi căldura umană a corpului său. Raza luminoasă şi atmosfera obscură, în ciuda tuburilor de absorbţie încastrate în pereţi şi a termostatelor extrem de sensibile, probabil că exercitaseră de asemenea o anumită influenţă asupra fiecăreia dintre bucăţile de lemn. Fără îndoială, dacă n-ar fi avut distorsorul, acest prim test n-ar fi reuşit. Aparatul efectuase operaţiunea de acordare a bucăţilor de lemn cu o aproximaţie de asemănare până la a nouăsprezecea zecimală; el încetinise mişcarea moleculară a aerului şi similarizare parţial masa pe care se aflau cele două bucăţi de lemn, fotoliul lui Gosseyn, chiar pe Gosseyn

însuşi. Dar impulsul final, el, Gosseyn, îl dăduse. Acesta era începutul.

Gosseyn părăsi camera de antrenament şi Thorson reveni de pe pământ ca să controleze împreună cu Kair, testele. Fotografiile arătau mii de influxuri, ca nişte fire foarte fine, care se polarizau către creierul suplimentar.

Experienţele continuară, astfel că, în final, când se întoarse în apartamentul său, Gosseyn era cu totul epuizat. În timp ce se îndrepta spre ascensor, observă că, în afara obişnuiţilor paznici, în spatele său plutea în aer o mică sferă din care răsăreau o mulţime de mici tuburi electronice. Prescott, care era comandantul escortei, prinzându-i privirea, explică cu răceală în glas:

— Conţine un vibrator. Crang ne-a comunicat afirmaţia dr. Kair, conform căreia ar fi vorba despre un duel al inteligenţelor, şi noi nu vrem să avem vreo surpriză. Acest aparat are însuşirea de a produce schimbări infime în structura atomică a pereţilor, tavanelor, podelei, oriunde te vei deplasa. Şi te va urma până la uşa apartamentului tău.

Vocea lui urcă un semiton.

— E numai o precauţie, având în vedere că, mai devreme sau mai târziu, va veni momentul când vei fi în stare să te autoexpediezi din apartamentul tău în oricare alt loc a cărui structură ai „memorizat-o” în prealabil.

Gosseyn nu răspunse nimic. Niciodată nu încercase măcar să-şi ascundă antipatia ce-o resimţea pentru Prescott, astfel că se mărgini să-l fixeze cu privirea. Celălalt înălţă nepăsător din umeri, dar tonul vocii îi era plin de subînţelesuri când, după ce-şi privi ceasul, continuă, cu un zâmbet rău pe buze:

— Avem intenţia, Gosseyn, să te imobilizăm cu toate mijloacele de care dispunem. Şi, în acest sens, ţi-am pregătit o mică surpriză.

Câteva minute mai târziu, în timp ce aprindea luminile din living-room, Gosseyn încă se mai întreba la ce surpriză

trebuia să se mai aştepte. Îşi luă pijamaua şi se îndreptă spre dormitorul cufundat în întuneric. O mişcare într-unul dintre paturi îl făcu să se oprească. În ciuda semiîntunericului Gosseyn recunoscu imediat cine era. Fata se ridică cu o graţie indolentă şi căscă.

— Nu s-ar putea spune că ne plimbăm, nu-i aşa? zise Patricia Hardie.

31

Gosseyn se lăsă brusc să cadă pe celalalt pat. Uşurarea ce-o resimţea era imensă, dar, după ce emoţia i se mai potoli, îşi aminti de spusele lui Prescott şi rosti cu încetineală:

— Presupun că te vor ucide dacă voi încerca să evadez.

Ea încuviinţă, devenind mai serioasă.

— Cam aşa ceva.

Şi adăugă:

— Ideea i-a venit lui Crang.

Gosseyn se întinse pe pat, privind tăcut plafonul. Crang, din nou Crang. Bănuielile sale cu privire la acesta începură să se spulbere. În mintea sa se întreba dacă nu cumva Thorson voise s-o ucidă pe Patricia şi deci prezenţa ei aici era rezultatul unui compromis sugerat de Crang, pentru a-i salva viaţa fetei, fără ca el să se demaşte. Aproape că-şi imagina scena: Crang explicându-i lui Thorson că el, Gilbert Gosseyn, se crezuse, o vreme căsătorit cu Patricia Hardie; că este posibilă remanenţa unui reziduu emoţional în subconştientul său. Că asta ar constitui o motivaţie în plus pentru a-l obliga pe el să respecte convenţia. Probabil că aşa pusese problema Crang.

„E un tip remarcabil acest Eldred Crang – gândi Gosseyn. Singurul personaj din toată povestea asta care n-a făcut, până acum decât o singură greşeală personală”.

O privi pe Patricia din colţul ochilor. Fata căsca şi se

întindea ca o pisicuţă satisfăcută. Ea întoarse capul şi-i întâlni privirea.

— N-ai nimic să mă întrebi? zise ea.

Făcu un rapid calcul mintal. Era clar că nu putea s-o chestioneze în privinţa lui Crang. Şi nici nu ştia ce-i putuse ea spune lui Thorson. Nu slujea la nimic să discute despre lucrurile de care Thorson habar n-avea. Aşa că Gosseyn zise prudent:

— Cred că, în mare, cunosc situaţia destul de bine. Atât pe Pământ cât şi pe Venus, am putut vedea la lucru un imperiu interstelar dezlănţuit în tentativa sa de a cuceri un sistem planetar, în ciuda dezaprobării unei Ligi pur aristoteliene. Totul pare o copilărie, dar cu caracter ucigaş, exemplu limită al gradului de nevrozare pe care-l poate atinge o civilizaţie, atunci când nu reuşeşte să descopere o metodă de integrare a elementului uman, a spiritului cu latura sa animală. Toate miile de ani consacrate unei dezvoltări ştiinţifice la nivel superior au fost risipite fără rost în efortul pentru cucerirea măreţiei şi puterii, în timp ce le-ar fi fost suficient să înveţe să coopereze. Da, toate acestea îmi sunt destul de clare. Totuşi, ceea ce mă intrigă încă este poziţia anumitor persoane.

— Eu sunt soţia ta, zise Patricia.

Gosseyn se simţi iritat de o asemenea glumă, tocmai în acel moment.

— Nu ţi se pare – îi reproşă ei – că nu-i tocmai înţelept să vorbeşti despre asemenea lucruri periculoase? S-ar putea să fim ascultaţi ce naiba.

Ea surâse cu blândeţe, apoi zise, foarte serioasă:

— Dragul meu, Thorson e dus de nas de Eldred Crang, cel mai deştept om pe care l-am întâlnit vreodată. Îţi garantez că Eldred a avut grijă ca noi să putem vorbi fără nicio teamă.

Gosseyn înghiţi în sec. Admiraţia pe care ea o mărturisea pentru amantul său nu putea fi pusă la îndoială.

Între timp, ea continuă:

— Nu ştiu, ca să fiu sinceră, cât timp Eldred ne va putea proteja. Thorson îl va ucide când nu-i va mai fi util, la fel de simplu şi de brutal cum a făcut-o cu tata şi cu X. Dacă persoana care se află în spatele tău îşi ia mâna de pe tine în acel moment, suntem, ca să spun aşa, ca şi morţi.

Convingerea pe care o manifesta tânăra femeie îl nelinişti pe Gosseyn dintr-un, motiv bizar. Era vizibil că ea n-avea pic de încredere în el. Să fie oare posibil ca ei să depindă, cu toţii de cineva care stă încă în umbră? Acest Crang să nu aibă oare nicio soluţie pentru ziua în care creierul său suplimentar va fi complet antrenat? Fără să mai ezite, o întrebă:

— Nu, Eldred n-are niciun plan – răspunse Patricia Hardie. Din acea clipă va trebui să te descurci singur.

Gosseyn stinse lumina.

— Patricia – zise el în întuneric – crezi c-am greşit acceptând propunerea lui Thorson?

— Nu ştiu.

— Îl găsim noi pe necunoscutul ăsta misterios, sunt sigur de asta.

După o clipă de şovăire, ea îi răspunse:

— Şi Eldred crede la fel.

— Iar Eldred. Lua-l-ar dracu’ pe Eldred ăsta.

— De ce nu l-a prevenit Eldred pe tatăl tău?

— Nu ştia ce se pregăteşte.

— Vrei să spui că Thorson îl bănuieşte?

— Nu, dar X era unul dintre oamenii lui Crang. Lui Thorson fiindu-i clar că Eldred se va opune eliminării acestuia a pus la cale asasinarea lui prin intermediul lui Prescott.

Gosseyn întrebă cu voce scăzută:

— X era unul dintre oamenii lui Crang?

— Da.

Greu de imaginat. Mult mai uşor de crezut ar fi fost să gândeşti că monstrul atinsese acel nivel de egocentrism datorită rănilor pe care le suferise. Şi totuşi, Thorson îl

bănuieşte pe X.

— Am impresia – constată cu amărăciune Gosseyn – că întreaga structură a opoziţiei ce se manifestă împotriva lui Enro se bazează pe maşinaţiunile lui Eldred Crang,

Tăcu. Transpusă în cuvinte, o asemenea idee îi conferea acestui om o importanţă mai mare decât însăşi viaţa. Mintea lui Gosseyn efectuă un salt uriaş.

— *El* e acel şahist cosmic?

Răspunsul Patriciei fu prompt:

— În mod sigur, nu.

— Ce te face crezi?

— I-am văzul nişte fotografii din copilărie.

— Bine, dar fotografiile pot fi trucate – replică el imediat.

Fata nu mai răspunse nimic, astfel că Gosseyn abandonă subiectul Crang.

— Şi tatăl tău?

— Tata – răsună glasul ei calm – credea că Maşina se înşelase refuzându-i avansarea în ciuda diplomelor sale. Când eram mică îi împărtăşeam ranchiuna. Am refuzat orice contact cu non-aristotelianismul. Dar, după mine, el a mers mult prea departe. Şi m-am revoltat când am început să înţeleg că, în spatele remarcabilei personalităţi, cred că admiţi că era o personalitate, se ascundea un om căruia nu-i păsa de urmările actelor sale. Şi atunci când a apărut Eldred, acum vreun an şi jumătate, după o avansare meteorică în serviciile diplomatice ale Celui Mai Mare Imperiu, am luat contact pentru prima dată cu Liga galactică.

— E un agent galactic?

— Nu (în glasul ei se ghicea o notă de mândrie:) Eldred Crang este Eldred Crang, un tip unic, fără egal. El a fost cel care m-a pus în legătură cu Liga galactică.

— Şi tu ai devenit o agentă a Ligii?

— În felul meu.

Tonul vocii ei îl făcu pe Gosseyn să întrebe imediat:

— Ce înţelegi prin asta?

— Liga – zise Patricia – suferă de multe deficienţe. Ea are energie, atâta cât au naţiunile membre. Şi cât e de uşor, să sacrifici un sistem stelar pentru binele tuturor. Am ţinut minte asta întotdeauna şi, în consecinţă, am lucrat *pentru* Pământ *prin intermediul* Ligii. Personalul permanent al Ligii adăugă ea – este demult la curent cu doctrina non-A, dar n-a reuşit s-o implanteze nicăieri altundeva în Galaxie. Diferitele guverne asimilează această doctrină cu pacifismul, ceea ce nu este deloc adevărat. Ele nu pot concepe un stat în care poporul să se adapteze pe loc la necesităţile oricărei situaţii, inclusiv introducerea unui militarism total.

Gosseyn încuviinţă reamintindu-şi cuvintele lui Thorson. Şi nu se mai întreabă de ce Enro căutase tocmai acest sistem solar, de care nimeni mai că nu auzise, pentru a-i declara război. Atacarea singurei planete dezarmate din întreaga Galaxie era calea de a sfida în modul cel mai făţiş tratatele Ligii.

— Eldred a fost cel care şi-a dat seama – continuă Patricia – că rănile suferite de bătrânul Lavoisseur acum câţiva ani, în timpul exploziei de la Institutul de Semantică, l-au transformat pe marele savant în monstrul însetat de sânge, pe care l-ai cunoscut sub numele de X. Crezuse că acesta îşi va redobândi raţiunea şi se va face şi el util, dar aşa ceva nu s-a întâmplat.

Iar Eldred. Gosseyn oftă.

Tăcerea se prelungi între ei. Cu fiecare minut care trecea, Gosseyn se simţea tot mai hotărât, mai neînduplecat. Se terminase cu iluziile. Era calmul dinaintea furtunii. Hrăpăreţul Thorson fusese deturnat de la scopul care determinase invadarea sistemului solar. Astfel că lumii non-A i se oferise o şansă de a se înarma iar Liga mai avea timp câteva săptămâni ca să înţeleasă în sfârşit că Enro vrea războiul.

Thorson îşi va face jocul persona atâta vreme cât se va considera la adăpost, dar în clipa în care se va simţi

ameninţat el însuşi nu va ezita să-şi ducă războiul de exterminare până la ultima consecinţă.

Gosseyn îşi vedea astfel speranţele concentrându-se în cele din urmă pe o singură persoană care lupta, cu ajutorul altor câţiva zăpăciţi cum era el, împotriva puterii colosale a unei civilizaţii galactice atotcuprinzătoare şi visceral malefică.

— Nu, nu-i de ajuns – zise el brusc lămurit. Mă bazez mult prea mult pe altcineva ca să reuşesc miracolul final.

Şi chiar în acel moment, odată cu această constatare, încolţi prima idee a unei acţiuni disperate.

32

Două zile mai târziu, reuşi să contopească în camera obscură două raze luminoase, fără ajutorul distorserului. El percepuse acţiunea, resimţind-o ca pe o senzaţia asemănătoare – după cum încerca el s-o descrie după aceea celorlalţi – celei pe care o încerci când „îţi pluteşte braţul fiind în stare de hipnoză pentru prima dată”.

Reuşise o sincronizare certă, de netăgăduit. Era o nouă însuşire, suplimentară a sistemului său nervos.

Pe măsură ce zilele treceau, reacţiile nervoase ale organismului său se consolidau, se precizau, deveneau tot mai controlabile. El reuşea acum să perceapă energiile, mişcările corpurilor şi atinsese şi stadiul în care le putea identifica instantaneu. Prezenţa altor oameni îi incendia întreaga reţea a nervilor. Răspundea influxurilor celor mai delicate şi, către a şasea zi, era în stare să-l distingă pe doctorul Kair de ceilalţi după un fel de „bunăvoinţă” care emana din acesta. Mai identifica la acesta şi o doză mărită de nelinişte, dar care nu făcea decât să se accentueze bunăvoinţa. Ulterior Gosseyn deveni interesat să distingă ce emoţii stârnea prezenţa sa în psihicul lui Crang Prescott şi Thorson. Dintre aceştia, Prescott îl ura făţiş. „Nici acum n-a uitat – gândi Gosseyn – cum i-am băgat frica în oase şi cum l-am păcălit pentru a doua oară când am venit să caut distorsorul la Palat”. Thorson era machiavelic; nici nu-şi plăcea, nici nu-şi detesta prizonierul, era numai prudent şi

hotărât. Crang rămâne neutru. Pe acest om îl percepea într-un mod foarte curios. Neutru, absorbit, preocupat, desfăşurând un joc atât de complex încât nu putea rezulta nicio reacţie netă.

Dar cazul cel mai surprinzător fu Patricia. Nimic. Deşi, în repetate rânduri, Gosseyn încercase să intre în contact cu sistemul nervos al Patriciei, chiar şi după ce el reuşise să identifice emoţiile individuale ale celorlalţi. Până la urmă, trebuise să accepte concluzia că un bărbat nu se poate sincroniza cu o femeie.

Pe măsura trecerii zilelor, planul lui devenea tot mai precis. Şi, totodată, înţelegea că tabloul întregii situaţii îi parvenise din filiera minţii unor oameni care raţionau aristotelian, aproape *ad literam.* Însuşi Crang – asta nu trebuia s-o uite – nu constituia un bun exemplu pentru gradul lor de organizare pe care îl putea atinge cineva, fără să-şi fi însuşit, încă, din copilărie, cunoştinţele sistemului non-A. El era numai un convertit la non-A şi nu un non-A în sensul propriu al cuvântului.

Deşi mai existau unele nelămuriri, acest raţionament aducea întreaga situaţie la nivelul sistemului nervos uman. „Şahistul” misterios, privit din acest unghi de vedere, nu mai părea atât de important. Era un concept imaginat de mintea aristoteliană a lui Thorson. În realitate, probabil că cineva inventase un procedeu de imortalitate şi încerca, fără să aibă resursele adecvate, să se opună proiectelor unei irezistibile puteri militare. Acest cineva dovedise deja că nu-i păsa decât mult prea puţin de ceea ce puteau păţi oricare dintre corpurile lui Gilbert Gosseyn şi era clar că dacă Gosseyn-II va fi ucis „şahistul” va accepta eşecul acestei variante de proiect şi se va orienta spre alte căi de rezolvare a situaţiei.

Să-l ia naiba!

În după-amiaza testului cu bucata de lemn, Gosseyn făcu o tentativă de blocare a vibratorului. Fu surprins însă de complexitatea acestuia. Era un aparat generând un mare

număr de energii subtil diferite. Pulsaţiile pe care le emitea, acopereau o infinitate de lungimi de undă. Reuşi totuşi să-l controleze pentru că, datorită dimensiunilor sale mici, diferitele sale componente erau foarte apropiate în spaţiu-timp. Iar variaţiile temporale între numeroasele sale funcţiuni nu constituiau un factor determinant.

Totuşi controlul asupra aparatului nu însemna mare lucru în caz că s-ar fi hotărât să evadeze. Factorul timp căpăta importanţă abia atunci când trebuia să inactiveze vibratorul şi simultan, să memorizeze structura unei porţiuni de sol. În acel moment îi era imposibil să le facă pe amândouă. Şi nu vedea nicio rezolvare. El putea controla *sau* vibratorul, *sau* solul, niciodată pe amândouă concomitent. Se impunea o evidenţă: adversarii săi cunoşteau la perfecţie legile sincronizării.

În cea de-a nouăsprezecea zi, i se dădu o tijă metalică cu un reflector concav confecţionat din oţel-electron, metalul rezervat utilizărilor în domeniul energiei atomice. Fără vreo dificultate, Gosseyn îşi proiectă energia mintală în direcţia micii surse luminoase care fusese instalată în cameră. Devenind brusc forţă luminoasă, aceasta se concentră în reflector şi ţâşni cu violenţă iradiantă lovind pereţii, podeaua şi ecranul transparent în spatele căruia asistau observatorii. Îngrozit, Gosseyn întrerupse sincronizarea de două zeci de zecimale între tija de metal şi sursa de energie. Apoi restitui arma soldatului care fusese trimis să i-o ia. Şi abia după aceea intră în cameră Thorson. Uriaşul părea încântat.

— Ei bine, domnule Gosseyn – spuse el, cu o nuanţă de respect – cred că n-ar fi tocmai prudent din partea noastră să continuăm antrenamentul. Asta nu pentru că n-aş avea încredere în tine… (râse)… eu am. Dar consider că dispui de tot ce-ţi este necesar ca să-l găseşti pe omul nostru.

Se opri, apoi reluă:

— Am să-ţi mai trimit ceva de îmbrăcat. Ia cu tine tot ce doreşti într-o oră să fii gata.

Gosseyn încuviinţă, cu un aer absent. Câteva momente mai târziu se afla în faţa elevatorului, aşteptând ca mai întâi cei trei gardieni să introducă vibratorul în cabină; apoi Prescott îi făcu semn să intre şi el. Gardienii se înghesuiră în spatele lui. În clipa în care Prescott se apropie de tabloul de control, Gosseyn îl apucă de umeri şi, cu un singur gest convulsiv, îl izbi cu capul de peretele metalic al cabinei, zdrobindu-i-l. Fulgerător îi smulse revolverul suflant din tocul de la şold, lăsă corpul să se năruie şi apăsă pe tubul ce se afla cel mai aproape.

O clipă totul se înceţoşă, apoi redeveni normal. Deja revolverul său îşi sufla jetul incandescent şi, pe podea, patru trupuri se contorsionau în spasmele agoniei.

Primul act, disperat şi teribil, fusese un succes total.

33

Trăgând fermoarele, Gosseyn îşi scoase hainele cu care era îmbrăcat. Se temea ca nu cumva în ţesătură sau în tivuri să fie disimulate aparate electronice, unele dintre acestea permiţând chiar paralizarea celui îmbrăcat, prin telecomandă. Odată dezbrăcat se simţi deja mai în largul său, dar pregătit pentru următoarea acţiune nu fu gata decât după ce-şi trase în grabă costumul lui Prescott.

Deschise uşa ascensorului şi aruncă o privire în coridorul necunoscut în care aceasta răspundea. O clipă se mai întrebă unde îl condusese apăsarea, la întâmplare, pe unul dintre acele tuburi. La urma urmei, asta n-avea însă nicio importanţă. Acest prim act nu avusese decât un singur obiectiv: să se debaraseze de vibrator.

Fără să mai aştepte, îl împinse afară, rostogolind apoi pe urma lui fără vreun menajament cele patru corpuri neînsufleţite. Câţiva paşi mai încolo pe coridor se vedea o uşă, dar el n-avea nicio clipă de pierdut cu explorările. Trebuia să evite să mai revină la acest nivel, deoarece, aici, vibratorul îi putea spulbera speranţele; şi nici n-avea destul timp la dispoziţie ca să-l examineze şi să-i blocheze pulsaţiile neutralizante.

Se înapoie în ascensor şi apăsă un alt tub, care îl expedie într-un alt coridor necunoscut. Ca şi cel dintâi şi acest coridor era pustiu. Gosseyn „memoriză” schema structurii solului de lângă uşa elevatorului şi-i dădu numărul de cod

„1”. Alergă vreo sută de metri pe coridor şi se opri la prima cotitură. Mai făcu câţiva paşi după cotitură, memoriză şi aici schema parţială a planşeului de sub picioare şi-i dădu drept cod litera „A”.

Apoi, stând pe loc, gândi:

„Unu.”

Instantaneu se regăsi în faţa elevatorului. Bucuria triumfului ce-o resimţi nu putea fi asemănată cu vreun alt sentiment încercat vreodată. Se năpusti în cabină şi apăsă pe al treilea buton. Codurile pentru această nouă destinaţie fură „2” şi respectiv „B”.

În timp ce ieşea din elevator la cea de a patra destinaţie. din cabina din dreapta sa apăru un necunoscut. Fără nicio remuşcare, Gosseyn deschise focul. Împinse apoi cu piciorul movila informă de cărnuri sfârâinde înapoi în cabină. Acesta fu de altfel singurul incident care avu loc în fulgerătorul său raid. Cu toate acestea, în ciuda grabei sale şi deşi nu se oprise mai mult decât timpul cât să arunce o privire în lungul coridoarelor din spatele uşii elevatorului, aprecie că o jumătate de oră tot se scursese din clipa în care îşi atinsese obiectivul urmărit. Dar avea acum nouă numere de cod şi ajunse la litera „I” în codul alfabetic al destinaţiilor alternative. Şi, de asemenea, „memorizase” pe baza unui sistem de simboluri matematice toate prizele de curent pe care le întâlnise în drum.

Se reîntoarse la elevator şi apăsă pe tubul care îl conduse la coridorul apartamentului pe care îl ocupa împreună cu Patricia. Nici acolo nu decelă vreun indiciu arătând că fuga sa fusese descoperită. Gosseyn se opri în faţa uşii închise a apartamentului şi-şi trecu încă o dată în revistă rapid situaţia. Nu era încă totul perfect; dar, pe de altă parte, dispunea acum de 18 locuri de retragere şi de 41 de surse de energie de la care creierul său suplimentar se putea aproviziona. Constată că mâinile îi tremurau uşor şi că transpirase. „Rezultatele normale ale încordării” concluzionă el. Căci, într-adevăr, se simţea supratensionat.

În mai puţin de o jumătate de oră urma să se lanseze în cea mai nebunească campanie militară tentată vreodată de către un singur om, cel puţin după câte ştia el. Iar peste o oră, va fi victorios sau mort pentru totdeauna.

Odată acest miniexamen mintal încheiat, apăsă clanţa şi deschise uşa. Patricia Hardie sări din fotoliul în care şedea şi alergă spre el:

— Dumnezeule, unde-ai fost până acum? rosti ea într-un suflet. Dar lasă, asta n-are importanţă. A venit Eldred…

Nimic din tonul ei nu arăta că ar fi la curent cu cele petrecute. Şi totuşi spusele ei îl zguduiră pe Gosseyn. Şi deja începea să ghicească ce-i va spune:

— Crang!

Îi pronunţa numele ca şi când ar fi umblat cu o bombă.

— A lăsat instrucţiunile definitive.

— Dumnezeule! exclamă Gosseyn.

Se simţea slab. Aşteptase, tot aşteptase ca cineva să-i spună ceva. În mod deliberat aşteptase până în ultima, clipă ca să acţioneze. Şi acum, poftim!

Fata părea că nu-şi dă seama de tumultul său sufletesc.

— A spus (vocea ei scăzu până a nu mai fi decât un murmur:) că trebuie să te prefaci c-ai fi interesat de Institutul de Semantică şi că, acolo, urmează să colaborezi cu… cu…

Se clătină, părând gata să se prăbuşească. Gosseyn o prinse în braţe şi o susţinu.

— Da. Da. Cu cine?

— Cu un tip cu barbă.

Vorba ei nu fusese decât un suspin. Îşi veni încet în fire, dar continua să tremure din tot trupul.

— E greu de imaginat că Eldred a ştiut totul despre… el, şi n-a spus la nimeni.

— Dar **cine-i** el?

— Eldred nu’ mi-a spus.

Furia de care se simţi cuprins Gosseyn fu cu atât mai violentă, cu cât toate spusele fetei nu mai aveau nicio

importanţă acum, după ce el făptuise toate acele acte irevocabile. Dar, concentrându-şi toate forţele, întreaga voinţă, reuşi să-şi stăvilească mânia. Patricia nu trebuia însă să bănuiască ce se întâmplase: nu înainte de a-i fi spus tot ce ştia.

— Planul lui ce urmăreşte? întrebă el.

De astă dată, el era cel ce vorbea în şoaptă.

— Moartea lui Thorson.

Era evident.

— Şi? Şi… insistă Gosseyn.

— Atunci, Eldred va prelua controlul asupra armatei aduse de Thorson. În asta consta dificultatea.

Debitul verbal al fetei se acceleră.

— Thorson comandă 100 de milioane de soldaţi în acest sector al Galaxiei. Dacă această masă de oameni ar putea fi sustrasă controlului lui Enro, îi va trebui un an, dacă nu şi mai mult, ca să organizeze un nou atac pe Venus.

Gosseyn o lăsă pe fată şi se prăbuşi într-un fotoliu. Acest raţionament logic îl descuraja. Propriul său plan consta în simpla tentativă de a-l lichida pe Thorson, iar în caz de eşec – şi el se aştepta la un eşec – să încerce să distrugă baza. Ca improvizaţie, era un plan destul de bun, dar nu suporta nicio comparaţie cu concepţia de mare anvergură avută în vedere de Crang. Nu era de mirare că pentru realizarea unui asemenea obiectiv, acesta nu se sfiise să ia în considerare şi asasinatul.

Patricia reluă:

— Eldred m-a asigurat că Thorson nu poate fi ucis aici, deoarece există mult prea multe instalaţii de protecţie. Trebuie atras într-un loc unde să fie mai expus.

Gosseyn încuviinţă cu un gest obosit. În fond, această propunere prezenta acelaşi grad de periculozitate ca şi acţiunile lui de până atunci. Şi la fel de vagă. Trebuia să colaboreze cu un tip bărbos. Îşi ridică privirea.

— Asta-i tot ce-a spus Crang? Să colaborez?

— Da, atât a spus.

„Ce-şi închipuie ei…” se gândi Gosseyn cu amărăciune. Din nou i se cerea să urmeze orbeşte indicaţiile altcuiva. Dacă se preda acum sau dacă se lăsa prins – deja îşi imaginase cum ar fi putut face, cu puţină abilitate – ar fi însemnat să renunţe la tot ce realizase până atunci, să se supună unei supravegheri încă şi mai severe, şi să trăiască cu speranţa că nu se ştie care plan al unui tip bărbos va reuşi. Măcar dac-ar fi ştiut care este chiar şi unul dintre necunoscuţii cărora le urma instrucţiunile.

Ajuns cu raţionamentul în acest punct, se decise să întrebe.

— Patricia, cine este Crang?

Ea îl privi.

— Chiar nu ştii? N-ai ghicit?

— De două ori am cam bănuit ceva – răspunse Gosseyn – dar nu înţeleg cum de-a reuşit. În orice caz, mi-e clar că, dacă civilizaţia galactică a putut produce un asemenea om, noi am face bine să renunţăm la non-A şi să adoptăm sistemul lor educaţional.

— Dar este foarte simplu – explică liniştită Patricia. Aveam unele bănuieli în legătură cu aplicaţiile la non-A a unui tip împreună cu care lucra la un caz. După cum cred că-ţi închipui, tipul respectiv era unul dintre agenţii lui Prescott. A fost primul indiciu pe care l-a avut despre conspiraţia galactică. Dar, chiar şi atunci, o alertă generală n-ar fi făcut altceva decât să-l forţeze pe Enro să acţioneze imediat; şi, evident Eldred în acel moment n-avea idee de ceea ce se pregătea. Dându-şi seama că ceilalţi vor descoperi că el e la curent, s-a mulţumit numai să-şi disimuleze propria pistă. Aşa că anii următori şi i-a petrecut încercând să urce cât mai sus în ierarhia gradelor Celui Mai Mare Imperiu. Şi pentru asta, bineînţeles că s-a conformat tuturor cerinţelor necesitate de diferitele situaţii. Mi-a spus că a trebuit să lichideze 137 de persoane pentru a ajunge în vârf. El consideră că nu şi-a făcut decât datoria şi că se încadrează în media obişnuită.

— Media obişnuită! explodă Gosseyn, apoi se calmă.

Avea răspunsul.

Eldred Crang, un detectiv venusian non-A **obişnuit**, sugerase un plan de acţiune. Metoda lui nu era în mod obligatoriu cea mai bună, dar, oricum, se baza fără îndoială pe mult mai multe informaţii decât deţinea el. O parte din scopul urmărit – obligarea „şahistului” misterios să se demaşte – compensa într-o oarecare măsură finalul jalnic al acţiunii sale întreprinse cu atâta îndrăzneală.

Se va preface că rezistă, dar se va lăsa prins imediat. Nu încape îndoială că vor urma momente neplăcute, mai ales dacă îl vor examina cu detectorul de minciuni. Era un risc, dar nu-l putea evita. Din fericire, detectoarele nu furnizau niciodată informaţii din proprie iniţiativă. Şi totuşi, dacă i se vor pune întrebări nelalocul lor, Crang va trebui să intervină imediat.

În cursul luptei care avu loc, Gosseyn bătu în retragere epuizând cele nouă scheme codate numeric, dar păstrând în rezervă amplasamentele codate cu litere pentru cazul în care i se vor pune întrebări periculoase. Îşi încheie retragerea în coridorul schemei 7. Acolo, lăsând să se creadă că este în pană de energie, incendie un perete scurt-circuitând o priză de curent şi se lăsă capturat.

Fu nevoit să-şi controleze fiecare muşchi din întregul corp pentru a-şi ascunde uşurarea când văzu că anchetatorul în faţa căruia fu adus nu era altul decât Crang. Interogatoriul care urmă păru complet. Dar întrebările îi fură puse cu atâta măiestrie încât nici măcar o singură dată detectorul nu dezvălui vreo informaţie cu adevărat importantă. Când termină, Crang se întoarse spre un microfon încastrat în perete şi zise:

— Cred, domnule Thorson, că-l puteţi lua pe Pământ în deplină siguranţă. Ne îngrijim noi de toate în lipsa dumneavoastră.

Gosseyn se întreba unde putea fi Thorson. În mod evident, acesta nu-şi asuma riscuri inutile; şi totuşi, Thorson

era obligat să se deplaseze el însuşi pe Pământ. Asta da, era o veste bună. Deoarece căutarea secretului imortalităţii nu putea fi încredinţată unor acoliţi care, îndemnaţi de propria lăcomie de viaţă, ar putea fi tentaţi să deturneze cercetările în interesul lor personal.

Uriaşul aştepta în faţa elevatoarelor când Gosseyn fu adus.

— Exact cum mă gândisem. Creierul tău suplimentar are şi el nişte limite. În fond, dacă ar fi putut să se opună singur unei invazii de o asemenea amploare, s-ar fi renunţat imediat, fără toate preliminariile astea, la cel de-al treilea Gosseyn. Dar adevărul este că un om este întotdeauna vulnerabil. Chiar beneficiind de o imortalitate redusă şi dispunând de câteva corpuri cu care să jongleze, nu poate face mai mult decât un om hotărât, pur şi simplu, inamicii săi nu trebuie decât să afle cam pe unde se ascunde şi un singur proiectil atomic este suficient ca să-l lichideze, fără a-i mai lăsa nici măcar timp să se gândească.

Făcu un gest cu mâna.

— N-are rost să mai vorbim de Prescott. Pân-la urmă într-un fel, sunt mulţumit că s-a întâmplat aşa. Asta repune lucrurile în perspectiva lor exactă. Dar faptul că ai încercat ce-ai încercat îmi arată că, totuşi, te-ai înşelat complet asupra motivelor mele.

Înălţă din umeri.

— N-o să-l ucidem pe „şahist”. Gosseyn. Vrem numai să participăm, pur şi simplu, la jocul lui.

Gosseyn nu zise nimic, dar mintea îi funcţiona din plin. Era în natura omului aristotelian să nu împartă nimic cu altcineva de bună voie. De-a lungul întregii istorii, lupta pentru putere, asasinarea rivalilor şi exploatarea celor fără apărare fuseseră realităţi ale naturii omului neintegrat. Iuliu Cezar şi Pompei au refuzat să-şi împartă Imperiul Roman; Napoleon, la început un apărător cinstit al patriei sale, s-a transformat într-un cuceritor fără milă; toţi aceştia nu erau decât precursorii spirituali ai lui Enro, care, acum, nu dorea

să împartă cu nimeni întreaga Galaxie. Chiar în acest moment, în timp ce Thorson îşi neagă orice ambiţie, în minte îi roiesc probabil planurile şi viziunile cine ştie cărui destin de măreţie.

Gosseyn fu aproape fericit să-l audă pe uriaş zicându-i:

— Ei, şi-acu, să mergem. Am pierdut deja o mulţime de timp.

34

„Un scaun nu e exact ceea ce spuneţi că este... E mult mai mult. Este un amalgam în sensul cel mai larg al cuvântului. Un scaun nu-i numai un scaun, el este o structură de o complexitate inimaginabilă, din punct de vedere atomic, electronic etc. Prin urmare, a-l considera un simplu scaun înseamnă a-ţi obliga sistemul nervos să efectueze ceea ce Korzyski numeşte o identificare. Şi aglomerarea unor asemenea identificări conduce la apariţia nevropaţilor, demenţilor şi alienaţilor”.

UN ANONIM.

Era ceva să ştii că te ridici şi o porneşti direct către punctul fierbinte al crizei.

Oraşul Maşinii se schimbase. Avuseseră loc lupte şi peste tot se vedeau ruine de clădiri. Când ajunseră la Palat, Gosseyn nu se mai miră că Thorson îşi petrecuse ultimele zile pe Venus.

Palatul semăna cu o cutie de carton goală în care s-a lovit cu piciorul. În tovărăşia celorlalţi, Gosseyn străbătu coridoarele fără viaţă şi sălile pline de dărâmături, chinuit de sentimentul de nostalgie că asistă la alunecarea unei civilizaţii din ce în ce mai jos. Zgomotul împuşcăturilor din străzile mai îndepărtate era un fond sonor mişcărilor sale, ca un murmur continuu, neplăcut, politonal.

Thorson răspunse acru întrebării sale:

— Cei de-aici sunt la fel de afurisiţi ca şi cei de pe Venus.

Se bat de parcă-s nebuni.

— E un nivel de abstracţie în plan non-A – răspunse cu dezinvoltură Gosseyn. Adaptare totală la necesităţile situaţiei.

Thorson zise: „Ahaaa!” – cu un ton plictisit şi schimbă subiectul:

— Simţi ceva?

Gosseyn clătină din cap, negativ şi zise sincer:

— Nimic.

Ajunseră la apartamentul Patriciei.

Zidul în care se aflase distorsorul se căsca în faţa lor, Geamurile ferestrelor zăceau în cioburi pe podea. Gosseyn privi prin cercevelele goale spre locul unde până mai ieri, se înălţa Maşina jocurilor, ca o bijuterie pe coroana verde a Terrei. Acolo nu se mai vedeau acum decât mii şi mii de grămezi de pământ murdar adus cu basculantele, pentru a şterge, fără îndoială, orice urmă a simbolului luptei unei întregi civilizaţii pentru o gândire sănătoasă. Nimeni nu lucra la nivelarea solului. Câmpia pustie, acoperită de cocoaşele miilor de movile, părea uitată de lume.

Negăsind niciun indiciu în Palat, mulţimea de oameni şi maşini se îndreptă apoi spre locuinţa lui Dan Lyttie. Aceasta era intactă. Roboţii menajeri o întreţinuseră într-o stare de perfectă curăţenie: camerele respirau aceeaşi prospeţime şi ordine de care îşi amintea că le lăsase când plecase. Lada în care fusese transportat distorsorul se afişa într-unul dintre colţurile livingului. Adresa Institutului de Semantică, unde Maşina-jocurilor intenţiona să-l expedieze, apărea enormă pe latura întoarsă spre cameră. Gosseyn schiţă un gest, însufleţit de o intuiţie spontană.

„De ce nu acolo?”

O întreagă armată blindată se puse în mişcare pe străzile oraşului ce fusese al Maşinii. Pe care patrulau escadrile de roboplane. În apropierea acestora planau staţionar câteva nave spaţiale, gata să intervină la nevoie. Robotancuri şi maşini de mare viteză, aflate în misiuni de supraveghere,

se încrucişau pe străzile laterale. Toată această masă de vehicule militare se îndrepta în procesiune către celebrul scuar; odată ajunşi acolo, oameni şi maşini pătrunseră în clădire prin toate părţile de acces. În faţa bolţii multiple a intrării principale, bogat ornamentată, Thorson îi arătă literele gravate în marmură.

Întunecat la faţă, Gosseyn se opri şi citi antica inscripţie:

RAŢIONAMENTUL NEGATIV
ESTE CULMEA CONŞTIINŢEI

Suna ca un suspin ce răzbate din străfundurile veacurilor. Ceva din realitatea semnificaţiilor, din modul lor de acţiune asupra sistemului nervos uman, se regăsea în această inscripţie. Miliarde şi miliarde de oameni trăiseră şi muriseră, fără să bănuiască vreodată că certitudinile lor pozitive contribuiseră la deranjarea creierelor prin care ei receptau realitatea lumii lor.

Câţiva oameni în uniformă apărură pe una dintre porţi. Unul dintre ei i se adresă lui Thorson într-o limbă guturală, încărcată de consoane. Uriaşul se întoarse spre Gosseyn:

— E pustiu.

Gosseyn nu răspunse. Abandonat. Cuvântul rezonă în galeriile minţii sale. Institutul de semantică fusese părăsit. Bineînţeles ar fi trebuit să bănuiască că aşa va fi. Oamenii cu funcţii de răspundere sunt, până la urmă, tot oameni şi nimeni nu trebuie să se aştepte să-i vadă rămânând în zona pustie ce separă cete două forţe combatante. Şi, cu toate acestea, el n-o prevăzuse.

Băgă de seamă că Thorson discuta cu manipulanţii vibratorului. Pulsaţiile acestuia, oprite până atunci, îl învăluiră din nou. Thorson se întoarse către el.

— Vom opri vibratorul numai după ce vom fi înăuntru. Cu tine trebuie să fiu extrem de prudent.

Gosseyn tresări.

— Intrăm?

— Vom face câteva dinamitări – zise Thorson. Este posibil să existe camere secrete.

Începu să strige nişte ordine. Soldaţii ieşeau fără încetare din clădire şi-şi dădeau raportul în aceeaşi limbă imposibilă, de neînţeles. Abia când Thorson se întoarse din nou spre el, cu chipul iluminat de un zâmbet sălbatic, abia începu să ghicească ce se petrecuse.

— Au găsit un bătrân lucrând într-unul dintre laboratoare. Nu-şi pot explica cum de n-au dat de el până acum, dar (îşi agită cu nervozitate mâna:) asta n-are nicio importanţă. Le-am zis să-l lase-n pace până când voi lua o hotărâre în ce-l priveşte.

Gosseyn nici nu se gândi să se îndoiască de exactitatea traducerii. Thorson era livid. Vreme de peste un minut, gigantul rămase nemişcat, cu o expresie sumbră şi trăsăturile chipului contractate. În cele din urmă rosti:

— Risc enorm intrând, dar… în sfârşit…

Urcară treptele enorme de aur masiv de 14 karate, depăşind porţile bătute în pietre preţioase în monturi de platină şi traversară imensa anticameră, cu miile de diamante încrustate pe fiecare palmă a pereţilor săi înalţi şi cu plafonul său în cupolă. Efectul acestui decor era atât de zdrobitor, încât Gosseyn se surprinse gândind că arhitecţii Institutului de Semantică, pur şi simplu, se autodepăşiseră, Construcţia data dintr-o perioadă când se ducea o vastă campanie de convingere a oamenilor că pretinsele bijuterii şi metale preţioase, atâta vreme considerate drept esenţa bogăţiei, nu aveau în realitate mai multă valoare decât alte materiale rare. În ciuda secolelor scurse de atunci, această propagandă nu dăduse roadele aşteptate.

Străbătură un coridor tapisat cu rubine, toate de aceeaşi dimensiune, şi urcară un escalier de smaralde cu irizaţii verzui. Holul din capul scărilor era de argint masiv şi, ceva mai încolo, începea un culoar placat cu demult celebrul material plastic opalescent multicolor. Palierul era plin de forfota soldaţilor, astfel că Gosseyn avu impresia că

plonjează în mijlocul lor. Thorson se opri şi-i arătă o uşă; 30 de metri mai departe.

— Acolo este.

Lui Gosseyn i se păru că mintea i se înceţoşează. Buzele i se mişcară vrând să ceară o lămurire, o descriere a bătrânului ce fusese găsit. „Poartă barbă?” dorea el să întrebe. Dar nu putu scoate niciun sunet.

Chinuit de senzaţii contradictorii, nu putu formula decât un singur gând: „Ei, şi acum ce trebuie să fac?”

Thorson îi făcu un semn din cap.

— Am dispus în jurul lui o companie înarmată cu suflante. Sunt acolo şi-l supraveghează. Acum e rândul tău, du-te, spune-i că Institutul e înconjurat, că instrumentele noastre n-au detectat nicio sursă de energie radioactivă şi, prin urmare n-are cum acţiona împotriva noastră.

Se îndreptă de spate cât era de înalt şi, dominându-şi prizonierul cu un cap, tună:

— Te avertizez, Gosseyn, fără prostii. Cum ceva nu-i în regulă, distrug şi Pământul şi Venus.

Sălbăticia ameninţării îl întărâtă pe Gosseyn. O clipă se priviră ca două fiare la pândă. Thorson fu cel care, izbucnind în râs, rupse tensiunea.

— Bine, bine – zise el – amândoi suntem la capătul nervilor. Hai să nu ne certăm. Dar ţine minte, e o problemă de viaţă sau de moarte.

Ultimul cuvânt îl rosti atât de apăsat, încât dinţii i se ciocniră cu un sunet sec.

— Mişcă! adăugă el.

Gosseyn simţi un frig îngrozitor cuprinzându-i întregul trup, alunecând de-a lungul ramificaţiilor sistemului nervos O gheară nevăzută îi încleşta spatele. Aproape fără să-şi dea seama, păşi înainte.

„Gosseyn, când ajungi la firida de lângă uşă, intră înăuntru. Acolo vei fi în siguranţă”.

Tresări ca atins de un bici. Nimeni nu scosese nicio vorbă

şi totuşi cuvintele îi răsunaseră atât de clar în minte, de parcă el însuşi le pronunţase.

„*Gosseyn, plăcile de metal ale fiecărui coridor şi ale fiecărei camere includ un reflector de energie prevăzut să reziste la mii de volţi.”*

Nu mai încăpea nicio îndoială. În ciuda celor spuse de Prescott în legătură cu obligativitatea stabilirii unei sincronizări până la a douăzecea zecimală între două creiere pentru a realiza efectul de telepatie, el recepta totuşi gândurile altcuiva.

Momentul culminant al crizei fusese atins atât de brusc şi într-un mod atât de diferit faţă de cum se aştepta, încât înnebuni pe loc. Un gând îi reaminti stăruitor: „trebuie să merg mai departe! Trebuie să merg!...”

„*Gosseyn, intră în firidă şi anulează vibratorul.”* Deja se afla lângă uşă când îi parveni acest ordin mintal. Firida era la trei paşi de el... la un pas... din spate tună ca un muget vocea lui Thorson:

— Ieşi afară din firidă! Ce naiba încerci să faci?!...

„Anulează vibratorul!”

Se strădui s-o facă. Trupul său pulsa de energie silenţioasă în timp ce se sincroniza cu vibratorul. O clipă vederea i se voală, apoi deveni din nou clară în timp ce scânteia incandescentă a unui fulger artificial săgeta sfârâind în direcţia lui Thorson. Uriaşul se prăbuşi cu capul aproape în întregime carbonizat şi vâlvătaia de flăcăii explodă în spatele lui în lungul coridorului. De peste tot răsunau urletele oamenilor în agonie. Un glob de foc coborî din tavan, plutind alene, şi înghiţi vibratorul. Apoi explodă într-un nor de flăcări, sfârtecându-i pe soldaţii care-l manevrau.

Instantaneu, greutatea vibraţiilor încetă să mai apese pe nervii lui Gosseyn.

„Grăbeşte-te, Gosseyn! Nu-i lăsa să-şi revină. Nu le da timp să cheme avioanele de bombardament. *Eu nu mai pot face nimic*. *Am fost ars de flacăra unei suflante. Curăţă*

clădirea şi întoarce-te. Repede! Sunt grav rănit!”

Rănit! Cuprins de o groază indescriptibilă, Gosseyn şi-l imagină pe bătrân dându-şi sufletul înainte de a-l fi putut întreba ceva. Febril, căută o sursă de energie şi, în mai puţin de 10 minute, pustii imobilul şi scuarul. Coridoarele erau adevărate furnale în care huiau trâmbe de flăcări mistuitoare. Pereţii aduşi la incandescenţă se lichefiau înecând soldaţii ce-şi urlau moartea. Tancurile se deformau de căldura incendiilor ce le consumau.

„Nimeni – însăşi această idee îi traversă mintea ca o linie de foc – dar absolut nimeni, nici un singur membru al acestui comando special nu trebuie să scape”.

Şi nu scăpă niciunul. În scuar ajunsese un regiment mecanizat. Din el nu mai rămăseseră decât grămezi informe de cărnuri carbonizate şi carcase de metal contorsionat. Gosseyn se apropie de una dintre porţi şi privi cerul. Avioanele continuau să planeze la o înălţime de 300 de metri. În lipsa unui ordin din partea lui Thorson, ezitau sa-şi lanseze bombele. Sau poate că se aflau deja sub controlul lui Crang.

Nu putea aştepta ca să fie sigur. Se reîntoarse în clădire şi străbătu în fugă un coridor pe jumătate topit. Ajuns la laborator, intră, dar se opri după numai câţiva paşi. Trupurile soldaţilor din garda lui Thorson zăceau risipite în toate părţile. În spatele unui birou zări, cufundat într-un fotoliu, un om în vârstă; barba îi acoperea în bună parte obrazul.

Ridicându-şi către Gosseyn ochii deja sticloşi, reuşi să surâdă şi articulă:

— Ei bine, am reuşit.

Vocea lui era puternică, familiară. Gosseyn îl privi şi-şi aminti unde şi când auzise pentru prima oară această voce de bas. Şocul revelaţiei îi concentră reacţia într-un singur cuvânt:

— X! pronunţă el, cu voce tare.

35

Chipul meu e chipul lui
Trupul piere, eu nu mor
Impunându-i timpului
Amintirea urmelor
Lăsate ici, colo, pe cărare
peste uitare.

T.H.

Bătrânul tuşi cavernos, contractându-se de durere. Mişcarea făcu halatul zdrenţuit să alunece şi-i dezgoli pieptul carbonizat. În coasta dreaptă, destul de sus, se căsca o gaură mare cât pumnul. Cheaguri groase de sânge atârnau din rană.

— E-n regulă – articulă el cu dificultate. Cu excepţia cazurilor când tuşesc, aproape că reuşesc să nu simt durerea. Prin auto-hipnoză, mă-nţelegi.

Îşi îndreptă puţin spatele.

— X – zise el apoi. Ei bine, da, presupun că eu sunt, dacă vrei s-o iei aşa. L-am împins pe X în faţă ca să-mi slujească drept spion personal în sferele înalte. Bineînţeles că el nici măcar n-o bănuia. Tocmai în asta constă frumuseţea sistemului de nemurire pus la punct de mine. *Toate* gândurile corpului activ sunt recepţionate telepatic de toate celelalte corpuri pasive provenite din acelaşi… hm… bulion biologic de cultură. E de la sine înţeles că eu a trebuit să

dispar, atâta vreme cât el era în scenă. Nu puteam exista doi Lavoisseur, mă înţelegi.

Se rezemă, ostenit, de spătarul fotoliului şi continuă cu un oftat:

— În cazul lui X doream ca el să fie cineva ale cărui gânduri să le pot percepe chiar dacă sunt treaz, astfel că l-am mutilat şi i-am accelerat procesele vitale. A fost o cruzime din partea mea, dar astfel el a devenit „cel mare” şi eu „cel mic”; şi în felul acesta eu îi receptam gândurile. În rest, pot să-ţi spun că, în realitate, el chiar era fiara care se credea.

Capul îi căzu în piept, ochii i se închiseră, şi, Gosseyn avu impresia că a intrat în comă. Simţi că îl apucă disperarea neputinţei. Şahistul era pe moarte şi el tot nu aflase încă nimic despre el însuşi. Se gândi îngrozit: „Va trebui să-l fac să vorbească cu forţa”. Se aplecă şi-l scutură pe bătrân, strigându-i:

— Trezeşte-te!

Corpul rănitului avu o tresărire. Ochii strânşi se întredeschiseră şi-l priviră gânditori.

— Încercam – şopti vocea baritonală – să pun în funcţiune un reflector de energie ca să-mi ucid trupul. Dar nu pot… Mă-nţelegi, eu mi-am dorit întotdeauna să mor odată cu Thorson… Mă aşteptam să fiu ucis de îndată ce-mi dezactivasem sistemele de apărare… Dar soldaţii au lucrat prost…

Îşi clătină capul.

— E logic, bineînţeles. Corpul e cel care cedează primul, apoi cortexul, apoi… (Ochii îi scânteiară:) Dă-mi, te rog, arma unuia din soldaţi. Mi-e din ce în ce mai greu să lupt contra durerii.

Gosseyn se aplecă şi ridică o suflantă, dar mintea îi funcţiona cu febrilitate. „Am ajuns oare să forţez un foarte grav rănit să rămână în viaţă şi să se chinuie, numai ca să-l pot interoga?” Lupta din sufletul lui, deşi îl afectă; se încheie cu hotărârea sălbatică de a proceda exact aşa.

Astfel că schiţă o mişcare negativă din cap când Lavoisseur întinse mâna să ia arma. Bătrânul îi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Vrei informaţii, nu-i aşa? mormăi el.

Şi râse uşor, cu un râs ciudat, amuzat.

— Bine, ce vrei să ştii?

— Despre corpurile mele. Cum…

Fu întrerupt.

— Secretul nemuririi – zise bătrânul – presupun izolarea individului de dublele potenţialităţi moştenite de la părinţii săi. Respectiv, crearea de gemeni sau fraţi care seamănă între ei. Teoretic similitudinea ar putea fi atinsă şi prin naşterea normală. Dar în practică ea nu poate fi realizată decât în condiţii de laborator, unde corpurile, aduse în stare de inconştienţă cu ajutorul unor substanţe automat hipnotice, pot fi menţinute în condiţii de mediu ideale în incubatoare electronice. Acolo, lipsite de o activitate cerebrală proprie, sub masajul permanent al maşinilor, hrănite cu substanţe nutritive lichide, corpurile suferă extrem de puţine modificări faţă de original, iar mintea lor evoluează exclusiv în funcţie de gândurile pe care le primesc de la „dublura” care circulă în lumea reală. În plus, mai este necesar un distorsor şi un aparat de tipul detectorului de minciuni care să fie astfel reglat încât să elimine unele gânduri lipsite de importanţă. În cazul tău au fost eliminate aproape toate; pentru că nu trebuie să ştii prea multe. Dar, urmare acestor similitudini a proceselor de gândire, chiar dacă corpurile mor unul după altul, personalitatea se perpetuează.

Capul leonin se plecă obosit.

— Asta e. Asta şi nimic mai mult. Crang ţi-a furnizat deja, direct sau indirect, cea mai mare parte a motivelor. Noi trebuia să facem ca atacul să devieze.

— Şi creierul secundar? întrebă Gosseyn.

Bătrânul oftă fără a-şi ridica capul.

— Acesta există în stare embrionară în orice creier uman

normal, dar el nu se poate dezvolta datorită tensiunii create de activitatea cerebrală conştientă. După cum cortexul lui George, copilul-animal, nu se putea dezvolta în condiţiile anormale ale convieţuirii sale cu câinii, tot aşa simpla încordare generată de existenţa activă este mult prea puternică pentru creierul secundar aflat în faza incipientă de dezvoltare… Bineînţeles, el poate deveni foarte puternic…

Tăcu, şi Gosseyn îi lăsă un moment de răgaz, timp pe care îl folosi pentru a face un fulgerător rezumat mintal al celor aflate.

Potenţiale copiate în mai multe exemplare. În mod obligatoriu e necesară o cultură de spermatozoizi masculini; metoda ştiinţifică respectivă datează deja de câteva secole. Dezvoltarea şi întreţinerea vieţii în incubatoare e încă şi mai veche. Restul sunt simple detalii. Lucrul cel mai important – să găsească locul unde sunt conservate corpurile.

Încordat, puse această întrebare, şi neprimind niciun răspuns, îl apucă de umăr. La atingerea sa, corpul bătrânului se nărui uşor înainte. Susţinându-l cu grijă îl întinse pe podea, apoi îngenunche grăbit şi-şi lipi urechea de pieptul martirizat, încercând să detecteze eventualele pulsaţii ale inimii. Descurajat, se ridică după un moment. Fără să-şi dea seama, buzele sale articulară în şoaptă gândurile care-l chinuiau:

„Nu mi-ai spus tot ce trebuia să ştiu. Principalele aspecte au rămas la fel de întunecate, ca şi până acum.”

Cu regret, renunţă la această idee. Căci îşi dăduse seama că, în fond, asta era esenţa vieţii pe care o trăia. O viaţă în care nimic nu a fost şi nu este explicat. Era viu şi în asta consta victoria sa.

Se aplecă şi inspectă buzunarele bătrânului, fără însă a găsi ceva. Tocmai voia să se ridice, când:

„Dumnezeule… *dă-mi arma aceea, prietene*…”

Gosseyn încremeni de uluire, dându-şi seama că nu

auzise nimic, ci recepta gândurile unui mort. Neîncrezător mai întâi, apoi tot mai hotărât, începu să-i scuture cu blândeţe corpul inert. Celulele creierului uman sunt extrem de fragile, dar ele nu mor imediat după stopul cardiac. Dacă recepţionase deja o, idee, poate era posibil să recepteze şi altele. Minutele treceau. „Procesul complex declanşat de moarte – gândi Gosseyn – generează această întârziere. Acest proces distrusese deja în bună parte-sincronizarea stabilită între ei de către Lavoisseur.

„Fă *tot ce poţi ca să mai trăieşti o vreme, Gosseyn. Următoarea serie de corpuri este acum la vârsta de circa 18 ani. Ai răbdare să ajungă la 30, adică 30...”*

Pentru moment asta fu totul, dar Gosseyn fierbea de nerăbdare. Probabil că stimulase un grup mai redus de celule. Mai trecură câteva minute, apoi:

„Memoria este ceva în mod sigur ieşit din comun... Dar, între seria ta şi seria mea, continuitatea a fost întreruptă. Accidentul pe care l-am suferit era mult prea grav pentru proces. Mare păcat – dar întrucât tu ai trecut prin experienţa supravieţuirii aparente ca individ, îţi dai seama cât este de complet...”

Urmă de astă dată o pauză aproape perceptibilă, după care o nouă idee îşi croi drum:

„...mă întrebam, dacă nu cumva mai este şi altcineva. Eu mă consideram drept regina acestui joc de şah, în care tu ar fi trebuit să fii pionul de pe rândul 7, gata să se transforme în regină. Dar dincolo de acest punct, nu-i decât vidul, căci o regină, oricâtă putere ar avea, nu-i până la urmă decât tot o piesă. Atunci, cine-i jucătorul? Unde a început partida?... O dată mai mult... (gândul deveni incoerent)... cercul se închide şi nu *suntem cu nimic avansaţi”!*

Gosseyn lupta cu frenezie să păstreze contactul, dar acesta se estompă, apoi se întrerupse complet. În timp ce se concentra pentru a recepta şi alte gânduri, realiză deodată fantasticul acţiunii sale. Se văzu pe el însuşi, în

mijlocul ruinelor acestei clădiri cu pereţii bătuţi în pietre scumpe, încercând să citească gândurile unui mort. Era o situaţie unică, fără îndoială, în întregul univers. Deodată gândurile sale proprii dispărură; odată mai mult… restabilise contactul.

„Gosseyn, de peste 500 de ani… am educat NON-ARISTOTELIENI, dar altcineva o începuse. Căutam un loc unde să mă stabilesc; pe de altă parte, încercam să descopăr ceva care să nu fie o simplă continuitate; mi s-a părut că omul NE ARISTOTELIAN ar fi putut fi acel ceva… desigur, secretul imortalităţii nu putea fi încredinţat unor neintegraţi de teapa lui Thorson, care l-ar fi privit ca pe un mijloc de acaparare a puterii supreme…”

Ideea redeveni confuză şi în minutele care urmară fu clar că celulele îşi pierdeau unitatea şi personalitatea. Ici, colo, probabil mai rezistau mici grupuri de celule care funcţionau haotic, mase de neuroni, care formulau imaginea proprie a morţii iminente. În cele din urmă, captă un ultim gând coerent:

„…am descoperit baza galactică şi am vizitat universul… m-am întors şi am supervizat construcţia Maşinii jocurilor – căci numai un computer ar fi putut controla hoardele nedisciplinate care populau Pământul. Tot eu am fost cel care a ales planeta Venus drept loc unde non-aristotelienii să se simtă liberi. Şi, apoi în ciuda pierderii mele de memorie şi a rănilor, am reuşit să demarez incubarea unei noi serii de corpuri, altele decât cele din propria mea genera… genera…”

Şi asta fu totul. Mai trecură câteva minute, dar nu mai receptă decât nişte scurte străfulgerări de gânduri risipite.

În cele din urmă, Gosseyn se ridică în picioare. Îl încerca o exuberanţă înflăcărată, proprie omului care a înfrânt însăşi moartea. Regreta numai faptul că nu reuşise să obţină informaţiile vitale privind multiplicarea corpurilor. În mare, se putea declara satisfăcut, cu o singură excepţie, la timpul ei neluată în seamă.

Brusc, totul îi reveni în minte, odată cu ansamblul implicaţiilor decurgând din aceasta *„...între seria ta şi seria mea, continuitatea a fost întreruptă!”*

Era straniu să constate că adevărul nu-i sărise în ochi mai devreme. Ideea unei conexiuni între el şi Lavoisseur nici măcar nu-i trecuse prin minte, iar, mai devreme, respingerea lui X fusese completă.

Pe de altă parte, continuitatea să nu fi fost sau să nu se refere decât la… memorie. Ar fi putut însemna şi altceva?

Cuprins de înfrigurare, căută o loţiune de bărbierit. Găsi o cutioară într-un lavabou de pe coridor. Cu degete tremurând uşor întinse puţină soluţie pe obrajii inerţi ai mortului. Barba dispăru imediat la atingerea cu prosopul.

Gosseyn, stând în genunchi, văzu un chip mai bătrân decât s-ar fi aşteptat 75, poate 80 de ani. Uşor de recunoscut, trăsăturile acestuia ofereau răspunsul la multe întrebări.

Mai presus de orice discuţie, se afla în faţa sfârşitului tangibil al căutărilor sale.

Era propriul său chip.

Sfârşitul primei părţi

"Lumea non-A" este povestea palpitantă
a unui om care nu are identitate și care nu
poate muri ... într-o lume dominată
de o fantastică
Mașină a Jocurilor Galactice.

"Fără îndoială
cel mai exaltant, complex și derutant roman
Science Fiction scris vreodată."

Groff Conklin

"O astfel de carte apare o dată la zece ani."

John W. Campbell

SF
CRISTIAN

Coperta — Marian Mirescu

ISBN 973-95868-7-2

Vol. I-II-III Lei 2800